

Tõlge inglise keelest

Pohjola Bank plc tegevusaruanne ja
raamatupidamise aastaaruanne 2015

Sisukord

2015. aasta tegevusaruanne	1
Tegevuskeskkond	2
Konsolideeritud tulu analüüs	3
Riskijuhtimine	4
Grupi riskipositsioon	4
Operatsiooniriskid	7
Kapitalibaas ja kapitali adekvaatsus	3
Krediidireitingud	4
Pohjola tõhususe parandamise programm	4
Finantstulemused ärisegmentide kaupa	5
Finantstulemused ärisegmentide kaupa. Lõpetatud tegevus	10
Personal ja töötasud	11
Kapitalikulud	11
Ettevõtte sotsiaalne vastutus	11
Juhtkond	11
Korralise üldkoosoleku otsused	11
Grupi ümberstruktureerimine	11
Esindused ja välisfiliaalid	12
Vahekohtuotsuse tegemine väikeaktsionäridega seotud ülevõtmismenetluses	12
Soome Konkurentsi- ja Tarbijaameti selgitusnõue	12
Solidaarvastutus	12
Hoiuste tagamise fondi ja investorite hüvitisfondi pakutav kaitse	12
2016. aasta prognoos	13
Bilansipäevale järgnevad sündmused	13
Pohjola Bank plc nõukogu ettepanek jaotuskõlblike vahendite jaotamise kohta	13
Finantsnäitajad ning aktsiatega seotud näitajad ja suhtarvud	20
Põhinäitajate ja -suhtarvude valemid	20
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, IFRS	23
Konsolideeritud kasumiaruanne	23
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	24
Konsolideeritud bilanss	25
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	26
Konsolideeritud rahavoo aruanne, sh lõpetatud tegevus	27
Segmenditeave	29
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	34
Lisa 1. Pohjola Grupi arvestuspõhimõtted	36
Lisa 2. Pohjola Grupi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtted	51
Lisa 3. Muudatus arvestuspõhimõtetes	67
KASUMIARUANDE LISAD	69
Lisa 4. Puhas intressitulu	69
Lisa 5. Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum	70
Lisa 6. Puhastulu kahjukindlustusest	70
Lisa 7. Puhas teenustasutulu	73
Lisa 8. Puhastulu tehingutelt	74
Lisa 9. Puhas investeerimistulu	75
Lisa 10. Muu tegevustulu	75
Lisa 11. Tööjõukulud	76
Lisa 12. Kulum ja amortisatsioon	76
Lisa 13. Muud kulud	77
Lisa 14. Tulumaks	78
Lisa 15. Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad ja kohustused ning lõpetatud tegevus	79
BILANSI LISAD	81
Lisa 16. Raha ja raha ekvivalendid	81
Lisa 17. Nõuded krediitiasutuste vastu	81
Lisa 18. Kasumiaruande kaudu õiglaselt väärtuses kajastatud finantsvarad	82
Lisa 19. Tuletislepingud	83
Lisa 20. Nõuded klientide vastu	84

Lisa 21. Kahjukindlustuse varad	86
Lisa 22. Investeermisvarad	89
Lisa 23. Ümber liigitatud võlakirjad	91
Lisa 24. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud	92
Lisa 25. Immateriaalne põhivara	93
Lisa 26. Ehitised, masinad ja seadmed	97
Lisa 27. Muu vara	98
Lisa 28. Maksuvarad	99
Lisa 29. Kohustused krediidiasutuste ees	101
Lisa 30. Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused	101
Lisa 31. Tuletislingud	102
Lisa 32. Kohustused klientide ees	102
Lisa 33. Kahjukindlustuse kohustused	103
Lisa 34. Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	108
Lisa 35. Eraldised ja muud kohustused	112
Lisa 36. Maksukohustused	118
Lisa 37. Allutatud kohustused	118
Lisa 38. Omakapital	121
RISKIJUHTIMISARUANDE LISAD	124
Lisa 39. Pohjola Grupi riskipositsioon geograafiliste piirkondade ja riskiklasside kaupa	124
PANGANDUS- JA MUU TEGEVUSE SEGMENTI RISKIPOSITSIOON	125
Lisa 40. Finantsvaradelt kajastatud kahjum varade väärtuse langusest	125
Lisa 41. Riskipositsioon	126
Lisa 42. Riskipositsioon sektorite järgi	127
Lisa 43. Nõuded krediidiasutuste ja klientide vastu ning ebatõenäoliselt laekuvad arved	127
Lisa 44. Laenukahjumid ja väärtuse langus	131
Lisa 45. Ettevõtete riskipositsioon sektorite järgi	131
Lisa 46. Ettevõtete riskipositsioon reitingukategooriate järgi	132
Lisa 47. Ettevõtete riskipositsioon kliendi riskipositsiooni summade järgi	133
Lisa 48. Finantseerimisasutuste ja kindlustusseltside kohustused reitingukategooria järgi	133
Lisa 49. Saadud tagatised liikide kaupa	134
Lisa 50. Rahastamisstruktuur	134
Lisa 51. Varade ja kohustuste tähtaeg järelejäänud tähtaegade lõikes	135
Lisa 52. Likviidsuspuhver	137
Lisa 53. Varade ja kohustuste tähtajad tähtaja või ümberhindluse järgi	137
Lisa 54. Tururiski tundlikkusanalüüs	139
Lisa 55. Aktsiarisk	139
Lisa 56. Kinnisvararisk	139
III SAMBA TEAVE	140
Lisa 57. Kapitalibaas	140
Lisa 58. Nõutav miinimumkapital	141
Lisa 59. Kapitali suhtarvud	142
Lisa 60. Tuletislingud ja vastaspoole risk	143
KAHJUKINDLUSTUSE RISKIPOSITSIOON	144
Lisa 61. Riskivõtmisvõime	144
Lisa 62. Kahjukindlustuse tundlikkusanalüüs	145
Lisa 63. Kogutud preemiad ja kindlustussummad klasside järgi	145
Lisa 64. Suurte kahjunõuete suundumused	146
Lisa 65. Kindlustuse kasumlikkus	147
Lisa 66. Teave kindlustuskohustuste laadi kohta	148
Lisa 67. Kindlustuskohustused hinnangulise tähtaja järgi	148
Lisa 68. Kindlustusinvesteeringute riskipositsioon	149
Lisa 69. Investeermisriski tundlikkusanalüüs	150
Lisa 70. Intressirisk	151
Lisa 71. Valuutarisk	152
Lisa 72. Vastaspoole risk	152
MUUD BILANSI LISAD	153
Lisa 73. Finantsvarade ja -kohustuste liigitus	153
Lisa 74. Korduvad õiglase väärtuse hindamised hindamismeetodite järgi	155

Lisa 75. Antud tagatised	161
Lisa 76. Saadud finantstagatised	161
TINGIMUSLIKE KOHUSTUSTE JA TULETISINSTRUMENTIDE ARUANDE LISAD	162
Lisa 77. Bilansivälised kohustused	162
Lisa 78. Tuletislepingud	162
Lisa 79. Finantsvarad ja -kohustused, mis on bilansis tasaarveldatud või mille suhtes kehtivad põhitasaarvelduskokkulepped või samalaadsed kokkulepped	169
Lisa 80. Tingimuslikud kohustused ja varad	170
Lisa 81. Kasutusrendilepingud	171
Lisa 82. Osalused tütarettevõtjates, struktuuriüksustes ja ühistegevustes	172
MUUD LISAD	176
Lisa 83. Tehingud seotud pooltega	176
Lisa 84. Tulemustasud	179
Emaettevõtte raamatupidamise aastaaruanne, FAS	182
Kasumiaruanne	182
Bilanss	183
Rahavoo aruanne	185
Emaettevõtte (Pohjola Bank plc) arvestuspõhimõtted	187
Emaettevõtte raamatupidamise aastaaruande lisad	196
KASUMIARUANDE LISAD	197
Lisa 1. Intressitulu/-kulu	197
Lisa 2. Puhas renditulu	197
Lisa 3. Tulu aktsiainvesteeringutelt	197
Lisa 4. Teenustasutulu	198
Lisa 5. Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest	198
Lisa 6. Puhastulu müügivalmis finantsvaradest	199
Lisa 7. Puhastulu riskimaandusinstrumentide arvestusest	199
Lisa 8. Puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt	199
Lisa 9. Muu tegevustulu	199
Lisa 10. Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ning immateriaalselt põhivaralt	199
Lisa 11. Muud tegevuskulud	200
Lisa 12. Laenuude ja muude kohustuste ning muude finantsvarade väärtuse langusest tingitud kahjum	200
Lisa 13. Tulumaks	200
Lisa 14. Tulu, tegevuskasum või -kahjum ning varad ja kohustused divisjonide kaupa	201
BILANSI LISAD	201
Lisa 15. Nõuded krediitiasutuste vastu	201
Lisa 16. Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	201
Lisa 17. Kapitalirendi alusel renditud vara	202
Lisa 18. Võlakirjad	202
Lisa 19. Ümber liigitatud võlakirjad	203
Lisa 20. Aktsiad ja osalused	204
Lisa 21. Tuletislepingud	205
Lisa 22. Immateriaalne ja materiaalne põhivara ning muudatused majandusaasta jooksul	209
Lisa 23. Muu vara	210
Lisa 24. Edasilükkunud tulu ja tehtud ettemaksed	210
Lisa 25. Edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustused	210
Lisa 26. Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	211
Lisa 27. Muud kohustused	211
Lisa 28. Kohustuslikud eraldised	211
Lisa 29. Edasilükkunud kulud ja saadud ettemaksed	211
Lisa 30. Allutatud kohustused	212
Lisa 31. Omakapital	213
Lisa 32. Piiratud ja piiramata omakapital ning jaotatavad vahendid	214
Lisa 33a. Finantsvarad ja -kohustused järelejäanud tähtaegade järgi	214
Lisa 33b. Varade ja kohustuste liigitamine	215
Lisa 33c. Õiglasel väärtuses kajastatud finantsinstrumendid, mis on rühmitatud väärtuse hindamise meetodi järgi	216
Lisa 34. Eurodes ja välisvääringus nomineeritud varad ning kohustused	217

MUUD LISAD	218
Lisa 35. Tulemustasud	218
Lisa 36. Tagatisena panditud varad	219
Lisa 37. Pensionikohustused	219
Lisa 38. Rendi- ja muud üürikohustused	219
Lisa 39. Bilansivälised kohustused	219
Lisa 40. Muud tingimuslikud kohustused aasta lõpu seisuga	220
Lisa 41. Personal ja haldusorganite liikmed, seotud osapooled	220
Lisa 42. Osalused teistes ettevõtetes, 31. detsember 2015	222
Lisa 42a. Andmed riikide kaupa seisuga 31. detsember 2015	222
Lisa 43. Varahoidmisteenused	222
Allkirjad	224
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	20

2015. aasta tegevusaruanne

- Konsolideeritud kasum enne maksustamist oli 652 miljonit eurot (584) ja konsolideeritud kasum enne maksustamist õiglases väärtuses ulatus 511 miljoni euroni (663). Omakapitali tasuvus oli 14,8% (14,3).
- Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv oli 14,1% (12,4) võrreldes eesmärgiks seatud 15%ga.
- Pangandussegmenti aruandjärgne kasum suurenes 10%, s.o 334 miljoni euroni (303). Laenuportfell kasvas aasta jooksul kuni detsembrini 10%, s.o 16,4 miljardi euroni (14,9). Kasum sisaldas 29 miljonit eurot (25) nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumit.
- Kahjukindlustussegmenti kasum suurenes 19% ehk 267 miljoni euroni (223). Kogutegevuse kombineeritud suhtarv oli 87,3% (89,4). Investeeringutasuvus õiglases väärtuses oli 2,3% (6,7%).
- Muu tegevuse segmenti tulu suurenes 14%, s.o 23 miljoni euroni (20). Likviidsus ja juurdepääs rahastamisele püsisid head.
- Varahaldussegmenti kasum ulatus 28 miljoni euroni (38). Hallatavate varade maht suurenes aasta jooksul kuni detsembrini 9%, ulatudes kokku 47 miljardi euroni (43).
- Pohjola Bank plc osalise jagunemise raames anti lõpetatud tegevusena kajastatavad varahalduse ning kaardi- ja kinnisvarahalduse operatsioonid 30. detsembril 2015 üle OP Cooperative'ile.
- 2016. aasta prognoos: 2016. aasta konsolideeritud kasum enne maksustamist peaks olema madalam kui 2015. aastal jätkuvalt tegevuselt saadud kasum. Prognoosi kohta saab üksikasjalikumalt teavet allpool punktis „2016. aasta prognoos“.

Kasum enne maksustamist, miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Pangandus	334	303	10
Kahjukindlustus	267	223	19
Muu tegevus	23	20	14
Varahaldus	28	38	–26
Grupis kokku	652	584	12
Õiglase väärtuse reservi muutus	–141	79	
Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses	511	663	–23
Omakapital aktsia kohta, eurot	11,38	10,38	
Keskmine töötajate arv	2446	2563	

Eespool esitatud näitajad iseloomustavad Pohjola Gruppi tervikuna ilma jätkuvalt ja lõpetatud tegevuseks jagamata.

Kasumiaruandest tulenevad võrdlusnäitajad põhinevad möödunud aasta vastava ajavahemiku kohta esitatud näitajatel. Kui ei ole teisiti märgitud, siis kasutatakse võrdluseks bilansi ja muid läbilõikelisi andmeid 31. detsembril 2014. aasta seisuga.

Finantseesmärgid	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Eesmärk
Omakapitali tasuvus, %	14,8	14,3	13
Esimese taseme põhiomavahendid, %*	14,1	12,4	15
Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv panganduses, %	27	33	< 35
Kogutegevuse kombineeritud suhtarv kahjukindlustuses, %**	87,3	89,4	< 92
Tegevuskulude suhtarv kahjukindlustuses, %	17,7	18,4	18
Kahjukindlustuse maksevõime suhtarv (Solventsus II raamistiku alusel), %***	139,3	117,3	120
Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv varahalduses, %	58	42	< 45
Kogukulud 2015. aastal samal tasemel nagu 2012. aasta lõpus	491	531	514****
AA-reiting on kinnitatud vähemalt kahe reitinguagentuuri poolt või kahe krediidireitinguga vähemalt põhikonkurentide tasemel	2	2	2
Dividendide väljamaksemäär on vähemalt 50%, tingimusel et esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on vähemalt 15%.			
Dividendide väljamaksemäär on 30%, kuni saavutatakse esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 15%	30*****	30	≥ 50 (30)

* Tegevusega seotud suhtarvud ei hõlma reservibaaside muutusi ega ettevõtte omandamisest tulenevat immateriaalse põhivara amortisatsiooni.

** Võrdlusnäitajad on korrigeeritud, et see vastaks alates 2015. aasta algusest kohaldatud diskontomäära muudatusele.

*** Välja arvatud üleminekusätete mõju.

**** 2012. aasta kulude eesmärgi on korrigeeritud, et see vastaks alates 1. jaanuarist 2015 kohaldatud arvestuspõhimõtete muutusele (vt lisa 1 „Arvestuspõhimõtted“).

***** Nõukogu ettepanek.

Tegevuskeskkond

Maaailma majanduskasv jäi 2015. aastal loiuks, kui arenguriikide majanduskasv soikus. Toormehinnad langesid ja inflatsioon aeglustus kogu maailmas. Euroala majandus kosus ning kasvas mõõdukas tempos.

Euroopa Keskpank (EKP) intensiivistas oma rahapoliitilisi toetusmeetmeid, sest inflatsioonimäär alanes. Märtsis hakkas EKP ostma riigivõlakirju, mis tõi kaasa selle, et lühiajalised turuintressimäärad muutusid negatiivseks. Detsembris teavitas EKP uutest meetmetest. EKP alandas hoiustamise püsivõimaluse intressimäära ja pikendas võlakirjade ostukava 2017. aasta märtsini. Turul valitsevad intressimäärad jätkasid mõningast alanemist.

Soome majanduse seis püsis sünge. Kogutoodangu näitaja seisis paigal ja tööpuudus kasvas. Kapitalikulutused olid väikesed ja eksport jätkas langust. Positiivsest küljest võib öelda, et kodumajapidamiste kulutused kasvasid. Ehitustegevus kosus aasta lõpu poole. Eluasemeturul toimus mõningane elavnemine, aga eluasemehinnad langesid vähem kui üks protsent.

Maaillmamajandus peaks endiselt kasvama pikaajalisest keskmisest madalama määraga. Euroala majandus peaks ka edaspidi kasvama aeglases tempos. Euribori määrad jäävad eelduste kohaselt madalamale tasemele kui 2015. aasta lõpus. Soomes eeldatakse, et kodumajapidamiste kulutused ja püsiinvesteeringute taastumine hoiavad mõningast majanduskasvu.

Majandusaasta jooksul oli uute eluasemelaenude maht võrreldes eelmise aastaga ligikaudu kümme protsenti suurem. Samal ajal kiirenes tarbijate eluasemelaenude kogumahu kasv ligikaudu kolme protsendini ja uute eluasemelaenude keskmine tähtaeg pikenes veidi vähem kui 19 aastani. Ettevõtte- ja eluasemelaenude kogumaht kasvas kuus protsenti. Laenuõudlusega seotud veidi positiivsem meeleolu peaks jätkuma.

Hoiuste kogumaht kasvas kogu aasta vältel. Sellele aitas kaasa ettevõtete ja avaliku sektorite asutuste hoiuste kasv, samas kodumajapidamiste hoiused suurenesid vähemal määral. Tähtajaliste hoiuste kogumaht jätkas vähenemist väga madalate intressimäärade tõttu.

Riigisiseste investeerimisfondide varade ning kindlustussäästude maht suurenes märgatavalt tänu soodsale turu arengule ja suuremale netovarade sissevoolule. Ligikaudu 70% investeerimisfondide varade kasvust tulenes puhasvarade sissevoolust.

Soome Finantsteenuste Liidu statistika järgi oli kogutud kahjukindlustuspreemiate maht 2,1% väiksem kui möödunud aastal. Väljamakstud kahjude maht vähenes 3,1%.

Finantssektori mahtude muutus

viimase 12 kuu jooksul

Elukindlustusvarad

Investeerimisfondide varad

Pangandusturg kokku

Laenud

Hoiused

Laenud ja hoiused, v.a finants- ja kindlustusettevõtted

Allikad: Soome keskpank, Soome Finantsteenuste Liit, Investment Research Finland.

Euribori määrad ja EKP refinantseerimismäär

12 kuu euribor

3 kuu euribor

EKP: Põhiline refinantseerimismäär

Allikas: Soome keskpank.

SKP

Aastamahu muutus

Euroala

Soome

Sesoonselt kohandatud aegread

Allikad: Eurostat, Soome statistikaamet.

Põhivarainvesteeringud

Aastamahu muutus

Allikas: Soome statistikaamet.

Konsolideeritud tulu analüüs

miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014**	Muutus, %
Jätkuv tegevus*			
Puhas intressitulu			
Ettevõtete ja Balti riikide pangandus	276	255	8
Kapitaliturud	–3	28	
Muud	–53	–26	
Kokku	220	257	–14
Puhas teenustasutulu	37	52	–29
Puhastulu tehingutelt	105	77	35
Puhas investeerimistulu	75	64	17
Puhastulu kahjukindlustusest			
Kindlustustegevus	511	466	10
Investeerimistegevus	178	173	3
Muud kirjed	–43	–46	–6
Kokku	646	593	9
Muu tegevustulu	30	30	–1
Tulu kokku	1111	1073	4
Tööjõukulud	155	163	–5
Info- ja sidetehnoloogia kulud	92	94	–2
Kulum ja amortisatsioon	49	52	–6
Muud kulud	161	191	–16
Kulu kokku	457	500	–9
Tulu enne nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumit	654	574	14
Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum	29	25	14
Kasum jätkuvalt tegevuselt enne maksustamist	625	548	14
Lõpetatud tegevus*			
Varahalduse netotulu			
Puhas teenustasutulu	54	64	–16
Sidusettevõtete kasumi/kahjumi osa	1	1	–2
Varahalduse muud tulud ja kulud (neto)	–29	–30	–3
Kasum lõpetatud tegevuselt enne maksustamist	26	36	–26
Kogukasum enne maksustamist	652	584	12
Õiglase väärtuse reservi muutus	–141	79	
Tulu enne maksustamist õiglasel väärtusel	511	663	–23

* Pohjola Bank plc osalise jagunemise raames anti varahalduse ning kaardi- ja kinnisvarahalduse operatsioonid 30. detsembril 2015 üle OP Cooperative'ile.

** Võrdlusandmed on esitatud uuesti, et need vastaksid alates 1. jaanuarist 2015 kohaldatud arvestuspõhimõtete muutusele (vt lisa 1 „Arvestuspõhimõtted”).

Tulud jaanuarist detsembrini

Konsolideeritud kasum enne maksustamist kasvas 68 miljoni euro võrra, ulatudes 652 miljoni euroni (584). Kui lõpetatud tegevus kaasa arvata, kasvas kogutulu 3%, samal ajal kui kogukulud alanesid 8%. Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum oli kokku 29 miljonit eurot (25).

Õiglase väärtuse reserv enne maksustamist vähenes aasta arvestuses 141 miljoni euro võrra, ulatudes 31. detsembril 2015 150 miljoni euroni. Tulu enne maksustamist õiglasel väärtusel oli 511 miljonit eurot (663).

Jätkuv tegevus

Kasum jätkuvalt tegevuselt enne maksustamist oli 625 miljonit eurot (548). Tulude paranemine tulenes peamiselt suuremast kahjukindlustuse netotulust ja madalamatest kuludest.

Puhas intressitulu vähenes 14% eelkõige tingituna muust tegevusest saadud madalamast puhasintressitulust. Ettevõtete pangandusest ja Balti riikide pangandusest saadud kombineeritud puhas intressitulu kasvas 8%. Laenuportfell kasvas aasta jooksul kuni detsembrini 10% ja oli 16,4 miljardit eurot. Ettevõttele laenu portfelli keskmine marginaal alanes arvestusperioodi jooksul kuue baaspunkti võrra 1,38%ni (1,44). Muu tegevuse valdkonnas vähendasid puhasintressitulu püsivalt madalad intressimäärad, kahanevad krediidiriski marginaalid ostetud võlakirjadelt ning kontserni valmistumine rangemaks likviidsusregulatsiooniks.

Puhas teenustasutulu vähenes 37 miljoni euroni (52) tingituna väiksemast laenu teenustasutulust ja suurematest teenustasude kuludest kahjukindlustuses. Aasta tagasi OP Cooperative'ile eraldatud krediidilimiit seoses Pohjola aktsiate pakkimise rahastamisega suurendas puhast teenustasutulu.

Puhastulu tehingutelt suurenes tänu suuremale puhastulule tuletisinstrumentidega kauplemiselt kapitaliturgude divisjonis.

Puhas investeerimistulu paranes aasta arvestuses ja ulatus 75 miljoni euroni (64). Kapitalikasvutulu võlakirjadelt ulatus 29 miljoni euroni (11) ja kapitalikasvutulu aktsiatelt 14 miljoni euroni (13). Dividenditulu kokku summas 26 miljonit eurot (43) saadi peamiselt OP Financial Groupi ettevõtelt.

Kahjukindlustussegmenti puhastulu suurenes aasta arvestuses 9% ehk 646 miljoni euroni (593). Kindlustuspreemiate tulu suurenes 7% ja esitatud kahjunõuete summa 5%. Pensionikohustuste diskontomäära alandamine suurendas esitatud kahjunõudeid 62 miljoni euro (62) võrra. Kasumiaruandes märgitud investeerimistulu kasvas 3%. Investeerimistulu hõlmas 100 miljonit eurot (114) puhast kapitalikasvutulu ja 9 miljoni euro suurust (2) kahjumit, mis oli tingitud investeeringute väärtuse vähenemisest. Investeeringutasuvus õiglasel väärtusel oli 2,3% (6,7%).

Muu tegevustulu ulatus 30 miljoni euroni, püsis eelmise aasta tasemel.

Kogukulud suurenesid 43 miljonit eurot 457 miljoni euroni (500). Tööjõukulud alanesid 8 miljonit eurot aasta arvestuses. Aasta tagasi kasvasid muud kulud 20 miljoni euro võrra pangamaksu ning hoiuste tagamise fondi tehtavate seadusega ettenähtud sissemaksete puhul, ent ilma nendeta vähenesid kulud ligikaudu 5%.

Lõpetatud tegevus

Kasum lõpetatud tegevuselt enne maksustamist vähenes ja oli kokku 26 miljonit eurot (36). Puhast teenustasutulu ulatus 54 miljoni euroni (64). Varahalduse tulemuspõhiste valitsemistasude kahanemine vähendas teenustasutulu.

Pohjola Bank plc osalise jagunemise raames anti lõpetatud tegevusena kajastatavad varahalduse ning kaardi- ja kinnisvarahalduse operatsioonid 30. detsembril 2015 üle OP Cooperative'ile.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimise eesmärk on teha kindlaks strateegia rakendamist mõjutavad ohud ja võimalused. Selle ülesanne on aidata saavutada strateegias seatud sihid, kontrollides seda, kas võetud riskid on riskivõtmisriskidega proportsionaalsed.

Pohjola Grupi kõige olulisemad riskid on krediidi-, turu-, likviidsus- ja kindlustusrisk. Strateegilised ja operatsiooniriskid, näiteks tegevuskeskkonna, konkurentsi või klientide käitumise muutused, puudutavad kõiki kontserni tegevusvaldkondi.

Riskijuhtimise põhimõtte kirjelduse leiab lisast 2 „Pohjola Grupi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtted”.

Grupi riskipositsioon

Peamised grupi äritegevuse riskid seonduvad üldise majanduskeskkonna ja kapitaliturgude arenguga.

Tugev riskivõtmisrisk ja mõõdukas eesmärgiks seatud riskipositsioon aitab säilitada grupi riskipositsiooni stabiilsena olukorras, kus majanduskeskkond püsib keerukas.

Grupi rahastamis- ja likviidsuspositsioon püsis tugev ning grupil oli hea juurdepääs rahastamisele.

Grupi tururiski positsioon oli majandusaasta jooksul stabiilne. VaR riskiväärtuse näitaja, mis mõõdab tururiske, oli 2015. aasta 31. detsembril 115 miljonit eurot (121). VaR riskiväärtus hõlmab kahjukindlustuse koguvarasid, pangandussegmenti kauplemistehinguid, muu tegevuse segmenti likviidsuspuhvrit ja grupi varahoidmise valdkonna intressiriski positsiooni.

Tururiski VaR riskiväärtus 95% kindlustunde taseme ja 10päevase hoiuperioodi juures

miljonit eurot					
Muud					
Valuutarisk					
Aktsiarisk					
Krediidirisk					
Intressirisk					
Kokku					
2014. aasta I kvartal	2014. aasta II kvartal	2014. aasta III kvartal	2014. aasta IV kvartal	2015. aasta I kvartal	2015. aasta II kvartal
	2015. aasta III kvartal	2015. aasta IV kvartal			

Panganduse riskipositsioon

Panganduses on põhiriskid seotud klientide tegevusest tuleneva krediidiriski ja tururiskidega.

Krediidiriski positsioon püsis stabiilne ja riskitase oli mõõdukas. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded vähenesid 184 miljoni euroni (257). Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded viitavad nõuetele, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 90 päeva, muudele riskantseks liigitatud nõuetele ning kliendi rahaliste raskuste tõttu restruktureeritud nõuetele. Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed seisnevad kliendi algatusel kokku lepitud lepinguliste maksetingimuste soodustustes kliendile, et

lihtsustada tal ajutiste makseraskuste korral toime tulemist. Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum püsis väike, moodustades 0,15% laenu- ja tagatisportfellist.

Kogu riskipositsioon kasvas pangandussegmentis 3,1 miljardi euro võrra ehk 30,0 miljardi euron. Kõrgeima reitingukategooria riskipositsiooni suhe koguriskipositsiooni (1–5,5), v.a kodumajapidamised, oli 71% (73). Reitingukategooriate 11–12 osakaal oli 0,6% (0,9).

Äriklientide (sh elamuühistud) riskipositsioon moodustas 78% (79) pangandussegmenti koguriskipositsioonist. Äriklientide riskipositsioonide puhul oli investeerimisjärgu reitinguga klientide osakaal 69% (68) ning kahte madalaimasse reitingukategooriasse kuuluvate klientide riskipositsioon moodustas 162 miljonit eurot (234), mis oli 0,7% (1,1) äriklientide kogu riskipositsioonist.

Kogu riskipositsioon vastaspoolte kaupa miljardit eurot

	31. detsember 2015	31. detsember 2014	Muutus
Ettevõtted ja elamuühistud	23,3	21,3	2,0
Finantseerimine ja kindlustusseltsid	2,3	2,7	-0,4
OP Financial Group	0,2	0,2	0,0
Kodumajapidamised	1,3	1,2	0,1
Avaliku sektori asutused	2,8	1,3	1,5
Mittetulundusühingud	0,1	0,2	0,0
Kokku	30,0	26,9	3,1

Kogu riskipositsioon reitingukategooriate järgi*, miljardit eurot

Reitingukategooria	31. detsember 2015	31. detsember 2014	Muutus
1,0–2,0	3,5	2,7	0,8
2,5–5,5	16,8	16,0	0,8
6,0–7,0	4,5	4,3	0,2
7,5–9,0	3,5	2,4	1,1
9,5–10,0	0,2	0,1	0,1
11,0–12,0	0,2	0,2	-0,1
Kokku	28,7	25,7	3,0

* V.a erakliendid

Suurte äriklientide riskipositsioon viitab positsioonile, mis pärast lisatasusid ja muude krediidiriski leevendamise meetmete kajastamist ületab 10% kliendi riski katvast kapitalibaasist. 31. detsembril 2015 oli suurte äriklientide riskipositsiooni summa kokku 0,5 miljardit eurot (0,4), samal ajal kui Pohjola kapitalibaas, mis hõlmas grupi suurt klientide riskipositsiooni, oli 4,4 miljardit eurot (3,6).

Ettevõtete ja elamuühistute sektoris püsis riskipositsioon tööstusharude kaupa väga erinev. Kõige olulisemate tööstusharude seas olid energeetika 12,6% (11,0), kaubandus 10,4% (10,7) ning elamukinnisvara üürimine ja haldamine 9,7% (9,9). Elamukinnisvara üürimise ja haldamise sektoris oli 43% riskipositsioonist valitsuse tagatud.

Balti riikide panganduse riskipositsioon kasvas 1,6 miljardi euron (1,2), mis moodustas 5,4% (4,3) panganduse kogu riskipositsioonist.

Kahjukindlustuse riskipositsioon

Peamised riskid kahjukindlustuses hõlmavad kahjunõuete arenguga seotud kindlustusriske, kindlustuskohustisi hõlmavate investeringutega seotud tururiske, kindlustuskohustise väärtuse hindamisel kasutatavaid intressimäärasid ning kindlustuskohustiste suhtes kohaldatavat diskontomäära ja turul rakendatavaid intressimäärasid.

Kahjukindlustuse kindlustusriskide puhul olulisi muutuseid ei toimunud. Kahjukindlustuse kõige olulisem tururisk on seotud suurema kindlustuskohustise väärtusega ja kapitalinõudega, mis tuleneb madalamatest intressimääradest. Hoolimata volatiilsetest pikaajalistest turuintressimääradest oli Solventsus II alusel maksevõime positsioon 31. detsembril 2015 ilmselgelt tugevam kui aasta tagasi. 31. detsembril 2015 oli investeerimisriski tase (VaR riskiväärtus 95% kindlustundega) veidi madalam kui 31. detsembril 2014. Pohjola on oma investeerimisportfelli alandanud aktsia- ja krediidiriski. Pohjola on mõõdukalt suurendanud portfelli kestust seoses kindlustuskohustise riski maandamisega intressiriski vastu. Pohjola on kasutanud ka intressimäära tuletisinstrumente, et maandada kindlustuskohustisega seotud intressiriski.

Kahjukindlustuse edasikindlustust juhitakse tsentraalselt. Nii riskispetsiifilise edasikindlustuse kui ka katastroofiedasikindlustuse omavastutus on maksimaalselt 5 miljonit eurot. Kahju akumuleerumise riski katva katastroofiedasikindlustuse kaitse oli 165 miljonit eurot. Lisaks oli lühikese tähtajaga kindlustustoodete alusel esitatavate suurte kahjunõuete omavastutusel aastane kogukaitse 2015. aastal 15 miljonit eurot. See kaitse võetakse kasutusele, kui suurtest kahjunõuetest tulenev aastane kahjunõuete kulu on tavapärasest suurem.

Kahjunõuete arv ja maht varieerub eri aastatel. Kindlustusest saadud tulu iga-aastane muutumine on suures osas selgitatav suurt kahjude tõttu esitatud kahjunõuetega.

Suur osa kindlustuskohustisi koosneb annuiteetidest, mida mõjutavad hinnanguline suremus ja kasutatav diskontomäär. Hinnanguline suremus põhineb Soome kindlustusandjate tavapäraselt kasutataval suremusmudelil, mis eeldab oodatava eluea praeguse tõususuundumuse jätkumist. Seda mudelit ajakohastati viimati 2011. aastal.

Kindlustuskohustise kestus on 12,4 aastat (12,7). Diskonteeritud kindlustuskohustised summas 1768 miljonit eurot (1658), kasutades diskontomäära 2,22% (2,50). Grupp kasutab intressimäära tuletisinstrumente, et maandada mõningat kindlustuskohustistega seotud intressimäära riski. Positiivne erinevus nende intressimäära tuletisinstrumentide õiglase väärtuse

ja jääkväärtuse vahel, 0,3 miljonit eurot (12), hõlmati kindlustuskohustisse ning jäeti välja solventsusmarginaali aruandest kui erakorraline kirje. Ülejäänud kindlustuskohustised summas 1051 miljonit eurot (974) kestusega 2,1 aastat (2,1) olid diskonteerimata.

Muu tegevuse segmendi riskipositsioon

Muu tegevuse segmendiga seotud suuremad riskid hõlmavad krediidi- ja tururiske, mis on seotud likviidsuspuhvriga, ning likviidsusriske. Tururisk on suurim likviidsuspuhvris sisalduvate võlakirjade puhul.

Ehkki likviidsuspuhvrisse tehtud investeeringud kasvasid, vähenes tururisk proportsionaalselt positsiooni suurusega (VaR riskiväärtus 95% kindlustundega) majandusaasta jooksul tulenevalt jaotiste muudatustest.

OP Financial Group tagab oma likviidsuse Pohjola hoitava likviidsuspuhvri kaudu ning see koosneb peamiselt keskpankades hoitavatest hoiustest ja keskpanga refinantseerimisel tagatisena kõlblikest nõuetest. Likviidsuspuhver ja muud täiendava rahastamise allikad, mis põhinevad hädaolukorra lahendamise rahastamise plaanil, on piisavad, et katta vähemalt 24 kuu jooksul rahastamine juhul, kui hulgrahastamine ei ole enam kättesaadav ja koguhoiused vähenevad mõõdukas tempos.

OP Financial Groupi kooperatiivsed liikmespangad ja OP Cooperative koos oma tütaretevõtetega moodustavad Pohjola Bank plc jaoks, kes tegutseb grupi keskse finantseerimisasutuseks, olulise kliendirühma. OP Financial Groupi riskipositsioon (v.a Pohjola Grupp) moodustas 19% kogu riskipositsioonist. See riskipositsioon vähenes 0,3 miljardit eurot ehk ligikaudu 2% aasta jooksul kuni detsembrini. Kogu nende riskipositsioon oli investeerimisjärgu reitinguga.

Kogu riskipositsioon reitingukategooriate järgi*, miljardit eurot

Reitingukategooria	31. detsember 2015	31. detsember 2014	Muutus
1,0–2,0	26,5	19,2	7,3
2,5–5,5	4,3	3,3	1,0
6,0–7,0	0,0	0,1	–0,1
7,5–9,0	0,4	0,1	0,3
9,5–10,0	0,0	0,0	0,0
Kokku	31,2	22,7	8,5

OP Financial Group jälgib oma likviidsust ja oma likviidsuspuhvri piisavust, kasutades likviidsuskattekindlustust. Üleminekusätete järgi peab likviidsuskattekindlust olema 2015. aasta neljandas kvartalis vähemalt 60% ja 2018. aasta alguses vähemalt 100%. OP Financial Groupi likviidsuskattekindlust, mis on arvatud vastavalt Euroopa Komisjoni likviidsust käsitlevale delegeeritud aktile, oli 31. detsembril 2015. aastal 116%.

Likviidsuspuhver miljardit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014	Muutus, %
Hoiused keskpankades	8,5	3,8	
Tagatisena kõlblikud võlakirjad	10,6	7,8	35
Tagatisena kõlblikud ettevõtelaenud	4,3	4,3	0
Kokku	23,4	15,9	47
Tagatisena kõlbmatud nõuded	0,8	0,7	19
Likviidsuspuhver turuväärtuses	24,2	16,6	46
Tagatiste kärbe	–1,2	–1,1	12
Likviidsuspuhver tagatise väärtuses	23,0	15,5	48

Likviidsuspuhver koosneb hea krediidireitinguga valitsuste, kohalike omavalitsuste, finantseerimisasutuste ja ettevõtete emiteeritud võlakirjadest, väärtpaperistatud varadest ning tagatisena kõlblikest laenudest. Likviidsuspuhvris sisalduvad võlakirjad põhinevad turuväärtuse meetodil.

Likviidsuspuhvrisse kuuluvad finantsvarad krediidireitingu järgi seisuga 31. detsember 2015, miljonit eurot

Aaa*
Aa1–Aa3
A1–A3
Baa1–Baa3
Ba1 või madalam
Siseselt hinnatud
* Sh hoiused keskpangas.

Likviidsuspuhvrisse kuuluvad finantsvarad tähtaja järgi seisuga 31. detsember 2015, miljonit eurot

0–1 aastat
1–3 aastat
3–5 aastat
5–7 aastat
7–10 aastat
üle 10 aasta

Operatsiooniriskid

Grupp eeldab, et tema operatsiooniriskid on tagasihoidlikud, ehkki näiteks alltöövõtuna tellitud teenused on endiselt suurema riskiga. 2015. aastal suurendas OP Financial Group oma suutlikkust hoida ära teenusetökestusrünnete kahjulikke mõjusid ja tänu sellele hoidis neid edukalt ära. Realiseerunud operatsiooniriskid tekitasid 2015. aastal 1 miljoni euro (3) ulatuses kulusid.

Grupi kapitali adekvaatsus

Kapitalibaas ja kapitali adekvaatsus

miljonit eurot

31. detsember 2011	31. detsember 2012	31. detsember 2013	31. detsember 2014	31. detsember 2015
Esimese taseme põhiomavahendid (vasakpoolsel teljel)			Muud esimese taseme omavahendid (vasakpoolsel teljel)	
Teise taseme omavahendid (vasakpoolsel teljel)			Kapitali adekvaatsuse määr, % (parempoolsel teljel)	
Esimese taseme omavahendite suhtarv, % (parempoolsel teljel)			Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv, % (parempoolsel teljel)	

Pohjola Grupi esimese taseme põhiomavahendite suhtarv oli 31. detsembril 2015. aastal 14,1% (12,4). Esimeses kvartalis hakkas Pohjola Grupp järelevalveasutuse loal kasutama makseviivituste tõenäosuse ajakohastatud näitajaid. See tõstis esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu ligikaudu 0,7 protsendipunkti. Pohjola Grupi minimaalne esimese taseme põhiomavahendite eesmärk on 2016. aasta lõpuks 15%.

Krediidiasutuseks on Pohjola konsolideeritud kapitali adekvaatsus võrreldes seaduses nõutava ja ametiasutuste poolt kehtestatud kindlal alusel. Seaduses nõutav minimaalne kapitali adekvaatsuse suhtarv on 8% ja esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 4,5%. Krediidiasutuste seadusest tulenev kapitali säilitamise puhvri nõue 2,5% tõstab tegelikkuses minimaalse kapitali adekvaatsuse suhtarvu 10,5%ni ja esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu 7%ni.

Esimese taseme põhiomavahendid suurenesid 301 miljoni euro võrra, s.o 3,0 miljardi euroni tingituna pangandussegmendi headest tulemustest.

31. detsembril 2015 oli riskiga kaalutud varade maht kokku 21,3 miljonit eurot (21,8), mis on 2,5% väiksem kui 31. detsembril 2014. Ettevõtete riskipositsiooni ajakohastatud makseviivituse tõenäosuse väärtused vähendasid riskiga kaalutud varasid ligikaudu 5%. Muude peamiste riskiklasside keskmised riskikaalud vähenesid veidi. Riskiga kaalutud varadest hõlmas 3,7 miljardit eurot grupisiseseid kindlustuse varasid.

Riskiga kaalutud varad seisuga 31. detsember 2015

Kokku 21,3 miljardit eurot

(muutus võrreldes aasta lõpuga –3%)

Tururisk
Operatsioonirisk
Ettevõtete riskipositsioon
Jaeklientidega seotud riskipositsioon
Krediidiasutuse riskipositsioon
Aktsiainvesteeringud
Muud

Krediidi- ja vastaspoole risk, 18,5 (–4%)

Pohjola Grupp kuulub OP Financial Groupile, kelle kapitali adekvaatsust jälgitakse kooskõlas finants- ja kindlustuskonglomeraatide järelevalve seadusega.

2015. aasta oktoobris sai Pohjola OP Financial Groupi osana EKP-lt loa käsitleda kindlustuse varasid konglomeraadis riskiga kaalutud varadena vastavalt varasemale praktikale. Kindlustusseltside osaluste suhtes kohaldatava meetodi tulemusel on riskikaal ligikaudu 280%. Samas on EKP-l võimalus järelevalvevõimaluste ühtlustamise raames luba tühistada. Kui eriluba tühistatakse ja Pohjola viidaks üle kindlustuse varade mahaarvamisel põhinevale käsitlusele, alaneks Pohjola esimese taseme põhiomavahendite suhtarv ligikaudu 2,5 protsendipunkti. Selline käsitluse muudatus ei avaldaks samas mingit mõju Pohjola riskivõtmis-suutlikkusele.

Riigi õigusaktide kaudu rakendatud kapitalipuhvrite nõuded lisanduvad täiendavalt kapitalinõuetele. 2016. aasta alguse seisuga peab OP Financial Group kui muu süsteemselt oluline asutus vastama O-SII (üleilmselt süsteemselt oluliste asutuste) puhvrite 2%, aga seda Pohjola suhtes ei kohaldata. 2015. aasta septembris otsustas finantsinspeksioon pankade suhtes vastutsüklilise kapitalipuhvri nõuet veel mitte kehtestada, ent alustas ettevalmistusi suuremate riskikaalude kehtestamiseks eluasemelaenudele, püüdes enda sõnul valmistada suuremaks süsteemseks riskiks. Finantsinspeksioon teeb makrotasandi usaldatavuspoliitika otsuse igas kvartalis.

EKP on oma järelevalve ja hindamise raames kehtestanud OP Financial Groupile vabatahtliku kapitalipuhvri nõude. Võttes arvesse vabatahtlikku puhvrit, on OP Financial Groupi esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu nõue 9,75%. Pidades silmas OP Financial Groupi tugevat kapitalibaasi (esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 19,5%) ja kõrget kapitali adekvaatsuse eesmärki, ei avalda vabatahtliku kapitalipuhvri nõue OP Financial Groupi või Pohjola kapitali adekvaatsuse positsioonile ega tegevusele praktilist mõju. OP Financial Groupile teadaolevalt on EKP kehtestanud kõikidele oma järelevalve all olevatele pankadele võrreldava kapitalipuhvri nõude, mis põhineb pankade suhtes ühtselt kohaldataval võrdlushinnangul.

Solventsus II regulatiivsed muudatused

Kindlustussektori solventsusnõuded muutusid 2016. aasta alguses ega moodusta enam seadusega nõutava auditi osa vastavalt kindlustusseltside seadusele, mis jõustus 1. jaanuaril 2016. Kindlustussektori Solventsus II määruste muudatuste eesmärk on parandada kindlustusseltside kapitalibaasi kvaliteeti, täiustada nende riskijuhtimist, suurendada riskipõhise kapitali nõudeid ning ühtlustada kindlustussektori solventsusnõudeid Euroopas. Nõuded suurendavad kapitalinõudeid ja teisest küljest ka kapitalibaasi.

Kahjukindlustuse kapitalibaas ja maksevõime suhtarv* Solventsus II alusel

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014	Eesmärk
Esimese taseme omavahendid	837	754	
Teise taseme omavahendid	134	50	
Kapitalibaas (Solventsus II)	972	804	
Solventsuskapitali nõue	698	685	
Maksevõime suhtarv (Solventsus II), %*	139	117	120

* Välja arvatud üleminekusätete mõjud.

Kapitalibaas ja kapitali adekvaatsus

Pohjola on esitanud oma kapitalibaasi ja kapitali adekvaatsuse andmed kooskõlas ELi kapitalinõuete määruse ning direktiiviga ("EL) 575/2013).

miljonit eurot	31.12.2015	31.12.2014
Omakapital	3741	3408
Kindlustusseltside mõju väljajätmine omakapitalist (omakapital ja grupi andmete elimineerimine)	-365	-183
Õiglase väärtuse reserv, rahavoo riskimaandus	-11	-17
Esimese taseme põhiomavahendid enne mahaarvamisi	3364	3209
Immateriaalne põhivara	-73	-195
Pensionikohustuse ülerahastamine ja väärtuse korrigeerimised	-20	-1
Kavandatud dividendide jaotamine / kasumi jaotamine nõukogu ettepaneku kohaselt	-155	-141
Realiseerimata kasum üleminekusätete alusel		-50
Väärtuse langusest tingitud kahjum – eeldatavate kahjumite puudujääk	-115	-122
Esimese taseme põhiomavahendid	3001	2700
Allutatud laenud, mille suhtes kohaldatakse üleminekusätet	192	219
Täiendavad esimese taseme omavahendid	192	219
Esimese taseme omavahendid	3193	2919
Võlakirjalaenud	1207	663
Realiseerimata kasum üleminekusätete alusel		50
Teise taseme omavahendid	1207	713
Kapitalibaas kokku	4400	3633
Riskiga kaalutud varad		
Krediidi- ja vastaspoole risk		
Valitsuse ja keskpangaga seotud riskipositsioon	23	26
Krediidiastutuse riskipositsioon	1200	1305
Ettevõtete riskipositsioon	12 301	11 831
Jaeklientidega seotud riskipositsioon	785	1010
Omakapitaliinvesteeringud*	3730	4132
Muu**	506	931
Tururisk	1450	1467
Operatsioonirisk	1297	1137
Kokku	21 292	21 839
Põhisuhtarvud, %		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	14,1	12,4
Esimese taseme omavahendite suhtarv	15,0	13,4
Kapitali adekvaatsuse määr	20,7	16,6
Suhtarvud ilma üleminekusätete mõjudeta, %		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	14,1	12,4
Esimese taseme omavahendite suhtarv	14,1	13,4
Kapitali adekvaatsuse määr	19,8	16,6
Basel I alammäär, miljonit eurot		
Kapitalibaas	4400	3633
Basel I kapitalinõuete alammäär	1583	1441
Basel I alammäära puhver	2817	2192

* Omakapitaliinvesteeringute riskikaal hõlmab 3,7 miljardit eurot kindlustusseltside osalusi OP Financial Groupis.

** 31 miljonit eurot muude riskipositsioonide all esindab edasilükkunud maksuvarasid, mille puhul kasutatakse riskikaalu 250%, selle asemel et need esimese taseme põhiomavahenditest maha arvata. Grupp on seoses vanade kapitaliinstrumentidega kohaldanud allutatud laenude suhtes üleminekusätteid. 70% seisuga 31. detsember 2012 olemas olevatest summadest kuulub kapitalibaasi. Realiseerimata hinnangud on hõlmatud esimese taseme põhiomavahendite all. Negatiivsed realiseerimata hinnangud aasta tagasi olid hõlmatud esimese taseme põhiomavahendite all ja positiivsed realiseerimata hinnangud teise taseme omavahendite all vastavalt finantsinspektsiooni väljastatud aruandele.

Krediidireitingud

Pohjola Bank plc krediidireitingud 31. detsembril 2015

Reitinguagentuur	Lühiajalised kohustused	Väljavaade	Pikaajalised kohustused	Väljavaade
Standard & Poor's	A-1 +	Negatiivne	AA–	Negatiivne
Moody's	P-1	Stabiilne	Aa3	Stabiilne

Pohjola Insurance Ltd finantstugevuse reitingud 31. detsembril 2015

Reitinguagentuur	Reiting	Väljavaade
Standard & Poor's	A+	Negatiivne
Moody's	A3	Stabiilne

Pohjola Bank plc ja Pohjola Insurance Ltd krediidireitinguid on kinnitanud Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited ning Moody's Investors Service Ltd. Pohjola Bank plc krediidireitingut hinnates võtsid reitinguagentuurid arvesse kogu OP Financial Groupi finantsseisundit.

OP Financial Groupi ja Pohjola Bank plc krediidireitingud ei muutunud 2015. aastal. Pohjola Insurance Ltd finantstugevuse reitingut alandati ühe pügala võrra neljandas kvartalis.

2015. aasta novembris otsustasid OP Financial Group ja Pohjola Bank plc lõpetada Fitch Ratingsilt krediidireitingute küsimise ning lõpetasid krediidireitingute lepingu 2015. aasta 31. detsembri seisuga. 6. jaanuaril 2016 Fitch kinnitas ja eemaldas OP Financial Groupi ning Pohjola Bank plc pikaajalise võla reitingu tasemel A+ ja lühiajalise reitingu F1.

2. detsembril 2015 kinnitas Standard & Poor's Pohjola Bank plc pikaajalise võla reitingu tasemel AA– ja lühiajalise võla reitingu tasemel A-1+, jättes väljavaate negatiivseks. Samal kuupäeval alandas S&P Pohjola Insurance Ltd krediidireitingut ühe pügala võrra tasemelt AA– tasemele A+, jättes väljavaate negatiivseks. S&P alandamisotsuse põhjus oli riigi toetuse väljajätmine reitingut tõstvate tegurite seast.

Moody's kinnitas 29. juunil 2015 Pohjola Bank plc pikaajalist võlareitingut tasemel Aa3 ja lühiajalist võlareitingut tasemel P-1 ning 15. mail 2015 Pohjola Insurance Ltd reitingut tasemel A3. Mõlema ettevõtte väljavaade jäeti stabiilseks.

Pohjola tõhususe parandamise programm

2012. aasta lõpus Pohjola Groupis algatatud tõhususe parandamise programmiga sooviti 2015. aasta lõpuks saavutada aastane kulude kokkuhoid ligikaudu 50 miljonit eurot.

Tõhususe parandamise programmiga sooviti samas kogu OP Cooperative'is saavutada 2015. aasta lõpuks omakorda 150 miljoni euro suurune kulude kokkuhoid. Need eesmärgid saavutati kavakohaselt.

Pohjola Grupi finantseesmärk oli hoida oma kogukulud 2015. aasta lõpus 2012. aasta lõpu tasemel. Grupp saavutas selle eesmärgi. Kogukulud ulatusid 491 miljoni euroni, samal ajal kui eesmärk oli 514 miljonit eurot.

Finantstulemused ärisegmentide kaupa

Pohjola Grupi ärisegmendid on pangandus, kahjukindlustus ja varahaldus (ingl *Wealth Management*, varem *Asset Management*). Varahaldus (*Wealth Management*) on alates 30. detsembrist 2015 lõpetatud tegevus, kui see anti Pohjola Bank plc osalise jagunemise käigus üle OP Cooperative'ile. Ärisegmentidest väljapoole jäävat tegevust kajastatakse „Muu tegevuse” all (varem „Grupi funktsioonid”).

Jätkuv tegevus

Pangandus

- Tulu enne maksustamist suurenes aasta arvestuses 10% ehk 334 miljoni euroni (303).
- Laenuportfell kasvas võrreldes 2014. aasta lõpuga 10% ehk 16,4 miljardi euroni (14,9).
- Ettevõtteleenude portfelli keskmine marginaal alanes jaanuarist detsembrini 6 baaspunkti võrra ehk 1,38%ni.
- Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum oli kokku 29 miljonit eurot (25), moodustades 0,15% laenu- ja tagatisportfelli.
- Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv tõusis 27%ni (33).

Pangandus: põhinäitajad ja -suhtarvud

miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Puhas intressitulu			
Ettevõtete ja Balti riikide pangandus	276	255	8
Kapitaliturud	–3	28	
Kokku	273	283	–3
Puhas teenustasutulu	99	103	–4
Puhastulu tehingutelt	110	84	30
Muu tulu	18	18	–2
Tulu kokku	500	488	2
Kulud			
Tööjõukulud	51	55	–7
Info- ja sidetehnoloogia kulud	36	34	6
Kulum ja amortisatsioon	11	14	–21
Muud kulud	38	57	–33
Kulu kokku	137	160	–14
Tulu enne nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumit	363	328	11
Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum	29	25	14
Tulu enne maksustamist	334	303	10
Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses	334	301	11
Laenuportfell, miljardit eurot	16,4	14,9	10
Tagatisportfell, miljardit eurot	2,3	2,7	–15
Riskiga kaalutud varad, miljardit eurot	16,0	16,0	0
Ettevõtteleenude portfelli marginaal, %	1,38	1,44	
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete suhe laenu- ja tagatisportfelli, %	0,98	1,45	
Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumi suhe laenu- ja tagatisportfelli, %	0,15	0,14	
Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv, %	27	33	
Töötajate arv	603	616	

Tulud jaanuarist detsembrini

Panganduse tulu enne maksustamist suurenes 10% ehk 334 miljoni euroni (303). Kogutulu suurenes 2%, samal ajal kui kogukulud vähenesid 14%. Ettevõtete panganduse ja Balti riikide panganduse valdkonnas saadud puhas intressitulu kasvas 8%. Pangandussegmenti puhas intressitulu vähenes kokku 3% eelkõige tingituna kapitaliturgude segmentist saadud väiksemast puhasingressitulust.

Laenuportfell kasvas võrreldes 2014. aasta lõpuga 10% ehk 16,4 miljardi euroni. Ettevõtteleenude portfelli keskmine marginaal alanes jaanuarist detsembrini 6 baaspunkti võrra ja oli 31. detsembril 2015. aastal 1,38%.

Puhaslaenukahjum ja väärtuse langusest tingitud kahjum olid pangandusvaldkonnas 29 miljonit eurot (25), moodustades 0,15% (0,14) laenu- ja tagatisportfellist. Laenude lõplikud mahakandmised olid kokku 37 miljonit eurot (35) ja väärtuse langusest tingitud kahjum 31 miljonit eurot (40). Laenukahjumite vähenemised ja väärtuse langusest tingitud kahjumite allahindlusreservide tühistamine ulatusid 40 miljoni euroni (49).

Tagatisportfell kasvas aasta jooksul kuni detsembrini ja oli 2,3 miljardit eurot (2,7). Kasutatud püsikrediitdivõimalused ulatusid 3,9 miljardi euroni (3,2).

Puhastulu tehingutelt suurenes tänu tuletisinstrumentidega kauplemiselt saadud suuremale puhastulule kapitaliturgude divisjonis.

Pangandussegmenti aruandejärgne puhas teenustasutulu vähenes 4%, s.o kuni 99 miljoni euroni (103) tingituna laenudelt võetud väiksematest teenustasudest.

Kogukulud vähenesid 14% ehk 137 miljoni euroni. Aasta tagasi kasvasid muud tegevuskulud 18 miljoni euro ulatuses pangamaksu võrra. Kui pangamaks välja arvata, siis vähenesid kulud 4%.

Tööjõukulud kahanesid 7% ehk 51 miljoni euroni.

Info- ja sidetehnoloogia kulud, kulum ja amortisatsioon suurenesid kokku 3 miljonit eurot.

Tulu enne maksustamist divisjonide kaupa

miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Ettevõtete pangandus	246	220	12
Kapitaliturgud	83	82	1
Balti riikide pangandus	5	0	
Kokku	334	303	10

Aprillis teatas OP Financial Group uuest ühtsest rahastamisprotsessi mudelist, mis on mõeldud ettevõtetele, kes vajavad nii pangalaenu kui ka riskirahastamist, ent pole valmis oma praegust omandit loovutama. See rahastamispakett on mõeldud ettevõtetele, mille puhas müügikäive on 10–50 miljonit eurot.

Kahjukindlustus

- Tulu enne maksustamist ulatus 267 miljoni euroni (223). Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses oli 175 miljonit eurot (272).
- Kindlustuspreemiate tulu kasvas 7% (5).
- Kindlustustehnilise aruande tulemi saldo paranes. Kogutegevuse kombineeritud suhtarv oli 87,3% (89,4*) ja tegevuskulude suhtarv 17,7% (18,4). Kombineeritud suhtarv oli 88,8% (91,0).
- Investeeringutasuvus õiglases väärtuses oli 2,3% (6,7%).

Kahjukindlustus: põhinäitajad ja -suhtarvud

miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Kindlustuspreemiate tulu	1396	1310	7
Esitatud kahjunõuded	–972	–930	4
Tegevuskulud	–247	–242	2
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	–21	–21	0
Kindlustustehnilise aruande tulem	156	117	42
Puhas investeerimistulu	172	171	0
Muud tulud ja kulud	–61	–66	–3
Tulu enne maksustamist	267	223	19
Õiglase väärtuse reservi muutus	–92	49	
Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses	175	272	–44
Kombineeritud suhtarv, %	88,8	91,0	
Kogutegevuse kombineeritud suhtarv, %*	87,3	89,4	
Ärikahjumi suhtarv, %*	69,6	71,0	
Tegevuskulude suhtarv, %	17,7	18,4	
Kogutegevuse riskisuhe, %*	64,2	65,0	
Tegevuse üldkulude suhtarv, %	23,1	24,4	
Investeeringutasuvus õiglases väärtuses, %	2,3	6,7	
Maksevõime suhtarv, %	70,4	75,4	
Maksevõime suhtarv (Solventsus II), %**	139,3	117,3	
Suured kahjunõuded, mille eest vastutas ettevõtte ise	–60	–79	
Eelmiste aastate kahjunõuete muutus (ammendumise tulem)	32	27	
Töötajate arv	1660	1766	

* Mõõdunud aastal sama perioodi kirjeldavat võrdlusnäitajat on muudetud, et see vastaks alates 2015. aasta algusest kohaldatud diskontomäära muudatuse käsitlemisele.

** Suhtarvud on esitatud ilma üleminekusätete mõjuta.

Eraklientidelt saadud kindlustuspreemiate tulu jätkas kasvu. Surutisest hoolimata kasvas ka äriklientidelt saadud kindlustuspreemiate tulu. Kindlustuse müük suurenes veidi võrreldes möödunud aastaga. Kahjunõuete kulud arenesid soodsalt tänu pehmele talvele ja eelnenud aastaga võrreldes väiksemale suurte kahjunõuete arvule.

OP Financial Groupi kogutud kahjukindlustuspreemiate turuosa oli 2014. aastal 31,5% (30,3). Selle turuosaga mõõdetuna on OP Financial Group selgelt Soome suurim kahjukindlustusselts.

Kõrgema taseme klientide kodumajapidamiste arv kasvas aasta jooksul kuni detsembrini 22 000 võrra 677 000 tuhandeni (655 000), millest kuni 76% (75) kasutab oma põhipangana OP Financial Groupi liikmespanka. Grupi kooperative liikmespankade ja Helsinki OP Panga kliendid kasutasid OP boonuseid, mille nad olid kogunud pangandus- ja kindlustusteenuste kasutamisest, 2 023 000 kindlustusarve tasumiseks (1 912 000), millest 273 000 (255 000) tasuti täies mahus boonuspunktidega. Boonuspunktidega tasutud kindlustuspreemiate summa ulatus 101 miljoni euroni (95).

Kahjukindlustussegmenti üks prioriteete on olnud kahjukäsitlusteenuste arendamine. Kahjukindlustussegment on arendanud eelkõige oma elektroonilisi teenuseid nii veebi- kui ka mobiilipõhiste teenuste puhul. Majandusaasta jooksul juurutati OP-mobile'i rakenduses uus kahjuste teatamise teenus. Veebis esitatakse rohkem kui 50% kahjuteadetest ning üle 75% vabatahtliku kindlustuse alusel esitatavatest isikukahjude teadetest.

Elektrooniliste teenuste kasutamine kahjukindlustuslepingute ja -nõuete haldamisel on märkimisväärselt kasvanud. Viimase 12 kuu jooksul on kindlustusega seotud kirju elektrooniliselt saavate klientide arv kasvanud 554 000ni (365 000).

Tulud jaanuarist detsembrini

Tulu enne maksustamist suurenes 267 miljoni euron (223). Kindlustustehnilise aruande tulemi saldo oli hea. Kasumiaruandes märgitud puhas investeerimistulu ulatus 172 miljoni euron (171), jäädes eelmise aasta tasemele. Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses ulatus 175 miljoni euron (272).

Majandusaasta alguses muutis OP Financial Group kahjukindlustuse vastutuse hindamise mudelit nii, et selles võetakse arvesse pensionikohustuste diskontomäär muutust kui üht raamatupidamisliku näitaja pidevalt ajakohastatavat muutajat. 31. detsembril 2015 oli keskmine diskontomäär 2,22%. Pensionikohustuste alandatud diskontomäär suurendas esitatud kahjunõudeid 62 miljoni euro (62) võrra. Uue hindamismudeli järgi mõjutab diskontomäär muutus ka tegevusega seotud suhtarvude arvutamist. Möödunud aasta vastava perioodi tegevusega seotud suhtarvud on seega muutunud. Muudetud diskontomäär alandas kogutegevuse kombineeritud suhtarvu 4,5 protsendipunkti (4,7) võrra.

Kogutegevuse kombineeritud suhtarv oli 87,3% (89,4). Need suhtarvud ei hõlma ettevõtte omandamisest tulenevat immateriaalse põhivara amortisatsiooni.

Kindlustuspreemiate tulu

miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Erakliendid	730	687	6,3
Ärikliendid	609	568	7,3
Balti riigid	56	55	1,6
Kokku	1396	1310	6,5

Esitatud kahjunõuded suurenesid ilma diskontomäär alandamist arvestamata võrreldes eelmise aastaga 5%. Suurte kahjunõuete areng oli soodne. Uutest suurkahjustest tingitud kahjunõudeid oli vähem kui aasta tagasi. Teatatud suurkahjuste (üle 0,3 miljoni euro) arv oli varakindlustuse ja ettevõtte vastutuskindlustuse valdkonnas jaanuarist detsembrini 70 (82) ning nendega seotud kahjunõuded, mille eest vastutas ettevõtte ise, ulatusid kokku 60 miljoni euron (79). Samas suurenes kohustusliku pensionikindlustuse alusel maksmata nõuete eraldise muutus võrreldes eelmise aastaga, olles ajavahemikul jaanuarist kuni detsembrini 16 miljonit eurot (12).

Eelmiste aastate kahjunõuete muutus, v.a diskontomäär muutuste mõju, suurendas kindlustustehnilise aruande tulemit 32 miljoni euro võrra (27). Ärikahjumi suhtarv oli 69,6% (71,0). Kogutegevuse riskisuhe, v.a kaudsed kahjukäsitluskulud, oli 64,2% (65,0).

Tegevuskulud kasvasid 2% ning olid 5 miljonit eurot suuremad kui möödunud aastal tänu suurematele müügilt saadud komisjonitasudele ja portfelli haldamise tasudele. Tegevuskulude suhtarv oli 17,7% (18,4). Tegevuse üldkulude suhtarv (sh kaudsed kahjukäsitluskulud) oli 23,1% (24,4).

Kindlustustehnilise aruande tegevustulem ja kombineeritud suhtarv

	2015		2014	
	Jääk, miljonit eurot	Kombineeritud suhtarv, %	Jääk, miljonit eurot	Kombineeritud suhtarv, %
Erakliendid	140	80,9	126	81,6
Ärikliendid	32	94,7	7	98,8
Balti riigid	5	90,9	6	90,0
Kokku	177	87,3	139	89,4

Eraklientide kasumlikkus püsis hea tänu kindlustuspreemiate tulu jätkuva kasvule. Äriklientide kahjunõuete muutused olid soodsamad kui möödunud aastal. Väiksem diskontomäär kajastub eelkõige äriklientide kasumlikkuses. Balti riikides kasumlikkus veidi vähenes tingituna suurtest kahjunõuetest.

Investeeringud

Investeeringutasuvus õiglases väärtuses oli kokku 74 miljonit eurot (236) ehk 2,3% (6,7%). Investeeringutasuvus oli positiivne tänu kõrgematele aktsiaturu hindadele. Kasumiaruandes märgitud puhas investeerimistulu ulatus 172 miljoni euron (171).

Investeeringusportfell varaklasside lõikes

%	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Võlakirjad ja võlakirjafondid	77	73
Alternatiivsed investeeringud	1	1
Aktsiad	7	7
Erakapital	3	3
Kinnisvara	10	11
Rahaturud	3	5
Kokku	100	100

31. detsembril 2015 oli kahjukindlustuse investeeringusportfelli maht kokku 3687 miljonit eurot (3522). Fikseeritud intressimääraga portfell krediidireitingute kaupa püsis heal tasemel, arvestades asjaolu, et investeeringusjärgule vastavad investeeringud moodustasid 93% (94) ning 63% (71) investeeringutest oli vähemalt reitinguga A–. Fikseeritud intressimääraga portfelli keskmine järelejäänud tähtaeg oli 5,7 aastat (4,5) ja kestus 5,2 aastat (4,3).

Otseste võlakirjainvesteeringute jooksev tulusus oli 2015. aasta detsembri lõpus keskmiselt 1,76% (1,94).

Muu tegevus

- Tulu enne maksustamist ulatus 23 miljoni euron (20). See hõlmas 26 miljonit eurot (7) kapitalikasvutulu võlakirjadelt ja 26 miljonit eurot (43) dividenditulu.
- Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses oli –28 miljonit eurot. Eelmisel aastal ulatus tulu enne maksustamist 53 miljoni euron.
- Likviidsus ja juurdepääs rahastamisele püsisid head.

Muu tegevus: põhinäitajad ja -suhtarvud miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Puhas intressitulu	–30	–3	
Puhas teenustasutulu	–3	4	
Puhastulu tehingutelt	1	–8	
Puhas investeerimistulu	66	55	20
Muu tulu	9	9	9
Tulu kokku	43	56	–24
Tööjõukulud	3	6	–52
Muud kulud	17	30	–44
Kulu kokku	20	36	–45
Tulu enne nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumit	23	20	14
Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum	0		
Tulu enne maksustamist	23	20	14
Õiglase väärtuse reservi muutus	–44	33	
Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses	–28	53	
Likviidsuspuhver, miljardit eurot	24,2	16,6	46
Riskiga kaalutud varad, miljardit eurot	5,2	5,7	
Nõuded ja kohustused OP-Pohjola Grupi liikmespankadele/liikmespankadelt, netopositsioon, miljardit eurot	3,7	3,8	–2
Töötajate arv	32	33	–4

Tulud jaanuarist detsembrini

Muu tegevuse segmendi tulu enne maksustamist ulatus 23 miljoni euron, mis on 3 miljonit eurot rohkem kui eelnenud aastal. Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses oli –28 miljonit eurot, s.o 81 miljonit eurot vähem kui aasta tagasi. Möödunud aastal vähendasid EKP stimuleerivad meetmed krediidiriski marginaale, suurendades õiglase väärtuse reservi.

Puhasintressitulu vähendasid püsivalt madalad intressimäärad, kahanevad krediidiriski marginaalid osetud võlakirjadelt ja kontserni valmistumine rangemaks likviidsusregulatsiooniks.

Aasta tagasi OP Cooperative'ile eraldatud krediidiilimiit seoses Pohjola aktsiate pakkumise rahastamisega suurendas puhast teenustasutulu.

Puhas investeerimistulu hõlmas 26 miljonit eurot (7) kapitalikasvutulu võlakirjadelt, 26 miljonit eurot (43) dividenditulu ja 4 miljonit eurot (7) investeerimisfondide investeeringutelt kajastatud tulu.

Tööjõukulud vähenesid tingituna ümberstruktureerimisest. Aasta tagasi kasvasid muud kulud 2 miljoni euro ulatuses pangamaksu võrra ja 2 miljoni euro ulatuses nõustamistasude võrra seoses Pohjola aktsiate avaliku vabatahtliku pakkumisega.

Pohjola juurdepääs rahastamisele püsis hea. Jaanuarist detsembrini emiteeris Pohjola pikaajalisi võlakirju koguväärtuses 4,3 miljardit eurot, mille puhul eelisvõlakirjad moodustasid 3,7 miljardit eurot ja teise taseme põhiomavahendite võlakirjad 0,5 miljardit eurot. Märtsis emiteeris Pohjola rahvusvahelisel kapitaliturul seitsmeaastase tähtajaga eelisvõlakirja 1 miljoni euro väärtuses. Mais emiteeris Pohjola kaks inglise naeltes nomineeritud võlakirja, esimene emiteeritud võlakiri oli väärt 400 miljonit inglise naela (558 miljonit eurot) ja selle tähtaeg oli seitse aastat ning teise väärtus oli 300 miljonit inglise naela (419 miljonit eurot) ja tähtaeg kolm aastat. Novembris emiteeris Pohjola Jaapani turul kaks Samurai võlakirja kokku 30 miljardi Jaapani jeeni väärtuses (228 miljonit eurot).

31. detsembril 2015 oli eelisvõlakirjade keskmine hulgirahastamise marginaal 41 baaspunkti (39). Pohjola täpsustas keskmise hulgirahastamise marginaali arvutamispõhimõtet. See suurendas detsembri lõpus marginaali kolme baaspunkti võrra võrreldes varasema arvutusmeetodiga. Võrdlusandmeid ei ole korrigeeritud.

Finantstulemused ärisegmentide kaupa. Lõpetatud tegevus

Varahaldus

- Tulu enne maksustamist ulatus 28 miljoni euroni (38). Tulu vähenemine oli tingitud madalamatest tulemuspõhistest valitsemistasudest.
- Valitsetavate varade maht suurenes aasta jooksul kuni detsembrini 9%, ulatudes 31. detsembril 2015 kokku 47 miljardi euroni (43).
- Pohjola Bank plc osalise jagunemise puhul anti lõpetatud tegevusena kajastatavad vara- ja kinnisvarahalduse operatsioonid 30. detsembril 2015 üle OP Cooperative'ile.

Varahaldus: põhinäitajad ja -suhtarvud

miljonit eurot	I–IV kvartal 2015	I–IV kvartal 2014	Muutus, %
Puhas teenustasutulu	54	64	–16
Muu tulu	5	4	25
Tulu kokku	60	67	–12
Tööjõukulud	15	14	7
Muud kulud	19	17	12
Kulu kokku	34	31	6
Sidusettevõtte kasumi/kahjumi osa	1	1	0
Tulu enne maksustamist	28	38	–26
Tulu enne maksustamist õiglases väärtuses	28	38	–26
Hallatavad varad, miljardit eurot	47,1	43,3	9
Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv, %	58	42	
Töötajate arv	103	88	–2

Tulud jaanuarist detsembrini

Tulu enne maksustamist ulatus 28 miljoni euroni (38). Tulu vähenemine oli tingitud madalamatest tulemuspõhistest valitsemistasudest. Tulu enne maksustamist hõlmab puhaskasumit, mille teenis sidusettevõtte Access Capital Partners Group SA, proportsionaalselt Pohjola osalusega.

Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv oli 58% (42).

Hallatavad varad

miljardit eurot	30. detsember 2015	31. detsember 2014
Institutsionaalsed kliendid	23	24
OP investeerimisfondid	17	14
Erakapital	7	6
Kokku	47	43

Hallatavad varad varaklasside kaupa

%	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Rahaturuinvesteeringud	9	14
Võlakirjad	35	36
Aktsiad	35	36
Muud	21	14
Kokku	100	100

Hallatavad varad suurenesid majandusaastal 9%, ulatudes 31. detsembril 2015. aastal 47,1 miljardi euroni (43,3). See kasv tugines suurematele turuväärtustele.

Personal ja töötasud

31. detsembril 2015 oli grupis 2295 töötajat, s.o 208 töötajat vähem kui 31. detsembril 2014. Kui lõpetatud tegevus välja arvata, siis vähenes töötajate arv 119 võrra.

Töötajad segmendi kaupa

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Pangandus	603	616
Kahjukindlustus	1660	1766
Varahaldus	–	88
Muu tegevus	32	33
Kokku	2295	2503

OP Financial Groupi ja Pohjola tulemustasustuste koosneb lühiajalistest ettevõttespetsiifilistest tasudest ning kogu OP Financial Groupi pikaajalistest tasudest. Üksikasjalikumad teavet töötasude kohta leiab raamatupidamisaruande lisast 84.

Kapitalikulud

2015. aasta kapitalikulud olid kokku 40 miljonit eurot (28), millest pangandussegmendi kulud moodustasid 13 miljonit eurot (10), kahjukindlustussegmendi kulud 26 miljonit eurot (14) ja muu tegevuse segmendi kulud üks miljon eurot (2). Kapitalikulud tulenesid peamiselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia investeeringutest.

Ettevõtte sotsiaalne vastutus

Ettevõtte sotsiaalne vastutus kuulub lahutamatu Pohjola äritegevuse juurde ja strateegia kohaselt edendatakse seda OP Financial Groupi sotsiaalse vastutuse programmi raames.

Rohkem teavet OP Financial Groupi ettevõtte sotsiaalse vastutuse kohta leiab OP 2015. aasta aruandest ja OP Financial Groupi ettevõtte sotsiaalse vastutuse kohta globaalse aruandlusalgatuse kohasest ettevõtte sotsiaalse vastutuse andmete aruandest, mis hõlmab ettevõtte sotsiaalse vastutuse aruannet vastavalt globaalse aruandlusalgatuse G4 raamistikule.

Juhtkond

OP Financial Groupi juhtimissüsteem põhineb järgmisel kolmel ärisegmendil: pangandus, kahjukindlustus ja varahaldus. Pohjolat juhitakse grupi juhtimissüsteemi osana.

Korraline üldkoosolek valis tagasi Reijo Karhineni, kes on president ja grupi tegev juhatuses esimees ning Pohjola Bank plc nõukogu esimees, ning operatsioonide valdkonna tegev-asepresidendi Tony Vepsäläineni, finantsjuhi Harri Luhtala ja riskijuhi Erik Palmeni, kes on nõukogu liikmed.

Jouko Pölönen tegutseb Pohjola Bank plc presidendi ja tegevjuhina.

Pohjola Bank plc ühingujuhtimise aruanne on kättesaadav äriühingu veebilehel www.pohjola.com.

Korralise üldkoosoleku otsused

Pohjola Bank plc 19. märtsi 2015. aasta korraline üldkoosolek võttis vastu 2014. aasta raamatupidamise aastaaruande, vabastas nõukogu liikmed, presidendi ja peadirektori vastutusest ning otsustas maksta dividende A-aktsiatelt 0,43 eurot ja K-aktsiatelt 137 eurot aktsia kohta.

Koosolek valis tagasi vannutatud audiitorite büroo KPMG Oy Ab tegutsema audiitorina ja nimetas peaauditiiriks KPMG Oy Ab vannutatud audiitori Raija-Leena Hankoneni.

Grupi ümberstruktureerimine

Kooskõlas varem avaldatud kavaga võttis Pohjola Bank plc erakorraline üldkoosolek 22. oktoobril 2015 vastu jagunemise kava. Osalise jagunemise puhul anti varahalduse ning kaardi- ja kinnisvarahalduse operatsioonid üle OP Cooperative'ile. Osalise jagunemise toimumise kuupäev oli 30. detsember 2015 ja see viidi ellu bilansiliste väärtustega. Selle tulemusena on standardi IFRS 5 järgi varahalduse segmendi varasid ja kohustusi ning muid kirjeid alates 30. juunist 2014 kajastatud eraldi, s.o bilansis kui omanikele jaotamiseks hoitavaid varasid ja kohustusi ning kasumiaruandes lõpetatud tegevusena.

Pohjola Grupp kavandab endiselt ümberstruktureerimist, mille kohaselt läheks kahjukindlustussegment Pohjola Grupilt üle OP Cooperative'i otsesse omandisse. Lisaks hinnatakse keskpangandusala tegevuse (grupi varahoidmine) eraldamise võimalust tütarettevõtjasse, mis kuulub täies ulatuses OP Cooperative'ile. Nende muudatuste rakendamise üksikasjad ega ajakava ei ole veel otsustatud.

Grupi varahoidmisüksuse tegevusmudel on 1. jaanuari 2016. aasta seisuga läbi vaadatud. Seega muudeti ülesannete jagunemist kapitaliturgude divisjoni ja grupi varahoidmisüksuse vahel. Fikseeritud tulumääraga ja välisvaluutas kauplemise osakond, samuti võlakirjade osakond, mis praegu tegutseb Pohjola Bank plc pangandussegmendi kapitaliturgude divisjonis, antakse üle OP Financial Groupi vara ja kohustuste haldamise osakonnale ning grupi varahoidmisüksusele, mis on muu tegevuse segmendi osa. Edaspidi keskendub kapitaliturgude osakond OP Financial Groupi liikmespankade toetamisele tururiskitoodete müügil. Ülesannete uus jagunemine avaldab kasumi sisesele jagunemisele OP Financial Groupis vähest mõju.

Seoses Pohjola aktsiate avaliku vabatahtliku pakkumisega 2014. aasta veebruaris teavitas OP Financial Group kavast ühendada Pohjola Bank plc ja Helsinki OP Bank Ltd. Samas jättis grupp selle plaani ellu viimata. Vastavalt uuele kavale muudetakse Helsingi OP Bank Ltd 2016. aastal piiratud vastutusega ühingust kooperativeks pangaks.

Pohjola Bank plc nimetatakse 2016. aasta sügisel ümber OP Corporate Bank plc-ks. Omasairaala Oy nimetatakse 2016. aasta suvel ümber Pohjola Health Ltd-ks, kui avatakse Tampere haigla üksus.

Suur-Helsingi piirkonnas asuvad äriühingud tegutsevad jätkuvalt ühise juhtimise all. Kliendi seisukohast on grupi eesmärk pakkuda ühtseid OP finantsteenuseid, mis hõlmavad kõiki pangandus-, kahjukindlustus- ja varahaldustooteid ning -teenuseid.

Esindused ja välisfiliaalid

Pohjola Bank plc-l on esindus Peterburis ning filiaalid Eestis, Lätis ja Leedus. Lisaks on tal finantseerimisasutuse tehingutega tegelevad tütarettevõtted Eestis, Lätis ja Leedus. Kahjukindlustust Eestis juhib tütarettevõtte, millel on filiaal nii Lätis kui ka Leedus.

Vahekohtuotsuse tegemine väikeaktsionäridega seotud ülevõtmismenetluses

20. veebruaril 2015 tegi Soome Kaubanduskoja tagasimaksete komitee nimetatud vahekohus oma otsuse seoses Pohjola vähemusaktsionäride ülevõtmisega. Selle otsuse põhjal oli ülevõtmishind 16,13 eurot aktsia kohta, mis võrdub OP Cooperative'i pakutava hinnaga Pohjola aktsiate eest avalikul vabatahtlikul pakumisel. Vahekohtuotsust edasi ei kaevatud, seega oli otsusel põhinev ülevõtmishind lõplik.

Soome Konkurentsi- ja Tarbijaameti selgitusnõue

14. detsembril 2015 sai OP Financial Group Soome Konkurentsi- ja Tarbijaametilt selgitusnõude, tuginedes If P&C Insurance Company Ltd poolt ametivõimudele esitatud taotlusele. Ametivõimud uurivad OP Financial Groupi turuseisundit jaepangandusteenuste turul ja kahjukindlustustoodete hinnakujundust.

Taotluse tõttu on OP Financial Groupi üksused praegu hoidunud Soome Finantsteenuste Liidus osalemisest, välja arvatud tööturuküsimustes.

Solidaarvastutus

Pohjola Bank plc on kõnealuse ühenduse kooperative keskasutuse (OP Cooperative) liige, nagu on sätestatud hoiupankade ühenduste seaduses, ja kuulub nimetatud ühendusele.

Pohjola Bank plc, OP Cooperative kui kõnealuse ühenduse kooperative keskasutus, teised kooperative keskasutuse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted, kooperative keskasutuse liikmeskrediitiasutused ning nende konsolideerimisgruppidesse kuuluvad äriühingud, krediidi-, finantseerimis- ja teenindusasutused, kus eelnimetatud institutsioonidel on ühiselt rohkem kui pool hääleõigustest, moodustavad ühenduse. Pohjola Grupi kindlustusseltsid ei ole eelnimetatud ühenduse liikmed.

Ühenduse liikmeskrediitiasutused (178 grupi kooperative liikmespanka, Pohjola Bank plc, Helsinki OP Bank Ltd, OP Mortgage Bank, OP Card Company Plc ja OP-Process Services Ltd) ning kooperative keskasutus vastutavad ühiselt üksteise võlgnevuste eest. Võlausaldaja, kes ei ole saanud tasumisele kuuluvat summat (võla põhisumma), võib põhisumma maksetähtaja saabudes nõuda tasumist keskasutusest. Sellisel juhul peab kooperative keskasutus koostama nimetatud seaduses osutatud aruande, näidates igale liikmeskrediitiasutusele määratud vastutuse summa. See krediitiasutuste vaheline kohustus määratakse kindlaks proportsionaalselt nende kõige värskemal heakskiidetud bilansis kajastatud koguaraga.

Liikmeskrediitiasutused, sealhulgas Pohjola Bank plc, on kohustatud osalema mis tahes vajalikes toetusmeetmetes, mille eesmärk on vältida teiste liikmeskrediitiasutuste likvideerimist, ja tasuma teise liikmeskrediitiasutuse võla, nagu on märgitud hoiupankade ühenduste seaduse paragrahvis 5.

Lisaks on kooperative keskasutuse maksehäirete korral liikmeskrediitiasutusel piiramatul refinantseerimiskohustus kooperative keskasutuse võlgade suhtes, nagu on sätestatud ühenduste seaduses.

Kooperative keskasutus valvab hoiupankade ühenduste seaduses sätestatu kohaselt oma liikmeskrediitiasutuste üle, kinnitab seaduse paragrahvis 5 osutatud tegevuspõhimõtted, mida ta peab järgima, ning annab liikmeskrediitiasutustele suuniseid kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimise, hea ühingujuhtimise ja sisekontrolli kohta, et tagada likviidsus ning kapitali adekvaatsus, samuti suuniseid ühtsete arvestuspõhimõtete järgimise kohta kõnealuse ühenduse konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel.

Hoiuste tagamise fondi ja investorite hüvitisfondi pakutav kaitse

Hoiuste tagamise fondi reguleeriva seaduse alusel loetakse hoiupanku, mis on kooperative pankade (grupi kooperative liikmespankad, Pohjola Bank plc, Helsinki OP Bank Ltd) ühenduse liikmed, hoiuste tagamise puhul üheks pangaks. Hoiuste tagamise fond hüvitab maksimaalselt 100 000 eurot igale kontoomanikule, kellel on nõudeid hoiupankade vastu, mis kuuluvad kooperative pankade ühendusse.

Pohjola Bank plc on investoritele hüvitise maksmise fondi liige. Fond hüvitab maksimaalselt 20 000 eurot igale investorile, kellel on nõudeid. Kooperative pankade ühendusse kuuluvaid liikmeskrediitiasutusi käsitletakse investoritele hüvitise maksmisel ühe krediitiasutusena. Fond ei hüvita kahjusid, mis on tekkinud väärtpaberite hindade muutuse või valede investimisotsuste tõttu. Fond tagab üksnes jaeinvestorite nõudeid.

Rahandusministeeriumi alla kuuluv finantsstabiilsusnõukogu vastutab hoiuste tagamise eest.

2016. aasta prognoos

Maailmamajandus peaks kasvama keskmisest madalama määraga. Euroala majanduskasv peaks jääma mõõdukaks. Soome majanduskasv on olnud nüüdseks pikka aega tagasihoidlik. Nõrk ekspordinõudlus, mis kahandab hindade konkurentsivõimet, ja majandusstruktuuride aeglane reform ähvardavad Soome majanduskasvu määra selget mahajäämist euroalast mitme aasta jooksul. Struktuurireformide rakendamine võib muuta poliitilise olukorra karmimaks, mis võib omalt poolt ähvardada siseturu elavnemist. Praegune erakorraline majanduslik olukord, kus valitsevad madalad intressimäärad ja keskpankade kvantitatiivsed leevendusmeetmed, tekitab samuti suurt ebakindlust seoses tulevase majandusarenguga.

Nõrk Soome majandus hoiab pikaajalisi kasvuootusi finantssektoris madalal tasemel. Madalad intressimäärad alandavad pankade puhast intressitulu ja kärbivad kindlustusseltside investeerimistulu. Lisaks on madalad intressimäärad toetanud klientide laenu tagasimaksevõimet, mis on jäänud pikast aeglase kasvu perioodist hoolimata stabiilseks. Kapitali adekvaatsus ja kasumlikkus finantssektoris on hakanud mängima aina suuremat rolli ebastabiilse tegevuskeskkonna ja karmima regulatiivse raamistiku tõttu.

Pohjola grupi 2016. aasta konsolideeritud tulu enne makse peaks olema madalam kui 2015. aastal jätkuvalt tegevuselt enne makse saadud tulu. Kõige suurem ebakindlus, mis 2016. aastal tulust mõjutab, on seotud äritegevuse kasvu tempoga, nõuetelt tekkiva väärtuse langusest tingitud kahjumiga, võlakirjade ja kapitaliturgude arenguga, suurte kahjunõuete mõjuga kahjunõuete kuludele ning kindlustuskohustiste suhtes kohaldatavale diskontomääradele.

Kõik käesolevas aruandes tehtud tulevikku suunatud avaldused, mis kajastavad juhtkonna ootusi, veendumusi, hinnanguid, prognoose, ennustusi ja eeldusi, põhinevad praegusel seisukohal tegevuskeskkonna edasise arengu kohta ning Pohjola Grupi ja tema mitmesuguste funktsioonide tulevased finantsnäitajad ja tegelikud tulemused võivad tulevikku suunatud avaldustest oluliselt erineda.

Bilansipäevale järgnevad sündmused

11. jaanuaril 2016 teatas Pohjola Bank plc, et ta lunastab oma 60 miljoni euro suuruse tähtajatu hübriidvõlakirja, mis emiteeriti 2005. aasta novembris. Hübriidvõlakiri lunastatakse enne tähtaega vastavalt võlakirja tingimustele intressi maksmise kuupäeval, s.o 28. veebruaril 2016.

Lunastamine ei avalda mõju Pohjola Grupi ega OP Financial Grupi kapitali adekvaatsusele.

Pohjola Bank plc nõukogu ettepanek jaotuskõlblike vahendite jaotamise kohta

31. detsembril 2015 ulatus Pohjola Bank plc omakapital kokku 2 142 463 023,27 euronit, millest 1 002 273 342,01 eurot oli jaotuskõlblik kapital.

Korraline üldkoosolek võib kasumi jaotamisel kasutada järgmisi vahendeid.

	EUR
2015. aasta kasum	224 795 637,71
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	446 096 867,24
Investeeringut piiramata omakapitali reserv	307 931 364,75
Muud piiramata reservid	23 449 472,31
Kokku	1 002 273 342,01

Nõukogu teeb ettepaneku, et äriühingu jaotatavad varad jaotatakse aktsionäridele dividendidena 0,48 eurot aktsia kohta, s.o 153 384 679,20 eurot. Seega jääb äriühingu jaotuskõlblikuks kapitaliks 848 888 662,81 eurot.

Äriühingu finantsseisund ei ole võrreldes 2015. majandusaasta lõpuga märkimisväärselt muutunud. Nõukogu arvates on likviidsus hea ja kavandatav kasumi jaotamine seda ei kahjusta.

Finantsnäitajad ning aktsiatega seotud näitajad ja suhtarvud

	2011	2012	2013	2014	2015
Omakapitali tasuvus (ROE), %	9,2	11,2	14,4	14,3	14,8
Omakapitali tasuvus (ROE) õiglasest väärtuses, %	3,1	23,3	14,1	16,0	11,5
Varade tootlus (ROA), %	0,6	0,7	1,0	1,0	1,0
Omakapitali osakaal, %	5,6	6,2	7,2	6,7	6,3
Keskmine töötajate arv	3189	3421	2632	2563	2446
Kulude/tulude suhtarv, %	62	57	53	47	42
Aktsiatega seotud näitajad ja suhtarvud					
	2011	2012	2013	2014	2015
Omakapital aktsia kohta, eurot	7,22	8,67	9,54	10,38	11,38
Dividend aktsia kohta, eurot*	0,40	0,45	0,66	0,43	0,48
Dividendide väljamaksemäär, %*	59,9	50,9	50,0	30,0	30,0
Aktsiate arv (kõik aktsiad)					
Aasta keskmine	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415
Aasta lõpu seisuga	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415

* Nõukogu 2015. aasta ettepanek.

OP Cooperative omab kõiki Pohjola Bank plc aktsiaid.

Põhinäitajate ja -suhtarvude valemid

Omakapitali tasuvus (ROE), %

Perioodi kasum / omakapital (perioodi alguse ja lõpu keskmine) × 100

Omakapitali tasuvus (ROE) õiglasest väärtuses, %

Aruandeperioodi koondkasum kokku /

Omakapital (perioodi alguse ja lõpu keskmine) × 100

Varade tootlus (ROA), %

Perioodi kasum / keskmine bilansimaht (perioodi alguse ja lõpu keskmine) × 100

Omakapitali osakaal, %

Omakapital / bilansimaht × 100

Kulude/tulude suhtarv, %

Tööjõukulud + muud halduskulud + muud tegevuskulud /

(puhas intressitulu + puhastulu kahjukindlustusest + puhas teenustasutulu + puhastulu tehingutelt + puhas investeerimistulu + muud äritulud + sidusettevõtete kasumi osa) × 100

Omakapital aktsia kohta

Omakapital / aktsiaemissiooniga kohandatud aktsiate arv bilansipäeval

Dividend aktsia kohta

Majandusaasta eest makstavad dividendid / aktsiaemissiooniga kohandatud aktsiate arv bilansipäeval

Dividendide väljamaksemäär, %

Dividend aktsia kohta / kasum aktsia kohta × 100

Kapitali adekvaatsuse määr finants- ja kindlustuskonglomeraatide järelevalve seaduse alusel

Konglomeraadi kogukapitalibaas / konglomeraadi miinimumkapitalibaas kokku

Kapitali adekvaatsuse määr, %

Kapital kokku / riskiga kaalutud varad kokku × 100

Esimese taseme omavahendite suhtarv, %

Esimese taseme omavahendid kokku / riskiga kaalutud varad kokku × 100

Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv, % (CET1)*

Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1) / koguriskipositsioon × 100

* Esimese taseme põhiomavahendid (CET1) ELi määruse nr 575/2013 artikli 26 kohaselt ning koguriskipositsioon artikli 92 kohaselt.

Kahjukindlustuse põhisuhtarvud

Kahjukindlustuse põhisuhtarvude valemid põhinevad Soome finantsinspeksiooni välja antud määrustel, kasutades vajalikul määral vastavaid IFRSi punkte. Suhtarvude arvutamisel kasutatakse kulusid funktsioonide lõikes, mida kohaldavad kahjukindlustusseltsid, ning neid ei esitata samal põhimõttel nagu konsolideeritud kasumiaruandes.

Kahjusuhe (v.a diskonteerimise vähendamine), %

Kahjunõuded ja kahjukäsitluskulud / puhas kindlustuspreemiate tulu × 100

Kulude suhtarv, %

Tegevuskulud + amortisatsioon / ettevõtte soetamisega seotud immateriaalse põhivara korrigeerimine / puhas kindlustuspreemiate tulu × 100

Kombineeritud suhtarv (v.a diskonteerimise vähendamine)

Kahjusuhe + kulude suhtarv

Riskisuhe + üldkulude suhtarv

Maksevõime suhtarv, %

(+ kahjukindlustuse puhasvara

+ allutatud laenud

+ puhas maksukohustus perioodil

– edasilükkunud maksud, mis realiseeritakse lähitulevikus, ja muud solventsusmarginaalist maha arvatavad kirjed

– immateriaalne põhivara) /

kindlustuspreemiate tulu × 100

Maksevõime suhtarv (Solventsus II), %*

Kapitalibaas / solventsuskapitali nõue × 100

* Vastavalt Solventsus II raamistikule.

Tegevusega seotud põhisuhtarvud**Tegevuse üldkulude / tegevustulude suhtarv**

(+ tööjõukulud

+ muud halduskulud

+ muud tegevuskulud, v.a immateriaalse põhivara ja firmaväärtuse amortisatsioon

seoses Pohjola omandamisega) /

(+ puhas intressitulu

+ puhastulu kahjukindlustusest

+ puhas teenustasutulu

+ puhastulu tehingutelt

+ puhas investeerimistulu

+ muu tegevustulu) × 100

Ärikahjumi suhtarv, %

Esitatud kahjunõuded, v.a reservibaaside muutused /

kindlustuspreemiate tulu, v.a reservibaaside netomuutused × 100

Tegevuskulude suhtarv, %

Tegevuskulud / kindlustuspreemiate tulu, v.a reservibaaside netomuutused × 100

Kogutegevuse kombineeritud suhtarv, %

Ärikahjumi suhtarv + tegevuskulude suhtarv

Kogutegevuse riskisuhe + tegevuse üldkulude suhtarv

Kogutegevuse riskisuhe (v.a diskonteerimise vähendamine), %

Kahjunõuded, v.a kahjukäsitluskulud ja reservibaaside muutused / puhas kindlustuspreemiate tulu, v.a reservibaaside muutused × 100

Tegevuse üldkulude suhtarv, %

Tegevuskulud ja kahjukäsitluskulud / puhas kindlustuspreemiate tulu, v.a reservibaaside muutused × 100

Suhtarvude arvutamisel kasutatud väärtused

miljonit eurot	2015	2014
Kahjukindlustus		
Kahjukindlustuse puhasvara	1717	1661
Puhas maksukohustus perioodil	–10	–18
Oma allutatud laenud	135	50
Edasilükkunud maksukohustus, mis realiseeritakse lähitulevikus, ja muud äriühingute solventsusmarginaalist maha arvatavad kirjed	–165	0
Immateriaalne põhivara	–695	–704

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, IFRS

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud kasumiaruanne

miljonit eurot	Lisa	2015	2014
Jätkuv tegevus			
Puhas intressitulu	4	220	257
Nõuete väärtuse langus	5	29	25
Puhas intressitulu pärast väärtuse languse mahaarvamist		191	231
Puhastulu kahjukindlustusest	6	646	593
Puhas teenustasutulu	7	37	52
Puhastulu tehingutelt	8	105	77
Puhas investeerimistulu	9	75	64
Muu tegevustulu	10	29	30
Tulu kokku		1082	1048
Tööjõukulud	11	155	163
Info- ja sidetehnoloogia kulud		92	94
Kulum/amortisatsioon	12	49	52
Muud kulud	13	161	191
Kulu kokku		457	500
Sidusettevõtete kasumi/kahjumi osa kajastatakse kapitaliosaluse meetodil		0	0
Tulu enne maksustamist		625	548
Tulumaksukulud	14	120	107
Jätkuva tegevuse tulemid		505	441
Lõpetatud tegevus			
Lõpetatud tegevuse tulemid	15	22	29
Perioodi kasum		527	470
Sealhulgas:			
Emaettevõtte aktsionäride osa perioodi kasumist		517	461
seostatav mittekontrolliva osalusega		10	9
Perioodi kasum		527	470

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

miljonit eurot	Lisa	2015	2014
Perioodi kasum		527	470
Kirjed, mida ei liigitata ümber kasumisse või kahjumisse			
Kindlaksmääratud hüvitisega programmide ümberhindamisest tulenev kasum/(kahjum)	35	64	-50
Kirjed, mida võib kasumisse või kahjumisse ümber liigitada			
Õiglase väärtuse reservi muutus			
Mõõdetud õiglases väärtuses	38	-135	73
Rahavoo riskimaandus	38	-7	7
Ümberarvestusvahed		0	0
Tulumaks muult koondkasumilt			
Kirjed, mida ei liigitata ümber kasumisse või kahjumisse			
Kindlaksmääratud hüvitisega programmide ümberhindamisest tulenev kasum/(kahjum)	35	-13	10
Kirjed, mida võib kasumisse või kahjumisse ümber liigitada			
Mõõdetud õiglases väärtuses	38	27	-14
Rahavoo riskimaandus	38	1	-1
Aruandeperioodi koondkasum kokku		466	493
Sealhulgas:			
Emaettevõtte aktsionäride osa kogu koondkasumist		458	484
Mittekontrolliva osalusega seostatav koondkasum kokku		8	9
Aruandeperioodi koondkasum kokku		466	493
Emaettevõtja omanikega seostatav koondkasum jaguneb järgmiselt:			
Jätkuv tegevus		436	455
Lõpetatud tegevus		22	28
Kokku		458	484

Konsolideeritud bilanss

miljonit eurot	Lisa	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Likviidsed varad	16	8465	3774
Nõuded finantseerimisasutuste vastu	17	9678	10 257
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad	18		
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad		852	360
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel		0	0
Tuletislepingud	19	5727	5946
Nõuded klientide vastu	20	17 183	15 513
Kahjukindlustuse varad	21	4124	3854
Investeeringusvarad	22	11 419	8112
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud	24	16	2
Immateriaalne põhivara	25	781	786
Materiaalne põhivara	26	58	72
Muu vara	27	1317	1789
Maksuvarad	28	35	34
Kokku		59 655	50 498
Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad	15		205
Vara kokku		59 655	50 703

miljonit eurot	Lisa	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kohustused finantseerimisasutuste ees	29	5209	5241
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused	30		
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused		0	4
Tuletislepingud	31	5646	5889
Kohustused klientide ees	32	17 549	11 442
Kahjukindlustuse kohustused	33	3160	2972
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	34	19 475	17 587
Eraldised ja muud kohustused	35	2766	2479
Maksukohustused	36	370	391
Allutatud kohustused	37	1737	1084
Kokku		55 914	47 090
Kohustused, mis on seotud omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varadega	15		205
Kohustused kokku		55 914	47 295
Omakapital	38		
Emaettevõtte aktsionäride osa kapitalis ja reservides			
Aksiakapital		428	428
Reservid		1213	1324
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		1996	1564
Mittekontrolliv osalus	82	105	92
Omakapital kokku		3741	3408
Kohustused ja omakapital kokku		59 655	50 703

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Pohjola Grupi aktsionäride osa perioodi kasumist

miljonit eurot	Aktsia- kapital	Õiglase väärtuse reserv	Muud reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Kokku	Mitte- kontrollivad osalused	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 1. jaanuar 2014	428	168	1093	1358	3047	103	3150
Aruandeperioodi koondkasum		63		421	484	9	493
kokku							
Perioodi kasum				461	461	9	470
Muu koondkasum		63		-40	23	0	23
Kasumi jaotamine				-212	-212		-212
0,67 eurot A-aktsialt				-169	-169		-169
0,64 eurot K-aktsialt				-43	-43		-43
Muud			0	-2	-2	-20	-22
Saldo seisuga 31. detsember 2014	428	231	1093	1564	3316	92	3408

Pohjola Grupi aktsionäride osa perioodi kasumist

miljonit eurot	Aktsia- kapital	Õiglase väärtuse reserv	Muud reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Kokku	Mitte- kontrollivad osalused	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 1. jaanuar 2015	428	231	1093	1564	3316	92	3408
Aruandeperioodi koondkasum		-111		569	458	8	466
kokku							
Perioodi kasum				517	517	10	527
Muu koondkasum		-111		52	-60	-2	-62
Kasumi jaotamine				-137	-137		-137
Muud			0	0	0	5	4
Saldo seisuga 31. detsember 2015	428	120	1093	1996	3637	105	3741

Konsolideeritud rahavoo aruanne, sh lõpetatud tegevus

miljonit eurot	2015	2014
Äritegevuse rahavood		
Perioodi kasum	517	461
Perioodi kasumi korrigeerimine	200	97
Äritegevusega seotud vara suurenemine (-) või vähenemine (+)	-4281	-2133
Nõuded finantseerimisasutuste vastu	428	-494
Kasumiaruande kaudu õiglasel väärtusel kajastatud finantsvarad	156	405
Tuletislepingud	9	63
Nõuded klientide vastu	-1531	-1008
Kahjukindlustuse varad	-351	-232
Investeeringisvarad	-3499	-281
Muu vara	506	-584
Äritegevusega seotud kohustuste suurenemine (+) või vähenemine (-)	6492	2323
Kohustused finantseerimisasutuste ees	-22	447
Kasumiaruande kaudu õiglasel väärtusel kajastatud finantskohustused	-4	0
Tuletislepingud	-7	70
Kohustused klientide ees	6107	1259
Kahjukindlustuse kohustused	71	149
Eraldised ja muud kohustused	347	396
Makstud tulumaks	-133	-92
Saadud dividendid	54	63
A. Netorahavood äritegevusest	2850	719
Investeeringistegevuse rahavood		
Lunastustähtajani hoitavate finantsvarade suurenemine	-20	-10
Lunastustähtajani hoitavate finantsvarade vähenemine	70	69
Tütar- ja sidusettevõtete soetamine, ostuhetke rahavaru arvestamata	-13	0
Tütar- ja sidusettevõtete võõrandamine, võõrandamishetke rahavaru arvestamata	11	
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-40	-28
Tulu materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	4	3
B. Investeeringistegevuses kasutatud raha (neto)	11	34
Rahavood finantseeringistegevusest		
Allutatud kohustuste suurenemine	1327	
Allutatud kohustuste vähenemine	-700	
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberite suurenemine	27 342	34 709
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberite vähenemine	-26 196	-33 616
Väljamakstud dividendid	-137	-212
C. Rahastamistegevusest tulenev (rahastamistegevuses kasutatav) netorahavoog	1636	881
Raha ja raha ekvivalentide netosuurenemine/-vähenemine (A + B + C)	4497	1634
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	4306	2672
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	8803	4306
Laekunud intressid	1786	2000
Makstud intressid	-1580	-1722

miljonit eurot

Aruandeaasta kasumi korrigeerimised

Mitterahalised kirjed ja muud korrigeerimised

Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum	30	26
Realiseerimata puhastulu kahjukindlustuses	73	50
Kauplemiseks hoitavate varade õiglase väärtuse muutus	21	160
Realiseerimata netotulu valuutatehingutest	-117	79
Investeeringisvara õiglase väärtuse muutus	101	2
Kavandatav amortisatsioon/kulum	52	55
Sidusettevõtete kasumi osa	0	0
Muud	39	-275
Korrigeerimine kokku	200	97

Raha ja raha ekvivalendid

Likviidsed varad*	8469	3815
Nõudmiseni nõuded finantseerimisasutuste vastu	334	491
Kokku	8803	4306

* Millest 5 miljonit eurot (41) koosneb kirjest „Kahjukindlustuse raha ja raha ekvivalendid”.

Segmenditeave

Segmendianalüüs on koostatud kooskõlas standardiga IFRS 8 „Tegevussegmendid”. Selle standardi aluseks on finantsandmed, mida vastutav isik korrapäraselt kontrollib. Segmendid määratletakse ja esitatakse juhtkonna aruannete alusel.

Pohjola Grupp on jaotatud kolmeks ärisegmendiks – pangandus, kahjukindlustus ja varahaldus – ning muuks tegevuseks, mis koos moodustavad grupi tegevussegmendid. Nõukogu on grupi peamine tegevust puudutavate otsuste tegija, kes eraldab ressursse ka aruandesegmentidele ja hindab nende tulemuslikkust.

Kooskõlas varem avaldatud kavaga võttis Pohjola Bank plc erakorraline üldkoosolek 22. oktoobril 2015 vastu jagunemise kava. Osalise jagunemise puhul anti varahalduse ning kaardi- ja kinnisvarahalduse operatsioonid üle OP Cooperative'ile. Osalise jagunemise toimumise kuupäev oli 30. detsember 2015 ja see viidi ellu bilansiliste väärtustega. Selle tulemusena on standardi IFRS 5 järgi varahalduse segmendi varasid ja kohustusi ning muid kirjeid alates 30. juunist 2014 kajastatud eraldi, s.o bilansis kui omanikele jaotamiseks hoitavaid varasid ja kohustusi ning kasumiaruandes lõpetatud tegevusena.

Segmendipõhise arvestuse põhimõtted

Segmendipõhine aruandlus vastab konsolideeritud finantsaruande suhtes kohaldatavatele arvestuspõhimõtetele. Tulu, kulud, varad ja kohustused, mida loetakse segmentidega otse seotuks ja põhjendatult seostatavaks, on segmentide lõikes jaotatud. Tulu, kulud, investeeringud ja kapital, mida ei ole ärisegmentide kaupa jaotatud, esitatakse muu tegevuse all. Segmendisisesed grupi kirjade elimineerimised esitatakse tulbas „Elimineerimised”. Grupisisised ülekandehinnad põhinevad turuhindadel. Immateriaalse ja materiaalse põhivara soetamiskulud on kajastatud investeeringutena. Iga segmendi töötajate arv on näidatud aruandeperioodi lõpu seisuga.

Panganduse, varahalduse ja muu tegevuse kapitalisatsioon põhineb OP Financial Groupi kapitali adekvaatsuse mõõtmisel krediidiasutuste seaduse alusel. Mõõtmise põhjal saadud kapitalinõuded jaotatakse tegevussegmentide vahel. Pangandussegmendile on jaotatud kapital selliselt, et esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on 18% (11%). Kindlustussegmendile on jaotatud kapital nii, et maksevõime suhtarv on 120%. Kapitali jaotamine avaldab mõju grupi sisestele intressisummadele, mida asjaomane segment maksab.

Pangandus

Pohjola pangandussegment pakub äri- ja institutsionaalsetele klientidele lahendusi nende rahastamis- ja finantsjuhtimisvajaduste jaoks. Pangandus hõlmab kolme divisjoni: ettevõtete pangandus, kapitaliturud ja Balti riikide pangandus.

Ettevõtete pangandus pakub äri- ja institutsionaalsetele klientidele rahastamis- ja rahahaldusteenuseid ning väliskaubanduse finantseerimise teenuseid, annab laene ja garantiisid ning pakub liisingu- ja faktooringuteenuseid. Selle valdkonna tulu saadakse peamiselt laenumarginaalidest ja teenustasudest, mis tulenevad rahastamise korraldamisest ja maksetehingute juhtimisest.

Kapitaliturgude divisjoni teenused ulatuvad võlakirjaemissioonide korraldamisest, ettevõtete rahastamise teenustest ning hoiustamis-, aktsia-, valuuta-, rahaturu- ja tuletistoodetest investeerimisteenustele uurimusteni. Divisjon täidab nii oma klientide kui ka panga korraldusi rahvusvahelistel finantsturgudel ning tegutseb aktiivselt ka rahvusvahelistel tuletisinstrumentide turgudel, euroala riigivõlakirjaturgudel ja ettevõtete võlakirjade turgudel. Divisjoni tulu on puhas teenustasutulu ja tehingutulu.

Grupi varahoidmisüksuse tegevusmudel on 1. jaanuari 2016. aasta seisuga läbi vaadatud. Seega muudeti ülesannete jagunemist kapitaliturgude divisjoni ja grupi varahoidmisüksuse vahel. Fikseeritud tulumääraga ja välisvaluutas kauplemise, samuti võlakirjade osakond, mis praegu tegutseb Pohjola Bank plc pangandussegmendi kapitaliturgude divisjonis, antakse üle OP Financial Groupi vara ja kohustuste haldamise osakonnale ning grupi varahoidmisüksusele, mis on muu tegevuse segmendi osa. Edaspidi keskendub kapitaliturgude osakond OP Financial Groupi liikmespankade toetamisele tururiskitoodete müügil. Ülesannete uus jagunemine avaldab kasumi sisesele jagunemisele OP Financial Groupis vähest mõju.

Balti riikide pangandus pakub finantseerimisasutuse tooteid Eestis, Lätis ja Leedus. Pohjola on asutanud filiaali Eestis, Lätis ja Leedus.

Kahjukindlustus

Soomes tegelevad kahjukindlustusega järgmised kolm grupi ettevõtet: Pohjola Insurance Ltd on üldine kahjukindlustusselts, A-Insurance Ltd keskendub äritranspordi valdkonna kahjukindlustusele ning Eurooppalainen Insurance Company Ltd tegeleb reisikindlustusega. Kahjukindlustust Eestis juhib Seesam Insurance AS, millel on filiaal nii Lätis kui ka Leedus. 30. oktoobril 2014 ühines Pohjola Health Ltd Pohjola Insurance Ltd-ga.

Kahjukindlustuse valdkond hõlmab ka Omasairaala Oy-d, mis alustas tegevust 2013. aasta alguses.

Kahjukindlustustoodete valik hõlmab äri- ja eraklientidele pakutavaid kahjukindlustuslepinguid. Lisaks pakutakse äriklientidele riigisisese teenindusvõrgu kaudu OP Financial Groupi elu- ja pensionikindlustust ning Ilmarinen Mutual Pension Insurance Company tööpensionikindlustust, samal ajal vastutatakse Suomi Mutual Life Assurance Company ja Ilmarineni klienditeeninduse eest. Peale selle saadakse teenustasutulu teatavate seadusega kehtestatud tasude haldamisest ja riskijuhtimisteenustest.

Kahjukindlustuse tulu enne maksustamist koosneb kindlustustehnilise aruande tulemist, investeerimistulust ning muudest tuludest ja kuludest. Kindlustustehnilise aruande tulemit viitab kindlustuspreemiate tulule, millest on maha arvatud esitatud kahjunõuded ja tegevuskulud. Kõige olulisem kasumlikkuse näitaja on kombineeritud suhtarv, mis näitab esitatud kahjunõuete ja tegevuskulude osakaalu kindlustuspreemiate tulus. Seoses investeerimistegevusega on kahjukindlustusvaldkonna ülesanne kindlustuskohustisi katvate varade ja omakapitali turvaline ja kasumlik investeerimine, tagades piisava riskide hajutamise.

Varahaldus

Varahalduse valdkonda kuuluvad Pohjola Asset Management Ltd, Pohjola Asset Management Execution Services Ltd, Pohjola Property Management Ltd ja sidusettevõtja Access Capital Partners Group SA. Pohjola Asset Management Ltd pakub Soomes institutsionaalsetele klientidele ja jõukatele eraisikutele täielikku investeringute juhtimise teenust ja investeerimisnõustamist. Peale selle on OP Fund Management Company Ltd investeerimisfondide portfelli juhtimine peamiselt tsentraliseeritud Pohjola varahalduse segmenti. Lisaks oma portfelli haldamisele on Pohjola Asset Managementil ligi 30 rahvusvahelist partnerit, kellel on suures valikus vahendeid nii institutsionaalsete kui ka eraklientide vajaduste täitmiseks. Pohjola Property Management Ltd keskendub kinnisvarainvesteringutele Soomes ning kinnisvarafondide valikule rahvusvahelistel turgudel. Divisjoni tulu teenitakse peamiselt varahalduse teenustasudest.

Muu tegevus

Muu tegevuse segment toetab grupi ja tema ärisegmentide rahastamist, sealhulgas nii grupi varahoidmist kui ka likviidsuspuhvrit.

See segment vastutab OP Financial Groupi jaepankade ja Pohjola Grupi rahastamise ja likviidsuse juhtimise eest ning OP Financial Groupi hulgirahastamise eest. Tulu, kulud, investeringud ja kapital, mida ei ole ärisegmentide kaupa jaotatud, esitatakse muu tegevuse all. Grupi maksud on täielikult eraldatud muu tegevuse segmendile.

Elimineerimised

Segmendisisised elimineerimised on esitatud tulbas „Elimineerimised“.

Segmenditeave

Segmentide kapitaliseerimine põhineb OP Financial Groupi kapitali adekvaatsuse mõõtmisel krediidasutuste seaduse kohaselt. Mõõtmise põhjal saadud kapitalinõuded jaotatakse tegevussegmentide vahel. Pangandussegmentile on jaotatud kapital selliselt, et esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on 18% (11%). Kindlustussegmentile on jaotatud kapital nii, et maksevõime suhtarv on 120%. Kapitali jaotamine avaldab mõju grupi sisestele intressisummadele, mida asjaomane segment maksab.

2015. aasta I–IV kvartali tulud, miljonit eurot	Pangandus	Jätkuv tegevus Muu tegevus	Kahju- kindlustus	Lõpetatud tegevus Varahaldus	Elimineerimised	Grupis kokku
Puhas intressitulu						
Ettevõtete pangandus ja Balti riikide pangandus	276					276
Kapitaliturud	–3					–3
Muu tegevus		–30	–22	2	–2	–53
Kokku	273	–30	–22	2	–2	220
– sh sisene puhastulu enne maksustamist	–27	45	–20	2		
Puhas teenustasutulu	99	–3	–55	54	–4	91
Puhastulu tehingutelt	110	1	0	0	–5	105
Puhas investeerimistulu	6	66		0	3	75
Puhastulu kahjukindlustusest						
Kindlustustegevusest			511		0	511
Investeeringustegevusest			172		7	178
Muudest kirjetest			–43			–43
Kokku			639		7	646
Muu tegevustulu	12	9	7	5	1	35
Tulu kokku	500	43	568	60	–2	1170
Tööjõukulud	51	3	101	15	0	171
Info- ja sidetehnoloogia kulud	36	6	48	4	1	96
Ettevõtte soetamistega seotud immateriaalse põhivara amortisatsioon			21	2		23
Muu kulum/amortisatsioon ja väärtuse langus	11	1	16	1		29
Muud kulud	38	10	115	12	–3	172
Kulu kokku	137	20	302	34	–2	491
Tulu/kahjum enne nõuete väärtuse langust	363	23	266	27	0	679
Nõuete väärtuse langus	29	0	0			29
Sidusettevõtete kasumi/kahjumi osa			0	1	0	2
Tulu enne maksustamist	334	23	267	28	0	652
Õiglase väärtuse reservi muutus	0	–44	–92		2	–141
Kindlaksmääratud hüvitisega programmide ümberhindamisest tulenev kasum/(kahjum)	49	7	8			64
Aruandeperioodi koondkasum kokku, enne maksustamist	383	–21	183	28	2	575

2014. aasta I–IV kvartali tulud, miljonit eurot	Pangandus	Jätkuv tegevus		Lõpetatud tegevus	Elimineerimised	Grupis kokku
		Muu tegevus	Kahju-kindlustus			
Puhas intressitulu						
Ettevõtete pangandus ja Balti riikide pangandus	255					255
Kapitaliturud	28					28
Muu tegevus		–3	–26	2	1	–26
Kokku	283	–3	–26	2	1	257
– sh sisene puhastulu enne maksustamist	–24	46	–24	2		
Puhas teenustasutulu	103	4	–47	64	–8	116
Puhastulu tehingutelt	84	–8	0	0	1	77
Puhas investeerimistulu	5	55		0	4	64
Puhastulu kahjukindlustusest						
Kindlustustegevusest			466		0	466
Investeerimistegevusest			171		2	173
Muudest kirjetest			–46			–46
Kokku			591		2	593
Muu tegevustulu	13	9	9	1	–1	31
Tulu kokku	488	56	528	67	–1	1139
Tööjõukulud	55	6	102	14	0	177
Info- ja sidetehnoloogia kulud	34	5	53	3	1	97
Ettevõtte soetamistega seotud immateriaalse põhivara amortisatsioon			21	2		24
Muu kulum/amortisatsioon ja väärtuse langus	14	1	16	1		31
Muud kulud	57	24	112	11	–2	202
Kulu kokku	160	36	305	31	–1	531
Tulu/kahjum enne nõuete väärtuse langust	328	20	223	36	0	608
Nõuete väärtuse langus	25					25
Sidusettevõtete kasumi/kahjumi osa			0	1	0	2
Tulu enne maksustamist	303	20	223	38	0	584
Õiglase väärtuse reservi muutus	–1	33	49	0	–1	79
Kindlaksmääratud hüvitisega programmide ümberhindamisest tulenev kasum/(kahjum)	–42	–5	–2	0		–50
Aruandeperioodi koondkasum kokku, enne maksustamist	259	48	270	37	–1	613

Bilanss seisuga 31. detsember 2015, miljonit eurot	Pangandus	Muu tegevus	Kahju- kindlustus	Omanikele jaotamiseks		Elimineerimised	Grupis kokku
				Varahaldus			
Nõuded klientide vastu	16 677	801				-294	17 183
Nõuded krediidiasutuste vastu	336	17 831	6			-30	18 143
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad	849	3					852
Kahjukindlustuse varad			4319			-195	4124
Investeeringisvarad	668	10 736	16			0	11 419
Investeeringud sidusettevõtetesse			16				16
Muu vara	6243	939	751			-15	7918
Vara kokku	24 772	30 310	5107			-534	59 655
Kohustused klientide ees	11 628	6043				-121	17 549
Kohustused krediidiasutuste ees	1305	4199				-294	5209
Kahjukindlustuse kohustused			3171			-11	3160
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	2159	17 351				-35	19 475
Allutatud kohustused	11	1591	135				1737
Muud kohustused	6827	1903	83			-30	8783
Kohustused kokku	21 929	31 087	3389			-491	55 914
Omakapital							3741
Keskmine töötajate arv	603	32	1660				2295
Kapitalikulud, miljonit eurot	13	1	26				40

Bilanss seisuga 31. detsember 2014, miljonit eurot	Pangandus	Muu tegevus	Kahju- kindlustus	Omanikele jaotamiseks		Elimineerimised	Grupis kokku
				Varahaldus			
Nõuded klientide vastu	15 222	537				-246	15 513
Nõuded krediidiasutuste vastu	483	13 566	5		7	-24	14 037
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad	373	-13					360
Kahjukindlustuse varad			4150			-297	3854
Investeeringisvarad	553	7581	16		9	-9	8151
Investeeringud sidusettevõtetesse			2		27		29
Muu vara	6335	1721	732		136	-165	8759
Vara kokku	22 968	23 392	4905	180		-741	50 703
Kohustused klientide ees	8434	3233				-226	11 442
Kohustused krediidiasutuste ees	609	4878				-246	5241
Kahjukindlustuse kohustused			3116			-144	2972
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	1672	16 157				-46	17 782
Allutatud kohustused	-20	1054	50				1084
Muud kohustused	7043	1685	79		10	-44	8773
Kohustused kokku	17 738	27 007	3245	10		-705	47 295
Omakapital							3408
Keskmine töötajate arv	616	33	1766		88		2503
Kapitalikulud, miljonit eurot	10	2	14		2		28

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Sisukord

1. Arvestuspõhimõtted
2. Riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtted
3. Muudatus arvestuspõhimõtetes

Kasumiaruande lisad

4. Puhas intressitulu
5. Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum
6. Puhastulu kahjukindlustusest
7. Puhas teenustasutulu
8. Puhastulu tehingutelt
9. Puhas investeerimistulu
10. Muu tegevustulu
11. Tööjõukulud
12. Kulum ja amortisatsioon
13. Muud kulud
14. Tulumaks
15. Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad ja kohustused ning lõpetatud tegevus

Bilansi lisad

16. Raha ja raha ekvivalendid
17. Nõuded krediitiasutuste vastu
18. Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad
19. Tuletislepingud
20. Nõuded klientide vastu
21. Kahjukindlustuse varad
22. Investeerimisvarad
23. Ümber liigitatud võlakirjad
24. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud
25. Immateriaalne põhivara
26. Ehitised, masinad ja seadmed
27. Muu vara
28. Maksuvarad
29. Kohustused krediitiasutuste ees
30. Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused
31. Tuletislepingud
32. Kohustused klientide ees
33. Kahjukindlustuse kohustused
34. Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid
35. Eraldised ja muud kohustused
36. Maksukohustused
37. Allutatud kohustused
38. Omakapital

Riskijuhtimisaruande lisad

39. Pohjola Grupi riskipositsioon geograafiliste piirkondade ja riskiklasside kaupa
Pangandus- ja muu tegevuse segmendi riskipositsioon
40. Finantsvaradelt kajastatud kahjum varade väärtuse langusest
41. Riskipositsioon

42. Riskipositsioon sektorite järgi
43. Nõuded krediitiasutuste ja klientide vastu ning ebatõenäoliselt laekuvad arved
44. Laenukahjumid ja väärtuse langus
45. Ettevõtete riskipositsioon sektorite järgi
46. Ettevõtete riskipositsioon reitingukategooriate järgi
47. Ettevõtete riskipositsioon kliendi riskipositsiooni summade järgi
48. Finantseerimisasutuste ja kindlustusseltside kohustused reitingukategooria järgi
49. Saadud tagatised liikide kaupa
50. Rahastamisstruktuur
51. Varade ja kohustuste tähtaeg järelejäänud tähtaegade lõikes
52. Likviidsuspuhver
53. Varade ja kohustuste tähtajad tähtaja või ümberhindluse järgi
54. Tururiski tundlikkusanalüüs
55. Aktsiarisk
56. Kinnisvararisk III samba teave
57. Kapitalibaas
58. Nõutav miinimumkapital
59. Kapitali suhtarvud
60. Tuletislepingud ja vastaspoole risk Kahjukindlustuse riskipositsioon
61. Riskivõtmisusutlikkus
62. Kahjukindlustuse tundlikkusanalüüs
63. Kogutud preemiad ja kindlustussummad klasside järgi
64. Suurte kahjunõuete suundumused
65. Kindlustuse kasumlikkus
66. Teave kindlustuskohustiste laadi kohta
67. Kindlustuskohustised hinnangulise tähtaja järgi
68. Kindlustusinvesteeringute riskipositsioon
69. Investeeringuriski tundlikkusanalüüs
70. Intressirisk
71. Valuutarisk
72. Vastaspoole risk

Muud bilansi lisad

73. Finantsvarade ja -kohustuste liigitus
74. Korduvad õiglase väärtuse hindamised hindamismeetodite järgi
75. Antud tagatised
76. Saadud finantstagatised

Tingimuslike kohustuste ja tuletisinstrumentide aruande lisad

77. Bilansivälised kohustused
78. Tuletislepingud
79. Finantsvarad ja -kohustused, mis on bilansis tasaarveldatud või mille suhtes kehtivad põhitasaarveldus või samalaadsed kokkulepped
80. Tingimuslikud kohustused ja varad
81. Kasutusrendilepingud
82. Osalused tütarettevõtjates, struktuuriüksustes ja ühistegevustes

Muud lisad

83. Tehingud seotud pooltega
84. Tulemustasud

Lisa 1. Pohjola Grupi arvestuspõhimõtted

Üldist

Pohjola on Soome juhtiv kahjukindlustusselts ja institutsionaalne varahaldur ning kuulub juhtivate korporatiivpankade hulka. Pohjolal on väljakujunenud ulatuslik kliendibaas, mis koosneb äriühingutest ja institutsioonidest, kellele ta pakub suures valikus pangandus-, kahjukindlustus- ja varahaldusteenuseid. Lisaks pakub Pohjola eraklientidele kahjukindlustuse ja varahalduse tooteid ning teenuseid. Pohjola tegutseb ka OP Financial Groupi kooperatiivsete pankade keskse pangana.

OP Cooperative viis ellu 2014. aasta veebruaris välja kuulutatud avaliku vabatahtliku pakkumise. OP Cooperative kanti Pohjola Bank plc ainuaktsionärina aktsionäride registrisse 7. oktoobril 2014. Pohjola Bank plc A-aktsiate noteerimine NASDAQ OMX Helsingi börsil lõpetati 30. septembril 2014.

Pohjolal oli majandusaasta jooksul neli tegevussegmenti: pangandus, kahjukindlustus ja varahaldus (ingl *Wealth Management*, varem *Asset Management*) ning muu tegevus (ingl *Other operations*, varem *Group Functions*). Pangandussegment pakub äri- ja institutsionaalsetele klientidele rahvusvahelise haardega rahastamis-, investeerimis- ja makselahendusi. Kahjukindlustus pakub äri- ja eraklientidele kahjukindlustustooteid, mis hõlmavad nii kohustuslikke kui ka vabatahtlikke poliise. Varahaldus vastutab OP Financial Groupi suurimate institutsionaalsete ja eraklientide varade haldamise eest. Peale selle on OP investeerimisfondide portfelli juhtimine tsentraliseeritud peamiselt varahalduse segmenti. Peale nende kolme ärisegmendi hõlmab Pohjola muu tegevuse segmendis keskpanganduse ja varahoidmise (*Treasury*) finantstulemusi ning oma haldusfunktsiooni.

OP Cooperative'i tehtud pakkumise elluviimise tulemusena läbis Pohjola Group ümberstruktureerimise, millega varahalduse ning kaardi- ja kinnisvaratehingute juhtimine anti üle uuele äriühingule, mis asutati OP Financial Groupis osalise jagunemise käigus 30. detsembril 2015. Selle tulemusena on varahalduse (*Wealth Management*) segmenti vastavalt IFRS 5-le kajastatud kasumiaruandes kui lõpetatud tegevust ning bilansis jaotamiseks hoitavate varade ja kohustustena. Pangandusest, kahjukindlustusest ja muust tegevusest antakse kasumiaruandes aru jätkuva tegevuse all.

Pohjola Bank plc kuulub OP Financial Groupile, mis koosneb 178 kooperatiivsest pangast ja nende kooperatiivsest keskasutusest, milleks on OP Cooperative koos oma tütarettevõtetega. OP Financial Groupi liikmeskrediidi asutused on Pohjola, Helsinki OP Bank Plc, OP Card Company Plc, OP Mortgage Bank ja OP Cooperative'i kooperatiivsed liikmespangad.

Hoiupankade ühenduste seaduse kohaselt vastutavad liikmeskrediidi asutused, sh Pohjola, ning OP Cooperative lõplikult ja ühiselt üksteise võlgnevuste ning kohustuste eest. Kui liikmeskrediidi asutuse omakapital langeb kahjumi tõttu nii madalale tasemele, et on täidetud seaduses sätestatud kriteeriumid likvideerimismenetluse alustamiseks, siis on OP Cooperative'il õigus koguda oma liikmeskrediidi asutustelt lisamakseid varem vastuvõetud koondbilansside alusel.

Pohjola asub Helsingis, tema registrijärgne aadress on Teollisuuskatu 1, FI-00510 Helsingi, Soome, ja postiaadress on P.O. Box 308, FI-00013 Pohjola, Soome. Pohjola konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koopia on kättesaadav aadressil www.pohjola.com või äriühingu registrijärgses asukohas.

Pohjola Bank plc emaettevõtte on OP Cooperative ning Pohjola konsolideeritud aruanded on hõlmatud emaettevõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandesse.

OP Cooperative'i raamatupidamise aastaaruande koopiad on kättesaadavad järgmisel aadressil: Gebhardinaukio 1, FI-00510 HELSINGI, Soome. OP Financial Groupi raamatupidamise aastaaruanded on kättesaadavad aadressil www.op.fi või äriühingu kontoris aadressil Gebhardinaukio 1, 00510 Helsingi.

Nõukogu kiitis konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande avaldamiseks heaks 4. veebruaril 2016.

1. Koostamise alused

Need konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded koostati vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele (IFRS), kohaldades rahvusvahelist raamatupidamisstandardit (IAS), rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid (IFRS) ning standardite tõlgendamise komitee (SIC) ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (IFRIC) tõlgendusi, mis kehtivad 31. detsembri 2015. aasta seisuga. Rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid viitavad standarditele ja nende tõlgendustele, mis võetakse vastu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1606/2002. Pohjola aruande lisad vastavad ka Soome aruandlusnõuetele ja äriühinguid käsitlevatele õigusaktidele, mis on kooskõlas IFRSi määrustega.

2015. aastal võttis Pohjola kasutusele järgmised standardid ja tõlgendused:

- standardi IAS 19 „Hüvitised töötajatele“ muudatus „Kindlaksmääratud hüvitisega programmid: töötajate sissemaksed“. Nende muudatustega on selgitatud arvestuslikku käsitlust, kui kindlaksmääratud hüvitistega plaan nõuab töötajate või kolmandate poolte osalemist. Kõnealused standardite muudatused ei mõjuta OP Financial Groupi raamatupidamise aastaaruandeid.
- IFRSi iga-aastased täiendused tsüklite 2010–2012 ja 2011–2013 jaoks (kohaldatavad peamiselt aruandeperioodide suhtes, mis algavad 1. juulil 2014 või pärast seda). Väiksemad muudatused tehakse standarditesse iga-aastaste täiustuste käigus. Muudatuste mõjud erinevad standardite kaupa, ent ei ole märkimisväärsed.

Pohjola Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusväärtuse meetodil, v.a kasumiaruandes õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused, müügivalmis finantsvarad, maandatud riskiga kirjed õiglase väärtuse riskimaandusel (riski maandamiseks), tuletislepingud ning kinnisvarainvesteeringud.

Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud miljonites eurodes.

Pohjola Grupp esitab kolmanda taseme kapitali adekvaatsuse andmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr (EL) 575/2013 oma raamatupidamise aastaaruannete osana. Pohjola Grupp esitab oma kapitalibaasi, miinimumkapitali kogunõude, kapitali adekvaatsuse suhtarvud ning tuletislepingud ja vastaspoole riski.

2. Hinnangute kasutamine

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRSiga nõuab, et grupi juhtkond teeks arvestuspõhimõtete kohaldamisel otsuseid ning annaks hinnanguid ja eeldusi. Punktis 1.6 „Kriitilise tähtsusega raamatupidamislikud hinnangud ja otsused“ on antud üksikasjalikumad teavet selliste arvestuspõhimõtete kohaldamise kohta, mis nõuavad juhatuse hinnanguid ja otsuseid.

3. Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab emaettevõtja Pohjola Bank plc ja emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate andmeid. Pohjola Grupp kontrollib üksust, kui ta on seotud või tal on õigused muutuvtulule tulenevalt tema osalusest üksuses ning ta saab mõjutada seda tulu tänu oma võimule üksuse üle (sealhulgas struktuuriüksused). Enamik tütarettevõtjaid kuulub täielikult gruppidele, mis tähendab, et kontroll põhineb häätel.

Pohjola tegutseb nii investorina kui ka haldab mitmesuguseid investeerimisfonde, et saada investeerimistulu ja teenustasusid. Struktuuriüksustena liigitatud fondid on konsolideeritud grupi raamatupidamise aastaaruannetesse, kui grupi kontroll ei põhine häälte arvul, vaid oluliste tegevuste kontrollil, fondist saadava muutuvtulule saamisel ja fondi juhtimise korraldamisel. Kontrolli muudatusi, mis on seotud grupi konsolideeritud fondiinvesteeringutega, jälgitakse igas kvartalis. Kontrolli ulatuse hindamisel võtab grupp arvesse investori võimet juhtida olulist tegevust investeerimisobjekti eest ja investori osalust muutuvtulul.

Kui grupi kontroll lõppeb, siis hinnatakse ülejäänud osalus üksuses õiglases väärtuses ümber kuupäeval, mil kontroll kaotati, ning bilansilise väärtuse muudatust kajastatakse kasumiaruandes. Õiglase väärtus on esialgne bilansiline väärtus allesjäänud osaluse edasisel kajastamisel sidusettevõtja, ühisettevõtte või finantsvaradena. Lisaks võetakse summaksid, mis on varem kajastatud muu koondkasumi all, selle fondi puhul arvesse nii, nagu oleks grupp seonduvad varad ja kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et varem muu koondkasumi all kajastatud summad liigitatakse kasumiaruandes ümber.

Grupisisesed osalused on soetusmeetodit kasutades elimineeritud. Ülekantud makseid ja omandatavalt saadud eristatavaid varasid ja võetud kohustusi mõõdetakse õiglases väärtuses soetamise ajal. Netovara ületav soetusmaksumus kajastatakse firmaväärtuse all. Kui soetusmaksumus on madalam kui netovarade õiglase väärtus, siis kajastatakse erinevust kasumiaruandes.

Soetamisega seotud kulused kajastatakse kuludena nende esinemise hetkel. Kõiki tingimuslikke makseid mõõdetakse õiglases väärtuses ja need liigitatakse kohustuse või omakapitalina. Kõiki kohustusena liigitatud tingimuslikke makseid mõõdetakse kasumiaruandes õiglases väärtuses bilansipäeval.

Sidusettevõtted, mille hääleõiguslikest aktsiatest kuulub Pohjolale 20–50% või mille üle Pohjola on oluline mõju, aga mitte kontroll, kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetodi järgi kajastatakse investeeringut esialgu soetusmaksumuses ning bilansilist väärtust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeerimisobjekti kasumis või kahjumis pärast soetamise kuupäeva. Kui grupi osa sidusettevõtja kahjumis ületab tema osaluse sidusettevõtjas, siis kantakse investeering bilanssi nullväärtusega ning edasisi kahjumeid, mis ületavad bilansilist väärtust, ei kajastata muul juhul, kui grupp on võtnud kohustuse täita sidusettevõtjate kohustusi.

Ühisettevõtmine on ettevõtmine, milles kaks või rohkem poolt omavad ühist kontrolli. Ühine kontroll on lepinguga kokku lepitud ettevõtmise kontrolli jagamine, mis eksisteerib üksnes siis, kui otsused asjaomaste toimingute kohta nõuavad kontrolli jagavate poolte ühehääletset nõusolekut. Ühisettevõtmine on kas ühise kontrolli all olev tegevus või ühisettevõtte. Ühisettevõtte on ettevõtmine, milles grupil on õigused ettevõtmise netovaradele, samal ajal kui ühise kontrolli all oleva tegevuse puhul on grupil nii õigus varadele kui ka ülesanne täita ettevõtmisega seotud kohustusi. Varahaldusettevõtted on lisatud Pohjola Grupi raamatupidamise aastaaruannetesse ühise kontrolli all olevate tegevustena, konsolideerides proportsionaalse osa grupi osalusest varahaldusettevõtte varades ja kohustustes.

Majandusaasta jooksul omandatud tütar- või sidusettevõtjad või ühisettevõtmised konsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll või oluline mõju läheb üle gruppidele, samal ajal kui müüdüd ühingud dekonsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll või oluline mõju peatub.

Grupisisesed tehingud, nõuded, kohustused ja kasumi jaotamine elimineeritakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

3.1 Mittekontrollivad osalused

Emaettevõtte aktsionäride ja mittekontrollivate osaluste osa majandusaasta kasumis kajastatakse kasumiaruandes ning emaettevõtte aktsionäride ja mittekontrollivate osaluste osa kogu koondkasumis kajastatakse koondkasumiaruandes.

Kasumiaruandes ja koondkasumiaruandes kajastatud kasum seostatakse ka mittekontrollivate osalustega juhul, kui nende osakaal muutuks selle tulemusena negatiivseks. Mittekontrollivad osalused kajastatakse bilansis omakapitali osana. Kui investeerimisobjekti omakapital ei vasta omakapitali liigitamise kriteeriumitele standardi IAS 32 alusel, siis esitatakse puhasvarade mittekontrollivate poolte osalust kohustusena.

Mittekontrollivaid osalusi omandatavas mõõdetakse kas õiglases väärtuses või omandatava netovara proportsionaalse osana. Kohaldatavad hindamis põhimõtted määratakse kindlaks iga omandatava puhul eraldi.

4. Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad ja kohustused ning lõpetatud tegevus

Varad (või jaotamisele kuuluvate kirjade grupp) ja seonduvad kohustused liigitatakse omanikele jaotatavatena, kui need on otsustatud bilansilises väärtuses üle kanda OP Financial Groupi siseselt struktuuriliste korralduste tulemusena. Omanikele jaotatavate varade liigitamise tingimused loetakse täidetuks, kui ülekandmine on väga tõenäoline ning vara (või jaotatav kirjade grupp) on saadaval vahetuks müügiks selle praeguses seisus üksnes tingimustel, mis on tavapäraseid, juhatus on võtnud kohustuse üle kanda ja ülekandmine peaks toimuma aasta jooksul alates liigitamise kuupäevast.

Lõpetatud tegevus on grupi osa, mis on liigitatud omanikele jaotatavana ja mis vastab ühele järgmistest tingimustest:

1. see esindab eraldi olulist tegevusala;
2. see on osa ühest kooskõlastatud plaanist, mis käsitleb olulise ärisegmendi üleandmist.

Lõpetatud tegevuse kasum esitatakse eraldi real kasumiaruande ja koondkasumi aruande kirjena. Omanikele jaotatavad varad (või jaotatavate kirjade grupp) ja nendega seotud võimalikud kohustused esitatakse bilansis teistest kirjetest eraldi.

Kui hiljem selgub, et vara (või varade grupi) omanikele jaotamiseks hoitava varana liigitamise kriteeriumeid enam ei täideta, siis liigitatakse vara (või varade grupp) ümber jätkuva tegevuse alla ja seda mõõdetakse kooskõlas kehtivate IFRSi standarditega.

5. Välisvaluuta ümberarvestus

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded on koostatud eurodes, mis on emaettevõtja arvestus- ja esitusvaluuta. Muus vääringus toimunud tehingud kajastatakse eurodes tehingu kuupäeval kehtiva vahetuskursiga või kajastamise kuu keskmise vahetuskursiga. Bilansipäeval arvestatakse muus valuutas rahalised bilansikirjed eurodesse bilansipäeval kehtiva vahetuskursiga. Mitterahalisi bilansikirjeid, mida hinnatakse soetusmaksumuses, kajastatakse tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursiga.

Muus vääringus kui eurodes kajastatud tehingute ja rahaliste bilansikirjete ümberarvestamisest tekkinud vahetuskursierinevusi kajastatakse kursimuutusest tuleneva kasumi või kahjumina kasumiaruandes kirje „Puhastulu tehingutelt” all.

Välisriigi tütarettevõtete puhul, kelle arvestusvaluuta ei ole euro, arvestatakse kasumiaruanded ümber eurodesse, kasutades majandusaasta keskmist vahetuskurssi, ning nende bilansid arvestatakse ümber eurodesse, kasutades bilansipäeval kehtivat vahetuskurssi. Vahetuskursierinevusi kajastatakse ümberarvestusvahedena muu koondkasumi all. Välisriigi tütarettevõtete puhul kajastatakse soetusmaksumuse meetodi kasutamisest ja soetamisjärgsetest omakapitalikirjetest tulenevaid ümberarvestusvahesid muu koondkasumi all. Tütarettevõtte müümise korral kajastatakse akumulatsioonid ümberarvestusvahesid kasumiaruandes kapitalikasvutulu või kapitalikahjuna.

6. Finantsinstrumentid

6.1 Õiglase väärtuse kindlaksmääramine

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müümisel või tuleks tasuda kohustuse üleandmisel turuosaliste vahel hindamiskuupäeval toimuva korrapärase tehingu käigus.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramisel kasutatakse kas aktiivsel turul noteeritud hindu või aktiivse turu puudumise korral grupi enda hindamismeetodeid. Turgu peetakse aktiivseks siis, kui noteeritud hinnad on hõlpsalt ja korrapäraselt jälgitavad ning kajastavad tegelikke ja tavapäraseid turutehinguid turuväärtuse põhimõttel. Finantsvarade noteeritud turuhinnana kasutatakse kehtivat pakkumishinda.

Kui turul on olemas üldiselt kasutatav hindamismeetod, mida kohaldatakse finantsinstrumendi suhtes, mille õiglase väärtus ei ole otse kättesaadav, põhineb õiglase väärtus üldiselt kasutataval hindamismeetodil ja selle meetodi puhul kohaldatavate kirjade turul noteeritud hindadel.

Kui hindamismeetod ei ole turul üldiselt kasutatav, kasutatakse õiglase väärtuse kindlaksmääramiseks asjaomase instrumendi jaoks loodud hindamismudelit. Väärtuse hindamise mudelid põhinevad laialdaselt kasutatavatel mõõtmismeetoditel, mis hõlmavad kõiki tegureid, mida turuosalisel võtaksid hinna määramisel arvesse. Lisaks on need mudelid kooskõlas finantsinstrumentide hindamise üldtunnustatud majanduslike meetoditega.

Kasutatavad hindamismeetodid hõlmavad turutehingute hindasid, diskonteeritud rahavoogude meetodit ning teiste sisuliselt samasuguste instrumentide kehtiva õiglase väärtuse võrdlust. Hindamistehnikas võetakse arvesse hinnangulist krediidiriski, kohaldatavaid diskontomäärasid, ennetähtaegse tagasimakse võimalust ning muid tegureid, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglase väärtuse usaldusväärsust mõõtmist.

Finantsinstrumentide õiglased väärtused liigitatakse kolme taseme vahel olenevalt hindamistehnikas kasutatud sisenditest:

- identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel (1. tase);
- sisendid, mis ei ole 1. taseme alla kuuluvad noteeritud hinnad ja mida jälgitakse vara või kohustuse puhul kas otse (s.o hindadena) või kaudselt (s.o hindadest tuletatuna) (2. tase);
- sisendid vara või kohustuse puhul, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (3. tase).

Kui õiglase väärtuse määramisel kasutatavad sisendid liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia eri tasemete vahel, siis liigitatakse õiglase väärtuse määramine täielikult samale tasemele kui madalaim sisendi tase, mis on oluline kogu määramise puhul. Sisendite olulisust on hinnatud kogu õiglase väärtuse määramise alusel.

Mittelikviidsete instrumentide puhul on tüüpiline, et hinnamudeli alusel arvatud hind erineb tegelikust tehinguhinnast. Samas on tegelik tehinguhind parim tõend instrumendi õiglase väärtuse kohta. Nn 1. päeva kasum/kahjum, mis põhineb tegeliku tehinguhinna ja turuhindu kasutava hinnamudeliga saadud hinna erinevusel, kajastatakse kasumiaruandes lepingu kehtivuse ajal või lühema perioodi jooksul, võttes arvesse toote struktuuri ja vastaspoolt. Ent kajastamata summa kajastatakse kohe, kui on olemas instrumendi tegelik turuhind või kui turul luuakse üldtunnustatud hindamistava. Nende mittelikviidsete finantsvarade maht on bilansis ebaoluline.

6.2 Finantsvara väärtuse langus

Kontsern hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et kasumiaruandes kaudu õiglases väärtuses kajastamata finantsvarade väärtus on langenud.

Finantsvara väärtus loetakse langenuks ja langusest tingitud kahjum tekkinuks juhul, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et ühe või mitme sündmuse tagajärjel on vara arvelevõtmise järel selle väärtus langenud ning et kahjujuhtum avaldab mõju finantsvara prognoositud tulevastele rahavoogudele, mida saab usaldusväärselt hinnata.

Kriteeriumid, mida kasutatakse väärtuse langusest tingitud kahjumi esinemise objektiivse tõendina, hõlmavad:

- emitendi finantstulemuste, krediitdireitingu, bilansi, makse seisundi või äriplaanide olulist alanemist või halvenemist ning emitendi majandusliku ja tegevuskeskkonna ebasoodsaid muutusi;
- turul heas usus tehtud pakumust samaks või sarnaseks investeringuks alla soetusmaksumuse;
- sündmuse või asjaolusid, mis nõrgestavad märkimisväärselt emitendi võimet tegevust jätkata, näiteks tegevusest tulenevad negatiivsed rahavood, ebapiisav kapital või käibekapitali puudus;
- võlgniku pankrotti või muud ümberkorraldust, mis muutub tõenäoliseks;
- lepingu rikkumist võlgniku poolt;
- võlgnikule antud kontsessiooni;
- varem kajastatud väärtuse langust;
- finantsvara jaoks aktiivse turu kadumist.

Lisaks on objektiivne väärtuse languse tõend omakapitaliinstrumendi õiglase väärtuse märkimisväärne või pikaajaline langus alla soetusmaksumuse.

Väärtuse langusest tingitud kahjumi kajastamise üksikasjalikuma kirjelduse leiab allpool eri finantsinstrumentide alt.

6.3 Väärtpaberite müügi- ja tagasiostulepingud

Mõlemale poolele kohustuslike tagasimüügi tingimuste alusel ostetud väärtpaberite ostuhinda kajastatakse vastaspoole määratud bilansikirje all nõudena. Ostuhinna ja tagasimüügihinna erinevust käsitletakse intressituluna, mis laekub lepingu tähtaja jooksul.

Mõlemale poolele kohustuslike tagasimüügi tingimuste alusel müüdud väärtpaberite müügihinna kajastatakse vastaspoole määratud bilansikirje all finantskohustusena. Müügihinna ja tagasiostuhinna erinevust käsitletakse intressikuluna, mis koguneb lepingu tähtaja jooksul.

6.4 Finantsinstrumentide liigitamine ja kajastamine

Esmakordsel kajastamisel liigitatakse finantsvarad ja -kohustused järgmiselt: kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused, laenu- ja nõuded, lunastustähtjani hoitavad investeringud, müügivalmis finantsvarad ja muud finantskohustused. Liigitus sõltub eesmärgist, milleks finantsvarad ja -kohustused soetati.

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarade ja -kohustuste, lunastustähtjani hoitavate investeringute ja müügivalmis finantsvarade ost ja müük kajastatakse bilansis tehingu kuupäeval või kuupäeval, mil grupp lepib kokku asjaomase vara või kohustuse ostu või müügi. Laenu- ja nõuetena liigitatud võlakirju kajastatakse finantsvaradena tehingu kuupäeval ning antud laene sel kuupäeval, mil laen kliendile välja makstakse.

Finantsvarad ja -kohustused tasaarveldatakse bilansis, kui Pohjola on seaduslikult jõustatud õigus teha tasaarveldusi tavapärase äritegevuse käigus ning makseviivituse, maksejõuetuse või pankroti korral ning ta kavatseb vara ja kohustuse netosummas arveldada. Bilansis tasaarveldatakse keske vastaspoolega kliirimisele kuuluvad börsivälised intressimäära tuletisinstrumentid, mis kliiratakse iga päev Londoni kliiringukojas.

Grupp lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingulised õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui ta kannab finantsvara üle tehinguga, mille käigus antakse olulises osas üle kõik finantsvara omandiõigusega seonduvad riskid ja hüved. Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse, kui need kustutatakse, s.t kui kohustus täidetakse, tühistatakse või lõpeb.

6.4.1 Kasumiaruandes õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid hõlmavad kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid ja -kohustusi, kauplemiseks hoitavaid tuletislepinguid ning kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarasid esmasel arvelevõtmisel. Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad kajastatakse esialgu õiglases väärtuses ning tehingukulud kantakse kuludesse. Järgnev õiglase väärtuse muutus ning kapitalikasvatulu ja kapitalikahju, intressitulu ja -kulud ning dividenditulu kajastatakse kasumiaruandes nende laadile vastavas kirjes.

6.4.1.1 Kauplemiseks hoitavad finantsvarad ja -kohustused ning kauplemiseks hoitavad tuletislepingud

Kauplemiseks hoitavad varad hõlmavad võlakirju, aktsiaid ja osalusi, mis on omandatud eesmärgiga teenida kasumit turuhindade lühiajalisest kõikumisest. Kauplemiseks hoitavate kohustuste all peetakse silmas kohustusi anda üle väärtpapereid, mis on müüdnud, aga mida müümise ajal ei omatud (lühikeseks müük). Ka tuletislepinguid käsitletakse kauplemiseks hoitavatena, välja arvatud juhul, kui need on määratud tuletisinstrumentidena, mis on kehtivad riskimaandusinstrumendid, või need on garantiilepingu tuletisinstrumendid.

6.4.1.2 Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel hõlmavad finantsvarasid, mis on määratud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses nende esmakordsel kajastamisel.

Võlakirju, mida grupp kooskõlas oma riskijuhtimispoliitika haldab ning mille tootlust hinnatakse õiglases väärtuses, et saada õige ja reaalselt ülevaade investeerimistehingutest, määratletakse esmasel arvelevõtmisel kui kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud võlakirju. Grupi juhtkonnale esitatud aruanded põhinevad õiglase väärtusel.

Kuna tegevus hõlmab pikaajalisi investeeringuid, kajastatakse finantsvarasid kauplemiseks hoitavatest varadest eraldi.

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad hõlmavad hübriidinstrumente, mille puhul ei saa varjatud tuletisinstrumenti õiglast väärtust eraldi kindlaks määrata.

6.4.2 Laenud ja nõuded

Laenude ja nõuete liigitatud finantsvarad on fikseeritud või kindlaksmääratava maksega mittederivatiivsed finantsvarad, mida ei noteerita aktiivsel turul.

Selles varaklassis kajastatakse kindlustuslepingutega, kahjukäsitluslepingutega ja investeeringute lõpetamisega seotud nõudeid. Neid finantsvarasid kajastatakse konsolideeritud bilansis nõuete kliientide, krediidi- ja finantseerimisasutuste vastu või kahjukindlustuse varadena.

Laenud ja nõuded võetakse esialgu arvele soetusmaksumuses, mis on makse õiglase väärtus pluss otseselt seostatavad tehingukulud. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse laene ja nõudeid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

Laenude ja nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse eraldi või koos. Väärtuse langust hinnatakse eraldi, kui võlgniku koguriskipositsioon on märkimisväärne. Muudel juhtudel hinnatakse väärtuse langust ühiselt.

Väärtuse langust kajastatakse ja väärtuse langusest tingitud kahjum tekib juhul, kui on objektiivseid tõendeid, et nõuet ei saa täies ulatuses täita. Nõude väärtus on langenud, kui hinnanguliste tulevaste rahavoogude – sealhulgas tagatise – nüüdisväärtus on väiksem kui laenu bilansiline väärtus ja seonduv tasumata intress kokku. Hinnangulised tulevased rahavood diskonteeritakse laenu esialgse tegeliku intressimääraga. Kui laenul on muutuv intressimäär, on väärtuse langusest tuleneva kahjumi hindamise diskontomäär kehtiv tegelik intressimäär, mis on kehtestatud lepingus. Kasumiaruandes kajastatud väärtuse langusest tingitud kahjum võrdub laenu bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude madalama nüüdisväärtuse vahega.

Väärtuse langusest tingitud kahjumi hindamisel on kaks etappi. Väärtuse langust hinnatakse laenude ja nõuete puhul eraldi. Kui laenude ja nõuete hulka kuuluvate finantsvarade väärtuse langust ei pea hindama eraldi, hinnatakse nende väärtuse langust koos. Ühiselt hinnatud väärtuse langusest tingitud kahjum hõlmab kahjumeid, mis on tekkinud, aga mida ei ole kajastatud ning mida ei saa veel kindla laenuga seostada. Ühiselt hinnatud väärtuse languse eraldised põhinevad majandusliku kapitali mõõtmisel kasutataval statistilisel mudelil. Mudel on tuletatud kapitali adekvaatsuse mõõtmisel kasutatavast eeldatava laenukahjumi mudelist, mida on kohandatud IFRSi nõuetega. Tsükli läbiv komponent ja ametlikud minimaalse kapitali adekvaatsuse nõuded on majandusliku kapitali nõude mudelis kasutatavatest makseviivituse tõenäosuse ning makseviivitusest tingitud kahjumäära näitajatest välja jäetud, nii et need kajastavad paremini kindla ajahetke lähenemisviisi ja praegust majanduslikku olukorda. Mudelis kasutatakse kahjujuhtumite tuvastamise mõõtmiseks nii-öelda tekkeperioodi. Tekkeperiood põhineb OP Financial Groupi väärtuse vähenemise hindamise protsessil kliendisegmendi kaupa alates kahjujuhtumist kuni iga laenu väärtuse vähenemise testimiseni. Lisaks on tulud liigitatud mudelis kliendisegmentidesse sarnaste krediidiriski omaduste põhjal. Ühiselt hinnatud väärtuse vähenemist mõõdetakse kliendisegmendi kaupa, tuginedes eeldatavale kahjule. Mõõtmisel võetakse arvesse ka tekkeperioodi ja tagatise diskonteeritud nüüdisväärtust.

Kui laenu lepingulisi maksetingimusi muudetakse, siis dokumenteeritakse selle muudatuse põhjus ja mõju ulatus, kasutades grupis kindlaksmääratud skaalat. Laene võidakse muuta ka kliendisuhete haldamisega seotud põhjustel, kuid mitte kliendi finantsraskuste tõttu. Sellised muudatused ei mõjuta laenu väärtuse languse hinnangut. Grupp võib kliendi finantsraskuste korral muuta mõnel juhul laenuitingimusi, näiteks võimaldada piiratud aja jooksul maksepuhkust või teha muid muudatusi, mille eesmärk on tagada kliendi tagasimaksevõime ning piirata kohustustega seotud krediidiriski. Sellised uuesti läbikäidud laenud kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete all. Lepinguliste maksetingimuste muudatused, mis tulenevad kliendi finantsraskustest, on mõõdukasmeetmed ning koos muude kriteeriumitega alandavad need kliendi krediidiireitingut ja seega suurendavad ühist väärtuse langusest tingitud kahjumi eraldist. Lisaks avaldavad need mõju laenule, mille väärtuse langust hinnatakse eraldi. Kui klient on uusi maksetingimusi täitnud ja temaga seotud riski puhul ei ole väärtuse langusest tingitud kahjumi eraldist kajastatud, eemaldatakse laen ebatõenäoliselt laekuvate arvete kirjest kahe aasta pärast. Maksetingimuste muudatusi jälgitakse korrapäraselt ja neist antakse aru juhatusele, osutades kliendi eeldatavale maksevõimele.

Laenud ja nõuded liigitatakse lisades selleks, et hinnata krediidi kvaliteeti ka selle põhjal, kuivõrd on võlgnik valmis täitma oma maksekohustusi. Laen liigitatakse mittetoimivaks, kui maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 90 päeva võrra, kui klient on liigitatud grupisisesse 12punktilise reitingusüsteemi järgi kahte nõrgimasse kategooriasse (11 või 12) või kui on kajastatud individuaalne kahjum, mis on tingitud väärtuse langusest. Kõikidel teistel juhtudel kajastatakse laenu toimivana.

Nii eraldi kui ka ühine väärtuse langusest tingitud kahjum kajastatakse eraldi allahindluse kontrol, et vähendada nõuete bilansilist väärtust bilansis. Kahjumid, mis on tingitud laenude väärtuse langusest, esitatakse kasumiaruandes eraldi real kirje „Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumid“ all. Allahinnatud summalt arvestatakse intressi ka pärast väärtuse languse kajastamist.

Laenu kajastamine lõpetatakse pärast võla sissenõudmise meetmete lõpuleviimist, kui laenuitingimusi muudetakse olulisel määral (nt refinantseerimine). Pärast kajastamise lõpetamist kajastatakse saadud maksed nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumi korrigeerimisena. Kui seejärel esineb objektiivseid tõendeid võlgniku maksevõime paranemise kohta, hinnatakse väärtuse langusest tingitud varem kajastatud kahjumi summa ümber ning kaetava summa võimalikud muutused kajastatakse kasumiaruandes.

6.4.3 Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

Lunastustähtajani hoitavad investeeringud on fikseeritud või kindlaksmääratava maksega mittederivatiivsed finantsvarad, mida grupp kavatseb ja suudab hoida kuni lunastustähtajani. Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid kajastatakse esialgu õiglases väärtuses, millele lisatakse tehingukulud. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse neid investeeringuid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

Lunastustähtajani hoitavate investeeringute väärtuse langus vaadatakse läbi samadel põhimõtetel nagu laenude ja nõuete puhul. Võlakirjade bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude väiksema nüüdisväärtuse erinevust kajastatakse kasumiaruandes väärtuse langusest tingitud kahjumina.

Lunastustähtajani hoitavate finantsvarade alla kuuluvad investeeringud müüakse enne lunastustähtaega üksnes standardis IAS 39 sätestatud erandjuhtudel.

6.4.4 Müügiavalms finantsvarad

Müügiavalms finantsvarad hõlmavad mittederivatiivseid varasid, mida ei liigitata eelnimetatud finantsvarade alla, aga mille võib müüa enne nende lunastustähtaega. Need koosnevad võlakirjadest, aktsiatest ja osalustest.

Soetamise ajal kajastatakse müügiavalms finantsvarasid soetusmaksumuses, mis võrdub makse õiglase väärtusega, millele lisanduvad otseselt nende soetamisega seostatavad tehingukulud. Müügiavalms finantsvarasid mõõdetakse seejärel õiglases väärtuses. Kõiki nende õiglase väärtuse muudatusi kajastatakse muu koondkasumi all, kust need kantakse üle kasumiaruandesse vara kajastamise lõpetamisel või väärtuse langusel või vara väärtuse langust puudutavate objektiivsete tõendite esinemisel.

Müügiavalms finantsvarade puhul on objektiivne tõend näiteks võlakirjade emitendi krediidiireitingu oluline langetamine või omakapitaliinstrumendi õiglase väärtuse oluline või pikaajaline langus alla soetusmaksumuse. Kui omakapitaliinstrumendi turuväärtus väheneb jätkuvalt pärast väärtuse languse kajastamist, siis kajastatakse kasumiaruandes väärtuse langusest tingitud kahjum.

Kui müügiavalms finantsvarade alla liigitatud ja langenud väärtusega võlakirjade õiglase väärtus seejärel suureneb ning seda suurenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis leidis aset pärast nende väärtuse langusest tingitud kahjumi kajastamist, siis väärtuse langusest tingitud kahjum tühistatakse ja seda kajastatakse kasumiaruandes. Kui langenud väärtusega omakapitaliinstrumendi õiglase väärtus seejärel suureneb, siis kajastatakse seda suurenemist muu koondkasumi all.

Müügiavalms finantsvaradega seotud intressitulust kajastatakse kasumiaruandes kirje „Puhas intressitulu“ all ja dividendid kirje „Puhas investeerimistulu“ all. Kahjukindlustuses kajastatakse mõlemad tululiike kirje „Puhas tulu kahjukindlustusest“ all.

Fikseeritud intressimääraga võlakirjade nimiväärtuse ja soetusmaksumuse vahelist erinevust kajastatakse intressituluna hinnangulise järelejäänud tähtaja jooksul, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

6.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad rahast ja nõudmisel makstavatest nõuetest krediidasutuste vastu.

6.6 Muud finantskohustused

Muud finantskohustused hõlmavad muid finantskohustusi kui kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused ning koosnevad hoiustest ja muudest kohustustest krediidasutuste ja klientide ees, avalikult emiteeritud võlaväärtpaberitest ja muudest finantskohustustest. Muid finantskohustusi kajastatakse bilansis arveldamiskuupäeval ning pärast esmast arvelevõtmist amortiseeritud soetusmaksumuses.

Fikseeritud intressimääraga võlakirjade nimiväärtuse ja soetusmaksumuse vahelist erinevust kajastatakse intressikuluna hinnangulise järelejäänud tähtaja jooksul, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

6.7 Tuletislepingud

Tuletislepingud on jaotatud riskimaanduse tuletislepinguteks ja kauplemiseks hoitavateks tuletislepinguteks, mis hõlmavad intressimäära, valuuta-, omakapitali-, toorme- ja krediitituletisinstrumente. Tuletisinstrumente mõõdetakse alati õiglases väärtuses.

Börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide õiglase väärtus keskse vastaspoolega kliirimisel kliiritakse iga päev. Bilansis need kliiritud tuletisinstrumentid tasaarvestatakse ning neid kajastatakse raha ja raha ekvivalentide netomuutusega. Muid tuletisinstrumente kajastatakse bilansis brutosummas ning sel juhul esitatakse positiivsed väärtuse muutused tuletisinstrumentidena varade all ja negatiivsed kohustuste all.

Grupi riskijuhtimise divisjon on koostanud meetodid ja sisesed põhimõtted, mida kasutatakse riskimaandusinstrumentide arvestuseks ja mille abil saab määratleda finantsinstrumenti riskimaandusinstrumentina.

Grupp võib kooskõlas riskimaanduspõhimõtetega maandada intressi-, valuuta- ja hinnariski, kohaldades õiglase väärtuse riskimaandust või rahavoo riskimaandust. Rahavoo riskimaandus viitab tulevaste rahavoogude muutuste vastasele riskimaandusele ja õiglase väärtuse riskimaandus maandatud vara õiglase väärtuse muutuste vastasele riskimaandusele.

Lepinguid ei võeta riskimaandusinstrumentide arvestuse eeskirjade kohaselt arvesse, kui riskimaandussuhte riskimaandusinstrumenti ja seonduva maandatud riskiga kirje vahel ei vasta standardiga IAS 39 kehtestatud kriteeriumitele. Grupi emaettevõtte Pohjola Bank plc sõlmib ka tuletislepinguid, mida kasutatakse tegelikult finantsriskide maandamiseks, aga mis ei vasta neile kriteeriumitele.

6.7.1 Kauplemiseks hoitavad tuletisinstrumentid

Kauplemiseks hoitavate intressimäära vahetustehingutelt saadud ja makstud intressi erinevust kajastatakse intressitulu või -kulude all ning vastavat edasikantud intressi kajastatakse muu vara ja muude kohustuste all. Kauplemiseks hoitavate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusi kajastatakse kirjete „Puhastulu tehingutelt” või „Puhastulu kahjukiindlustusest” all. Tuletisinstrumente kajastatakse varana kirje „Tuletislepingud” all, kui nende õiglase väärtus on positiivne, ning kohustustena kirjete „Tuletislepingud” või „Kahjukiindlustuse kohustused” all, kui nende õiglase väärtus on negatiivne.

Emiteeritud struktureeritud võlakirjadega seotud varjatud tuletisinstrumentid eraldatakse põhilepingust ja neid hinnatakse bilansis õiglases väärtuses ning selliste varjatud tuletisinstrumentide ja riskimaandusinstrumentideks nimetatud tuletisinstrumentide õiglase väärtus kajastatakse kirje „Puhas intressitulu” all.

6.8 Riskimaandusinstrumentide arvestus

Riskimaandusinstrumentide arvestust kasutatakse selleks, et kontrollida, kas riskimaandusinstrumenti või rahavoogude õiglase väärtuse muutused tasakaalustavad täielikult või osaliselt maandatud riskiga kirje vastavad muutused.

Riskimaandusinstrumentide ja maandatud riskiga instrumentide vaheline suhe sätestatakse ametlikult, märkides andmed riskijuhtimise põhimõtete, riskimaanduse strateegia ja riskimaanduse tõhususe tõendamiseks kasutatavate meetodite kohta. Riskimaanduse tõhusust kontrollitakse maandamise alguses ja järgnevatel perioodidel riskimaandusinstrumenti ja maandatud riskiga instrumenti õiglase väärtuse või rahavoogude vastavaid muutusi võrreldes. Riskimaandust peetakse väga tõhusaks, kui riskimaandusinstrumenti õiglase väärtuse või rahavoogude muutus tasakaalustab maandatud riskiga lepingu või portfelli või rahavoogude muutuse 80–125% ulatuses.

6.8.1 Õiglase väärtuse riskimaandusinstrumentid

Õiglase väärtuse riskimaandus intressimäärariski puhul hõlmab pikaajalisi fikseeritud intressimääraga võlainstrumente (Pohjola enda emissioonid), eraldi võlakirja- ja laenuportfelle ning eraldi laene. Pohjola kasutab riskimaandusinstrumentidena valuuta forvardlepinguid ning intressimäära ja valuuta vahetustehinguid. Aktsia- ja valuutariskide vastast riskimaandust kasutatakse kahjukiindlustuse aktsiafondiinvesteeringute suhtes.

Muutused selliste tuletislepingute õiglases väärtuses, mis dokumenteeritakse õiglase väärtuse riskimaandusinstrumentidena ja mis on väga tõhusad, kajastatakse kasumiaruandes. Maandatud riskiga varasid ja kohustusi mõõdetakse samuti õiglases väärtuses ajavahemikul, milleks riskimaandus ette nähakse, ning kõiki õiglase väärtuse muutusi kajastatakse kasumiaruandes.

Õiglase väärtuse riskimaandusinstrumentide arvestuses kajastatakse maandatud riskiga instrumenti ja riskimaandusinstrumenti õiglase väärtuse muutused kirje „Puhas intressitulu” all, välja arvatud kahjukiindlustuse müügivalmis finantsvarade all hõlmatud investeerimisfondide investeeringute õiglase väärtuse muutused ning nende riskimaanduseks kasutatavate instrumentide õiglase väärtuse muutused, mis kajastatakse kirje „Puhastulu kahjukiindlustusest” all.

6.8.2 Rahavoo riskimaandusinstrumentid

Rahavoo riskimaandusinstrumentidega maandatakse muutuva intressimääraga võla või muude muutuva intressimääraga varade või kohustustega seotud riski puhul esinevaid kõikumisi. Lisaks kasutatakse rahavoo riskimaandust baasintressimäärade seoste abil määratletud laenu tulevaste intressivoogude riskimaanduseks. Riskimaandusinstrumentidena kasutatakse peamiselt intressimäärade vahetustehinguid.

Rahavoo riskimaandusinstrumentidena dokumenteeritud tuletislinguid, mis tagavad tõhusa riskimaanduse, mõõdetakse õiglases väärtuses. Riskimaandusinstrumenti õiglase väärtuse muutuste efektiivne osa kajastatakse muu koondkasumi all. Kõik õiglase väärtuse muutuste ebaefektiivsed osad kajastatakse kohe kasumi või kahjumina. Omakapitalis kajastatud õiglase väärtuse muutused hõlmatakse kasumiaruandes ajavahemikul, mille jooksul maandatud riskiga kirjed mõjutavad puhastulu.

7. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud hõlmavad maad ja/või ehitisi või nende osi, mida hoitakse renditulu teenimiseks või väärtuse kasvu eesmärgil. Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse ka vara, millest väikest osa kasutab emaettevõtte või selle personal. Samas ei kajastata kinnisvarainvesteeringutena seda osa varast, mida kasutab emaettevõtte või tema personal, kui seda osa saab eraldi müüa. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse konsolideeritud bilansis investeerimisvarana või kahjukindlustuse varana.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse esmalt soetusmaksumuses, mis sisaldab tehingukuludid. Seejärel kajastatakse neid õiglases väärtuses. Ehitatavaid kinnisvaraobjekte kajastatakse samuti õiglases väärtuses juhul, kui õiglase väärtuse saab usaldusväärselt kindlaks määrata. Kõik õiglase väärtuse muutused kajastatakse kirjete „Puhastulu kahjukindlustusest“ või „Puhas investeerimistulu“ all.

Kui kinnisvara tegelike tehinguhindade kohta puuduvad võrreldavad turuandmed, siis kasutab grupp äri-, kontori- ja tööstuspiindade õiglase väärtuse kindlaksmääramisel tulu kapitalisatsiooni meetodit ja sisemisi meetodeid, mis tuginevad varapõhisele puhastulule. Pohjola Grupp kasutab tulumetodi puhul nii OP Financial Groupi sisest kui ka välist teavet. Kinnisvara puhastulu hõlmab renditulu ja hoolduskulude vahet ning põhineb kehtivate rendilepingute tulul või selliste lepingute puudumise korral turul kehtivate keskistel rendimääradel. Tulust mahaarvatavad kulud põhinevad peamiselt tegelikel kuludel. Arvutamisel võetakse arvesse ka kinnisvara alakasutamise eeldust. Tulumetodi puhul hangib Pohjola turupõhiste renditasude ja kulutasemete andmeid peale grupi enda ekspordihinnangute ka OP Financial Groupi välistest allikatest. Kinnisvarainvesteeringute tootluse nõuded määratakse kindlaks kinnisvara kasutusotstarbe, asukoha ja seisundi/ajakohasuse alusel ning need põhinevad KTI Property Information Ltd antud turuandmetel.

Eluhoonete ja elumumaa õiglase väärtus määratakse kindlaks eelkõige turumetodil, mis tugineb sarnase kinnisvara tegelike tehinguhindade andmetele ja OP Financial Groupi sisestele teadmistele. Arendamata maatükkide õiglase väärtuse arvutamisel on Pohjola võtnud arvesse planeeringut ja hindamise ajal valitsevat turuolukorda. Suurte kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus põhineb atesteeritud kinnisvarahindajate koostatud hindamisaktidel. Välishindajad tuginevad hindamisel ka rahavoogude analüüsile.

8. Immateriaalne põhivara

8.1 Firmaväärtus

1. jaanuaril 2010 või pärast seda loodud äriühenduste puhul mõõdab grupp firmaväärtust kui ülekantud makse õiglast väärtust, mis hõlmab omandatavas üksuses mittekontrollitava osaluse kajastatud summat ning varasemat osalust, mis ületab grupi osa omandatud varade ja võetud kohustuste õiglases väärtuses.

Enne eelnimetatud kuupäeva toimunud soetamiste puhul on firmaväärtus soetamiskuludest üle jäänud summa, mis soetamise kuupäeval ületab omandatava eristatavatest netovaradest, kohustustest ja tingimuslikest kohustustest grupile kuuluva osa õiglast väärtust.

Firmaväärtust kontrollitakse kord aastas väärtuse languse suhtes. Väärtuse languse kontrollimisel jaotatakse firmaväärtus raha teenivate üksuste lõikes, mis on kas ärisegmendid või neile kuuluvad üksused. Firmaväärtust mõõdetakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev akumuliseeritud kahjum.

8.2 Kliendisuhted

Eristatavaid kliendisuhteid, mis on omandatud äriühenduste kaudu, mõõdetakse soetamise ajal õiglases väärtuses. See kliendisuhetest tulenev immateriaalne põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku tööea jooksul. Pohjola Grupi omandatud kliendisuhte eeldatav kasulik tööiga on 10–13 aastat.

8.3 Kaubamärgid

Eristatavaid kaubamärke, mis on omandatud äriühenduste kaudu, mõõdetakse soetamise ajal õiglases väärtuses. Äriühenduste kaudu omandatud kaubamärkide eeldatav kasulik tööiga on piiramatu, sest need loovad rahavooge piiramata aja jooksul. Kaubamärkide väärtust kontrollitakse kord aastas väärtuse languse suhtes.

8.4 Kindlustuslepingute edasilükkunud sõlmimiskulud

Välisriigi tütarettevõtted lükkavad uute kindlustuslepingute sõlmimisega või olemasolevate lepingute pikendamisega seotud kulud edasi. Tulenev immateriaalne põhivara amortiseeritakse lineaarselt lepingute kehtivuse jooksul, milleks on kindlustusperiood. Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse kord aastas seoses kindlustuslepingutega seotud vastutuse adekvaatsusega.

8.5 Muu immateriaalne põhivara

Muud immateriaalset põhivara hinnatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja väärtuse langusest tingitud kahjum. Neid varasid amortiseeritakse nende eeldatava kasuliku tööea jooksul, mille pikkus on arvutitarkvara ja -litsentside puhul 2–10 aastat ning muu immateriaalse põhivara puhul üldiselt 5 aastat. Varade kasulik tööiga vaadatakse üle igal bilansipäeval ning vajaduse korral kontrollitakse varade väärtuse langust.

Arvutitarkvara või varade arendamiseks tehtud kulutusi kajastatakse immateriaalse põhivarana, kui nende summat saab usaldusväärselt kindlaks määrata ja kui nad loovad tulevast majanduslikku kasu. Vara amortiseeritakse alates ajast, mil see on kasutusvalmis, peamiselt 3–10 aastat. Kord aastas kontrollitakse väärtuse langust sellise vara puhul, mis ei ole veel kasutusvalmis.

9. Ehitised, masinad ja seadmed

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum ja väärtuse vähenemine. Seda vara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku tööea jooksul. Maad ei amortiseerita.

Edasised kulud kapitaliseeritakse vara bilansilises väärtuses üksnes juhul, kui on tõenäoline, et vara tekitab grupile suurema majandusliku kasu, kui esialgu hinnatud.

Varade eeldatav kasulik tööiga on peamiselt järgmine:

Ehitised	20–50 aastat
Masinad ja seadmed	3–10 aastat
IT-seadmed	3–5 aastat
Autod	5–6 aastat
Muu materiaalne põhivara	3–10 aastat

Varade jääkväärtus ja kasulik tööiga vaadatakse igal bilansipäeval üle ja vajaduse korral korrigeeritakse, kui majandusliku kasu ootused erinevad varasematest hinnangutest.

9.1 Materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langus

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas on märke vara väärtuse langusest. Selliste märkide olemasolu korral hinnatakse vara kaetavat väärtust. Selliste märkide olemasolust sõltumata hinnatakse kaetavat väärtust varade puhul, mis ei ole veel kasutusvalmid, firmaväärtuse puhul ning piiramatul kasuliku tööea immateriaalse põhivara puhul (kaubamärgid). Väärtuse langusest tingitud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline väärtus ületab vara tulevase kaetava väärtuse.

Kaetav väärtus on kas vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud (puhas müügihind), või kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on suurem. Kaetav väärtus määratakse kindlaks eelkõige vara puhta müügihinna põhjal, aga kui see ei ole võimalik, siis tuleb kindlaks määrata vara kasutusväärtus. Vara kasutusväärtus võrdub varast eeldatavasti saadavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusega. Kasutatav diskontomäär on maksueelne määr, mis peegeldab turu hetkehinnangut raha ajaväärtuse suhtes ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Eespool mainitud igal aastal kontrollitava vara väärtuse langetamise vajadus määratakse alati kindlaks kasutusväärtuse arvutuste alusel.

Kui vara puhas müügihind ei saa kindlaks määrata ning vara ei genereeri teistest varadest sõltumatult rahavoogusid, siis määratakse väärtuse langetamise vajadus kindlaks rahavoogusid genereeriva üksuse alusel või selle ärisegmendi või tema äriühingu alusel, millele vara kuulub. Sel juhul võrreldakse üksuse varade bilansilisi väärtusi kogu üksuse kaetavate väärtustega.

Väärtuse langusest tingitud kahjum tühistatakse, kui pärast väärtuse langusest tingitud kahjumi viimast kajastamist on vara kaetava väärtuse määramiseks kasutatavates hinnangutes toimunud muutusi. Vara suurenenud bilansiline väärtus ei või ületada vara bilansilist väärtust, mis oleks määratud kindlaks siis, kui väärtuse langusest tingitud kahjumit ei oleks enne kajastatud. Firmaväärtuse puhul ei saa väärtuse langusest tingitud kahjumit ühelgi juhul tühistada.

10. Renditehingud

Renditehingu liigitamine kapitalirendiks või kasutusrendiks sõltub tehingu sisust. Kapitalirenditehinguteks liigitatakse renditehingud, mille puhul kõik omandiõigusega seonduvad riskid ja hüved lähevad olulises osas üle rentnikule. Muud renditehingud on liigitatud kasutusrendiks. Renditehingute liigitamine toimub rendiperioodi alguses.

Kapitalirendi alusel renditud varasid kajastatakse bilansis klientide vastu esitatud nõuetena renditehingu netoinvesteeringuga võrdses summas. Renditehingust saadud finantstulu kajastatakse intressituluna, tuginedes skeemile, mis kajastab rendileandja poolt kapitalirendilepingutesse tehtud netoinvesteeringu jäägi pidevat perioodilist tulukust.

Kapitalirendi alusel renditud varasid kajastatakse materiaalse põhivara all ning vastav kapitalirendikohustus kuulub muude kohustuste alla. Rendiperioodi alguses kajastatakse renditud varasid varade ja kohustustena kas vara õiglasel väärtuses või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem. Kapitalirendi alusel omatavaid varasid amortiseeritakse kas rendiperioodi või vara tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb neist on lühem. Finantskuludid kajastatakse intressikuludena arvestusega, et intressimäär on igal hetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kasutusrendi alusel renditud vara kajastatakse materiaalse põhivara all ja amortiseeritakse rendiperioodi jooksul lineaarselt. Renditulu esitatakse „Muu tegevustulu“ all ja kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt. Kasutusrendilepingu alusel tehtud rendimakseid kajastatakse „Muude tegevuskulude“ all rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

11. Töötajate hüvitised

11.1 Pensionihüvitised

Pohjola Grupi äriühingute töötajate kohustuslik pensionikindlustus on korraldatud pensionifondi OP Bank Group Pension Fund kaudu. Mõned Pohjola Grupi äriühingud pakuvad oma töötajatele täiendavat pensionikindlustust pensionifondi OP Bank Group Pension Foundation või mõne kindlustusseltsi kaudu.

Mis puutub invaliidsus- ja vanaduspensioni kogumiskindlustusse, siis on OP Bank Group Pension Fundi hallatavad pensionid kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammid. Kindlustusseltside hallatavad pensioniprogrammid võivad olla kas kindlaksmääratud hüvitistega või sissemaksetega. Kõik OP Bank Group Pension Foundationi hallatavad programmid on kindlaksmääratud hüvitistega programmid.

Pensioniprogrammidest tulenevaid kulusid kajastatakse kasumiaruandes kirje „Tööjõukulud” all. Kindlaksmääratud sissemaksetega programmide alusel tehakse maksed kindlustusseltsile ning need kantakse selle majandusaasta kuludesse, millega need seostuvad. Kindlaksmääratud sissemaksetega programmides muid maksekohustusi ei ole. Kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammide muudatusi või kärpeid kajastatakse kasumiaruandes nende tegemisel.

Kindlustusseltside, OP Bank Group Pension Fundi ja OP Bank Group Pension Foundationi hallatavatesse kindlaksmääratud hüvitistega programmidesse tehakse kindlustusmatemaatilistel arvutustel põhinevaid sissemakseid.

Kindlaksmääratud hüvitistega programmi puhul bilansis kajastatav kohustus on kindlaksmääratud hüvitise kohustuse nüüdisväärtuses bilansipäeva seisuga, millest on maha arvatud programmi varade õiglane väärtus.

Kindlaksmääratud hüvitistega kohustused arvutatakse iga programmi puhul eraldi, kasutades ühikupõhist kohustuste arvutamise meetodit. Pensionikulud kantakse kuludesse töötajate eeldatava tööea kestel, kasutades volitatud aktuaaride arvutusi. Kindlaksmääratud hüvitise kohustuse nüüdisväärtuse diskontomäär määratakse kindlaks kõrge investeerimisjärguga ettevõtete võlakirjade turul kehtiva tootluse põhjal aruandeperioodi lõpu kuupäeval.

Kirjeid, mis tulenevad kindlaksmääratud hüvitistega seotud netokohustuse ümberhindamisest, kajastatakse muu koondkasumi all nende tekkimise ajavahemikul. Muu koondkasumi all kajastatud kindlaksmääratud hüvitistega netokohustuse ümberhindamisi ei liigitata hilisematel aruandeperioodidel ümber kasumiaruandesse.

11.2 Pikaajaline motivatsioonisüsteem

Grupis on kasutusel lühi- ja pikaajalised juhtkonna motivatsioonisüsteemid, mille alusel võivad süsteemiga hõlmatud isikud saada hüvitist teenuste eest, mida nad on aruandeperioodil osutanud, sularahas või preemiana, mis arveldatakse sularaha ja OP väljastatud debentuurlaenu kombinatsioonina. Motivatsioonisüsteemi maksimumsumma arvutatakse hüvitise eraldamise kuupäeval ning kuludesse kantav summa kajastatakse üleandmisperioodil tööjõukulude ja edasilükkunud kulude all.

Saavutatud eesmärkidele vastava hüvitise summa vaadatakse kord kvartalis üle. Kõiki mõjusid, mis tulenevad esialgsete hinnangute ülevaatamisest, kajastatakse tööjõukuludena ning edasilükkunud kulusid korrigeeritakse vastavalt.

12. Kindlustuse varad ja kohustused

12.1 Varade ja kohustuste liigitamine kindlustussegmentis

Punkt „Liigitamine ja kajastamine” finantsinstrumentide all sisaldab teavet kahjukindlustuse finantsvarade ja -kohustuste liigitamise kohta.

12.2 Kindlustusandjate välja antud kindlustuslepingute liigitamine

Kindlustusleping on IFRS 4 määratluse kohaselt leping, millega antakse oluline kindlusrisk kindlustusvõtjalt üle kindlustusandjale. Muud lepingud, mida kindlustusselts võib oma litsentsi alusel välja anda, on investeerimislepingud. Kui leping ei hõlma olulist kindlustusriski bilansipäeva seisuga, aga kindlustusvõtjal on õigus lepingut muuta nii, et lepinguga kantakse oluline kindlustusrisk üle kindlustusandjale, siis liigitatakse leping kindlustuslepinguks. Peaaegu kõik kahjukindlustusseltside sõlmitud lepingud on kindlustuslepingud.

Kindlustuslepingud liigitatakse riskirühmadesse nii, et igas rühmas on lepingute riskid ühtlased. Sellisel liigitusel võetakse arvesse kindlustusobjekti ning lepinguperioodide kestuse erinevusi või kahjujuhtumi toimumise ja kahjunõude täieliku tasumise kuupäeva vahelist keskmist aega (kahjukäsitluse periood).

Peamised kindlustuslepingute kategooriad on lühiajalised kahjukindlustuslepingud ja pikaajalised lepingud.

Lühiajalised lepingud on tavaliselt kestusega 12 kuud või vähem ning väga harva üle 24 kuu. Eelkõige on eraisikute, mootorsõidukite ja töötajate seadusjärgsete hüvitiste kindlustuspoliisid automaatselt pikendatavad üheaastased lepingud, mida käsitletakse lühiajaliste lepingutena.

Pikaajalised kahjukindlustuslepingud kehtivad keskmiselt vähemalt kaks aastat. Need hõlmavad tähtajatuid kindlustuslepinguid ja kümneaastaseid kindlustuslepinguid eluasemetehingute seaduse alusel.

Kindlustuslepingute kirjeldused on esitatud punkti „Riskijuhtimise põhimõtted” lõigus „Kindlustustegevus”.

12.3 Kindlustusandjate välja antud kindlustuslepingute kajastamine ja hindamine

Lepinguid kajastatakse siis, kui pärast kindlustusjuhtumi toimumist algab kindlustusandja kohustus seonduv kahjunõue välja maksta.

Kindlustuslepinguid hinnatakse ja kajastatakse kooskõlas standardiga IFRS 4 „Kindlustuslepingud”. Investeeringulepinguid hinnatakse standardi IAS 39 kohaselt.

Kohustused, mis tulenevad kindlustusandjate välja antud lepingutest ja mida mõõdetakse standardi IFRS 4 alusel, arvutatakse peamiselt raamatupidamisstandardite alusel. Tasanduseraldis ei kuulu nende kohustuste alla, ent on hõlmatud omakapitalis.

Kohustused hõlmavad ettemakstud preemiate eraldisi ja kahjunõuetega seotud kohustusi. Kahjukindlustuse ettemakstud preemiate eraldised võrduvad kahjunõuetest tulenevate kohustustega ja muude eeldatavate kuludega, mis on seotud kajastatud poliiside järelejäänud kindlustusperioodiga. Tasumata kahjunõuete eraldis tuleneb teatatud ja teatamata kahjujuhtumitest ning nende tulevikus makstavate kahjuhüvitiste kuludest.

12.3.1 Kahjukindlustusandjate välja antud kindlustuslepingute hindamine

Kindlustuspreemiaid kajastatakse eelkõige tuluna lepingu kehtivusaja vältel. Ent kümneaastaste ja alaliste kindlustuslepingute puhul põhineb tulu kajastamine kindlustusriski jaotusel. Nende lepingute puhul kajastatakse pärast bilansipäeva kogutud kindlustuspreemiate osa bilansis ettemakstud preemiate eraldisena ning esitatakse kindlustuspreemiate tuluna seoses riskiga kindlustuslepingu kehtivusaja vältel.

Väljamakstud kahjunõuded ning otsesed ja kaudsed kahjukäsitluskulud kantakse kahjunõuete alla kahjujuhtumi toimumise kuupäeva alusel. Bilansipäeva seisuga lahendamata kahjunõuded juba toimunud kahju eest ja nende kahjukäsitluskulud – sealhulgas juba toimunud, aga grupile veel teatamata kahju (IBNR) – kantakse rahuldamata nõuete eraldisse, mis hõlmab nii juhtumipõhiseid kahjunõudeid kui ka statistilisel meetodil arvatud nõudeid. Rahuldamata nõuete eraldise alla kuuluv tulevaste kahjukäsitluskulude eraldis põhineb hinnangulistel kuludel.

Kümneaastase kindlustuse ja tähtajatute kindlustuse lepingute ettemakstud preemiate eraldis ning annuiteetidega seotud kindlustuskohustis diskonteeritakse. Diskontomäär kindlaksmääramisel võetakse arvesse üldist intressimäära suundumust. Annuiteetide kindlustuskohustise diskontomäär muudatust võetakse arvesse kui raamatupidamisliku näitaja ühte pidevalt ajakohastatud muutujat. Diskontomäär ei või ületada oodatavat tulu varadelt, mis katavad vastutuse, või ametiasutuste kehtestatud taset. Kohustuste suurenemist tulenevalt aja möödumisest (diskonteerimise vähendamine) kajastatakse kasumiaruandes eraldi osas „Muud kahjukindlustuse kirjed” kirje „Puhastulu kahjukindlustusest” all. Kahjukindlustuse kindlustuskohustise intressiriski vähendatakse, sisestades intressimäära tuletislepingud, mida kajastatakse kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses. Tuletislepingute väärtus hõlmatakse kindlustuskohustises, sest tuletislepingutest saadud kasu kasutatakse lepingutelt makstavate rahavoogude jaoks.

12.4 Kohustuste piisavuse hindamine kindlustuslepingute korral

Igal bilansipäeval hindab Pohjola Grupp bilansis olevate kohustuste piisavust, kasutades kindlustuslepingutest tulenevate tulevaste rahavoogude jooksvaid hinnanguid. Kui kontrollimisel selgub, et kindlustuskohustiste bilansiline väärtus, millest on maha arvatud kapitaliseeritud sõlmiskuludega seotud immateriaalne põhivara, on ebapiisav, siis kajastatakse puudujääki kasumiaruandes eelkõige nii, et immateriaalset põhivara amortiseeritakse täiendavalt ja teiseks suurendatakse kohustusi.

12.5 Kogutud preemiad

Kasumiaruandes kindlustustegevusest saadud puhastulu alla kuuluvate kogutud preemiate puhul võetakse arvesse perioodi jooksul alanud kindlustuskaitset.

Kindlustuspreemiatelt tasutav maks arvatakse kogutud preemiate nõuetest maha, komisjonitasusid ja laenukahjumit preemiatelt aga mitte.

Kahjukindlustuslepingutel põhinevaid kindlustuspreemiaid kajastatakse kogutud preemiatena, kui kindlustusperiood algab.

12.5.1 Kindlustuslepingutega seotud nõuded ja kohustused

Kahjukindlustuse preemiate nõuded kajastatakse kindlustusperioodi alguses, kui tekib õigus nõuetele. Need nõuded on peamiselt kindlustusvõtjate vastu ning üksnes vähesel määral kindlustusvahendajate vastu. Ettemakstud kindlustuspreemiad kuuluvad kahjukindlustuse kohustuste juures kirje „Otsesed kindlustuskohustised” alla.

Kindlustuslepingutele tuginevaid kahjukindlustuse nõudeid kontrollitakse väärtuse languse suhtes igal bilansipäeval. Kui on objektiivseid tõendeid nõude väärtuse languse kohta, siis vähendatakse kasumiaruandes nõude bilansilist väärtust. Nii lõplik väärtuse langusest tingitud kahjum (laenukahjum) kui ka tasu kogumise etapi alusel statistiliselt kehtestatud väärtuse langusest tingitud kahjum arvatakse nõuetest maha.

12.6 Päästetud vara realiseerimine ja regressina saadud summad

Regressina saadud summad ja omandisse üle läinud kahjustatud vara kajastatakse bilansis õiglases väärtuses kirje „Kahjukindlustuse varad” all, kui kahjunõue on lahendatud.

12.7 Edasikindlustuslepingud

Grupi edasikindlustus on tagatud kindlustuslepinguga, mis vastab kindlustuslepingute kohta kehtestatud nõuetele ja mille alusel maksab teine kindlustuseltsi grupile hüvitist, kui grupil tekib hüvitise maksmise kohustus teiste kindlustuslepingute alusel (loovutatud edasikindlustuskohustis).

Edasikindlustuslepingutel põhinevate varade väärtuse langust kontrollitakse igal bilansipäeval. Kui on objektiivseid tõendeid, et grupp ei pruugi saada kõiki summasid, millele tal on lepingu tingimuste alusel õigus, siis vähendatakse edasikindlustusvara bilansilist väärtust, et see vastaks kaetavale summale, ja väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse kasumiaruandes.

Edasikindlustuslepingute alusel saadud kahjukindlustushüvitised kuuluvad kirje „Laenud ja nõuded” alla või muude varade juures kirje „Nõuded edasikindlustustegevusest” alla, seejuures vastavad viimasena nimetatud nõuded edasikindlustuse osale grupi poolt edasi kindlustatud kindlustuslepingute ettemakstud preemiade eraldises ja rahuldamata nõuete eraldises. Laenude ja nõuete all kajastatud summad on lühemaajalised nõuded. Edasikindlustusseltsidele tasumata preemiaid kajastatakse kahjukindlustuse kohustuste juures kirje „Edasikindlustuskohustised” all.

12.8 Kaaskindlustus ja puulid

Grupp on koos teiste edasikindlustusseltsidega mõne kaaskindlustuslepingu osaline. Kaaskindlustuslepingute puhul käsitleb grupp ainult oma osa lepingust kindlustuslepinguna ja grupi vastutus piirdub tema osalusega.

Grupp kindlustab kindlustuslepingute osasid ka puulide kaudu, mille liikmed vastutavad eelkõige nende enda proportsionaalse osa eest kindlustusriskis. Need osalused põhinevad igal aastal kinnitatud lepingutel. Grupp käsitleb kindlustuslepingutena oma proportsionaalset osa puulide juhitud otsestest kindlustustegevusest ning edasikindlustusest, mida puul oma liikmetele pakub. Puuli osa nendes kindlustuslepingutes käsitletakse edasikindlustusena. Mõnes puulis vastutavad liikmed maksejõuetu liikme kohustuste eest proportsionaalselt oma osaga puulis. Grupp kajastab ühisel vastutusel põhinevaid kohustusi ja nõudeid siis, kui esineb ühise vastutuse realiseerumise tõenäosus.

13. Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Kohustuse eraldist kajastatakse siis, kui kohustus põhineb varasemal sündmusel ning on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab vahendite väljavoolu, aga kohustuse täitmise aeg või vajalik summa on ebakindel. Lisaks peab üksusel olema kolmanda isiku ees minevikus aset leidnud sündmusest tulenev õiguslik või faktiline kohustus. Kui kohustuse osana on võimalik saada hüvitist kolmandalt isikult, kajastatakse hüvitis eraldi varana, aga ainult siis, kui hüvitise saamine on kindel.

Tingimuslik kohustus on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev võimalik kohustus, mille olemasolu kinnitab vaid ebakindla tulevase sündmuse toimumine, mis ei ole grupi kontrolli all. Praegune kohustus, mis tõenäoliselt ei nõua maksekohustuse täitmist, või summa, mida ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, loetakse samuti tingimuslikuks kohustuseks. Tingimuslikku kohustust kajastatakse lisas.

14. Tulumaks ja edasilükkunud maks

Kasumiaruandes kajastatud tulumaksukulud hõlmavad jooksvaid makse, mis põhinevad Pohjola Grupi äriühingute majandusaasta maksustataval tulul, ning eelnevate majandusaastate tulumaksu ja edasilükkunud maksukulud või -tulu. Makse kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui nad on otse seotud kirjetega, mis sisestatakse omakapitali, või muude koondkasumi kirjetega. Sellisel juhul kajastatakse maksu asjaomaste kirjete all. Jooksva tulumaksukulu kajastamisel tuginetakse nendes riikides, kus äriühingud tegutsevad ja maksustatavat tulu teenivad, bilansipäevaks kehtivatele või sisuliselt jõustunud maksuseadustele.

Edasilükkunud maksukohustusi kajastatakse varade ja kohustuste bilansilise väärtuse ning maksuväärtuse kõikide ajutiste erinevuste puhul. Edasilükkunud maksuvarad arvutatakse raamatupidamise aastaaruandes esitatud bilansilise väärtuse ja maksuväärtuse vaheliste mahaarvamisele kuuluvate ajutiste erinevuste pealt ning maksustamise eesmärgil kinnitatud kahjumitelt. Edasilükkunud maksuvarasid kajastatakse ulatuses, mille puhul on tõenäoline maksustatava kasumi teke, millega saab mahaarvamisele kuuluvad ajutised erinevused tasaarveldada. Suurimad ajutised erinevused grupis esinevad investeeringute õiglase väärtuse määramisel ja tasanduseraldise elimineerimisel kahjukindlustuses.

Grupp tasaarvestab edasilükkunud maksuvarasid ja -kohustusi äriühingute kaupa. Konsolideerimisest tulenevaid edasilükkunud maksuvarasid ja -kohustusi ei tasaarvestata. Edasilükkunud maksuvarasid ja -kohustusi mõõdetakse maksumääradega, mida eeldatavasti kohaldatakse perioodil, mil vara realiseeritakse või kohustus täidetakse, tuginedes bilansipäevaks kehtivatele või sisuliselt jõustunud maksumääradele.

15. Tulu kajastamine

Intressitulu ning intressi kandvate varade ja kohustuste kulud kajastatakse tegeliku intressimäära meetodil. Intress maksmata ja tasumisele kuuluvate maksetega nõuetelt kajastatakse samuti tuluna ning neid intressinõudeid kontrollitakse väärtuse languse suhtes. Nõude soetusmaksumuse ja nimiväärtuse erinevus kajastatakse intressitulus ning saadud summa ja kohustuse nimiväärtuse erinevus kajastatakse intressikuludes.

Komisjonitasude tulu ja teenuste kulud kajastatakse teenuse osutamisel. Ühekordsed komisjonitasud, mis hõlmavad mitut aastat ja võimalikku järgnevat tagasimaksekohustust, kajastatakse üksnes perioodiga seotud summas.

Dividende kajastatakse eelkõige siis, kui jagava üksuse aktsionäride üldkoosolek need heaks kiidab.

Kasumiaruande tulu- ja kulukirjeid kajastatakse eraldi ilma tasaarvestamata, välja arvatud juhul, kui nende tasaarvestamine on põhjendatud sellega, et anda õige ja õiglane ülevaade.

Kasumiaruande kirjade esitamise kokkuvõtte

Puhas intressitulu	Fikseeritud intressimääraga instrumentidelt saadud ja makstud intress, nimiväärtuse ja soetusmaksumuse kajastatud erinevus, intressimäär tuletisinstrumentide intress ja õiglase väärtuse muutus õiglase väärtuse riskimaandusel ning teenustasutulu, mida loetakse hüvitiseks finantsinstrumendiga seotud ja panga võetud riski eest, loetakse finantsinstrumendi tegeliku intressi lahutamatuks osaks.
Puhastulu kahjukindlustusest	Kogutud preemiad, kindlustuskohustise muutus, investeerimistulu ja -kulud (intressid, dividendid, realiseeritud kapitalikasvutulu ja kapitalikahju) ning makstud kahjunõuded.
Puhas teenustasutulu	Teenustasutulu ja -kulud ning 1. päeva kasumi kajastamine seoses ebalikviidsete tuletisinstrumentidega.
Puhastulu tehingutelt	Kasumiaruandes kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumentide õiglase väärtuse muutused, v.a kogunenud intress, ning kapitalikasvutulu, kapitalikahju ja dividendid.
Puhas investeerimistulu	Realiseeritud kapitalikasvutulu ja kapitalikahju müügivalmis finantsvaradelt, väärtuse langusest tingitud kahjum, dividendid ning investeerimisvara õiglase väärtuse muutused, kapitalikasvutulu ja kapitalikahju, rendimaksud ja muud kinnisvaraga seotud kulud.
Muu tegevustulu	Muu tegevustulu, keskpanganduse teenustasu.
Tööjõukulud	Töötasud, pensionikulud, aktsiapõhised maksed, sotsiaalkindlustusmaksed.
Muud halduskulud	Bürookulud, info- ja sidetehnoloogiakulud, muud halduskulud.
Muud tegevuskulud	Finantsinspektsiooni osamaksud ja tasud, kulum/amortisatsioon, rendid ning muud kulud

16. Finantsinspektsiooni osamaksud ja tasud

Soome hoiuste tagamise skeem ja seonduvad õigusaktid muutusid 1. jaanuaril 2015. Varasem hoiuste tagamise fond vastutas hoiuste tagamise eest kuni 2014. aasta lõpuni ning uus asutus – finantsstabiilsusnõukogu – on vastutanud hoiuste tagamise eest alates 2015. aasta algusest. Selle nõukogu ülesanne on juhtida uut finantsstabiilsusfondi, mis hõlmab kriisilahendusfondi, mida rahastatakse stabiilsusmaksetest, ja hoiusekindlustusfondi (uus hoiuste tagamise fond), mida rahastatakse hoiuste tagamise maksetega. Finantsinspektsiooni osamakse ja tasusid kajastatakse muude tegevuskulude all.

16.1 Stabiilsusmaksed

Stabiilsusmaksed määratakse 2015. aastal nii, et nende kombineeritud summa moodustab 0,1% Soome skeemi kohastest kõlblikest hoiustest 31. juulil 2015. Krediidiasutused tasuvad stabiilsusmaksed ELi ühtsesse kriisilahendusfondi, mida haldab ELi ühtne kriisilahendusnõukogu. 2015. aastal võetakse igalt pangalt stabiilsusmaksed samas proportsioonis, nagu ta tasus varem pangamaksu (ajutise pangamaksu seadus kehtis aastatel 2013–2014). Stabiilsusmaks ei mõjuta 2015. aastal Pohjola kulusid. 2014. aastal kajastas Pohjola pangamaksu muude tegevuskulude all.

16.2 Hoiuste tagamise makse

Varasemasse hoiuste tagamise fondi makstud summad ületavad praegu ELi nõudeid, mis reguleerivad hoiuste tagamise taset. Oma eeskirjade kohaselt vastutab varasem hoiuste tagamise fond hoiuste tagamise maksete eest, mida tema liikmespangad peavad tasuma uude hoiuste tagamise fondi võrdeliselt sellega, milliseid maksed on iga liikmespank teinud aastate jooksul varasemasse hoiuste tagamise fondi. Finantsstabiilsusfond määrab kindlaks OP Financial Groupi makse, aga nõuab seda summat otse varasemalt hoiuste tagamise fondilt. Hoiuste tagamise makse ei mõjuta 2015. aastal Pohjola kulusid.

16.3 Finantsstabiilsusameti haldustasu

Finantsstabiilsusameti nõutav haldustasu põhineb samal arvutusmeetodil nagu finantsinspektsiooni nõutud järelevalvetasu.

16.4 Finantsinspektsiooni järelevalvetasu

Finantsinspektsiooni nõutav järelevalvetasu hõlmab suhtelist järelevalvetasu, mis põhineb üksuse bilansi kogumahul, ja kindla suurusega põhitasu.

16.5 Euroopa Keskpanga järelvalvetasu

OP Financial Groupi, sh Pohjola üle teeb järelvalvet Euroopa Keskpang (EKP). EKP järelvalvetasu määratakse kindlaks panga olulisuse ja riskiprofiili põhjal.

17. Segmentiaruandlus

Tegevussegmentide määratlemise aluseks on finantsandmed, mida vastutav isik korrapäraselt kontrollib. Aruandvad tegevussegmentid on pangandus, kahjukindlustus ja varahaldus ning muu tegevus.

Tegevussegmentide kirjeldus ja segmentide arvestuspõhimõtted on esitatud segmentiteabe osana.

18. Kriitilised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused

Raamatupidamise aastaaruannete koostamisel tuleb teha hinnanguid ja eeldusi tuleviku kohta ning tulevased tegelikud tulemused võivad neist hinnangutest ja eeldustest erineda. Samuti nõuab see arvestuspõhimõtete hoolikat rakendamist.

Kindlustuslepingutest tulenevad kohustused hõlmavad mitut suvakohast tegurit ja ebakindlust. Kahjukindlustuse puhul põhinevad hinnangud eeldustel tegevuskeskkonna kohta ja grupi kahjustatistika kindlustusmatemaatilisel analüüsil. Kõrgema taseme juhatuse otsus on vajalik diskontomäära kindlaksmääramiseks ja juba toimunud kahjujuhtumitest tulenevate kahjunõuete kulude hindamiseks. Teave kindlustuslepingutega seotud eeldustes esineva ebakindluse ja nende mõju kohta on esitatud lisades 33 ja 76.

Grupp hindab kontrolli ulatust struktuuriüksuste üle, võttes seejuures arvesse investori võimu juhtida investeerimisobjekti olulist tegevust ja investeerimisobjektis osalemisest tulenevat riski või õigust saada muutuvtulu. Õigust juhtida asjaomaseid tegevusi ja muutuvtulu hinnatakse oma äranägemisel. Kontrolli ilmnemist hinnatakse üksikasjalikumalt, kui investeering moodustab 10–20% investeerimisobjekti netovaradest ja tuludest. Investeerimisobjekt konsolideeritakse tütarettevõtjana hiljemalt siis, kui grupi osa muutuvtulul ületab 37% ning esineb seos võimu ja tulu vahel.

Äriühenduste kaudu omandatud kindlustuslepingute, kliendisuhete ja kaubamärkide väärtused põhinevad näiteks tulevaste rahavoogude ning kohaldatava diskontomäära hinnangutel. Nende eelduste ja hinnangute mõju kohta on esitatud teavet lisas 25.

Firmaväärtust, piiramatu kasuliku tööeaga varasid ja immateriaalset põhivara, mis ei ole veel kasutusvalmis, kontrollitakse igal aastal väärtuse languse suhtes. Väärtuse languse kontrollimisel kindlaksmääratud kaetav summa põhineb tavaliselt kasutusväärtusel ning selle arvutamiseks on vaja tulevaste rahavoogude ja kohaldatava diskontomäära hinnanguid. Nende eelduste ja hinnangute mõju kohta on esitatud teavet lisas 25.

Nõuete väärtuse languse kontrollimine toimub eraldi või ühiselt. Eraldi läbi viidud väärtuse languse hindamine põhineb juhatuse hinnangul asjaomase laenu tulevaste eeldatavate rahavoogude kohta. Ühiselt hinnatud väärtuse languse eraldised põhinevad majandusliku kapitali mõõtmisel kasutataval statistilisel mudelil, milles oodatavaid tulevasi kahjumeid korrigeeritakse tekkeperioodi abil nii, et grupp saab hinnata bilansipäeval tekkinud, aga veel kajastamata kahjude summat. Sellisel juhul on vaja juhatuse otsust, et määrata kindlaks tekkeperiood.

Müügivalmis finantsvarasid, laenude ja nõuete all hõlmatud võlakirju ning lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid tuleb kontrollida väärtuse languse suhtes igal bilansipäeval. Kui on objektiivseid tõendeid väärtuse languse kohta, siis kajastatakse väärtuse langusest tingitud kahjum kasumiaruandes. Objektiivsete tõendite kontrollimisel tehakse juhtkonna otsus. Omakapitaliinstrumendi väärtuse langusest tingitud kahjum tuleb samuti kajastada, kui see langus tähendab märkimisväärset või pikaajalist õiglase väärtuse langust. Objektiivsete tõendite kindlaksmääramine toimub kahes etapis, mille puhul loetletakse kõigepealt korrapäraselt instrumendid, mis ületavad teatavaid näitajaid, ning hakatakse neid lähemalt jälgima. Grupp hindab pidevalt selliste jälgitavate instrumentide väärtuse langust. Väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse hiljemalt siis, kui maksimumlimiidid ületatakse pikendatud kriteeriumi (12 kuud) või olulise kriteeriumi (30%) puhul.

Juhtkond peab hindama, millal ei ole finantsinstrumentide turud aktiivsed. Juhtkond peab hindama ka seda, kas teatava finantsinstrumendiga kaubeldakse aktiivselt ja kas turult saadud hind näitab usaldusväärselt instrumendi õiglast väärtust. Kui finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse kindlaks mõne hindamismeetodi alusel, siis peab juhtkond valima kohaldatava hindamismeetodi. Kui hindamismeetodiga saadava tulemuse jaoks pole turul jälgitavaid sisendandmeid saadaval, peab juhtkond hindama, kui palju muid andmeid kasutatakse.

Pensionikohustuste nüüdiseväärtus sõltub mitmest tegurist, mis määratakse kindlaks mitme eelduse põhjal. Eeldused, mida kasutatakse pensionitest tulenevate puhaskulude (või puhastulu) kindlaksmääramisel, on diskontomäär, tulevased palga- ja pensionihüvitiste tõusud ning inflatsioonimäär. Kindlustusmatemaatiliste eelduste muutused mõjutavad pensionikohustuste bilansilist väärtust. Seda on üksikasjalikumalt kirjeldatud lisas 35.

Investeerimisvara mõõtmine õiglasel väärtuses põhineb osaliselt juhatuse hinnangutel kinnisvarainvesteeringute turuväärtuse kohta. Kinnisvarainvesteeringuid mõõdetakse samuti tulu kapitalisatsiooni meetodil põhinevat arvutusmeetodit kasutades, mille puhul võetakse arvesse kinnisvarainvesteeringute tulevase netootluse hinnangut. Seda on üksikasjalikumalt kirjeldatud lisas 74.

19. Uued standardid ja tõlgendused

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) on välja andnud ka järgmised olulised tulevased IFRSide muudatused.

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja selle muudatused (kehtivad 1. jaanuaril 2018 või pärast seda algavate arvestusperioodide kohta). Uus standard asendab kehtivat standardit IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“. Standardiga IFRS 9 muudetakse finantsvarade liigitamist ja mõõtmist ning hõlmatakse uus eeldatavate laenukahjumite mudel, et hinnata finantsvarade väärtuse langust, mis suurendab tekkinud kahjudel põhinevat jooksvat väärtuse langusest tingitud kahjumit. Finantskohustuste liigitamine ja mõõtmine vastab suuresti kehtiva standardi IAS 39 nõuetele. Riskimaandusinstrumentide arvestuse liigid jäävad samaks. Riskimaandusinstrumentide arvestusse võib kaasata suure hulga riskipositsioone ning riskimaandusinstrumentide arvestuse põhimõtteid on kohandatud riskijuhtimisega. Pohjola hindab praegu standardi mõjusid.
- IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ (kehtib 1. jaanuaril 2018 või pärast seda algavate arvestusperioodide kohta). Uut standardit ei kohaldata finantsinstrumentide ega kindlustuspoliiside kajastamise suhtes ning see puudutab peamiselt teenustasusid. Standard sisaldab viieetapilisi suuniseid tulu kajastamiseks ja asendab kehtiva standardi IAS 18. Tulu kajastatakse perioodi või kindla aja kohta ning põhikriteerium on kontrolli üleminek. Standardiga suureneb ka avaldatavate lisade arv. Pohjola hindab praegu standardi võimalikke mõjusid.
- Avaldamisalgatus: IAS 1 muutmise eesmärk on täiustada raamatupidamisaruannete arusaadavust, keskendudes asjaomaste kirjete esitusele.

Neid standardi muudatusi ei ole ELis veel vastu võetud.

Lisa 2. Pohjola Grupi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtted

Pohjola põhiväärtused, strateegilised eesmärgid ja finantseesmärgid on riskijuhtimise ning kapitali adekvaatsuse juhtimise alus. Riskijuhtimise eesmärk on teha kindlaks strateegia rakendamist mõjutavad ohud ja võimalused. Selle ülesanne on aidata saavutada strateegias seatud sihid, kontrollides seda, et võetud riskid on riskivõtmisvõimekusega proportsionaalsed.

Pohjola kasutab keskmise riskivõime poliitikat ning tema äritegevus põhineb põhjendatud riski ja tootluse lähenemisviisil. Pohjola kohaldab integreeritud riskijuhtimist, mille eesmärk on teha kindlaks ja hinnata kõiki suuri äritegevusega seotud riske ning maandada need aktsepteeritava tasemele.

OP Financial Groupi riskipoliitikaga kontrollitakse Pohjola Grupi riskivõtmist. Riskipoliitikas kinnitab kooperative keskuse juhatus igal aastal riskijuhtimise põhimõtted, toimingud, eesmärgid ja piirangud, mida grupi ärisegmendid ning üksused peavad järgima, et rakendada strateegias kokku lepitud põhimõtteid. Lisaks lähtutakse kahjukindlustuses era- ja äriklientide suhtes kohaldatavast riskipoliitikast, edasikindlustuspõhimõtetest, investeerimiskavadest ning kindlustuskohustistega seotud intressiriski maandamist käsitlevast poliitikast.

1. Riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise üldpõhimõtted

Riskijuhtimine ja kapitali adekvaatsuse juhtimine on sisekontrolli osa. Selle eesmärk on tagada Pohjola Grupi riskivõtmisvõimekus ja likviidsus ning seega tagada tegevuse jätkumine.

Riskivõtmisvõimekus seisneb tõhusas riskijuhtimises, mis on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja keerukusega, ning adekvaatsetes kapitaliresurssides, mis põhinevad kasumlikul äritegevusel. Kapitali adekvaatsuse juhtimine tugineb grupi ärisstrateegial ja plaanidel põhinevale ennetavale lähenemisviisile. Hästi tasakaalustatud riskivõtmine, kapitalistruktuur, tugev teenimisvõime ja ennetav riskijuhtimine tagavad Pohjola Grupi riskivõtmisvõimekuse. Riskijuhtimine ja kapitali adekvaatsuse juhtimine on integreeritud kui äritegevuse ning juhtimise lahutamatu osa.

Pohjola Grupp järgib kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtteid, mille on vastu võtnud OP Cooperative'i nõukogu. Nendes antakse suuniseid, kuidas OP Financial Group ja tema üksused korraldavad oma riskijuhtimise ning sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessi (ICAAP).

1.1 Riskide kindlakstegemine, hindamine, mõõtmine ja maandamine

Riskijuhtimise ja sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess seisneb äritegevuse ning tegevuskeskkonnaga seotud riskide pidevas kindlakstegemises ja hindamises. Enne kui grupp hakkab pakkuma uusi tooteid või teenuseid või võtab kasutusele uued tegevusmudelid, hindab ta nende riske, nagu on sätestatud kooperative keskuse riskijuhtimisosakonna kehtestatud korras.

Kvantifitseeritavaid riske maandatakse kooperative keskuse juhatus määratud limiitide kaudu, mis on kehtestatud kapitali adekvaatsuse ja suurte riskide suhtes. Limiidid tagavad, et Pohjola Grupp ei võta ülemääraseid riske, et seada ohtu enda või OP Financial Groupi kapitali adekvaatsus, kasumlikkus, likviidsus või tegevuse jätkuvus.

Pohjola Group hindab oma kapitalibaasi seoses majandusliku kapitali nõudega ning olemasolevate ja eeldatavate seadusjärgse miinimumkapitali nõuetega ning kapitali säilitamise puhvri nõudega. Hindamisel kasutatakse ka stressitestide tulemusi.

Kooperative keskuse sõltumatu riskijuhtimisosakond jälgib Pohjola Grupi ja tema tütarettevõtjate riskipositsiooni ning riskivõtmisvõimekuse arengut. Ta esitab Pohjola Bank plc nõukogule, OP Cooperative'i juhatusle ja nõukogu riskijuhtimiskomisjonile korrapäraseid aruandeid oma tähelepanekute ning hinnangute kohta.

1.2 Majandusliku kapitali nõue

Majandusliku kapitali nõue on OP Financial Groupi hinnang kapitali kohta, mis on 99,97% tõenäosusega piisav, et katta aastakahjum, mis võib tuleneda äri- ja tegevuskeskkonnaga seotud riskidest. Majandusliku kapitali arvutamisel kasutatakse iga riskitüübi puhul mudeleid, mille tulemused kombineeritakse nii, et võetakse arvesse riskitüüpide seoseid ja sellest tulenevaid mitmekesistamise eeliseid.

Majanduslik kapital jaguneb kvantitatiivseteks ja kvalitatiivseteks ehk hinnatavateks riskideks. Kvantitatiivsed riskid hõlmavad krediidiriski, pangandusega seotud intressiriski, omakapitali ja kinnisvara, likviidsuspuhvriga seotud tururiski ning kindlustustegevusega seonduvaid turu- ja kindlustusriske. Hinnatavad riskid jagatakse tegevus- ja muudeks riskideks. Muud riskid hõlmavad mis tahes suuri riske, mida ei ole võetud arvesse üheski teises spetsiifilises riskimudelil, mis on seotud majandusliku kapitaliga. Neid riske põhjustavad tavaliselt välistegurid, näiteks konkurents, turuolukorra või regulatiivsete meetmete muudatused. Lühikaudu kolmandik Pohjola Grupi majandusliku kapitali nõudest koosneb krediidiriskidest ja ligi viiendik kindlustustegevusega seotud tururiskidest.

Majandusliku kapitali mudelil hindab grupp mitut riskitüüpi laiemal alusel, kui ametiasutused nõuavad. Need riskitüübid hõlmavad eelkõige panganduse intressiriski, kindlustusturu riske ja muid riske. Peamine erinevus majandusliku kapitali mõõtmisel on krediidiriskide puhul seotud kontsentratsiooniriskiga. Lisaks erineb majandusliku kapitali mõõtmine kapitali adekvaatsuse mõõtmisest selle poolest, et mitmed riskitüübid arvutatakse majandusliku kapitali puhul eraldi, sellal kui kapitali adekvaatsuse arvutamisel hõlmatakse nad kapitalinõude alla.

Majandusliku kapitali nõuetel põhinevaid näitajaid kasutatakse näiteks eesmärkide ja limiidi näitajates, mis on aluseks laenude hinnakujundusel ja kindlustusriskide hindamisel ning kapitali planeerimisel, määrates kindlaks kapitali hoidmise puhvrit.

1.3 Kapitali planeerimine

Kapitali planeerimise eesmärk on tagada ennetavalt adekvaatne kapitalibaas isegi erakorralistel asjaoludel ja äritegevuse jätkuvus. Kapitaliplaan koosneb näiteks kvantitatiivsetest ja kvalitatiivsetest eesmärkidest, mis on kehtestatud kapitali adekvaatsuse, hädaolukorra lahendamise plaani ning kapitali adekvaatsuse jälgimise ja kontrollimenetluste kohta iga läviväärtuse puhul.

Kapitali adekvaatsuse juhtimisel pannakse rõhku kasumlikkusele ja tõhusale kapitali juhtimisele. Pohjola Bank plc emaettevõtte OP Cooperative vastutab kooskõlastatud kapitali juhtimise eest.

2. Riskijuhtimise korraldus

Pohjola tegevust juhitakse kooskõlas OP Financial Groupi kooperatiivse keskasutuse konsolideeritud juhtimissüsteemiga panganduse ja kahjukindlustuse ärisegmentide kaudu. Tegevus oli muu hulgas seotud 2015. aasta lõpus toimunud osalise jagunemise tulemusel kooperatiivsele keskasutusele üle antud varahaldusega.

Pohjola nõukogu otsustab riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise eesmärgid ning korralduse, kinnitab riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtted, riskipoliitika, investeerimisplaanid ja peamised riskijuhtimist reguleerivad printsiibid, lähtudes põhimõtetest, mille on vastu võtnud kooperatiivse keskasutuse juhatus.

Lisaks vastutab nõukogu riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtete rakendamise järelevalve ning jälgimise eest. Nõukogu tagab riskijuhtimissüsteemide adekvaatsuse, kinnitab ärieesmärgid, hindab grupi ja tema äriühingute kapitalipuhvri vajadust, kinnitab kapitaliplaanid ja ennetava hädaolukorra lahendamise plaani kapitalibaasi jaoks ning otsustab vastavuskontrolli funktsiooni rakendamismeetodi ja korralduse. Lisaks määrab nõukogu kindlaks põhimõtted, millega tagatakse, et äriühing ja konsolideerimisgrupp tegutsevad kooskõlas väliste määruste ning siseste suunistega (vastavus). Ta otsustab ka aruandluskorra, mida tippjuhtkond kasutab grupi ja tütarettevõtete tegevuse, riskivõtmis-suutlikkuse ning riskiseisundi jälgimiseks. Nõukogu hindab Pohjola Grupi kapitali adekvaatsuse juhtimise asjakohasust, ulatust ja usaldusväärsust terviklikult vähemalt kord aastas.

Nõukogu kiidab heaks ka grupi otsuste tegemise süsteemi ning kinnitab kindlustusriski valdkonna juhttöötajate kohustuste ja ametisse nimetamise kirjelduse. Eeltoodud ülesandeid täites tegutseb nõukogu kooskõlas põhimõtetega, mille on vastu võtnud kooperatiivse keskasutuse juhatus.

Nõukogu teeb järelevalvet äriühingu ja konsolideerimisgrupi riskijuhtimissüsteemide ulatuse ning toimimise üle, äriühingu ja konsolideerimisgrupi kapitalibaasi mahu ning kvaliteedi, nende finantstulemuste arengu ja riskipositsiooni üle ning riskipoliitika, krediitilimiitide ja muude suuniste järgimise üle. Nõukogu valvab ka äriühingu järele, et riskijuhtimine vastaks kooperatiivse keskasutuse välja antud õigusnormidele ja suunistele.

Kindlustusriski valdkonna juhttöötajad teevad oma volituste piires otsuseid kindlustusriskide võtmise, iga-aastase hinnakujunduse ja edasikindlustuse kohta ning muudes tähtsates küsimustes, mis on seotud kindlustuslepingute sõlmimisega. Kindlustusriski valdkonna juhttöötajad annavad aru Pohjola Insurance Ltd nõukogule.

Pohjola president ja peadirektor vastutab äriühingu üldise kontrolli üle nii, et äriühing tervikuna saavutab oma kasumi, riskivõtmis-suutlikkuse ja muud eesmärgid, järgides ühist strateegiat ning poliitikat.

Pohjola Grupi ärivaldkondadel peab olema esmane vastutus oma riskivõtmise, finantstulemuste ning sisekontrolli ja riskijuhtimise põhimõtetele vastavuse ja kapitali adekvaatsuse juhtimise eest. Ärivaldkondadel on õigus teha riskivõtmise kohta otsuseid kinnitatud otsustusõiguste, riskipositsioonide limiitide ja krediitilimiitide piires.

Kooperatiivne keskasutus vastutab OP Financial Groupi tasandil riski ja kapitali adekvaatsuse juhtimise eest.

OP Financial Groupi riskijuhtimine on muudest funktsioonidest sõltumatu valdkond, mis sätestab suunised ja kontrollikorra ning teeb järelevalvet seoses grupi ja tema asutuste üldise riskijuhtimisega ning analüüsib nende riskipositsioone. Riskijuhtimine keskendub ennetustööle, ettevalmistustele ja riskipositsiooni ennetavale analüüsile. Eesmärk on kindlustada grupi ja tema üksuste piisav riskivõtmis-suutlikkus ning tagada, et ükski võetud ärisk ei ohusta kasumlikkust, kapitali adekvaatsust, likviidsust, tegevuse jätkuvust ega strateegiliste eesmärkide saavutamist.

Pohjola Grupi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise ülesanded on tsentraliseeritud emaettevõttesse OP Cooperative.

OP Financial Groupi siseauditi funktsiooni ülesanne on abistada Pohjola nõukogu ja äriühingu tippjuhtkonda tegevuse kontrollimisel, järelevalvel ning kindlustunde tagamisel, viies läbi tegevusauditeid. Siseaudit põhineb sõltumatul ja objektiivsel hindamisel, kindlustunde tagamisel ning nõustamistegevusel. See toetab juhtkonda tema püüdlustes saavutada eesmärged, tagades, et organisatsiooni riskijuhtimise, kontrolli ja juhtimise ning juhtimisprotsesside tõhusust hinnatakse ja ajakohastatakse süsteemselt ning distsiplineeritult, keskendudes riskitegurite kindlakstegemisele ning sisekontrolli toimimise hindamisele.

3. Pohjola Grupi riskid

Alltoodud tabelis on esitatud Pohjola Grupi kõige olulisemad riskid. Tabeli all asuvates lahtrites on kirjeldatud riskide laadi ja nende juhtimise võimalusi.

Strateegilised riskid	Riskid, mille põhjuseks on konkurentsikeskkonna muutused, aeglane reaktsioon muutustele, kehv strateegiavalik ja nõrk strateegia rakendamine
Operatsiooniriskid	Finantskahju või muude kahjulike tagajärgede risk, mille põhjuseks on ebapiisavad või tõrgetega protsessid, ebapiisavad või ebatäiuslikud menetlused või süsteemid või mõni väline tegur
Vastavusrisk	Risk, mille põhjuseks on mittevastavus välisele regulatsioonile, sisestele poliitikapõhimõtetele ning kliendisuhteid reguleerivatele asjakohastele menetlustele ja eetikapõhimõtetele
Mainerisk	Maine halvenemise või usalduse vähenemise risk negatiivse reklaami või mõne riski realiseerumise tõttu
Krediidirisk	Krediidirisk viitab riskile, et vastaspool ei suuda oma kohustusi täita
Tururisk	Tururisk tuleneb ka bilansiga seotud struktuursetest tururiskist ning kauplemise ja pikaajaliste investeringutega seotud tururiskist.
Likviidsusrisk	Likviidsusrisk ja struktuurne rahastamisrisk
Kahjukindlustuse riskid	Kahju ja eraldiste risk

4. Strateegilised riskid ja äririskid

Strateegilised riskid ja äririskid tulenevad konkurentsist, sisestest survest või turujõududest, mis toovad kaasa mahtude, marginaalide ja kulude ootamatu kõikumise, mõjutades seega tulu volatiilsust ja pikaajaliste ärieesmärkide saavutamist. Strateegilised ja äririskid võivad tuleneda ka vale strateegia valimisest, juhtimisvigadest ja ebapiisavast jälgimisest või aeglasest reaktsioonist tegevuskeskkonna muutustele.

4.1 Strateegiliste ja äririskide juhtimine

Strateegiliste ja äririskide juhtimise eesmärk on luua riske ennetav ettevõtte kultuur. Riskijuhtimine põhineb korrapärasel planeerimisel, nõuete järgimisel ja jätkuvusel kõikides ärioperatsioonides. Pohjola ennetab riskide realiseerumist, töötades välja protsessid, mis võimaldavad grupil teha paremini kindlaks ja hinnata potentsiaalseid riske ning juhtida tõhusamalt riskide kontrollimiseks võetud meetmeid.

4.2 Strateegiliste ja äririskide juhtimise meetodid ning nende riskide mõõtmine

Grupp juhib strateegilisi riske pideva planeerimise kaudu, mis tugineb turupiirkondade, konkurentsi ja klientide tulevaste vajaduste muutuste analüüsile ja prognoosile. Grupp jälgib strateegilisi riske tegevusvaldkonna/divisjoni kaupa ja peab esitama korrapäraseid aruandeid.

Grupp jälgib ja hindab riske ning nende olulisust igal aastal seoses oma äristrateegiate ja -plaanide ajakohastamisega. Samal ajal hindab ta ka tegevuskeskkonna ja konkurentsi muutusi ning nende mõju strateegia rakendamisele, samuti kindlakstehtud riskitegurite ja kavandatud strateegiliste algatuste vahelisi seoseid.

5. Operatsiooniriskide juhtimine

Operatsiooniriski juhtimine tagab, et operatsioonid on korraldatud nõuetekohaselt ning riskid ei too kaasa ettenägematut finantskahju ega muid negatiivseid tagajärgi, näiteks mainekaotust. Grupp hoiab ja säilitab pidevalt ettevõttekultuuri, mis suhtub positiivselt operatsiooniriski juhtimisse ning sisekontrolli.

Grupp ei ole seadnud operatsiooniriskide puhul riskide võtmisel riskilimiiti, aga riskijuhtimise sihttase on mõõdukas. Operatsiooniriski juhtimisel on oluline teha kindlaks ja hinnata riske ning kontrollida, kas riskikontrolli ja -juhtimise vahendid on tõhusad ja adekvaatsed. Riskide kindlakstegemine hõlmab ka tähelepanu pööramist pangasüsteemi ebaseaduslikule kasutamisele (nt rahapesu ja terrorismi rahastamine) ning õiguslike vastavuskontrolliga seotud riske. Enne uute ärimudelite käivitamist (sealhulgas allhanget) või toodete või teenuste kasutuselevõttu hinnatakse nende riske, lähtudes kooperative keskasutuse riskijuhtimisosakonna kehtestatud nõuetest. Kõik OP Financial Groupi klientidele pakutavad tooted ja kasutatavad tegevusmudelid on OP Financial Groupi tasandil heaks kiidetud. Riskideks, mis võivad häirida äritegevuse jätkuvust, valmistatakse hädaolukorra lahendamise plaanide koostamisega peamistes äridivisjonides. Hädaolukorra lahendamise plaanide koostamine on ka erakorralisteks tingimusteks valmistumise alus, millele on viidatud erakorralise olukorra seaduses. Hädaolukorra lahendamise plaane testitakse vastavalt koostatud testimiskavadele.

Operatsiooniriskide juhtimisel järgib Pohjola ühtset OP Financial Groupi tasandi süsteemitoega tegevusmudelit. Äriüksused hindavad operatsiooniriske, mis hõlmab nende kindlakstegemist ja hindamist ning riskide vähendamiseks kavandatud meetmete kindlaksmääramist ja jälgimist. Igal kuul annavad äriüksused operatsiooniriskide aruandlus- ja juhtimissüsteemi kaudu aru teatavat künnist ületavatest sündmustest. Aruandes kirjeldavad tegevusvaldkonnad kahjujuhtumi põhjuseid ja sarnaste kahjude ärahoidmiseks võetud meetmeid.

Grupp ja grupi äriühingud hindavad operatsiooniriskide taset ja riske maandavaid juhtimisvahendeid korrapäraselt või vajaduse korral viivitamatult, kasutades standardmeetodeid. Sisekontrolli avaldatud aruanded, mis tagavad piisava teabevoogu, on samuti oluline osa operatsiooniriskide juhtimisest.

Pohjola Grupi operatsiooniriskide kindlakstegemise ja hindamisega seotud koordineerimise, jälgimise ning aruandlusega tegeleb kooperative keskasutuse riskijuhtimisüksus.

5.1 Operatsiooniriskide jälgimine ja nendega seotud aruandlus

Aruandluse eesmärgil on operatsiooniriskid jaotatud eri kategooriatesse. Kindlakstehtud ja realiseerunud riskidest antakse aru tegevjuhtkonnale.

6. Vastavusriskid

Vastavusrisk on osa operatsiooniriskist. Vastavusega seotud tegevuse eesmärk on tagada, et kõik grupi üksused täidavad seadusi, ametlike juhiseid ja määruseid, järgivad turgude iseregulatsiooni ning OP Financial Groupi ja tema üksuste sisesed suuniseid, poliitikaid ja juhiseid. Vastavus tagab ka selle, et kliendisuhete juhtimine vastab asjakohastele ja eetilistele põhimõtetele ning tavadele.

Vastavusriski realiseerumine ei pruugi kaasa tuua üksnes finantskahju, vaid ka muid negatiivseid tagajärgi, näiteks sanktsioone. Selliste sanktsioonide seas võivad olla ettevõttele tehtud trahv ja eraldi haldustrahvid kohustuste rikkumise eest ning avalikud hoiatused ja noomitused. Vastavusrisk võib realiseeruda ka maine halvenemise või usalduse vähenemisena või nende kaotusena.

Vastutus regulatiivsete nõuete täitmise ja selle kontrolli eest grupi üksuste seas lasub tippjuhtkonnal ja valdkondade juhtidel ning kõikidel järelevalve teostajatel ja juhtidel. Kõik grupi töötajad vastutavad ka ise oma tööloigus regulatiivsete nõuete täitmise eest.

OP Financial Groupis vastutab vastavusega seotud suuniste, nõustamise ja tugiteenuste eest riskijuhtimise osakond, mis on kooperative keskasutusest sõltumatu. Kooperative keskasutuse konsolideeritud üksustel, nagu Pohjola Grupp, on tsentraliseeritud vastavusfunktsioonid riskijuhtimise üksuses.

6.1 Vastavusriski juhtimise vahendid

Vastavusriskide juhtimine on sisekontrolli ja hea ühingujuhtimise tava osa ning seega ka ärijuhtimisülesannete ja ettevõttekultuuri lahutamatu osa. Vastavusriski juhtimise vahendid hõlmavad õiguslike arengute jälgimist, asjaomasele organisatsioonile suuniste andmist, koolitust ja nõustamist seoses tavade järgimisega, tuginedes regulatsioonile, ning järelevalvet selle üle, kas organisatsioonis kohaldatavad menetlused vastavad õigusnormidele.

6.2 Vastavusriski jälgimine ja aruandlus

Vastavusriskid määratakse kindlaks, neid hinnatakse ja neist antakse aru korrapäraselt vastavalt operatsiooniriski juhtimise mudelile operatsiooniriskide hindamise osana. Vastavuse hindamise osakond annab oma tähelepanekutest korrapäraselt aru kõrgema astme ja tegevjuhtkonnale.

7. Mainerisk

Maineriski juhitakse ennetavalt ja pikas perspektiivis, järgides määruseid, finantssektori häid tavasid ja OP Financial Groupi ärieetika kodeksit ning rõhutades operatsioonide ja suhtluse läbipaistvust. Pohjola Grupp järgib rahvusvahelisi finants-, sotsiaalse ja keskkonnanalase vastutuse põhimõtteid ning rahvusvahelisi kohustusi.

Maineriskidest antakse korrapäraselt aru grupi emaettevõtte ja tütarettevõtete juhtkonnale. Kõigist maineriski ohustavatest asjaoludest antakse viivitamata teada.

8. Riskijuhtimine: Pangandus

8.1 Krediidiriski juhtimine

Krediidirisk viitab kahjude riskile, mis tuleneb sellest, et panga vastaspoolde ei suuda oma kohustusi täita. Krediidirisk hõlmab ka riigi- ja arveldusriske, seejuures tähendab riigirisk välisnõuetega seotud krediidiriski riikide lõikes ning arveldusrisk viitab kliiringu- ja arveldusprotsessile koos nõude arveldamata jäämise riskiga.

Krediidiriski juhtimise eesmärk on piirata klientidega seotud riskipositsioonidest tingitud kahjusid vastuvõetava tasemeni, üritades samal ajal optimeerida riski ja tootluse suhtarvu.

OP Financial Groupi riskipoliitikat kasutatakse krediidiriski positsiooni kontrollimiseks. Krediidiriski poliitikas määratakse kindlaks näiteks riskipositsiooni sihttase, riskivõtmise põhimõtted ja piirangud, aga ka klientide valikut reguleerivad põhimõtted, samuti tagatiste ja finantslepingute kasutamine eesmärgiga tagada piisavalt mitmekesistatud laenuportfell, et hoiduda riski ülemäärasest koondumisest riikides, kliendisektorites, tööstusharudes, krediidiireitingutes, seotud klientide rühmades või ajavahemikes.

Igapäevane krediidiriski heakskiitmise protsess ja selle tõhusus, samuti krediidiireiting (krediidiseisundi hinnang) omavad võtmerolli krediidiriskide juhtimisel. OP Financial Groupi reitingusüsteemi ei kasutata Balti riikide panganduses veel laialdaselt. Laenuandmisel kasutab Pohjola igas riigis valitud agentuuride esitatud krediidiseisundi aruandeid. Pohjola kinnitab riskipositsiooni limiidi klientide puhul, kelle riskipositsioon on üle 5 miljoni euro (maksimaalne kliendipõhine riskipositsioon ja ebapiisav tagatis).

Laenuportfelli kvaliteedi ja kontsentratsiooni suhtes kehtestatud limiite kasutatakse muu hulgas selleks, et tagada laenuportfelli piisav mitmekesistamine. Grupp vähendab krediidiriske ka seeläbi, et haldab aktiivselt kliendisuhteid ning määrab kindlaks kliendipõhised tagatiste ja finantslepingute põhimõtted.

Riigiriskide haldamiseks määrab Pohjola Grupp kindlaks riigipõhised limiidid eri riikidele, et aidata jälgida, kontrollida ja ära hoida grupi riigiriski kontsentratsiooni. Ta maandab krediidiriski ka tuletisinstrumentidega kauplemisel tasaarvestuslepinguid ja börsil kaubeldavaid tooteid kasutades.

Krediidiasutustega seotud riske hajutatakse krediidiireitingute, emitentide ja toodete kaupa. Lisaks on grupp läbiräägitavate fikseeritud tuluga investeeringute likviidsuse tagamiseks kindlaks määranud miinimummahud emissioonide jaoks, kuhu ta võib investeerida.

Arveldusriski juhtimisel on ülioluline tagada vastaspoolte usaldusväärsus. Arveldusriskide maandamiseks sõlmib grupp standardlepinguid ja kasutab üksnes usaldusväärsed kliiringukeskusi.

Kirjalikud suunised reguleerivad tagatise kasutamist ja hindamist ning iga tagatiseliigi puhul asjakohaseid hindamisprotsente. Grupp jälgib korrapäraselt tagatiste väärtuste arengut. Pohjola Grupp hindab tagatise väärtuse ümber näiteks siis, kui see on märkimisväärselt muutunud või kui kliendi finantsseis on märgatavalt nõrgenenud. Grupp on eriti hoolikas tsükliliseks peetava tagatise väärtuse ja kasutatavuse hindamisel.

8.2 Krediidiriski mudelid

OP Financial Group kasutab krediidiriski mudeleid makseviivituse tõenäosuse (PD), makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD) ja makseviivituses oleva riskipositsiooni (EAD) jaoks.

Krediidiriski mudelid

Laenu makseviivituse tõenäosus 12 kuu jooksul	=	Makseviivituse tõenäosus, %
Laenu makseviivitusest tekkinud hinnanguline kahju	=	Makseviivitusest tingitud kahjumäär, %
Hinnanguline summa, mille klient võlgneks pangale makseviivituse korral	=	Makseviivituses olev riskipositsioon eurodes

Grupp kasutab suurel määral krediidiriski mudeleid, mõõtes ja juhtides krediidiriski, näiteks:

- laenuandmises ja hinnakujundusel;
- rahastamisotsuste tegemise volituste kindlaksmääramisel;
- laenuportfelli kvalitatiivsete eesmärkide seadmisel ja jälgimisel;
- krediidiriskiga seotud aruandlusel;
- kapitali adekvaatsuse mõõtmisel, kasutades sisereitingute meetodit (IRBA);
- majandusliku kapitali nõude ja oodatava kahjumi mõõtmisel;
- väärtuse langusest tingitud kahjumite ühisel mõõtmisel.

8.2.1 Krediidireiting ja makseviivituse tõenäosus

Krediidireitingu eesmärk on rühmitada kliente (eraklientide puhul lepinguid) laenuvõtja järgu järgi, tuginedes makseviivituse tõenäosusele. Makseviivitus tähendab, et mõned kliendi riskipositsioonid muutuvad nõudeks OP Financial Groupi ees; need on üle 90 päeva tasumata või muud laadi tõsised makseviivitused. Makseviivituse tõenäosus on makseviivituse juhtumite keskmine osakaal, mida hinnatakse iga laenuvõtja järgu kohta ühe aasta jooksul majandustsükli vältel. Seega, kui majandus kasvab, on makseviivituses klientide tegelik osakaal asjaomasel krediidireitingu kategoorias väiksem kui hinnanguline makseviivituse tõenäosus ning majanduse kehva suundumuse korral on see suurem kui hinnanguline makseviivituse tõenäosus.

8.2.2 Äriklientide makseviivituse tõenäosuse hindamine

Pohjola hindab oma äriklientide makseviivituse tõenäosust, kasutades OP Financial Groupi sisest 20tasemelist krediidihindamise süsteemi skaalal 1,0–12,0, mille puhul laenuvõtja järk 11 ja 12 tähistavad makseviivituses kliente.

Äriklientidele reitingu andmine OP Financial Groupis

Äriklientidele reitingu andmine OP Financial Groupis

Ärikliendid			
Ettevõtte suurus ja riskipositsioon OP Financial Groupis			
Jaeklientidega seotud riskipositsioon		Ettevõtete riskipositsioon	
Ettevõtete riskipositsioon OP Financial Groupis		Ettevõtte suurus ja riskipositsioon OP Financial Groupis	
A-reiting	Väikese riskipositsiooni mudel	Väikeettevõtted	Keskmise suurusega ja suurettevõtted
		A-reiting	R-reiting

R-reiting keskmise suurusega ja suurte äriklientide puhul põhineb äriühingu finantsnäitajatel ning kvalitatiivsetel taustandmetel, mille põhjal statistiline mudel loob hindamiseks ettepaneku. Klienti tundev ekspert teeb mudeli alusel saadud soovitusel või muude kättesaadavate andmete põhjal reitinguettepaneku. Kõiki tulevase väljavaatega seotud muudatusi ja ebakindlaid asjaolusid vaadeldakse hoiatusmärgidena ja mudeli pakutud reitingu eranditena. Eksperdi ettepaneku põhjal tehakse kliendi laenuvõtja järgu kohta otsus vähemalt kord aastas. Praegu R-reitingu puhul kasutatav mudel võeti vastu 2008. aasta alguses ja seda valideeritakse igal aastal IRB nõuete kohaselt.

Suomen Asiakastieto Oy reitingumudel Rating Alfa on väikeste äriklientide A-reitingute alus. Rating Alfa muutujad hõlmavad teavet äriühingu ja tema vastutavate isikute makseviivituste ja maksekäitumise kohta ning põhinäitajad tuginevad finantsaruannetele ja kliendi põhiandmetele. Rating Alfa antud punkte on kirjeldatud (kalibreeritud) OP Financial Groupi siseste reitingukategooriatega. Mudelit on kasutatud alates 2008. aasta algusest ja seda ajakohastati osaliselt viimati 2012. aastal.

Väikese riskipositsiooniga äriklientidele antakse reiting väikese riskipositsiooni jaoks mõeldud reitingumudelil kasutades. Reitingumudel on automaatne reitingumudel, mis on arvutatud iga kuu põhjal ning loodud kliendi põhiandmete, tehinguandmete ja maksekäitumise andmete alusel. Väikese riskipositsiooni jaoks mõeldud reitingumudel võeti kasutusele 2009. aastal ja seda ajakohastati 2012. aastal.

Laenuvõtjate järgud, mis on loodud ettevõtete reitingumudelitega, on võrreldavad, sest mudelist hoolimata kehtib iga laenuvõtja järgu puhul sama makseviivituse tõenäosus. Makseviivituse tõenäosuse arvutamiseks on grupp kasutanud viimaste aastate tegelikke makseviivituse andmeid, pikaajalise krediidi kahju andmeid ja pankrotistatistikat ning mudeli tsüklilist laadi. Makseviivituse tõenäosuse ajakohastamise vajadust iga kategooria puhul hinnatakse kord aastas.

Alltoodud tabelis on esitatud OP Financial Groupi krediidiireitingud äriklientide puhul ning Standard & Poor'si (S&P) samaväärsed näitajad.

S&P reiting	AAA...AA-	A+...A-	BBB+...BBB-	BB+...BB-	B+...B-	CCC+...C
OP Financial Group	1,0–2,5	3,0–4,0	4,5–5,5	6,0–7,0	7,5–8,5	9,0–10,0

8.2.3 Krediidiasutuse makseviivituse tõenäosuse hindamine

Krediidiasutuste riskipositsioon jaotatakse 20 kategooriasse, nagu äriklientide riskipositsioon, vahemikus 1,0–12,0, seejuures makseviivituses kliendid kuuluvad kategooriasse 11 või 12.

Eraldi L-reitingu mudelit kasutatakse selleks, et hinnata krediidiasutuste kui vastaspoolte makseviivituse tõenäosust. Selle ülesehitus vastab R-reitingu mudelile.

Krediidiireitingu aluseks olev statistiline mudel põhineb finantsaruannetes esitatud finantsnäitajatel ja kvalitatiivsetel taustandmetel. Seda reitingut võib muuta ekspert hoiatusmärkidega ning mitmel juhul mõjutab reitingut ka ematettvõtja tugi pangagrupile ja äriklientide ülempiiri reegel, mille järgi ei saa vastaspool olla krediidikõlblikkuse poolest parem kui asjaomane riik. Grupp teeb oma krediidiasutuste reitingute otsused vähemalt kord aastas. L-krediidiireitingu mudel võeti kasutusele 2009. aastal ja seda ajakohastati viimati 2012. aastal.

Alltoodud tabelis on esitatud OP Financial Groupi krediidiireitingud krediidiasutuste puhul ning Standard & Poor'si (S&P) samaväärsed näitajad.

S&P reiting	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP Financial Group	1,0–2,0	2,5–4,5	5,0	5,5–7,0	7,5–8,0	8,5–10,0

8.2.4 Eraklientide makseviivituse tõenäosuse hindamine

Pohjola Grupp kasutab OP Financial Groupi 16tasemelist skaalat A–F, et hinnata eraklientide lepingute makseviivituse tõenäosust, mille puhul F viitab makseviivituses laenuvõtjatele.

Grupp hindab iga kuu kõikide eraklientide lepingute makseviivituse tõenäosust, kasutades laenuportfelli reitingu mudelit. Laenuportfelli reiting põhineb kliendi põhilandmetel, maksekäitumisel ja muudel tehingu ajaloolistel andmetel. Nende andmete põhjal arvutatud punktide järgi leitakse laenuvõtja järk. Keskmised makseviivituse tõenäosused on arvutatud iga laenuvõtja puhul 12 kuu kohta. Laenuportfelli reitingu määramise mudelit kasutatakse krediidiriski hindamiseks ja kapitalinõude arvutamiseks.

Pohjola eraklientide riskipositsioonid liigitatakse enne laenuportfelli reitingu mudeli kohaldamist, kasutades peamiselt kohaldamise etapi reitingumudelit finantsettevõtte toodete jaoks, mille ajakohastatud versioonid võetakse vastu 2014. aasta kevadel. Kohaldamise etapil põhinev reitingumudel toetab laenu heakskiitmise protsessi, krediidiriski hinnangut ning uute laenude hinnakujundust.

8.2.5 Riigireiting

Pohjola kontrollib riigiriske välise krediidiireitingute põhjal.

8.2.6 Makseviivitusest tingitud kahjumäär ja makseviivituses olev riskipositsioon

Peale makseviivituse tõenäosuse prognoosimiseks kasutatavate mudelite kasutab Pohjola Grupp krediidiriski mõõtmiseks makseviivitusest tingitud kahjumäära ja makseviivituses oleva riskipositsiooni prognoosimise mudeleid. Makseviivituses olev riskipositsioon tähendab kliendi vastu esitatud makseviivituses oleva nõude hinnangulist summat. Makseviivituses oleva riskipositsiooni arvutamisel kasutatakse ümberarvutustegurit, et hinnata kasutatud riskipositsioone, mis kirjeldab seda, kui suurt osa bilansivälisest riskipositsioonist on makseviivituse ajal hinnatud. Makseviivitusest tingitud kahjumäär on panga kantud finantskahju hinnang makseviivituses oleva riskipositsiooni osakaaluna, kui klient satub makseviivitusse.

8.3 Otsuste tegemine

Kooperatiivse keskasutuse konsolideeritud otsustussuunised, mis reguleerivad pangandussegmenti riskipositsiooni, kirjeldavad kooperatiivse keskasutuse konsolideeritud pangandussegmenti riskipositsioonide otsustussüsteemi. Otsustusorganid ja otsuseid tegevad isikud teevad otsuseid riskipositsioonide kohta OP Financial Groupi riskipoliitika, liimitide ning riskipositsioonide raamistikus, mille on kinnitanud OP Financial Groupi krediidiriski komitee, samuti juhiste ja vastu võetud otsustusõiguste järgi. Olenevalt laenuvõtja järgust, riskipositsiooni summast ja ebapiisava tagatise summast, mis puudutab seotud klientide rühma, teevad riskipositsioone käsitlevaid otsuseid kooperatiivse keskasutuse konsolideeritud pangandussegmenti kõrgema tasandi laenukomitee, laenukomitee ning kaks volitatud isikut koos. Eraklientide krediidiotsused põhinevad OP Financial Groupi sisesel krediidireitingul, mida kohaldatakse eraklientide suhtes, kasutades automaatset krediidiotsuse süsteemi.

8.4 Krediidiriski mõõtmine ja jälgimine

Pohjola mõõdab krediidiriski kliendipõhiselt, arvestades kogu riskipositsiooni ja ebapiisava tagatise summat. Teised krediidiriski näitajad hõlmavad ebatõenäoliselt laekuvate nõuete suhtarvu ning tähtaja ületanud laenumakseid laenu- ja tagatisportfelli, samuti laenukahjumite suhet väärtuse langusest tingitud kahjumite ja tagatisportfelliga.

Laenuportfelliga seotud krediidiriski mõõdetakse samuti oodatud kahjumite mahuga ning oodatavate kahjumite muutustega laenu- ja tagatisportfelli suhtes. Klientide jälgimine seisneb raamatupidamise aastaaruannete ja vahearuanne iga-aastases analüüsis ning kliendi maksekäitumise ja tegevuse pidevas jälgimises. Pohjola Grupp jälgib pidevalt kliendi krediidi ajalugu, varasemaid tasumisele kuuluvaid makseid ja mittetoimivaid laene teabe põhjal, mis on saadud nii OP Financial Groupi siseselt jälgimistalituselt kui ka välistelt talitustelt.

Klientide suhtes, kelle finantsseisundi näitajad, krediidirisk ja maksekäitumine õigustavad üksikasjalikumalt jälgimist, kohaldatakse erikontrolli. Seoses sellega analüüsib grupp ka kliendi krediidireitingu muutmise vajadust, laenukahjumi tõenäosust ja vajadust kajastada väärtuse langusest tingitud kahjumit. See tähendab sageli, et laenu heakskiitmise otsuse teeb kõrgema tasandi otsustusorgan.

8.5 Otsuste tegemine ja hindamine seoses krediidiriski mudelitega

OP Financial Groupi riskijuhtimiskomitee otsustab krediidiriski mudelite vastuvõtmise ja oluliste muudatuste üle. Otsused põhinevad üldpõhimõtetel, mis reguleerivad krediidireitinguid ja kooperatiivse keskasutuse juhatuse heakskiidetud krediidiriski mudelite kehtestamist. Mudeleid töötab välja ja hoiab jõus OP Financial Groupi riskijuhtimisüksus sõltumata ärivaldkondadest või divisjonidest.

Krediidireitingute andmise protsessi ja krediidiriski mudelite tõhusust jälgitakse korrapäraselt ja nende üle tehakse järelevalvet. Riskijuhtimisüksus kogub ärivaldkondadelt ja divisjonidelt pidevalt tagasisidet krediidireitingute andmise protsessi tõhususe ja krediidiriski parameetritega seotud mudelite kohta. Iga kuu jälgib ta mudeleid ja see loob automaatselt krediidireitingu kategooria. Selle jälgimise eesmärk on vaadelda laenuportfelli ja laenuandmise muutuseid, tagades hindamisprotsessi tõhususe.

Lisaks kinnitab grupp mudelite kvaliteeti vähemalt kord aastas kooskõlas valideerimissuunistega, mille on heaks kiitnud OP Financial Groupi riskijuhtimiskomitee. Valideerimissuunised sisaldavad nõudeid kvaliteedi kinnitamiseks mudeli vastuvõtmisel. Valideerimisel kasutatakse statistilisi meetodeid, et kontrollida näiteks mudeli tundlikkust ja riskiparameetri hinnangute (PD, LGD ja EAD) kehtivust. Valideerimine hõlmab ka kvalitatiivset hinnangut, näiteks kasutaja tagasiside analüüsi ja samas valdkonnas tegutsevate äriühingute rühmade analüüsi. Valideerimise tulemustest ja kõikidest nõutavate meetmete soovist antakse aru riskijuhtimiskomiteele, kes otsustab valideerimise põhjal vajalikud parendused.

OP Financial Groupi siseauditorsakond viib läbi auditeid, et tagada valideerimise sõltumatus. Ta kontrollib oma korrapärase auditi raames ka krediidiriski mudeleid ning nende kasutamist kooperatiivse keskasutuse äriühingute ja kooperatiivsete liikmespankade suhtes.

8.6 Krediidiriski mudelite kasutamine kapitali adekvaatsuse mõõtmisel

Pohjola Grupp kasutab sisereitingute põhimeetodit (FIRBA), et mõõta oma kapitali adekvaatsuse nõuet ettevõtete ja krediidiastutuse riskipositsioonide krediidiriski puhul. FIRBA korral mõjutab makseviivituse tekke tõenäosuse (PD) hinnang, mis on loodud OP Financial Groupi siseste krediidiriski mudelitega, kliendiga seotud krediidiriski kapitali adekvaatsuse nõuet. Ametiasutuste antud standardhinnanguid kasutatakse LGD ja CFI puhul.

Grupp kasutab FIRBA-t, et arvutada jaeklientide riskipositsioonide krediidiriski puhul kapitalinõue, milles kapitalinõuet mõjutavad OP Financial Groupi siseste krediidiriski mudelite PD, LGD ja EAD väärtused. Grupp kasutab valitsussektori ja keskpanga riskipositsiooni ning mõne muu riskipositsiooni kategooria (näiteks Balti riikides) puhul standardmeetodit. Aktsiainvesteeringute suhtes kohaldatakse lihtsat mudelit. Makseviivituse tõenäosuse / makseviivitusest tingitud kahjumäära meetodit kohaldatakse OP Financial Groupi strateegiliste investeeringute suhtes, mille puhul makseviivituse tõenäosuse väärtused põhinevad sisemudelitel ja makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtuste standardhinnangutel.

8.7 Väärtpaberistatud varad

Pohjola ei ole tegutsenud väärtpaberistamistehingute algataja ega juhina, ent on investeerinud varaga tagatud väärtpaberitesse. Krediidituletisinstrumendid ei ole pangandussegmentis seotud varaga tagatud väärtpaberitega. Väärtpaberistamise riskipositsioonide riskiga kaalutud varade kogumahu arvutamisel on grupp kasutanud krediidiriski puhul IRBA-t, kui väärtpaberistamise riskipositsioon kuulub sellisesse riskipositsiooni kategooriasse, mille suhtes kohaldatakse krediidireitingul põhinevat hindamismudelit.

Pohjola Grupp kohaldab väärtpaberistamise riskipositsioonide suhtes Moody'se, Fitchi ja Standard & Poor'si krediidiiretinguid. Kui kaks valitud krediidiiretingute agentuuri on kinnitanud asjaomase väärtpaberistamistehingu kohta krediidiiretingu, siis kohaldatakse madalamat reitingut. Kui rohkem kui kaks valitud krediidiiretingute agentuuri on kinnitanud asjaomase väärtpaberistamistehingu kohta krediidiiretingu, siis kohaldatakse kaht kõrgemat reitingut. Kui kaks kõrgemat reitingut erinevad teineteisest, siis kohaldatakse madalamat reitingut.

9. Likviidsusrisiki juhtimine

Likviidsusrisk hõlmab rahastamise likviidsusrisiki ja struktuurset rahastamisrisiki. Likviidsusrisk viitab olukorrale, kus OP Financial Groupi üksus ei suuda täita oma maksekohustusi raskusteta. Struktuurne rahastamisrisk viitab refinantseerimisriskile, mis tuleneb pikaajalise laenuandmise ja lühiajalise laenuvõtmise tähtaegade erinevusele.

Likviidsusrisiki juhtimine põhineb OP Financial Groupi riskipoliitikal ja heaks kiidetud riskilimiitidel. Kooperatiivse keskasutuse juhatus kiidab heaks likviidsuspuhvri kohta kehtestatud kvalitatiivsed eesmärgid, rahastamiskava, tegevuse jätkusuutlikkuse kava ja erakorralise rahastamise kava ohustsenaariumite korral. Äritegevuse jätkuvuse ja hädalukorra lahendamise plaani sisaldab likviidsuse kontrollimudelit eri künniste, rahastamisallikate ning hädalukorra lahendamise plaani rahastamise kohta likviidsuse juhtimiseks operatiivsel tasandil.

OP Financial Group haldab likviidsust rahastamisstruktuuri ennetava kavandamise, grupi riskilimiitide ja limiitide, kontrollilimiitide ning sihttasemetega kaudu, mis on tuletatud grupi üksuste kohta. Grupi likviidsuse juhtimise vahendid hõlmavad ka likviidsusseisundi jälgimist ja hästi tasakaalustatud likviidsuspuhvrit, igapäevase likviidsuse ja rahastamise kavandamist ja juhtimist ning grupi likviidsusseisundi tõhusat kontrolli. Rahastamise likviidsuse juhtimist reguleerivad miinimumreservi määrad ja laenamise püsivõimalused, mida pakub Euroopa Keskpank.

OP Financial Group tagab oma likviidsuse likviidsuspuhvri ja rahastamisallikate abil kaheteistkümne kuu hädalukorra lahendamise plaani alusel juhul, kui nii raha- kui ka kapitaliturud peaksid sulguma ning hoiuste rahastamine peaks mõõdukalt vähenema. Likviidsuspuhvri suurus on selline, mis on nõutav praegu hädalukorra lahendamise plaani rakendamiseks likviidsuskriisi korral. Likviidsuse rahastamine võidakse teha kättesaadavaks, müües väärtpabereid ja võlakirju likviidsuspuhvris või kasutades neid tagatisena. Likviidsuspuhver koosneb peamiselt keskpankades hoitavatest hoiustest ja keskpanga rahastamisel tagatisena kõlblikest nõuetest.

Pohjola Bank plc-le kui OP Financial Groupi keskpangale tehakse ülesandeks tagada kogu grupi ja grupi iga kooperatiivse liikmespanga või grupi üksuse likviidsus. Grupi igapäevane likviidsuse juhtimine viitab pangandusega tegelevate grupi äriühingute likviidsuse juhtimisele. OP Financial Groupi kindlustus- ja pensionikindlustusasutuste likviidsus mõjutab pangakontode kaudu grupi kogulikviidsust. Kõik nende likviidsuspositsiooni muudatused muudavad Pohjola likviidsusseisundit. Pangandussegmenti likviidsusreservi kogu OP Financial Groupis haldab grupi keskpank.

Grupi rahastamise planeerimine põhineb rahastamisstruktuuri ennetaval planeerimisel ja likviidsusrisiki jaoks seatud riskipiirangutel. Üldsuselt saadud hoiused ja hulgirahastamine moodustavad OP Financial Groupi rahastamisbaasi. Grupp kavandab oma hulgirahastamist hoiuste rahastamise ning laenumahu suurendamise põhjal. Selleks et tagada juurdepääs rahastamisele, kasutab Pohjola Grupp mitmesuguseid finantsinstrumente, mitmekesistades rahastamisallikaid tähtaegade, geograafilise ulatuse, turu ja investorite järgi. Kõik ülemäärased hoiused liikmespankades suunatakse peamiselt kooperatiivse keskasutuse konsolideeritud kontodele või instrumentidesse, mille ta on emiteerinud, et mitte suurendada tarbetult OP Financial Groupi hulgirahastamist. Pohjola haldab tsentraliseeritud grupi hulgirahastamist eelisvõlakirjade ja omakapitali vormis, samal ajal kui OP Mortgage Bank haldab rahastamist mitme kaetud pandikirja alusel.

OP Cooperative'i juhatus vastutab OP Cooperative'i likviidsusrisiki juhtimise eest ja kontrollib likviidsuse juhtimist, kasutades erinevaid künnise tasemeid. Turuhäirete korral tugineb likviidsuse juhtimine äritegevuse jätkuvusele ja hädalukorra lahendamise plaanile. Iga üksus OP Financial Groupis kontrollib oma likviidsuse juhtimist kooperatiivse keskasutuse emiteeritud kontrollilimiitide raames ning konto, hoiuste ja laenuingimuste alusel.

Grupi varahoidmisüksus vastutab tsentraliseeritud Pohjola likviidsusrisiki ja rahastamise likviidsusrisiki juhtimise, pikaajalise rahastamise ning likviidsusportfellide säilitamise eest.

Rahastamise põhiallikad hõlmavad hoiusesertifikaatide ja võlakirjade emissioone, teiste pankade ja OP Financial Groupi kooperatiivsete liikmespankade hoiuseid, üldsuse hoiuseid ning omakapitali. Pohjola krediidiireting mõjutab rahastamise kättesaadavust ning hindu rahvusvahelistel raha- ja kapitaliturgudel.

9.1 Likviidsusriskide jälgimine ja nendega seotud aruandlus

Pohjola Groupi likviidsusrisiki riskilimiidid on kehtestatud netorahavoogude kohta tähtaegade järgi ning nad suunavad struktuurset rahastamisrisiki. Struktuurse rahastamisrisiki riskinäitaja viitab netorahavoogude maksimumosale Pohjola Groupi bilansis, millel võib olla tähtaeg eri ajavahemike piires. Grupp jälgib pikaajalise rahastamise tähtaegu, kasutades tähtaegade jaotust, milleks ta on samuti kehtestanud limiidid. Ta jälgib struktuurset rahastamisrisiki iga kuu.

Lisaks kohaldab OP Financial Group riskilimiiti likviidsuskattekindluse jaoks, tuginedes CRD IV/CRR-ile ja Euroopa Komisjoni delegeeritud aktile likviidsuskattekindluse nõude kohta. Lisaks jälgib grupp ka grupi tasandil likviidsusrisiki stsenaariumides, mis põhinevad likviidsuse stressitestidel. Rahastamise likviidsusrisiki näitajad viitavad sellele, kui kaua katab likviidsuspuhver teadaolevaid ja prognoositavaid netorahavooge, mis kuuluvad iga päev tasumisele väljaspool gruppi ning ootamatu likviidsuse stressistsenaariumi puhul. Pohjola jälgib likviidsusrisiki iga päev.

10. Tururiski juhtimine

Tururiski viitab selles punktis panganduse ja muu tegevuse riskipositsioonile seoses tururiskidega. Alltoodud punktis „Kahjukindlustuse riskijuhtimine“ käsitletakse kahjukindlustuse tütarettevõtete tehtud investeerimistehingutega seotud tururiske.

Tururiskid hõlmavad turuhindade muudatuste (intressimäärad, valuutakursid, aktsiahinnad

aktsepteeritaval tasemel ning edendada häid finantstulemusi, optimeerides riski ja tootluse suhtarvu.

Nii kauplemis- kui ka pangandusportfell hõlmavad tururiske. Kauplemise eesmärk on saada kasu turuhindade lühiajalistest muutustest, võttes aktiivselt tururiske. Kauplemisel võetud tururiskide mõju tulule kajastub peamiselt kohe varade või tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutustes.

Pangandusportfell koosneb laenude ja hoiuste portfellist, sise- ja välisriigi hulgirahastamisest ning tuletislepingutest, millega maandatakse ülalnimetatud kirjete riski. Likviidsuspuhvrid ja muud investeerimisvarad kuuluvad samuti pangandusportfelli. Pangandusportfelliga seotud tururiskide juhtimise eesmärk on maandada grupi puhta finantstulu riski intressimäära kõikumiste suhtes ja investeerimisvarade väärtuse muutuseid krediidiriski marginaalide suhtes. Pangandusportfelli juhtimisel ei võeta valuutariske.

Pohjola piirab oma tururiski positsiooni OP Financial Groupi riskipoliitika abil, millega seatakse limiitide eesmärgid ning pangandus-, kindlustus- ja kauplemistehingute limiidid. ja krediidiriski marginaalid) või panga finantstulemuste varjatud volatiilsuse tekitatud mõjusid. Tururiskid võivad avaldada otsest mõju tulule või mõju võib ulatuda mitme majandusaasta peale. Tulule avalduva mõju kajastamine sõltub sellest, kuidas mõjutatav vara või tuletisinstrument on arvele võetud. Turu likviidsus avaldab mõju turuhindade kujunemisele. Kui turul puudub piisav sügavus või turg lakkab katkestuse tõttu korrapäraselt toimimast, tekivad tururiskid ka tingituna turu likviidsuse puudumisest. Üldiselt toob turu likviidsuse vähenemine kaasa nõrgemad finantstulemused tulenevalt suurematest likviidsuspreemiatest, mis sisalduvad turuhindades.

Tururiski juhtimise eesmärk on piirata riske, mis tulenevad bilansiliste ja bilansiväliste kirjete volatiilsusest,

Riskipoliitika kohaldamise suunised kirjeldavad tururiski mõõtmisel kasutatavaid meetodeid ja madalama taseme riskilimiite. Lisaks määratakse poliitikas kindlaks isikud, kes on volitatud võtma avatururiske, ja kehtestatakse muud tururiskide võtmise piirangud. Riskipoliitikat tuleb ajakohastada vähemalt kord aastas.

Lisaks riskipoliitika rakendamisele piirab Pohjola oma likviidsusportfelli tururiski positsiooni, tuginedes enda likviidsusportfelli investeerimiskavale, milles määratakse kindlaks investeeringute varade põhijaotus teatavates vahemikes (taktikaline varade jaotus). Likviidsusportfell koosneb peamiselt keskpankades hoitavatest hoiustest ning võlakirjadest, mis on kõlblikud keskpanga refinantseerimise tagatisena. Pohjola nõukogu võtab igal aastal vastu investeerimiskava vastavalt kooperative keskasutuse juhatuse välja antud põhimõtetele.

Riskijuhtimisüksus ning kapitaliturgude divisjoni ja varahalduse spetsialistid jälgivad tururiske ja nende tulemusi ning annavad neist aru ärivaldkondadele, divisjonidele ja tegevjuhtkonnale. Kauplemis- ja pangandusportfelliga kaasnevate tururiskide juhtimisel kasutatavad põhimõtted ja näitajad on laias laastus samad.

10.1 Tururiski mõõtmine, jälgimine ja sellega seotud aruandlus

Pohjola kasutab tururiski jälgimiseks alltoodud tabelis olevaid näitajaid ja parameetreid.

Riski liik	Riskiparameeter	Tulemuslikkuse näitaja	Sagedus
Intressirisk/kauplemissportfellid	VaR riskiväärtuse parameetri osana	Turuväärtuse muutus	Iga päev
Intressirisk/pangandusportfell	VaR riskiväärtuse parameetri osana	Turuväärtuse muutus, puhas finantstulu	Iga päev
Krediidiriski marginaaliga seotud risk	VaR riskiväärtuse parameetri osana	Turuväärtuse muutus	Iga päev
Valutarisk	VaR riskiväärtuse parameetri osana	Turuväärtuse muutus	Iga päev
Struktureeritud toodete ja väärtpaberistatud investeringute hinnarisk	VaR riskiväärtuse parameetri osana (likviidsed investeringud) või eraldi VaR riskiväärtuse parameeter (mittelikviidsed investeringud)	Turuväärtuse muutus	Iga päev (likviidsed investeringud) või iga kuu (mittelikviidsed investeringud)
Toormerisk	Eraldi VaR riskiväärtuse parameeter, VaR riskiväärtuse parameetri osana	Turuväärtuse muutus	Iga päev
Aktsiarisk	VaR riskiväärtuse parameetri osana	Turuväärtuse muutus	Iga päev
Volatiilsusrisk	Volatiilsuse ühe protsendipunkti või ühe baaspunkti suuruse muutuse mõju riskipositsiooni nüüdisväärtusele	Turuväärtuse muutus	Iga päev

Pohjola maandab oma tururiski kogu riskipositsiooni VaR riskiväärtuse limiidi kohaldamisega kõiki olulisi tururiski positsioone hõlmava tegevuse suhtes.

VaR riskiväärtuse limiite nõudvad tururiski positsioonid määratakse kindlaks, kasutades pikaajalisi tsükliüleseid volatiilsuse ja korrelatsiooni hinnanguid. Likviidsuspuhvi VaR riskiväärtuse limiidid on arvutatud ühekuise hoidmisperioodi kohta 95% kindlustundega ning muude riskipositsioonide riskiväärtuse limiidid ühekuise hoidmisperioodi kohta 99% kindlustunde tasemega.

Lisaks VaR riskiväärtuse limiidile on kindlaks määratud eraldi riskiväärtuse limiidid toormega seotud tuletisinstrumentide ja tagasiotetud indeksvõlakirjade jaoks, mille on emiteerinud Pohjola Bank plc. Pohjola maandab aktsia- ja erakapitaliinvesteeringutega seotud tururiske ja optioonide riskipositsioonidega seotud Vega-riski, kasutades tundlikkustnäitajatel põhinevat limiite. Võetud kindlustuskohustistega seotud tururiski maandamiseks kasutatakse nominaalse summa limiite.

Peale riskiväärtuse limiitide, mis maandavad riskipositsiooni keskmises majandusolukorras, juhib Pohjola tururiske dünaamiliste VaR riskiväärtuse parameetrite abil, mis on tundlikud turu liikumiste suhtes. Lisaks kohaldab Pohjola riskiteguri tundlikkuse näitajaid riskipositsiooni ja stressitesti stsenaariumide jaoks. Riski mõõtmise meetodid täiendavad üksteist.

10.2 Intressirisk

Intressiriskid tulenevad bilansiliste ja bilansiväliste kirjade tähtaegade, intressimäärade taastamise kuupäevade ning intressimäärade aluseks olevate näitajate erinevustest. Kauplemisel realiseeruvad intressiriskid siis, kui turu intressimäärad muutuvad tulenevalt väärtpaberite ja tuletislepingute turuväärtuse muutustest. Pangandusportfelli intressiriskid kajastuvad puhta finantstulu muutuses, kasumiaruandes kaudu õiglases väärtuses kajastatud ja likviidsuspuhvisse kuuluvate võlakirjade intressiriskid kajastuvad kasumiaruandes kajastatud õiglase väärtuse muutuses ning müügi valmis võlakirjade intressiriskid kajastuvad omakapitali alla kuuluva õiglase väärtuse reservi muutuses.

Grupp mõõdab kauplemis- ja pangandusportfelli tekitatud intressiriske ja annab neist aru iga päev, kasutades samu võrdlusnäitajaid ja põhimõtteid, mis reguleerivad riskide suhtes sätestatud piiranguid. Nii kauplemis- kui ka pangandusportfelli intressirisk on VaR riskiväärtuse parameetris hõlmatud. Lisaks kasutab Pohjola spetsiaalset vahendit, et hinnata akumulieeritud puhta finantstulu tundlikkust intressimäärade muutuste suhtes. Üksnes eraldi määratud üksused võivad kehtestatud limiitide raames intressiriske võtta.

10.3 Krediidiriski marginaaliga seotud risk

Krediidiriski marginaaliga seotud risk viitab riskipositsiooni turuväärtuse negatiivsele muutusele, mis tuleneb krediidiriski preemiate ja likviidsusriski preemiate hindade muutustest turul. Krediidiriski marginaaliga seotud riski positsioon on määratud kindlaks kauplemisel kasutatavate ja pangandusportfelli kuuluvate võlakirjade kohta. Seega jagatakse võlakirjade hinnarisk intressiriski ja krediidiriski marginaaliga seotud riski komponendiks.

Pohjola mõõdab iga päev riskiväärtuse limiidi osana krediidiriski marginaaliga seotud riske ja kehtestab nende VaR limiidid.

10.4 Valutarisk

Valutariskid tekivad siis, kui esineb vahe samas valuutas nomineeritud varade ja kohustuste vahel. Valutariski juhtimine toimub kauplemise käigus. Pohjola kehtestab valutariski limiidi VaR riskiväärtuse limiidi osana. Valutariski positsioonidest antakse aru iga päev.

10.5 Struktureeritud toodete ja väärtpaperistatud varadega seotud hinnarisk

Pohjola jälgib struktureeritud varade hinnariski eraldi VaR riskiväärtuse parameetriga ja väärtpaperistatud võlakirjade hinnariski VaR riskiväärtuse parameetri osana. Investeeringud väärtpaperistatud varadesse kuuluvad pikaajaliste investeerimisvarade alla.

Struktureeritud toodete ja väärtpaperistatud varade tururisk on hõlmatud VaR riskiväärtuse limiidis. Likviidsete investeeringute ja mittelikviidsete investeeringute riskist antakse aru vastavalt iga päev ja iga kuu.

10.6 Toormerisk

Toormerisk tuleneb toormega seotud tuletisinstrumentide katmata riskipositsioonist. Grupp võtab toormeriski näiteks elektri, nafta ja metalliga seotud tuletisinstrumentide kaudu.

Toormeriski positsioonidest antakse aru iga päev.

10.7 Aktsiarisk

Aktsiarisk tuleneb aktsia- ja erakapitaliinvesteeringutest. Aktsiainvesteeringud hõlmavad kauplemiseks hoitavaid ja pikaajaliselt omatavaid aktsiaid.

Riskipoliitikas on määratud kindlaks aktsiaporffelli koostist ja investeeringute valikut reguleerivad põhimõtted.

Varahoidmise üksus vastutab aktsiaporffelli juhtimise eest müügivalmis investeeringute puhul. Pohjola määrab aktsiariskide limiidid VaR riskiväärtuse limiidi osana iga päev.

Võetud kindlustuskohustistega seotud aktsiariski maandamiseks kasutatakse nominaalse summa limiite.

10.8 Volatiilsusrisk

Volatiilsusriskid tulenevad optsioonide katmata riskipositsioonist. Intressimäära-, valuuta- ja toormeoptsioonid tekitavad volatiilsusriski.

Intressimäära, valuuta ja toorme volatiilsusriskidest tuleb aru anda iga päev.

10.9 Kinnisvararisk

Kinnisvarariskid viitavad kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutuste ja tootlusega seotud riskidele.

Riskipoliitikas on määratud kindlaks kinnisvaraporffelli koostist ja investeeringute valikut reguleerivad põhimõtted. Grupp hindab igal aastal iga kinnisvarainvesteeringu väärtust ja koostab seonduvad tegevuskavad.

10.10 Tuletisinstrumentid

Pohjola kasutab aktiivselt intressimäära ja valuutatuletisinstrumente ning vähemal määral aktsia-, aktsiaindeksi ja krediitituletisinstrumente. Raamatupidamise aastaaruande lisades on esitatud üksikasjalik teave aluseks olevate väärtuste ja krediitiekvivalentide kohta. Tuletisinstrumente kasutatakse kauplemiseks ja riskimaanduseks kogu riskipositsiooni juhtimise osana. Grupp jälgib kauplemise ja pangandusporffelli kogu riskipositsiooni osana tuletisinstrumentide riske, kasutades samu võrdlusnäitajaid nagu bilansiga seotud riskipositsiooni puhul.

Tuletisinstrumentidega kaasnevat vastaspoole riski jälgitakse, kasutades krediitiekvivalente, mis on määratud kindlaks lepingute tagasiostu kulu (turuväärtus) ning tootepõhiste tulevaste krediidiriski tegurite põhjal. Tuletisinstrumentidest tulenevat krediidiriski vähendatakse tuletislepingute kohta raamlepingu sõlmimisega ja krediitoe lisalepingu alusel saadud tagatise kaudu. Vastaspoole riski piiratakse samuti kesksete vastaspooltega kliirimise kaudu.

Laenude ja võlakirjaemissioonide intressiriski maandamise eesmärk on lukustada marginaal või maandatud riskiga ja riski maandava kirje vaheline intressimäära erinevus. Maandamise tõhusust hinnatakse intressiriski näitajate ning maandatud riskiga ja riski maandavate kirjete turuväärtuste vahelise suhtarvuga.

Emiteeritud indeksivõlakirjadega kaasnevate täiendavate tulukomponentide risk maandatakse tuletisinstrumentide abil. Riskimaandamiseks kasutatavad tuletisinstrumentid on aktsia-, aktsiaindeksi, valuuta-, intressimäära, toorme- ja krediitituletisinstrumentid.

11. Riskijuhtimine: Kahjukindlustus

11.1 Kindlustustegevusega kaasnevad riskid

Kindlustustegevus põhineb riskide võtmisel ja juhtimisel. Suurimad riskid on seotud riski valiku ja hinna kehtestamisega, edasikindlustuskaitse hankimisega ning kindlustuskohustiste piisavusega. Kindlustuskohustistega kaasnev risk on seotud peamiselt nende kindlustusliikidega, mida iseloomustab pikk kahjukäsitlusperiood. Peale kindlustusriskide seisneb oluline kindlustustegevusega seotud risk kindlustuskohustisi katvate varadega seotud investeerimisriskis.

11.2 Kindlustusriskid

Kahjukindlustusega seotud kindlustusriskid hõlmavad kahjude ja eraldiste riski.

Kahjude risk ilmneb juhul, kui esineb keskmisest rohkem kahjujuhtumeid või kui kahjujuhtumid on erakorraliselt suured. See toob kaasa tehnilisi eraldisi katvate varade erinevuse, mis on tingitud eeldatavast suuremast kahjunõuete hulgast. Eraldiste risk ilmneb siis, kui juba esinenud kahjujuhtumite kahjunõuete kulud on suuremad, kui bilansipäeval prognoositud. Väljamakstud kahjude ajastamisega seotud ebakindlus mõjutab samuti väljamaksmata kahjude eraldise summat. Kui kahjust on teatatud, siis kahju suurus on endiselt ebakindel. Ent kõige suurem ebakindlus on seotud teadmata kahjude hinnanguga.

Kohustuslike kindlustusliikide puhul tuleneb enamik kehavigastustega seotud kahjunõuete kuludest saamata jäänud tulu hüvitistest ja ravikuludest. Lisaks õnnetuse tõttu tekkinud vigastustele katab kohustuslik töötajatele hüvitise maksmise kindlustus kutsehaigusi, mis kujunevad välja aeglaselt. Seetõttu kaasneb kutsehaiguste korral kahjude hindamisel suur ebakindlus.

Kohustuslike kindlustusliikide puhul on tüüpiline, et kahju toimumise kuupäeva ja kahju täieliku väljamaksmise kuupäeva vaheline ajavahemik on sageli pikk. Selline kindlustustegevus tekitab pikaajalise rahavoo, mille hindamisele avaldab suurimat mõju soodustatud isikute suremus, ravikulude inflatsioon ja tööle naasmine. Töötajate seadusjärgsete hüvitiste kindlustuse ja liikluskindlustuse puhul ei vastuta kindlustusseltsi siiski saamata jäänud tulu hüvitise indeksi suurenemise eest ega ravikulude eest, mida makstakse kauem kui kümme aastat pärast õnnetusjuhtumi toimumist. Neid rahastatakse ümberjaotamissüsteemi kaudu. Põlvkondadevaheline ümberjaotamissüsteem põhineb igat kohustuslikku kindlustusliiki reguleerival eriseadustel. Selle süsteemi alusel on seadustes määratletud teatavate hüvitiste rahastamine korraldatud põlvkondadevahelise ümberjaotamissüsteemi kaudu. Ümberjaotamissüsteem ei tekita kindlustusseltsile omakapitali muudatusi põhjustavat finantskulu ega -kahju.

Vabatahtliku õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustuse puhul on üksikud kahjunõuded tavaliselt väikesed. Suurimad kahjunõuded võivad tuleneda katastroofidest, kus on suur arv vigastatuid. Ravikulude inflatsioonil on oluline mõju ravikulude kindlustuse rahavoogude prognoosimisele seoses haigustega, mille eest makstakse hüvitist pika aja jooksul. Meditsiini kiire areng ja kasvavad ravimikulud suurendavad ravikulude inflatsiooni. Riikliku tervishoiu areng mõjutab samuti tulevase rahavoogusid. Kui maksudest rahastatud tervishoiuteenused vähenevad, siis hakkavad inimesed aina rohkem maksma oma arstiabi ravikulude eest kindlustuse kaudu.

Mootorsõiduki ja veosekindlustuses avaldavad kahjunõuete arvule ning mahule suurimat mõju ilmaolud. Seepärast on kahjunõuete kulud talvel suuremad kui suvel. Suurimad veosekindlustuse riskid on seotud meretranspordi ja kauba põhjustatud riski kontsentratsiooniga. Lisaks võivad ilmaolud, nt tormid või üleujutused ning talvel lumi ja jäised teed, põhjustada sõidukikindlustuse puhul riskide akumulereerumist, mis hõlmab geograafiliselt suurt piirkonda.

Suurimad üksikriskid vara- ja töökatkestuskindlustuses hõlmavad tulekahju, loodusnähtuste ja purunemise riske, mis ohustavad ettevõtete tootmisrajatisi ja hooneid, ning sellega seonduvaid töökatkestuse riske. Kodumajapidamiste varaga seotud riskid on väikesed ja sellega seonduvad eraldi kahjunõuded ei avalda olulist mõju kahjukindlustussegmenti tulule. Suurem osa kodumajapidamiste kahjunõuete kuludest tulenevad veelekked, tulekahju ja murdvarguse tõttu esitatud kahjunõuetest.

Loodusõnnetuste riski on peetud Soomes ja Balti riikides väheks. Uuringud on näidanud, et esineb märke kliimatingimuste pikaajalisest muutusest meie tegevuspiirkonnas. Kavandatav temperatuuritõus kajastub tõenäoliselt suviste ja talviste tingimuste muutustes ning näiteks suuremas sademete hulgas ja talviste tuulte esinemissageduses.

Kahjutasu maksmise vastutust reguleerival õigusnormidel ja õiguspraktikal on suur mõju vastutuskindlustuse kahjunõuete arvule ja mahule. Eraisikute jaoks avaldavad kahjunõuded tulule väikest mõju. Lisaks moodustavad eraisikute riskid väikese osa selle kindlustusliigi koguriskist. Enamik ettevõtte vastutuskindlustuse poliisidest on tootevastutuskindlustuse ja tegevuse vastutuskindlustuse poliisid. Vastutuskindlustust iseloomustavad kahjud, mis lahendatakse ja makstakse välja aeglaselt, eriti seoses tootevastutuskindlustusega Põhja-Ameerikas.

Kümneaastane kindlustus ja alaline kindlustus on pikaajalised lepingud. Kümneaastane kindlustus on seaduses sätestatud leping, mille puhul kahjujuhtumi esinemiseks peab esinema nii ehitus- kui ka ehitaja defekt. Alalise kindlustuse sõlmimine lõpetati 1970ndatel ning nende kindlustussummad ja seonduvad riskid on aeglase inflatsiooni tõttu madalad. Kindlustusvõtjad on peamiselt eraisikud.

Eraldi riskiliigi moodustab looduskatastroofide ja inimtegevusest põhjustatud suurkatastroofide tekitatud kahjunõuete akumulereerumine. Sellisel juhul võib üks katastroof põhjustada korraga tasumisele kuuluvaid kahjunõudeid paljude kindlustusriskide puhul ja suurtes summates. Tulenev kahjunõuete kogukulu võib olla väga suur.

Kindlustusriske võivad mõjutada ka määratlemata tausttegurid. Hiljuti esinenud näidete seas on kutsehaigustesse haigestumise juhud, mille põhjus on kokkupuude asbestitollmuga, ning eeldatud kõrgema oodatava eluea mõju kohustusliku pensionikindlustuse portfelliile.

11.2.1 Kindlustusrisi juhtimine

Kõige olulisemad ülesanded kindlustusrisi juhtimisel on seotud riski valiku ja hinna määramisega, edasikindlustuskaitse hankimisega, kahjunõuete kulude jälgimisega ning kindlustuskohustiste analüüsiga. Suurim kindlustusrisi otsustusorgan on kindlustusrisi hindamise juhtkond, kellele on tehtud ülesandeks vähendada kahjukindlustuse kindlustusriske. Kindlustusrisi valdkonna juhttöötajad teevad kindlustusrisi võtmise otsuseid volituste raames, mille on kinnitanud kindlustusseltside nõukogud, ja annavad oma otsustest nõukogudele aru.

Otsused kliendi ja kindlustusobjekti valiku ning riskile vastava hinna määramise kohta tehakse kindlustusrisi võtmise suuniste alusel. Kindlustusvaldkonna juhttöötajad kiidavad heaks riskid, mis avaldavad suurimat mõju ja on kõige keerulisemad. Väiksemate riskide kohta võib sõltuvalt riski ulatusest ja tõsidusest teha otsuse mitu kindlustuseksperiti või juhti koos. Põhiliste kindlustusliikide puhul tehakse otsuseid süsteemitoel alusel ning kliente ja kindlustusobjekte valitakse eraldi kinnitatud suunistega antud volituste raames.

11.2.2 Riski valik ja hinna kehtestamine

Tegevusmodelites rõhutatakse riski valimise ja hinna määramise tähtsust. Grupp on kehtestanud iga kindlustusliigi puhul riski suuruse ja ulatuse ning riskide kontsentratsiooni limiidid. Kahjukindlustussegmentidil on tsentraliseeritud andmebaas ja analüüsirakendused, mis toetavad riskide valikut ning hinna määramist. Kindlustustingimustel on riski leevendamisel väga oluline roll. Lisaks teeb grupp riskide vähendamiseks kliendi- või kindlustusliigipõhiseid riskianalüüse.

11.2.3 Edasikindlustus

Edasikindlustuse põhimõtted ja maksimaalne risk kahjunõude kohta, mis tuleb endal kanda, võetakse igal aastal vastu kindlustusseltside nõukogude poolt kooskõlas kooperative keskasutuse juhatuse põhimõtetega. Tegelikult võib grupi omavastutuse taset hoida madalamana kui nõukogu kinnitatud maksimumtase, kui edasikindlustuse hinnakujundus seda soosib. Nii riskispetsiifilise edasikindlustuse kui ka katastroofiedasikindlustuse omavastutus on maksimaalselt 5 miljonit eurot. Edasikindlustus avaldab mõju solventsuskapitali nõudele. Edasikindlustusandjatena aktsepteeritakse ainult piisava finantstugevuse reitinguga edasikindlustusseltse. Edasikindlustusandja vastaspoole riski juhitakse edasikindlustuse hajutamise limiitide abil.

11.2.4 Riskide kontsentratsioon

Grupp võtab arvesse kohalikke riski kontsentratsioone varariskide ja ärikatkestusriskide maksimaalse hinnangulise kahju (EML) puhul ning edasikindlustuses sisalduva maksimaalse hinnangulise kahju ületamise kaitse kaudu. Meie tegevuspiirkonnas ei ole suurt maavärinaohtu. Teiste loodusõnnetustega (nt tormide ja üleujutustega) seonduvate riskide puhul on Soome stabiilne piirkond. Grupp on siiski kaitstud katastroofiga seotud kahjude akumuliseerumise vastu ulatusliku katastroofiriski edasikindlustuse kaudu, mille ulatus on seotud vastavusse iga 200 aasta järel tekkiva katastroofikahju arvutusliku mahuga. Katastroofiriski akumulatsiooni kaitse kehtib vara- ja isikukahju suhtes.

11.2.5 Kindlustuskohustiste hindamine

Grupp jälgib kindlustuskohustiste piisavust igal aastal. Kindlustuslepingutest tulenevad kindlustuskohustised määratakse kindlaks hinnanguliste tulevaste rahavoogude alusel. Rahavood hõlmavad makstud kahjunõudeid ja kahjukäsitluskulusid.

Kindlustuskohustiste summat on turvaliselt hinnatud nii, et sellest piisab kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste katmiseks. Selleks on hinnatud kindlustuskohustise jaoks eeldatavat väärtust ning seejärel määratud kindlaks turvavaru, mis põhineb kohustisega seotud ebakindluse määral.

Kindlustuskohustiste hindamisega kaasneb alati ebakindlus, mis võib tuleneda näiteks kahjunõuete suundumuse prognoosist, kahjude kontrollimise viivitustest, kulude inflatsioonist, õiguslikest muutustest ja üldisest majandusarengust. Iga kolme aasta järel analüüsib väline aktsiaar kahjukindlustuse arvutusbaaside asjakohasust ja kindlustuskohustiste summat.

Annuiteetide rahuldamata nõuete eraldis koosneb peamiselt kohustuslike kindlustusliikide annuiteetidest. Annuiteetide rahuldamata nõuete eraldise arvutamisel kasutatakse diskonteerimist ja kohaldatakse diskontomäär on eraldise jaoks väga oluline. Madalate intressimäärade tõttu vähendab kahjukindlustussegment diskontomäärade kontrollitud alusel.

11.3 Investeeringuriskid

Kindlustuses hõlmavad investeeringud kindlustuskohustisi ja omakapitali katvaid varasid. Investeeringu eesmärk (investeeringuportfell + kindlustuskohustiste riskimaandus) on luua stabiilne tulu omanikule pärast kindlustuskohustise väärtuse muutust aktsepteeritava riskitasemel, võttes arvesse kindlustuskohustise struktuuri ja maksevõime eesmärgi.

Kõige olulisemad investeeringuriskid on turu-, krediidi- ja likviidsusrisk, mis võivad realiseeruda investeeringuvarade oodatust väiksema tootlusena või investeeringute väärtuse langusena. Grupp maandab investeeringuriske, hajutades investeeringuid nii tõhusalt kui võimalik varaklasside, vastaspoolte, sektorite ja geograafiliste piirkondade kaupa ning tagades, et investeeringuportfell on võimalikult likviidne.

Kahjukindlustuses põhinevad investeeringutehingud investeeringukavadel ja -volitustel, mille kinnitab igal aastal nõukogu ning millega määratakse kindlaks investeeringute varade põhijaotus ja ulatus varaklasside, investeeringute korraldamise, riskilimiitide ning otsustusõiguste ja -volituste kaupa.

Investeeringute põhikaal varaklassiti on peamine investeeringute juhtimise vahend. Selle kindlaksmääramisel võtab Pohjola arvesse tegevuskeskkonda ja -väljavaateid, investeeringuriske seoses oodatava tuluga, kindlustuskohustiste jaoks kehtestatud nõudeid, ametiasutuste kehtestatud nõudeid, reitingueesmärgi ning riskivalmidust.

Kahjukindlustuses kohaldatakse põhikaalu kindlaksmääramiseks varade ja kohustuste juhtimise mudelit. Varade väärtuse kõikumise ja aktiivse investeeringu tagajärjel kaldub grupp kindlaksmääratud piires aeg-ajalt põhikaalust kõrvale.

Investeeringutehingutest antakse iga kuu aru juhatusele, riskijuhtimisüksusele ja kahjukindlustusseltside nõukogudele. Aruannetes määratakse kindlaks investeeritud summa, varaklasside lõikes kajastatud tulu ja võrdlusindeksite põhjal kajastatud tulu ning riskiparameetrid.

Riskijuhtimisüksus jälgib iga päev investeerimiskavas kehtestatud riskilimiite, peamisi riskilimiite, mis hõlmavad jaotuslimiite, VaR riskiväärtuse limiite, intressimäära-, tulususkõvera- ja valuutalimiite, vastaspoole krediidiireitingu limiite ning hajutamise limiite.

11.3.1 Tururisk

Tururisk koosneb hinna-, intressi- ja valuutariskist. Aktsiahindade, intressimäärade, valuutakursside, toorme- ja kinnisvarahindade muutused avaldavad mõju investeerimisvarade väärtusele ja neist saadavale aastatulule. Kahjukindlustuse investeerimisriski ja solventsuskapitali vahelist seost hinnatakse sisese varade ning kohustuste juhtimise mudeli ja tururiski tundlikkusanalüüsi abil.

Varaklasside maksimaalsele kaalule, mis hõlmab hinnariske, näiteks aktsiaid, alternatiivseid investeeringuid ja kinnisvara, kehtivad liimid. Grupp juhib ka investeerimisriske, hajutades investeeringuid eri instrumentide vahel piirkondade ja tööstusharude kaupa.

11.3.2 Intressirisk

Grupp kasutab peale muudetud kestuse VaR riskiväärtuse ja tundlikkusanalüüsi, et jälgida intressiriski, mis on seotud kindlustuskohustistega ning tuletisinstrumentide ja fikseeritud tulumääraga portfellidega, millega maandatakse kindlustuskohustiste riske. Investeerimiskavas on sätestatud fikseeritud tuluga portfelli muudetud kestuste vahemik proportsionaalselt võrdlusportfelli muudetud kestusega. Tulususkõvera risk on eraldi piiratud, kasutades osalisel kestuse ülevaatusel põhinevaid limiite. Intressiriski limiidi kindlaksmääramisel on kahjukindlustus võtnud arvesse kindlustuskohustiste diskonteerimisest tulenevat intressiriski. Ettevõtte strateegia on maandada täielikult turupõhine intressirisk, mis on seotud kuni 30 aasta kindlustuskohustistega.

11.3.3 Valuutarisk

Valuutariskide juhtimisel võtab kahjukindlustus arvesse valuutariski, mis tuleneb nii investeeringutest kui ka kindlustustehingutest. Kahjukindlustuses esinevad valuutariskid tulenevad peamiselt väliskapitaliinvesteeringutest. Investeerimiskavas on kindlaks määratud valuutariskid ja esitatud valuutariskide maandamise põhimõtted varaklasside kaupa. Grupp muudab aktiivselt maandamise ulatust riskilimiidi järgi vastavalt turu hetkeolukorrale.

11.3.4 Tuletisinstrumentide kasutamine

Tururiski juhtimiseks kasutab grupp ka tuletisinstrumente. Investeerimiskavas määratakse igal aastal kindlaks nende kasutamise põhimõtted. Intressimäära, aktsia- ja krediitituletisinstrumente võib kasutada nii riskimaanduseks kui ka portfelli riskitaseme tõstmiseks kindlaksmääratud liimitides. Valuutatuletisinstrumente võib kasutada üksnes riskimaanduse eesmärgil. Tuletislepinguid võib sõlmida reguleeritud turgudel või vastaspoolega, kelle pikaajaline reiting on piisav.

11.3.5 Krediidirisk

Investeerimisega seonduvad krediidiriskid tekivad emitendi krediidiriskist ja vastaspoole riskist, mis on seotud tuletislepingutega. Grupp juhib krediidiriske, hajutades portfelli ja piirates nõrgema krediidiriski osakaalu portfellis. Investeerimiskavas on määratud kindlaks liimidid seoses krediidiireitingutega ja maksimaalsed investeeringud seoses ühe vastaspoolega. Grupp viib läbi sisest krediidiriski hindamist reitinguta emitentide puhul, mille alusel ta saab teha investeerimisotsuse.

11.3.6 Likviidsusrisk

Investeerimiskavas hindab grupp kord aastas likviidsusolukorda ning võtab arvesse oma likviidsusnõudeid investeerimisportfelli kujundamisel. Aktiivses kindlustustegevuses tekib likviidsuse ülejääki, sest kogutud preemiad laekuvad enne hüvitiste maksmist. Vajaduse korral on esmaseks likviidsuspuhvriks rahaturuportfell. Aktsia- või võlakirjainvesteeringud hõlmavad peamiselt noteeritud ja likviidseid instrumente.

Lisa 3. Muudatus arvestuspõhimõtetes

Diskontomäära vähenemise mõju amortiseerimine

OP Financial Group on muutnud kahjukindlustuse vastutuse hindamise mudelit nii, et selles võetakse arvesse diskontomäära muutust kui üht raamatupidamisliku näitaja pidevalt ajakohastatavat muutujat. Varem hinnati diskontomäära igas kvartalis ja sel juhul vähendas muutus aruandeperioodide võrreldavust. Muudatuse tulemusena on OP alates 1. jaanuarist 2015 hinnanud diskontomäära muutuseid iga kuu ning nende mõju finantstulemustele jaotub majandusaastale ühtlaselt, tagades seega usaldusväärsema ja asjakohasema teabe grupi finantstulemuste kohta vastavalt IFRS 4.22-le. Kuna see puudutab raamatupidamisliku hinnangu muutust, siis ei ole võrdlusnäitajaid esitatud.

Kahjukindlustuse komisjonitasude tulude ja kulude esitamine

Konsolideeritud finantsaruannete esitus on alates 2015. aasta algusest muutunud seoses teatavate kahjukindlustusega seotud müügi ja edasikindlustuse komisjonitasudega. Varem on muu tegevustulu all kajastatud kirjed vastavalt nende laadile üle kantud, et kajastada neid puhta teenustasude tulu all. Lisaks on kahjukindlustusega seotud väärtuse langusest tingitud kahjum kantud üle kahjukindlustusest saadud puhastulu alla. Need muudatused ühtlustavad kahjukindlustustegevusega seotud komisjoni- ja teenustasude arvestust OP Financial Groupis ning annavad täpsema ülevaate kirjete laadist. Muudatused ei avalda mõju tuludele ega segmendiaruandlusele. OP on kohaldanud muudatusi tagasiulatuvalt, andes usaldusväärsemat ja asjakohasemat teavet grupi finantstulemuste kohta. Lisaks on Pohjola Group taas kinnitanud oma eesmärgi, et kulud vastaksid muudetud arvestuspõhimõtetele.

Mõju konsolideeritud kasumiaruandele vahemikus 1. jaanuar kuni 31. detsember 2014

miljonit eurot	Varasem arvestus- põhimõte	Uus arvestus- põhimõte	Arvestus- põhimõtte muutuse mõju
Puhas intressitulu	257	257	
Nõuete väärtuse langus	25	25	
Puhas intressitulu pärast väärtuse languse mahaarvamist	231	231	
Puhastulu kahjukindlustusest	597	593	-4
Puhas teenustasutulu	114	52	-62
Puhastulu tehingutelt	77	77	
Puhas investeerimistulu	64	64	
Muu tegevustulu	32	30	-2
Tulu kokku	1116	1048	-68
Tööjõukulud	163	163	
Info- ja sidetehnoloogia kulud	94	94	
Kulum/amortisatsioon	52	52	
Muud kulud	258	191	-68
Kulu kokku	567	500	-68
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtete kasumi/kahjumi osa	0	0	
Tulu enne maksustamist	548	548	
Tulumaksukulud	107	107	
Jätakuva tegevuse tulemid	441	441	
Lõpetatud tegevuse tulemid	29	29	
Perioodi kasum	470	470	
Sealhulgas:			
Emaettevõtte omanikud	461	461	
Mittekontrollivad osalused	9	9	
Kokku	470	470	

Kriitilised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused

Väärtuse languse ühine hindamine

OP Financial Group on alates 2015. aasta maist kasutanud väärtuse languse ühisel hindamisel ajakohastatud mudelit. Mudel põhineb endiselt statistilisel mudelil, mida kasutatakse majandusliku kapitali nõude mõõtmisel. Tsükli läbiv komponent on majandusliku kapitali nõude mudelis kasutatavatest makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära näitajatest välja jäetud, et kajastada paremini kindla ajahetke lähenemisviisi ning praegust majandustsüklit. Mudel on muutnud mõõtmise meetodit kahjujuhtumi tuvastamisel, mis arvutatakse uues mudelis nii-öelda tekkeperioodi abil (varem põhines arvutamine varasemate kahjude esinemisel). Lisaks on uues mudelis tulud liigitatud täpsemini, tuginedes sarnastele krediidiriski omadustele. See mudeli ajakohastus ei põhjendanud olulist muutust ühise väärtuse langusest tingitud kahjumi summas.

Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahjum

Pohjola Grupp on alates 1. maist 2015 vaadanud läbi omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahjumi varasema kindlaksmääramise. Väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse hiljemalt siis, kui iga instrumendi kohta määratletud maksimumlimiidid ületatakse pikendatud kriteeriumi (12 kuud) või olulise kriteeriumi (30%) puhul (varem keskmiselt 18 kuud ja 40%). See muudatus suurendas esimesel poolaastal oluliselt omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahjumit.

KASUMIARUANDE LISAD

Lisa 4. Puhas intressitulu

miljonit eurot	2015	2014
Intressitulud		
Nõuded krediitdiasutuste vastu	46	68
Nõuded klientide vastu	305	319
Laenud	285	294
Kapitalirendi nõuded	19	24
Langenud väärtusega laenud ja muud kohustused	0	1
Võlakirjad	150	166
Kauplemiseks hoitavad	11	14
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses	0	0
Müügivalmis	136	142
Lunastustähtjani hoitavad	0	1
Laenud ja nõuded	3	8
Tuletislepingud	1222	1369
Kauplemiseks hoitavad	1331	1471
Õiglase väärtuse riskimaandus	-120	-114
Rahavoo riskimaandus	11	12
Rahavoo riskimaanduse ebaefektiivne osa	0	-1
Muud	9	12
Kokku	1732	1933
Intressikulud		
Kohustused krediitdiasutuste ees	56	59
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused	0	0
Kohustused klientide ees	16	26
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	215	247
Allutatud kohustused	50	45
Allutatud laenud	9	8
Muud	41	37
Tuletislepingud	1171	1288
Kauplemiseks hoitavad	1318	1428
Rahavoo riskimaandus	-147	-140
Muud	4	9
Kokku	1512	1675
Puhas intressitulu enne õiglase väärtuse korrigeerimist riskimaandusinstrumentide arvestuse alusel	220	259
Riskimaanduse tuletisinstrumentid	-21	-185
Maandatud riskiga kirjete väärtuse muutus	21	183
Intressitulud kokku	220	257

Lisa 5. Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum

miljonit eurot	2015	2014
Laenu- või tagatiste kahjumina mahakantud nõuded	37	35
Mahakantud nõuete tagastused	-1	-1
Eraldi hinnatud nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumi suurenemine	33	35
Eraldi hinnatud nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumi vähenemine	-38	-48
Ühiselt hinnatud väärtuse langusest tulenev kahjum	-2	5
Kokku	29	25

Lisa 6. Puhastulu kahjukindlustusest

miljonit eurot	2015	2014
Kindlustuspreemiate tulu		
Kogutud preemiad	1453	1393
Ettemakstud preemiate eraldise muutus	-8	-29
Kindlustuspreemiate brutotulu	1445	1364
Edasikindlustuse osa	-50	-54
Kokku	1396	1310
Puhas investeerimistulu	178	173
Esitatud kahjunõuded		
Makstud kahjunõuded (v.a kahjukäsitluskulud)	-804	-828
Rahuldamata nõuete eraldise muutus**	-114	-61
Esinenud brutokahjunõuded kokku	-919	-889
Edasikindlustuse osa	34	44
Kokku	-885	-845
Muud kahjukindlustuse kirjed	-43	-46
Puhastulu kahjukindlustusest	646	593
Kindlustuspreemiate tulu ja edasikindlustajale ülekantud kindlustuspreemiad		
Lühiajalised kindlustuslepingud		
Kogutud preemiad	1448	1390
Ettemakstud preemiate eraldise muutus	-12	-31
Pikaajalised kindlustuslepingud		
Kogutud preemiad	5	3
Ettemakstud preemiate eraldise muutus	4	2
Kindlustuspreemiate brutotulu	1445	1364

Edasikindlustuse osa lühiajalistes kindlustuslepingutes		
Kogutud preemiad	-45	-54
Ettemakstud preemiate eraldise muutus	1	1
Edasikindlustuse osa pikaajalistes kindlustuslepingutes		
Kogutud preemiad	-3	-1
Ettemakstud preemiate eraldise muutus	-3	0
Edasikindlustuse osa kokku	-50	-54
Puhas kindlustuspreemiate tulu	1396	1310
Puhas investeerimistulu kahjukindlustusest		
Laenud ja nõuded		
Intressitulud	5	5
Intressikulud	-1	-1
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju		0
Õiglase väärtusega seotud kasum ja kahjum	0	1
Vara väärtuse langus	0	
Kokku	3	5
Puhastulu kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatavatest finantsvaradest		
Intressitulud		
Võlakirjad	0	0
Tuletisinstrumentid	0	0
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju		
Võlakirjad	-1	
Tuletisinstrumentid	-1	-22
Õiglase väärtusega seotud kasum ja kahjum		
Võlakirjad		1
Tuletisinstrumentid	7	-2
Kokku	6	-24

Puhastulu müügivalmis finantsvaradest

Võlakirjad		
Intressitulud	43	51
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	-5	35
Õiglase väärtuse reservist majandusaasta jooksul üle kantud	21	25
Õiglase väärtusega seotud kasum ja kahjum	2	1
Vara väärtuse langus	-1	0
Kokku	60	112
Aktsiad ja osalused		
Dividendid	27	18
Muud tulud ja kulud	2	3
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	24	13
Õiglase väärtuse reservist majandusaasta jooksul üle kantud	61	41
Õiglase väärtusega seotud kasum ja kahjum	-3	-1
Vara väärtuse langus	-8	-2
Kokku	104	72
Kokku	163	184
Puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt		
Renditulu	17	17
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	0	0
Õiglase väärtuse mõõtmisest tingitud väärtuse muutused	0	2
Hooldustasud ja -kulud	-9	-10
Muud	-1	-1
Kokku	6	8
Puhas investeerimistulu kahjukindlustusest kokku	178	173

Diskonteerimise vähendamine, kahjukindlustus

Kahjukindlustuse diskonteeritud kindlustuskohustiste suurenemine tulenevalt aja möödumisest (lisa 33) (diskonteerimise vähendamine) ulatub 38 miljoni euronni (41). Diskonteerimise vähenemine arvutatakse iga kuu, kasutades eelmise kuu lõpu diskontomäära ja jooksva kuu alguse kindlustuskohustisi. 31. detsembril oli diskontomäär 2,25% (2,5%) enne 2015. aastat esinenud kahjude puhul ja 1,5% 2015. aastal esinenud kahjude puhul.

** Kirje hõlmab 62 miljonit eurot (62), mis tuleneb kindlustuskohustiste muudetud diskontomäärast.

Lisa 7. Puhas teenustasutulu

miljonit eurot	2015	2014
Teenustasutulu		
Väljastatud laenud	43	53
Hoiused	0	0
Rahaülekanded	31	36
Väärtpaberimaaklerlus	21	22
Investeeringisfondide maaklerlus	0	0
Väärtpaberite emiteerimine	11	10
Varahaldus ja õigusteenused	7	1
Kindlustustegevus	15	18
Garantiid	13	15
Muud	5	5
Kokku	146	160
Teenustasude kulud		
Rahaülekanded	15	20
Väärtpaberimaaklerlus	8	8
Väärtpaberite emiteerimine	2	3
Varahaldus ja õigusteenused	4	3
Kindlustustegevus	69	63
Muud	11	9
Kokku	109	108
Puhas teenustasutulu	37	52

Lisa 8. Puhastulu tehingutelt

miljonit eurot	2015	2014
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad ja -kohustused		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju		
Võlakirjad	-8	4
Aktsiad ja osalused	0	0
Tuletisinstrumendid	136	35
Kokku	128	39
Õiglase väärtusega seotud kasum ja kahjum		
Võlakirjad	-5	2
Aktsiad ja osalused	0	
Tuletisinstrumendid	-58	10
Kokku	-63	12
Kasumiaruande kaudu õiglaselt väärtuses kajastatud varad ja kohustused		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju		
Võlakirjad		0
Kokku		0
Õiglase väärtusega seotud kasum ja kahjum		
Võlakirjad		-1
Kokku		-1
Puhastulu valuutatehingutelt		
Valuutavahetus	0	-78
Muud	39	106
Kokku	105	77

Lisa 9. Puhas investeerimistulu

miljonit eurot	2015	2014
Müügivalmis finantsvarad		
Võlakirjad		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	31	11
Õiglase väärtuse reservist majandusaasta jooksul üle kantud	-2	0
Aktsiad ja osalused		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	6	5
Õiglase väärtuse reservist majandusaasta jooksul üle kantud	9	9
Vara väärtuse langus	0	-1
Dividenditulu	26	43
Müügivalmis finantsvarad kokku	69	67
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad		
Laenud ja nõuded		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	-2	-1
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad kokku	-2	-1
Kinnisvarainvesteeringud		
Renditulu	6	6
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju		0
Kasum ja kahjum õiglase väärtuse mõõtmisest	6	-2
Hooldustasud ja -kulud	-4	-5
Muud	0	0
Kinnisvarainvesteeringud kokku	8	-2
Puhas investeerimistulu kokku	75	64

Lisa 10. Muu tegevustulu

miljonit eurot	2015	2014
Renditulu enda kasutuses kinnisvaralt	0	0
Kapitalikasvutulu enda kasutuses kinnisvaralt	0	0
Keskpanganduse teenustasud	8	8
Taasomandatud varade realiseerimine		0
Renditulu kasutusrendiga renditud varalt	4	6
Muud	17	16
Kokku	29	30

Lisa 11. Tööjõukulud

miljonit eurot	2015	2014
Palgakulud	111	116
Tulemustasud	14	15
Pensionikulud	22	24
Kindlaksmääratud sissemaksega programmid	19	19
Kindlaksmääratud hüvitisega programmid	2	4
Muud sotsiaalkindlustuskulud	8	9
Kokku	155	163

Lisa 12. Kulum ja amortisatsioon

miljonit eurot	2015	2014
Kulum ja amortisatsioon		
Ehitised	4	3
Masinad ja seadmed	1	1
Äriühendustega seotud immateriaalne põhivara	21	21
Muu immateriaalne põhivara	21	21
Väljarenditud vara	2	5
Muud	0	0
Kokku	49	52
Kahjum varade väärtuse langusest		
Enda kasutuses kinnisvara	0	0
Kokku	0	0
Kokku	49	52

Lisa 13. Muud kulud

miljonit eurot	2015	2014
Muud halduskulud		
Välised teenused	42	47
Sideteenuste kulud	9	9
Turustuskulud	7	6
Ettevõtte sotsiaalse vastutuse kulud	1	1
Muud halduskulud	40	41
Kokku	100	104
Rendikulu	1	2
Kulud enda kasutuses kinnisvarale ja ärihoonetele	26	24
Kapitalikahju enda kasutuses kinnisvaralt		0
Kulud taasomandatud varade realiseerimisel	1	1
Pangamaks		20
Muu**	33	39
Kokku	161	191

* See kirje sisaldab 348 000 eurot (321 000) audiitoritele makstud audititasusid, 179 000 eurot (119 000) teenustasusid auditiseaduse paragrahvi 1 lõike 1 teises lõigus nimetatud ülesannete eest, 30 000 eurot (20 000) teenustasusid maksukonsultatsioonide eest ja 161 000 eurot (181 000) teenustasusid muude teenuste eest.

Lisa 14. Tulumaks

miljonit eurot	2015	2014
Tasutav tulumaks	92	105
Eelnenud majandusaastate maksud	0	24
Edasilükkunud maks	28	-21
Tulumaksukulud	120	107
Ettevõtte tulumaksu määr	20,0	20,0
Kasumiaruandes kajastatud maksukulude ja kohaldatava maksumääraga arvutatud maksude võrdlus		
Tulu enne maksustamist	625	548
Maksukohustus 20,0% maksumäära korral	125	110
Eelnenud majandusaastate maksud	0	24
Mittemaksustatav tulu	-10	-25
Kulud, mida ei saa maksustamisel maha arvata	4	10
Kajastamata maksukahjumite ümberarvestus	0	-1
Maksude korrigeerimine	1	-9
Muud kirjed	1	-1
Maksukulud	120	107

Lisa 15. Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad ja kohustused ning lõpetatud tegevus

OP Cooperative'i avaliku vabatahtliku Pohjola Bank plc aktsiate pakkumise tegemise tulemusena kavandab Pohjola Grupp struktuurimuudatusi. Plaani järgi hõlmas osaline jagunemine varahalduse ning kaardi- ja kinnisvarahalduse operatsioonide üleandmist uuele OP Cooperative'i omanduses olevale äriühingule. Osalise jagunemise toimumise kuupäev oli 30. detsember 2015 ning see viidi ellu bilansiliste väärtustega. Selle tulemusena on standardi IFRS 5 järgi varahalduse segmendi varasid ja kohustusi ning muid kirjeid alates 30. juunist 2014 kajastatud eraldi, s.o bilansis kui omanikele jaotamiseks hoitavaid varasid ja kohustusi ning kasumiaruandes lõpetatud tegevusena.

a) Lõpetatud tegevuse tulemid

Varahaldus

miljonit eurot	2015	2014
Puhas teenustasutulu	54	64
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud sidusettevõtete kasumi/kahjumi osa	1	1
Muud tulud ja kulud	-29	-30
Tulu enne maksustamist	26	36
Maksud	4	7
Lõpetatud tegevuse arvestusperioodi tulem	22	29
 Emaettevõtte omanike osa lõpetatud tegevuses	 22	 29
Kokku	22	29

b) Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad ja seonduvad kohustused

Varahalduse segmendi varad

miljonit eurot	2015	2014
Nõuded krediitiasutuste vastu		7
Investeeringusvarad		0
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud*		27
Immateriaalne põhivara		102
Materiaalne põhivara		0
Muu vara		30
Varahalduse segmendi varad kokku		167

* Varahalduse segmendil oli 2014. aastal üks oluline sidusettevõte, Access Capital Partners Group S.A., ja selle andmeid kajastatakse OP Financial Groupi 2015. aasta raamatupidamise aastaaruande lisa 29.

2014. aastal hõlmab immateriaalne põhivara 97 miljonit eurot firmaväärtusena ja 5 miljonit eurot muu immateriaalse põhivarana.

Muud osalused

Muud omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad **39**

Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varad kokku 205

Varahalduse segmendi kohustused

miljonit eurot	2015	2014
Eraldised ja muud kohustused		10
Varahalduse segmendi kohustused kokku		10

Muud ülekantavad kohustused

Jagunemisega seotud kohustused	195
--------------------------------	-----

Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varadega seotud kohustused kokku	205
---	------------

Omanikele jaotamiseks hoitavate varadena liigitatud varadega seotud omakapital

miljonit eurot	2015	2014
Õiglase väärtuse reserv		0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		0
Kokku		0

BILANSI LISAD

Lisa 16. Raha ja raha ekvivalendid

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Raha	2	1
Nõudmisel tagasimakstavad hoiused keskpankades		
Pohjola Banki minimaalne reservihoiust	590	537
Tšekikonto	7873	3236
Raha ja raha ekvivalendid kokku	8465	3774

Vastavalt eurosüsteemi minimaalse reservi süsteemile on krediidasutused kohustatud paigutama oma keskpanka minimaalse reservihoiuse. Reservihoiust võrdub reservibaasi ettenähtud protsentuaalse osaga, mille määrab kindlaks Euroopa Keskpank. Reservibaas hõlmab hoiuseid (pikaajalisi) ja kuni kaheaastase lunastustähtajaga võlaväärtpabereid. Reservibaas ei hõlma teiste minimaalse reservi kohustuslastest osapoolte hoiuseid. Reservihoiust on praegu 1% reservibaasist. OP Financial Groupi krediidasutused paigutavad reservihoiuse Pohjola Bank plc-sse, mis tegutseb OP Financial Groupi krediidasutuste volitatud vahendajana ja vastutab OP Financial Groupi kohustuse eest paigutada hoiust Euroopa Keskpanka.

Lisa 17. Nõuded krediidasutuste vastu

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Nõuded krediidasutuste vastu		
Hoiused		
Nõudmisel tagasimakstavad	334	484
Muud	53	
Kokku	387	484
sh alla kolmekuulise tähtajaga nõuded krediidasutuste vastu	387	484
Laenud ja nõuded		
Nõudmisel tagasimakstavad		
Teiste krediidasutuste vastu	0	
Kokku	0	
Muud		
OP Financial Groupi üksuste vastu	9048	9323
Teiste krediidasutuste vastu	245	449
Kokku	9292	9772
Vara väärtuse langus		
Teiste krediidasutuste vastu	-1	
Kokku	-1	
Nõuded krediidasutuste vastu kokku	9678	10 257
Nõuded krediidasutuste vastu hõlmavad allutatud nõudeid	42	42

Lisa 18. Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad		
Riigivõlakirjad	558	3
Hoiusertifikaadid ja kommertsväärtpaberid	82	29
Tagatiseta võlakirjad	17	19
Võlakirjad	190	308
Muud võlakirjad	5	0
Aktsiad ja osalused		0
Kokku	852	360
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel		
Võlakirjad	0	0
Kokku	0	0
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad kokku	852	360

Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud võlakirjad ning osalused noteeringute ja emitentide kaupa

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad, miljonit eurot	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Võlakirjad	Aktsiad ja osalused	Võlakirjad	Aktsiad ja osalused
Noteeritud				
Avaliku sektori asutustelt	558		3	
Teistelt isikutelt	191		310	
Muud				
Avaliku sektori asutustelt	82		29	
Teistelt isikutelt	21		18	0
Kokku	852		360	0

Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel, miljonit eurot	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Võlakirjad	Aktsiad ja osalused	Võlakirjad	Aktsiad ja osalused
Muud				
Teistelt isikutelt	0		0	
Kokku	0		0	
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad kokku	852		360	0

Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad hõlmavad 648 miljoni euro (205) ulatuses keskpanga refinantseerimisel kõlblikke võlakirju ja 21 miljoni euro (19) ulatuses avalikult noteeritud allutatud võlakirju.

Lisa 19. Tuletislepingud

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kauplemiseks hoitavad		
Intressimäära tuletisinstrumentid	4046	4867
Valuutatuletisinstrumentid	1257	652
Aktsiatuletisinstrumentid	29	62
Krediitituletisinstrumentid	2	2
Muud	61	54
Kokku	5395	5637
Riskimaanduseks kasutatavad tuletislepingud		
Õiglase väärtuse riskimaandus		
Intressimäära tuletisinstrumentid	161	216
Valuutatuletisinstrumentid	166	83
Rahavoo riskimaandus		
Intressimäära tuletisinstrumentid	5	10
Kokku	332	309
Tuletislepingud kokku	5727	5946

Bilansis kajastatud tuletislepingud hõlmavad positiivseid väärtuse muutusi ja makstud preemiaid.

Lisa 20. Nõuded klientide vastu

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Laenud avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	12 522	11 183
Võlakirjad	10	19
Kapitalirendi nõuded	1166	1162
Muud nõuded		
Muud	3726	3401
Laenude väärtuse langusest tingitud kahjum		
Krediidiriski põhjal	-243	-252
Võlakirjade väärtuse langusest tingitud kahjum		
Krediidiriski põhjal	3	
Kogunõuded klientide vastu	17 183	15 513

Laenude ja garantiide väärtuse languse muutused

miljonit eurot	Laenud	Võlakirjad	Panga- garantiidega seotud nõuded	Intressi- nõuded	Kokku
Väärtuse langus 1. jaanuari 2015. aasta seisuga	241	0	12	-1	252
Eraldi hinnatud laenude ja nõuete väärtuse languse kasv	34	-3	-2	-18	12
Ühiselt hinnatud laenude ja nõuete väärtuse languse muutused	-3		0		-3
Eraldi hinnatud laenude ja nõuete väärtuse languse tühistamine	-4			18	13
Bilansist välja jäetud laenude ja tagatiste nõuded sh eraldi hinnatud väärtuse langus	-34				-34
Väärtuse langus 31. detsembri 2015. aasta seisuga	234	-3	10	-1	240

miljonit eurot	Laenud	Võlakirjad	Panga- garantiidega seotud nõuded	Intressi- nõuded	Kokku
Väärtuse langus 1. jaanuari 2014. aasta seisuga	260	0	1	-3	259
Eraldi hinnatud laenude ja nõuete väärtuse languse kasv	27		10	-13	24
Ühiselt hinnatud laenude ja nõuete väärtuse languse muutused	5				5
Eraldi hinnatud laenude ja nõuete väärtuse languse tühistamine	-22			15	-7
Bilansist välja jäetud laenude ja tagatiste nõuded sh eraldi hinnatud väärtuse langus	-29				-29
Väärtuse langus 31. detsembri 2014. aasta seisuga	241	0	12	-1	252

Kapitalirendi nõuded

Pohjola Grupp pakub eelkõige transpordivahendite ning tööstusmasinate ja -seadmete kapitalirenti.

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kapitalirendi tähtaeg		
Kuni 1 aasta	303	307
1–5 aastat	586	550
Üle 5 aasta	352	393
Brutoinvesteering kapitalirenditehingutesse	1242	1250
Realiseerimata finantstulu (–)	–76	–88
Minimaalsete rendimaksete nüüdisväärtus	1166	1162
Minimaalsete rendimaksete nõuete nüüdisväärtus		
Kuni 1 aasta	285	288
1–5 aastat	552	509
Üle 5 aasta	328	365
Kokku	1166	1162
Brutokasv majandusaasta jooksul	411	359

Lisa 21. Kahjukindlustuse varad

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Investeeringud		
Laenud ja nõuded	24	15
Aktsiad ja osalused	466	463
Kinnisvarainvesteeringud	170	161
Võlakirjad	2580	2330
Tuletislepingud	9	12
Muud osalused	222	231
Kokku	3470	3211
Muu vara		
Ettemaksed ja viitlaekumised	33	33
Muud		
Otsestest kindlustustegevusest	436	404
Edasikindlustusest	106	100
Raha ja pangakontod	5	41
Muud nõuded	73	66
Kokku	653	643
Kahjukindlustuse varad kokku	4124	3854
Kahjukindlustuse investeeringud		
Laenud ja nõuded		
Laenud ja muud nõuded	23	14
Hoiused edasikindlustusvõtjate juures	1	1
Kokku	24	15
Kasumiaruande kaudu õiglaselt väärtuses kajastatud finantsvarad		
Võlakirjad		7
Tuletislepingud	9	12
Kokku	9	19
Müügivalmis finantsvarad		
Võlakirjad	2580	2323
Aktsiad ja osalused	466	463
Muud osalused	222	231
Kokku	3269	3016
Kinnisvarainvesteeringud		
Maa ja veealad	24	23
Ehitised	146	138
Kokku	170	161
Kahjukindlustuse investeeringud kokku	3470	3211

Kasumiaruande kaudu kajastatud kahjukindlustuse võlakirjade jaotus ning osalused ja tuletislepingud noteeringute ja emitentide kaupa

miljonit eurot	31. detsember 2015			31. detsember 2014		
	Võlakirjad	Aktsiad ja osalused	Tuletis-lepingud	Võlakirjad	Aktsiad ja osalused	Tuletis-lepingud
Noteeritud						
Teistelt isikutelt				7		
Muud						
Teistelt isikutelt			9			12
Kokku			9	7		12

Kahjukindlustuse müügivalmis finantsvarad, 31. detsember 2015, miljonit eurot	Müügivalmis võlakirjad			Müügivalmis aktsiad ja osalused		
	Õiglasest väärtuses	Amortiseeritud maksumuses	Kokku	Õiglasest väärtuses	Soetus-maksumuses	Kokku*
Noteeritud						
Avaliku sektori asutustelt	551		551			
Teistelt isikutelt	2029		2029	444		444
Muud						
Teistelt isikutelt				245		245
Kokku	2580		2580	689		689
Väärtuse langusest tingitud kahjum majandusaastal	-1		-1	-8		-8

* Müügivalmis aktsiad ja osalused hõlmavad 466 miljonit eurot (463) aktsiates ja aktsiariskiga investeerimisfondides ning 222 miljonit eurot (231) muudes osalustes. Muud osalused koosnevad peamiselt osakutest võlakirja-, rahaturu-, vahetusvõlakirjade, toorme-, riskifondides ja kinnisvarafondides.

Kahjukindlustuse müügivalmis finantsvarad hõlmavad 2 miljonit eurot (2) panditud varadena, mis koosnevad peamiselt tuletisinstrumentidega kauplemise tagatistest.

Kahjukindlustuse müügivalmis finantsvarad, 31. detsember 2014, miljonit eurot	Müügivalmis võlakirjad			Müügivalmis aktsiad ja osalused		
	Õiglasest väärtuses	Amortiseeritud maksumuses	Kokku	Õiglasest väärtuses	Soetus-maksumuses	Kokku*
Noteeritud						
Avaliku sektori asutustelt	503		503			
Teistelt isikutelt	1819		1819	435		435
Muud						
Teistelt isikutelt	0		0	258		258
Kokku	2323		2323	693		693
Väärtuse langusest tingitud kahjum majandusaastal	0		0	-2		-2

Kahjukindlustuse investeerimisvara muutused, miljonit eurot	2015	2014
Soetusmaksumus 1. jaanuari seisuga	138	133
Suurenemine	11	11
Vähenedmine	-3	-5
Kirjetevahelised ülekanded	0	0
Soetusmaksumus 31. detsembri seisuga	146	138
Õiglase väärtuse akumulatsioonide muutused 1. jaanuari seisuga	22	19
Õiglase väärtuse muutused majandusaasta jooksul	0	2
Vähenedmine	1	1
Õiglase väärtuse akumulatsioonide muutused 31. detsembri seisuga	23	22
Bilansiline väärtus 31. detsembri seisuga	170	161

Kinnisvarainvesteeringutega seotud ehitus- ja remondikohustused ulatusid 0 miljoni euroni (0). Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus sisaldab võla osa.

Realia Group Oy väline volitatud varahindaja on kahjukindlustuse kinnisvarainvesteeringute väärtuseks hinnanud 72% ehk 121 miljonit eurot.

Lisa 22. Investeerimisvarad

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Müügivalmis finantsvarad		
Võlakirjad	11 134	7782
Aktsiad ja osalused	65	101
Kokku	11 200	7882
Lunastamistähtajani hoitavad finantsvarad		
Võlakirjad	94	144
Kokku	94	144
Kinnisvarainvesteeringud		
Maa ja veealad	13	5
Ehitised	113	80
Kokku	125	85
Investeerimisvara kokku	11 419	8112

Kinnisvarainvesteeringud ei hõlma 2015. ega 2014. aastal tagatisena saadud kinnisvara.

Müügivalmis finantsvarad ja lunastustähtajani hoitavad investeeringud 31. detsembril 2015

miljonit eurot	Müügivalmis võlakirjad			Müügivalmis aktsiad ja osalused			Lunastus- tähtajani hoitavad inves- teeringud
	Õiglasest väärtuses	Amortiseeritud maksumuses	Kokku	Õiglasest väärtuses	Soetus- maksumuses	Kokku	
Noteeritud							
Tagatisena kõlblikud	10 548		10 548				70
Tagatisena kõlbmatud	423		423	0		0	25
Muud							
Teistelt isikutelt	163		163	63	2	65	
Kokku	11 134		11 134	64	2	65	94
Väärtuse langusest tingitud kahjum majandusaastal				0		0	

Võlakirjad ei hõlmanud allutatud võlakirju. 12 miljoni euro (16) suuruseid investeeringuid erakapitalifondidesse hinnati õiglasest väärtuses. Õiglast väärtust ei saanud hinnata soetusmaksumuses mõõdetud investeeringute puhul.

Müügivalmis finantsvarad ja lunastustähtajani hoitavad investeeringud 31. detsembril 2014

miljonit eurot	Müügivalmis võlakirjad			Müügivalmis aktsiad ja osalused			Lunastus- tähtajani hoitavad inves- teeringud
	Õiglases väärtuses	Amortiseeritud maksumuses	Kokku	Õiglases väärtuses	Soetus- maksumuses	Kokku	
Noteeritud							
Tagatisena kõlblikud	7302		7302				130
Tagatisena kõlbmatud	398		398	7		7	14
Muud							
Teistelt isikutelt	82		82	83	11	94	
Kokku	7782		7782	90	11	101	144
Väärtuse langusest tingitud kahjum majandusaastal				-1		-1	
Kinnisvarainvesteeringute muutus, miljonit eurot							2015
							2014
Soetusmaksumus 1. jaanuari seisuga							84
Suurenemine							34
Vähenemine							-2
Kirjetevahelised ülekanded							
Soetusmaksumus 31. detsembri seisuga							117
Õiglase väärtuse akumulatsioon muutused 1. jaanuari seisuga							2
Õiglase väärtuse muutused majandusaasta jooksul							6
Vähenemine							1
Õiglase väärtuse akumulatsioon muutused 31. detsembri seisuga							8
Bilansiline väärtus 31. detsembri seisuga							125

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusi kajatatakse kirje „Puhas investeerimistulu“ all. Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus sisaldab võla osa.

Kasutusrendi alusel renditud kinnisvarainvesteeringute andmed on lisas 81.

Catella Property Oy väline volitatud varahindaja on hinnanud kinnisvarainvesteeringuid.

Lisa 23. Ümber liigitatud võlakirjad

Alltoodud tabelis on ümberliigitatud võlakirjade bilansilised väärtused ja õiglased väärtused.

miljonit eurot, 31. detsember 2015	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Tegelik intressimäär	Krediidi- riskist tulenev väärtuse vähenemine
Laenud ja nõuded	58	62	5,9	
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	39	35	4,4	
Müügivalmis finantsvarad*				
Kokku	97	96		

miljonit eurot, 31. detsember 2014	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Tegelik intressimäär	Krediidi- riskist tulenev väärtuse vähenemine
Laenud ja muud nõuded	231	245	5,5	
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	59	56	4,3	
Müügivalmis finantsvarad	45	45	4,2	
Kokku	335	347		

Võlakirjad, mida ei ole ümber liigitatud ja mida on hinnatud turul kättesaadavate õiglase väärtuste alusel.

miljonit eurot	2015		2014	
	Kasumiaruanne	Õiglase väärtuse reserv	Kasumiaruanne	Õiglase väärtuse reserv
Pangandus	-1		2	
Kahjukindlustus	0	-1	0	0
Muu tegevus	-2	-1	12	-1
Kokku	-3	-2	13	-1

Laenud ja nõuded ning lunastustähtajani hoitavad investeeringud liigitati ümber 2008. aastal. Müügivalmis finantsvarad liigitati ümber 2012. aastal.

* Lunastustähtajani hoitavatest investeeringutest müüs grupp 2012. aasta kolmandas kvartalis liri eluasemehüpoteekväärtpabereid bilansilise väärtusega 36 miljonit eurot tulenevalt tõenäolisest kohalikust seadusandlikust muudatusest. Sellega seoses liigitas grupp 38 miljonit eurot liri eluasemehüpoteekväärtpaberites, mis kuulusid lunastustähtajani hoitavate investeeringute alla, ümber müügivalmis finantsvaradeks. Need väärtpaberid müüdi 2015. aasta esimeses kvartalis.

Ümberliigitatud võlakirjadelt kogunenud intress ulatus jaanuarist detsembrini 4 miljoni euron (8). Kasumiaruanandes kajastatud nimiväärtuse ja soetusmaksumuse hinnaerinevus oli kokku 1 miljonit eurot (2). Võlakirjadelt kajastatud kapitalikahju oli kokku 5 miljonit eurot (1). Grupp kasutas intressiriski maandamiseks tuletisinstrumente, kohaldades alates 1. oktoobrist 2008 riskimaandusinstrumentide arvestust. Tuletisinstrumentide riskimaandusel kajastatud positiivsed turuväärtuse meetodil koostatud hinnangud ulatusid 1 miljoni euron (3).

Lisa 24. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringud

Bilanssi kantud summad:

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Sidusettevõtted	16	2
Kokku	16	2

Kasumiaruandesse kantud summad:

miljonit eurot	2015	2014
Sidusettevõtted	0	0
Kokku	0	0

Investeeringud sidusettevõtjatesse ja ühisettevõtetesse

Pohjola Grupil on 31. detsembri 2015. aasta seisuga kaks (1) sidusühingut, mis ei ole ükshaaval vaadeldes olulised. Osalus Autovahinkokeskus Oy-s on 27,75% (27,75) ja Otso Infrastruktuuri I Ky-s 40%. Pohjola Grupil ei ole investeeringuid ühisettevõtetes.

Pohjola Grupi sidusettevõtjatesse tehtud investeeringutel ei ole noteeritud turuhinda ning need ei hõlma tingimuslikke kohustusi.

Kõigi eraldiseisvalt oluliste sidusettevõtjate ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannetes kajastatud ühisettevõtete finantsandmete kokkuvõte

miljonit eurot	Kapitaliosaluse meetodil konsolideeritud sidusettevõtjad	
	2015	2014
Kasum jätkuvast tegevusest	0	0
Koondtulu	0	0

Lisa 25. Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara muutused, miljonit eurot	Firma-väärtus	Kaubamärgid	Kindlustuslepingutega seotud kliendisuhed ja kindlustuslepingute sõlmimise kulud	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus, 1. jaanuar 2015	422	179	301	243	1146
Suurenemine				38	38
Vähenedmine				-1	-1
Kirjetevahelised ülekanded					
Soetusmaksumus, 31. detsember 2015	422	179	301	280	1183
Akumuleerunud amortisatsioon ja väärtuse langus, 1. jaanuar 2015		-7	-218	-136	-360
Amortisatsioon majandusaasta jooksul			-23	-22	-45
Vähenedmine				3	3
Muud muutused				0	0
Akumuleerunud amortisatsioon ja väärtuse langus, 31. detsember 2015		-7	-241	-155	-402
Bilansiline väärtus, 31. detsember 2015	422	172	61	126	781

Muu immateriaalne põhivara hõlmab arvutitarkvara bilansilises väärtuses 79 miljonit eurot ja arendamisel arvutitarkvara 45 miljoni euro ulatuses.

Amortisatsioon, väärtuse langusest tingitud kahjumid ja nende tühistamised kajastati kasumiaruandes kirje „Muud tegevuskulud” all.

Immateriaalse põhivara muutused, miljonit eurot	Firma-väärtus	Kauba-märgid	Kindlustuslepingutega seotud kliendisuhted ja kindlustuslepingute sõlmimise kulud	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus, 1. jaanuar 2014	519	179	301	259	1258
Suurenemine				24	24
Vähenedmine				-1	-1
Ülekanded omanikele jaotatavatesse varadesse	-97			-39	-136
Kirjetevahelised ülekanded				0	0
Soetusmaksumus, 31. detsember 2014	422	179	301	243	1146
Akumuleerunud amortisatsioon ja väärtuse langus, 1. jaanuar 2014		-7	-194	-148	-349
Amortisatsioon majandusaasta jooksul			-24	-22	-45
Vähenedmine				0	0
Omanikele jaotatavate varade kulum				33	33
Muud muutused				0	0
Akumuleerunud amortisatsioon ja väärtuse langus, 31. detsember 2014		-7	-218	-136	-360
Bilansiline väärtus, 31. detsember 2014	422	172	84	107	786

Muu immateriaalne põhivara hõlmab arvutitarkvara bilansilises väärtuses 81 miljonit eurot ja arendamisel arvutitarkvara 27 miljoni euro ulatuses.

Amortisatsioon, väärtuse langusest tingitud kahjumid ja nende tühistamised kajastati kasumiaruandes kirje „Muud tegevuskulud” all.

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Piiramatult kasuliku tööeaga immateriaalne põhivara, miljonit eurot		
Firmaväärtus	422	422
Kaubamärgid	172	172
Kokku	595	595

Äriühenduste kaudu omandatud firmaväärtuse ja kaubamärkide kasulik tööiga hinnatakse piiramatuks, sest see mõjutab rahavoogude kogunemist määramata aja jooksul.

	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
Muu olulisem immateriaalne põhivara	Bilansiline väärtus, miljonit eurot	Järelejäänud amortisatsiooniperiood	Bilansiline väärtus, miljonit eurot	Järelejäänud amortisatsiooniperiood
Kliendisuhted	61	1–4 aastat	84	1–4 aastat
Tarkvara	79	2–5 aastat	81	2–5 aastat
Arendamisel tarkvara	45		27	

Firmaväärtus omandati Pohjola Group plc äritegevuse omandamisega 2005. aastal ja Pohjola Finance Ltd (varem: K-Finance Ltd) soetamisega 2008. aastal. 2011. aastal suurenes firmaväärtus strateegiliste ettevõtte heaoluteenuste pakkuja Excenta Ltd soetamise tulemusel. Kaubamärgid ja kliendisuhted omandati kahjukindlustussegmenti soetamisel.

Firmaväärtuse languse kontroll

Firmaväärtus, miljonit eurot	2015	2014
Kahjukindlustus	410	410
Pohjola Asset Management Ltd*		97
Liisingu- ja faktooringuteenused	13	13
Kokku	422	519

* Lõpetatud tegevus.

Pohjola Grupi firmaväärtus tuleneb täielikult Pohjola Group plc, Pohjola Finance Ltd ja Excenta Oy äritegevuse omandamisest. Firmaväärtus määrati kindlaks ostuhinna jaotamise (PPA) meetodil. Saadud firmaväärtus jaotati raha teenivate üksuste vahel, mis on ärisegmendid või nendega hõlmatud üksused. Firmaväärtuse langust kontrolliti kooskõlas standardiga IAS 36 nende rahateenivate üksuste puhul, mille soetusmaksumus arvutati ostuhinna jaotamise meetodil, s.o kahjukindlustuse, varahalduse ja finantseerimisasutuse teenuste puhul.

Firmaväärtuse kontrollimiseks määrati kindlaks Pohjola Grupi raha teenivate üksuste väärtus, kasutades lisatootluse meetodit. Selle kohaselt vähendati jooksva perioodi ja tulevaste perioodide kasumeid omakapitali suhtes kehtestatud nõutava tootluse võrra. Saadud lisatootlus diskonteeriti, kasutades omakapitali suhtes kehtestatud nõutavale tootlusele vastavat diskontomäära, et määrata kindlaks rahavoogude nüüdisväärtus.

Kontrolliperioodiks oli IAS 36 alusel määratud viis aastat, mis hõlmas järelejäänud väärtuseid.

Rahavoogude aruandes kasutatud prognoosid põhinevad 2016.–2018. aasta strateegial, mille Pohjola kinnitas 2012. aastal, ja selle põhjal tuletatud strateegiajärgse perioodi ootustel ärikeskkonna arengu kohta. Prognoosiperioodile järgnevate perioodide rahavood kasvasid 2–8%.

Arvutustes kasutatav diskontomäär oli turupõhine omakapitali kulu, mis on kooskõlas kohaldatud väärtuse hindamise meetoditega (st rahavoogude kaudu määrati kindlaks üksnes investoritele kuuluva omakapitali väärtus ning väärtust diskonteeriti, kasutades omakapitali nõutava tootluse määra). Arvutamisel kasutatud diskontomäär enne maksustamist (s.o IFRS WACC) oli 7,4–10,9%. 2014. aastal oli see 6,7–11,3%. Pohjola tõstis kahjukindlustuse diskontomäära 0,2 protsendipunkti võrra ja alandas finantseerimisasutuse teenuste oma 0,4 protsendipunkti võrra, et see vastaks turuteabel põhinevale diskontomäärale.

Firmaväärtuse languse kontrollimisel väärtuse langusest tingitud kahjumeid ei tuvastatud.

Iga raha teeniva üksuse kohta viidi üksuse oluliste näitajate alusel läbi eraldi tundlikkusanalüüs.

Kahjukindlustuse tundlikkusanalüüsis kasutati põhinäitajana diskontomäära, kombineeritud määra ja netoinvesteeringute tootlust (%) nagu ka eelmisel aastal. Tundlikkusanalüüsi tulemused ei erinenud märkimisväärselt eelmise aasta tulemustest. 7,5 protsendipunkti suurune diskontomäära tõus, 6,2 protsendipunkti suurune kombineeritud määra tõus ning 3,0 protsendipunkti suurune netoinvesteeringute tootluse alanemine võrreldes prognoosidega kogu kontrolliperioodi vältel, kui üks kontrollitav näitaja muutub ja teised näitajad jäävad samaks, tähendaks väärtuse languse riski. 2014. aastal olid tulemused järgmised: 8,4 protsendipunkti suurune diskontomäära tõus, 6,7 protsendipunkti suurune kombineeritud määra tõus ja 2,4 protsendipunkti suurune netoinvesteeringute tootluse langus võrreldes prognoosidega kogu kontrolliperioodi vältel oleks tähendanud väärtuse languse riski.

Liisingu- ja faktooringuteenuste tundlikkusanalüüsil kasutati põhinäitajadena diskontomäära, laenuportfelli kasvumäära (%) ja kulude kasvumäära (%). Möödunud aastal kasutati samu näitajaid. Tundlikkusanalüüsi tulemused ei muutunud eriti võrreldes möödunud aastaga. 18 protsendipunkti suurune diskontomäära tõus, 25 protsendipunkti suurune laenuportfelli kahanemine ja 26 protsendipunkti suurune kulude kasv võrreldes prognoosidega kogu kontrolliperioodi vältel, kui teised näitajad jäävad samaks, tähendaks väärtuse languse riski. 2014. aastal olid tulemused järgmised: 11 protsendipunkti suurune diskontomäära tõus, 16 protsendipunkti suurune laenuportfelli kahanemine ja 23 protsendipunkti suurune kulude kasv võrreldes prognoosidega kogu kontrolliperioodi vältel oleks tähendanud väärtuse languse riski.

Kaubamärkide väärtuse languse kontrollimine

Pohjola Grupi kaubamärgid tulenevad täiel määral Pohjola Group plc omandamisest. Väärtuse langust kontrolliti kooskõlas standardiga IAS 36 Pohjola, Euroopalaineni, A-Vakuutuse ja Seesami kaubamärkide puhul eraldi.

Kaubamärkide väärtus määrati kindlaks litsentsitasu meetodil. Selle kohaselt määrati kaubamärkide väärtus kindlaks kui tulevikus kaubamärgi omamisest kogunev litsentsitasu, mida diskonteeriti käesoleva hetkeni. Arvutamisel kasutatud diskontomäär oli kahjukindlustuse jaoks kindlaksmääratud turupõhine omakapitali kulu pluss varaspetsiifiline riskipremia. Pohjola tõstis kahjukindlustuse diskontomäära 0,2 protsendipunkti võrra, et see vastaks turuteabel põhinevale diskontomäärale. Lisaks kohaldati 2015. aastal sama riskipremiat ja vastavaid litsentsitasu protsente mida ostuhinna jaotamise menetluses ning varasemate aastate kontrollimistel.

Kaubamärkide kontrolliperioodiks oli IAS 36 alusel eelkõige viis aastat. Pohjola kaubamärgi testimisperiodiks määrati erakorraliselt 15 aastat, sest kaubamärgi kasutamist laiendatakse, et hõlmata täiesti uus tegevusala, mis kasvab mõnel lähiaastal. Rahavoogude aruandes kasutatud prognoosid põhinevad kahjukindlustuse ajakohastatud 2016.–2018. aasta strateegial ja selle põhjal tuletatud strateegiajärgse perioodi ootustel ärikeskkonna arengu kohta. Prognoosijärgsete perioodide rahavoogude kasvu arvutamisel kasutati 3% inflatsiooni ootust.

2014. aasta sügisel otsustas OP Financial Groupi kooperatiivse keskasutuse nõukogu ühendada kahjukindlustuse koos panganduse ja varahaldusega OP kaubamärgi alla. Pohjola kaubamärki kasutatakse peamiselt tervishoiu- ja heaoluteenuste valdkonnas ning tihedalt seotud kahjukindlustustoodete puhul. Pohjola kaubamärgi väärtuse languse testimisel hindas grupp ülalnimetatud muutuse mõju kasulikule tööele ning testiperioodi kestusele, diskontomäärale, riskipremiale ja kasutustasu määrale, mida kasutatakse testimisel. Selle tulemusena täheldas grupp, et kaubamärk on kooskõlas standardiga IAS 36 kui immateriaalne vara, millel on tähtjatu kasulik tööiga. Kuna kaubamärki kasutatakse uues tegevuses, mille puhul eeldatakse alusetapis tugevat kasvu, pikendati kontrolliperioodi 15 aastani. Grupp ei teinud parameetrites olulisi muudatusi, sest uus tervishoiu- ja heaoluteenuste valdkond on tihedalt seotud kahjukindlustusega. Kaubamärgi kontrollimisel võttis grupp arvesse rahavooge, mida saab võrrelda kaubamärgi all tegutsevate ärivaldkondade netokäibega.

Kaubamärkide väärtuse languse kontrollimise tulemusena ei kajastanud Pohjola oma 2015. aasta raamatupidamise aastaaruannetes kaubamärkide väärtuse langusest tingitud kahjumeid. Seesami kaubamärgiga seotud ühe miljoni euro suurune väärtuse langusest tingitud kahjum esines 2011. aasta ning 3 miljoni euro suurune kahjum 2009. ja 2008. aasta raamatupidamise aastaaruannetes.

Muu immateriaalse põhivara väärtuse languse kontrollimine

Pohjola Grupi kliendisuhetud omandati Pohjola Group plc äritegevuse soetamisel. Kliendisuhetest tulenev immateriaalne vara kantakse kuludesse lineaarse amortisatsiooni meetodil suhete hinnangulise majandusliku kestuse jooksul ja nende väärtuse languse kajastamise vajadust ei ole täheldatud. Kahjukindlustuse ja varahalduse valdkonna kasutatavast tarkvarast tulenev immateriaalne põhivara kanti eelmistel majandusaastatel täies ulatuses kuludesse.

Lisa 26. Ehitised, masinad ja seadmed

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Enda kasutuses kinnisvara		
Maa ja veealad	6	6
Ehitised	40	43
Kokku	46	49
Masinad ja seadmed	2	3
Muu materiaalne põhivara	4	3
Rendile antud vara	7	17
Materiaalne põhivara kokku	58	72
sh pooleliolevad ehitised		0

Materiaalse põhivara muutused, miljonit eurot	Enda kasutuses kinnisvara	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Rendile antud vara	Materiaalne põhivara kokku
Soetusmaksumus, 1. jaanuar 2015	60	37	3	36	136
Suurenemine	1	0	3	0	4
Vähenedmine	-1	0	-2	-20	-23
Kirjetevahelised ülekanded	0				0
Soetusmaksumus, 31. detsember 2015	60	37	4	17	-20
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus, 1. jaanuar 2015	-10	-34	0	-20	-64
Majandusaasta jooksul arvestatud kulum	-4	-1	0	-4	-9
Väärtuse langus majandusaastal	0				0
Majandusaasta väärtuse languse tühistamine	0				0
Vähenedmine	0	0	0	14	14
Muud muutused	0				0
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus, 31. detsember 2015	-14	-35	0	-10	-59
Bilansiline väärtus, 31. detsember 2015	46	2	4	7	58

Materiaalse põhivara muutused, miljonit eurot	Enda kasutuses kinnisvara	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Rendile antud vara	Materiaalne põhivara kokku
Soetusmaksumus, 1. jaanuar 2014	58	39	3	51	151
Suurenemine	3	0	1	2	6
Vähenedmine	-1	-1	-1	-17	-19
Ülekanded omanikele jaotatavatesse varadesse		-1			-1
Kirjetevahelised ülekanded	0				0
Soetusmaksumus, 31. detsember 2014	60	37	3	36	136
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus, 1. jaanuar 2014	-10	-35	0	-24	-69
Majandusaasta jooksul arvestatud kulum	-1	-1	0	-8	-10
Väärtuse langus majandusaastal	0				0
Majandusaasta väärtuse languse tühistamine	0				0
Vähenedmine	0	0	0	12	13
Omanikele jaotatavate varade kulum		1			1
Muud muutused	0	0			0
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus, 31. detsember 2014	-10	-34	0	-20	-64
Bilansiline väärtus, 31. detsember 2014	49	3	3	17	72

Kulum, väärtuse langusest tingitud kahjumid ja nende tühistamine kantakse kirjesse „Muud tegevuskulud”.

Pohjola Grupp pakub kasutusrendi kaudu eelkõige sõiduautosid. Grupp on andnud rendile bürooruume, mida ta ei vaja, ning need ruumid on raamatupidamise aastaaruandes liigitatud kinnisvarainvesteeringute alla.

Kasutusrendilepingute alusel rendile antud materiaalse põhivara jaotuse leiab lisast 81.

Lisa 27. Muu vara

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Rahaülekannetest tulenevad nõuded	10	7
Pensionivarad	7	
Viitlaekumised ja ettemakstud tulevaste perioodide kulud		
Intressid	138	134
Intress tuletisinstrumentidega seotud nõuetelt	449	508
Muud viitlaekumised ja ettemakstud tulevaste perioodide kulud	8	
Tuletislepingutega seotud marginaalinõuded	66	104
Tuletislepingutega seotud krediiditoe lisalepingute tagatistest tulenevad nõuded	508	862
Muud	133	173
Kokku	1317	1789

Kirje „Muud” hõlmab näiteks 30 miljoni euro (29) ulatuses võlgnevusi väärtpaberitelt. Lisas 35 on esitatud pensionikavade varad kirjete kaupa.

Lisa 28. Maksuvarad

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Tulumaksuvarad	17	10
Edasilükkunud maksuvarad	18	24
Maksuvarad kokku	35	34

Maksuvarade ja -kohustuste jaotus, miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Edasilükkunud maksuvarad		
Tulenevalt müügivalmis finantsvaradest	0	0
Tulenevalt kulumist ja väärtuse langusest tingitud kahjumitest	0	0
Tulenevalt eraldistest ja nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumist	8	9
Tulenevalt avalikult emiteeritud väärtpaperite ajastuse erinevusest	7	13
Tulenevalt kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammidest	2	12
Tulenevalt grupi aruannete konsolideerimisest	0	0
Tulenevalt muudest kirjetest	8	6
Tasaarvestus edasilükkunud maksukohustustega	-8	-18
Kokku	18	24

Edasilükkunud maksukohustused		
Tulenevalt assigneeringutest	223	208
Tulenevalt müügivalmis finantsvaradest	27	54
Tulenevalt rahavoo riskimaandusest	3	4
Tulenevalt tasanduseraldise elimineerimisest	46	43
Tulenevalt investeeringute õiglase väärtuse mõõtmisest	15	7
Tulenevalt äriühenduste müügihinna jaotamisest	45	49
Tulenevalt kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammidest	3	0
Tulenevalt grupi aruannete konsolideerimisest	2	
Tulenevalt muudest kirjetest	4	6
Tasaarvestus edasilükkunud maksuvaradega	-8	-18
Kokku	360	354

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Edasilükkunud maksude muutused, miljonit eurot		
Edasilükkunud maksuvarad/-kohustused seisuga 1. jaanuar	-330	-347
Arvestuspõhimõtete muutuste mõju		1
Edasilükkunud maksuvarad/-kohustused seisuga 1. jaanuar	-330	-346
Kajastatud kasumiaruandes		
Kahjumite mõju		0
Eraldised ja nõuete väärtuse langus	-2	10
Assigneeringud	-16	0
Tasanduseraldise elimineerimine	-3	7
Investeeringute õiglase väärtuse muutused ja investeeringute müük	-7	3
Kulum/amortisatsioon ja väärtuse langus	5	4
Avalikult emiteeritud väärtpaberite ajastuse erinevus	-5	-5
Kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammid	0	1
Muud	0	2
Kajastatud koondkasumiaruandes		
Õiglase väärtuse reserv		
Õiglase väärtuse hindamine	10	-30
Rahavoo riskimaandusinstrumendid	1	-1
Ülekanded kasumiaruandesse	16	16
Kindlustusmatemaatiline kasum/kahjum töösuhtejärgsete hüvitistega seotud kohustustelt	-13	10
Muud	0	
Edasilükkunud maksuvarad/-kohustused kokku seisuga 31. detsember	-343	-330
Tulumaksuvarad/-kohustused	7	-27
Maksuvarad/-kohustused kokku	-335	-357

Maksukahjumid, mille puhul edasilükkunud maksuvara ei kajastatud, ulatusid 2015. aasta lõpus 0 miljoni euroni (1). Kahjumid aeguvad enne 2025. aastat.

Edasilükkunud maksukohustust ei ole kajastatud Balti riikides asuvate tütarettevõtete 41 miljoni euro (38) suuruse jaotamata kasumi puhul, sest varad on neis riikides alaliselt investeeritud.

Lisa 29. Kohustused krediidasutuste ees

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kohustused keskpankade ees*	12	250
Kohustused krediidasutuste ees		
Nõudmisel tagasimakstavad		
Hoiused		
OP Financial Groupi üksuste ees	440	350
Teiste krediidasutuste ees	87	54
Muud kohustused		
OP Financial Groupi üksuste ees	611	494
Kokku	1138	898
Muud nõuded kui nõudmisel tagasimakstavad		
Hoiused		
OP Financial Groupi üksuste ees	2645	2822
Teiste krediidasutuste ees	1414	1271
Kokku	4060	4094
Kohustused krediidasutuste ja keskpankade ees kokku	5209	5241

* Hoiused euroalavälistelt keskpankadelt.

Lisa 30. Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused		
Väärtpaberite lühikeseks müük		4
Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused kokku		4

Lisa 31. Tuletislepingud

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kauplemiseks hoitavad		
Intressimäära tuletisinstrumentid	4103	4752
Valuutatuletisinstrumentid	1136	686
Aktsia- ja indeksituletisinstrumentid	14	25
Krediitituletisinstrumentid	0	
Muud	57	52
Kokku	5310	5516
Riskimaanduseks kasutatavad tuletislepingud		
Õiglase väärtuse riskimaandus		
Intressimäära tuletisinstrumentid	336	373
Rahavoo riskimaandus		
Intressimäära tuletisinstrumentid	0	0
Kokku	336	373
Tuletislepingud kokku	5646	5889

Tuletislepingute bilansikirje hõlmab õiglase väärtuse negatiivseid muutusi ja saadud preemiaid.

Lisa 32. Kohustused klientide ees

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Hoiused		
Nõudmisel tagasimakstavad		
Erakapital	68	63
Ettevõtted ja avaliku sektori asutused	11 225	7437
Kokku	11 293	7500
Muud		
Erakapital		
Ettevõtted ja avaliku sektori asutused	102	1680
Kokku	102	1680
Muud finantskohustused		
Nõudmisel tagasimakstavad		
Erakapital	9	8
Kokku	9	8
Muud		
Ettevõtted ja avaliku sektori asutused	6146	2254
Kokku	6146	2254
Kohustused klientide ees kokku	17 549	11 442

Lisa 33. Kahjukindlustuse kohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kindlustuskohustised	2917	2737
Otsesed kindlustuskohustised	211	203
Edasikindlustuskohustised	7	9
Tuletislepingud	4	2
Muud	20	21
Kahjukindlustuse kohustused kokku	3160	2972

Kahjukindlustuse kohustused ja edasikindlustuse osa

miljonit eurot	31. detsember 2015			31. detsember 2014		
	Bruto	Edasi-kindlustuse osa	Neto	Bruto	Edasi-kindlustuse osa	Neto
Annuiteetide rahuldamata nõuete eraldis	1386	-7	1379	1316	-7	1308
Muud eraldised juhtumite kaupa	180	-59	121	188	-65	124
Kutsehaiguste eraldis	19		19	22		22
Ühine vastutus (IBNR)	707	-21	685	612	-7	605
Reserveeritud kahjukäsitluskulud	65		65	63		63
Ettemakstud preemiate eraldis	560	-11	550	523	-13	511
Intressimäära riskimaandus kindlustuskohustiste puhul	0		0	12		12
Kahjukindlustuse kohustused kokku	2917	-98	2819	2737	-92	2645

Kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste ja edasikindlustuslepingutest tulenevate nõuete muutused

miljonit eurot	2015			2014		
	Bruto	Edasi-kindlustus	Neto	Bruto	Edasi-kindlustus	Neto
Rahuldamata nõuete eraldis						
Rahuldamata nõuete eraldis, 1. jaanuar	2213	-79	2134	2100	-65	2035
Majandusaastal makstud kahjunõuded	-891	25	-866	-913	29	-913
Kohustuste/nõuete muutus	1005	-34	972	974	-44	930
Aruandeperioodi kahjunõuded	960	-19	942	931	-34	897
Suurenemine (vähenemine) võrreldes eelmiste aastatega	-17	-15	-32	-16	-10	-27
Diskontomäära muutus	62		62	60		60
Diskonteerimise vähendamine	38		38	40		40
Väärtuse muutus intressimäära riskimaandusel	-12		-12	12		12
Jätkuv tegevus	3		3			
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	0		0	0	0	0
Rahuldamata nõuete eraldis, 31. detsember	2357	-87	2269	2213	-79	2134
Ettemakstud preemiate eraldis						
Ettemakstud preemiate eraldis, 1. jaanuar	523	-13	511	493	-12	481
Suurenemine	499	-11	488	483	-13	470
Vähenemine	-491	13	-478	-456	12	-444
Diskontomäära muutus				2		2
Jätkuv tegevus	28		28			
Diskonteerimise vähendamine	1		1	1		1
Ettemakstud preemiate eraldis, 31. detsember	560	-11	550	523	-13	511
Kahjukindlustuse kohustused kokku	2917	-99	2819	2737	-92	2645

Ettemakstud preemiate eraldis tähendab sellise kindlustuskaitsega seotud kohustusi, mis ei ole aasta lõpuks veel aegunud.

Kahjukindlustuslepingutest tulenevate kindlustuskohustiste kindlaksmääramine

a) Kasutatavad meetodid ja eeldused

Kindlustuskohustise summat on hinnatud nii, et see on mõistliku tõenäosusega piisav kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste katmiseks. Selleks on hinnatud kindlustuskohustise eeldatavat väärtust ja seejärel määratud kindlaks turvavaru, mis põhineb eraldi seotud ebakindluse määral.

Kindlustuslepingutest tulenevate ettemakstud preemiate eraldis on iga lepingu puhul määratud kindlaks peamiselt kooskõlas reeglina *pro rata parte temporis*.

Annuiteetide rahuldamata nõuete eraldis vastab jätkuva annuiteedina makstava saamata jäänud tulu hüvitise rahavoo diskonteeritud nüüdisväärtusele. Diskontomäär määratakse kindlaks, võttes arvesse kehtivat intressimäära, seadusega nõutavat tagatist, ametiasutuste kehtestatud maksimaalset diskontomäära ning kindlustuskohustisi katvate varade oodatavat mõistlikku tootlust. 31. detsembril 2015 oli diskontomäär 2,25% enne 2015. aastat esinenud kahjude puhul ja 1,5% 2015. aastal esinenud kahjude puhul (31. detsembril 2014: 2,5%). Kohaldatav suremusmudel on Soome demograafilisel statistikal põhinev koondsuresusmudel, mis eeldab oodatava eluea praeguse tõususuundumuse jätkumist.

Rahuldamata nõuete eraldis hõlmab asbestiga seotud kohustusi, mis tulenevad töötajate seadusjärgsete hüvitiste kindlustusega kaetud kutsehaigustest. Nende kahjunõuete prognoositav rahavoog põhineb analüüsil, milles arvestatakse seda, kui suures ulatuses on Soomes aastas kasutatud asbesti toorainena ja kuidas jagunevad erinevate asbestiga seotud haiguste peiteajad. Asbestiga seotud kahjunõuete suundumusi jälgitakse iga aastal ja tulemus on olnud prognoosiga hästi kooskõlas.

Ühise vastutuse väärtuse hindamine põhineb erinevatel statistilistel meetoditel: Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod ja Chain Ladder. Lisaks meetodi valikule tuleb teha ka muid valikuid, näiteks otsustada, mitme kahju esinemise aasta statistika puhul meetodit kasutada.

Bornhuetter-Ferguson

Bornhuetteri-Fergusoni meetod põhineb eeldusel, et iga kahjunõudest teatamise aastal makstakse välja kahjunõuete teatud osa, mis on arvatud kahju esinemise aasta riskinäitaja suhtes. Riskinäitaja võib olla näiteks kindlustuslepingu kestus aastates või kindlustuspreemiate tulu, mida on korrigeeritud kahjumäära eeldusega. Meetod reageerib kahjunõuete arengukolmnurga muutustele aeglaselt. Samuti on meetod tundlik riskinäitaja valiku suhtes.

Cape Cod

Cape Codi meetod vastab Bornhuetteri-Fergusoni meetodile selle poolest, et kahjunõudest teatamise aastal välja makstud kahjunõuete osa, mis on arvatud riskinäitaja suhtes, jaotatakse võrdselt kahju esinemise aastate vahel. Traditsioonilise Cape Codi meetodi puhul on kahjunõuete osakaal riskinäitajas sama mis ühtlaselt jaotatud konstantne näitaja kõikidel kahju esinemise aastatel. Üldistatud Cape Codi meetodi puhul jaotatakse kahjunõuete osakaal kahju esinemise aasta riskinäitajas ühtlaselt, tuginedes kahju esinemise aastal ja selle lähiajal tehtud tähelepanekutele.

Chain Ladder

Chain Ladderi meetodi puhul määratakse kahjunõuete kogukulu iga kahju esinemise aastal kindlaks aastaste arengutegurite abil. Arengutegur kirjeldab järjestikuste kahjunõudest teatamise aastate suhet kumulatiivses kahjunõuete arengu kolmnurgas. Meetod on tundlik esimestel kahjunõuetest teatamise aastatel tehtud tähelepanekute suhtes.

Ühise vastutuse väärtuse hindamisel on suurimad riskid seotud järgmisega:

- tulevase inflatsioonimäära hindamine (v.a hüvitis saamata jäänud tulu eest kohustusliku kindlustuse alusel);
- muudatuste korrigeerimine hüvitamistavade ja õigusaktide muutuste tõttu kahjunõuete arengukolmnurgas (kas varasemad sündmused annavad edasise õige ülevaate);
- varasemate andmete piisavus paljude aastate jooksul.

Ühisest vastutusest on maha arvatud ainult annuiteetidega seotud vastutus.

Ühise vastutuse hindamiseks jaotatakse grupi kahjukindlustusportfell mitmesse kategooriasse riskide ja näiteks makstud hüvitise suhtes kohaldatavate rahavoo tähtaegade alusel. Igas kategoorias arvutatakse kõigepealt ühine vastutus, kasutades kõiki eespool märgitud statistilisi meetodeid, ning valitakse vaatlusaluse kategooriaga kõige paremini sobiv meetod. Valikukriteeriumid hõlmavad seda, kui hästi oleks mudeliga saanud prognoosida varasemate kahju esinemise aastate arengut, ning mudeliga saadud hinnangu tundlikkust kasutatud statistiliste aastate arvu suhtes. Valitud mudeliga saadud eeldatavale väärtusele lisatakse turvavaru 2–10%. Turvavaru määratakse kindlaks ebakindluse põhjal, mis on seotud tulevaste rahavoogude ja kestusega, samuti ajalooliste andmete kvaliteediga.

Hinnates ravi- ja taastusravikulude hüvitiste ühist vastutust töötajate seadusjärgsete hüvitiste kindlustuse ja liikluskindlustuse puhul, on grupp võtnud arvesse asjaolu, et rohkem kui 10 aasta tagasi toimunud kahjujuhtumite eest makstud kahjunõudeid rahastatakse põlvkondadevahelise ümberjaotamissüsteemi alusel.

b) Eelduste muutused

Madalama diskontomäära tulemusel kasvas annuiteetide rahuldamata nõuete eraldis 62 miljoni euro võrra (62).

Meetodite ja eelduste muutuste mõju vastutuse summale	2015	2014
Miljonit eurot (vastutuse suurenemine (+) / vähenemine (-))		
Diskontomäära muutus	62	62
Kokku	62	62

c) Kahjunõuete muutus

Kahjunõuete kolmnurga abil võrreldakse tegelikult esitatud kahjunõudeid varasemate hinnangutega. Kahjunõuete muutusi iseloomustavad kolmnurgad on koostatud kahju esinemise aastate kaupa.

Kui pikaajalised kohustused välja arvata, esitatakse brutotegevuse kahjunõuete muutused kümne aasta jooksul. Kahjunõuete kolmnurgaga ei jälgita puulide osasid ja regressiõiguste suundumusi seoses töötajate seadusjärgsete hüvitiste kindlustusega. Lõplike annuiteetide kapitaliseeritud väärtust käsitletakse nii, nagu oleks annuiteetid välja makstud summas, mis võrdub lõpliku kinnituse saanud kapitali summaga. Pikaajaliste kohustuste, nt lõplikult kinnitatud annuiteetide ja asbestiga seotud kahjunõuete puhul esitatakse teave kindlustuskohustiste piisavuse kohta.

Kahjunõuete kolmnurgad, bruto, miljonit eurot

Kahju esinemise aasta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Hinnanguline kahjunõuete kulu kokku											
0*	603	638	707	666	738	784	815	903	931	976	7761
n+1	611	633	693	633	746	751	802	879	905		
n+2	591	627	691	640	744	752	805	861			
n+3	594	622	689	641	743	757	821				
n+4	594	622	704	651	750	771					
n+5	587	647	726	653	760						
n+6	587	657	734	659							
n+7	591	661	741								
n+8	594	664									
n+9	599										
Kahjunõuete kogukulude jooksev hinnang	599	664	741	659	760	771	821	861	905	976	7758
Akumuleerunud makstud kahjunõuded	-576	-638	-698	-606	-707	-694	-735	-755	-726	-494	-6627
Rahuldamata nõuete eraldis, 2006–2015	23	27	43	54	54	78	86	106	179	482	1130

Varasemate aastate rahuldamata nõuete eraldis

141

* = kahju esinemise aasta lõpus.

Peiteajaga kutsehaigustest tulenevate kahjunõuete muutused, miljonit eurot

Majandusaasta	Ühine vastutus	Teadaolevad annuiteetide kohustused	Makstud kahjunõuded	Esitatud kahjunõuded	Reservibaasi muutused*	Adekvaatsus
2006	43	40	-4	-3		-3
2007	41	40	-4	-2	-1	-2
2008	40	41	-4	-4	3	-2
2009	42	43	-4	-8	4	-4
2010	38	44	-3	0		0
2011	35	50	-3	-6	5	-2
2012	32	53	-4	-4	2	-1
2013	28	53	-4	-1	1	0
2014	22	53	-4	-2	2	0
2015	19	54	-4	-2	2	-1

Lõplikuna kinnitatud annuiteetide muutus, miljonit eurot

Majandusaasta	Aasta algus	Aasta lõpp	Uus annuiteet-kapital	Makstud annuiteetid	Reservibaasi muutused*	Adekvaatsus
2006	681	731	77	26		1
2007	731	745	60	28	-15	3
2008	745	766	55	30		4
2009	763**	771	42	32		2
2010	771	794	60	34		3
2011	794	895	66	35	77	7
2012	895	940	66	34	31	18
2013	940	965	51	37	23	12
2014	965	1010	54	40	36	5
2015	1010	1046	53	44	30	2

* Diskontomäära ja suremusmodeli muutuste mõju lõplikule annuiteetkapitalile.

** Väike summa tervishoiu ja vanadekodude jaoks mõeldud eraldistest jäeti 2009. aasta näitajatest välja.

Kahjunõuete kolmnurgad, neto, miljonit eurot

Kahju esinemise aasta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Hinnanguline kahjunõuete kulu kokku											
0*	580	621	656	649	693	721	796	861	897	957	7433
n+1	593	623	656	620	707	697	782	829	868		
n+2	575	619	658	629	705	710	786	819			
n+3	577	615	656	629	705	714	804				
n+4	577	615	670	633	712	727					
n+5	569	624	684	633	721						
n+6	569	634	691	635							
n+7	573	637	698								
n+8	576	640									
n+9	572										
Kahjunõuete kogukulude jooksev hinnang	572	640	698	635	721	727	804	819	868	957	7440
Akumuleerunud makstud kahjunõuded	-549	-614	-658	-596	-669	-655	-720	-721	-716	-494	-6392
Rahuldamata nõuete eraldis, 2006–2015	23	26	40	39	52	72	84	98	151	464	1048

Varasemate aastate rahuldamata nõuete eraldis

141

* = kahju esinemise aasta lõpus.

Esitatud kahjunõuete muutus eelnevate majandusaastate kahjujuhtumite põhjal

Esitatud kahjunõuded eelnevate majandusaastate kahjujuhtumite põhjal suurenesid 15 miljoni euro (36) võrra. Kindlustustehnilise intressi muutus 62 miljoni euro (62) ulatuses suurendas esitatud kahjunõudeid. Eelnenud majandusaastate kahjujuhtumitel põhinev esitatud kahjunõuete muutus kirjeldab kindlustuskohustiste adekvaatsust, mis on tulenevalt kindlustuskohustiste tagatisest keskmiselt positiivne.

Kahjukäsituslepingud

31. detsembril 2015 oli kahjukäsituslepingutega seotud kohustuste maht kokku 169 miljonit eurot (152).

Kahjukäsituslepingud on lepingud, mis ei ole kindlustuslepingud, vaid mille alusel makstakse kahju välja teise isiku nimel. Nende lepingute seas on kõige olulisemad kaptiivkõlekõlplepped, mille puhul kindlustab kindlustatud riski edasi kaptiivettevõtte, kes kuulub kliendiga samasse ettevõtete gruppi; töötajate seadusjärgsete hüvitiste annuiteetide, liikluskindlustuse ja patsientide kindlustuse indeksi suurenemised; teatavad muud hüvitiste suurenemised; ravikulude hüvitised, mida makstakse rohkem kui kümne aasta jooksul pärast õnnetusjuhtumi esinemist; samuti avaliku sektori patsiendikindlustus.

Lisa 34. Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid

miljonit eurot	Keskmine intressi- määr %	31. detsember 2015	Keskmine intressi- määr %	31. detsember 2014
Võlakirjad	1,41	13 065	1,57	10 808
Jagunemise käigus omanikele jaotatava varaga seotud kohustused				-195
Muud				
Hoiusertifikaadid	0,02	248	0,14	828
Kommertsväärtpaberid	0,50	6290	0,37	6198
Muud			1,71	14
Hõlmatud oma kaubeldavas portfellis (-)*		-128		-66
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid kokku		19 475		17 587

* Pohjola Grupi oma võlakirjad on kohustuste suhtes tasaarveldatud.

Pikaajalised laenud ja intressimäära alused	Nominaalne summa	Intressimäär	Tähtpäev
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 500 000 000 eurot, 3,125% Instrumentide lunastustähtpäev 12. jaanuar 2016; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	500,0	Fikseeritud 3,125%	12. jaanuar 2016
OKO Osuuspank Keskuspankki Oyj (OKO Bank), emissiooni maht 1 000 000 000 Norra krooni, fikseeritud intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 15. veebruar 2016; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	104,1	Fikseeritud 4,185%	15. veebruar 2016
Pohjola Bank plc Jaapani jeeni võlakirjad, 21 100 000 000 Jaapani jeeni, esimene seeria (2013)	161,0	Fikseeritud 0,519%	24. juuni 2016
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 5 000 000 000 Jaapani jeeni, fikseeritud intressimäär; 15 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	38,1	Fikseeritud 0,835%	26. september 2016
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 3. märts 2017; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	750,0	EUB3M + 0,350%	3. märts 2017
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 eurot, 2,625% Instrumentide lunastustähtpäev 20. märts 2017; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	750,0	Fikseeritud 2,625%	20. märts 2017
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 60 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 30. mai 2017; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	60,0	EUB3M + 0,900%	30. märts 2017
Pohjola Bank plc Jaapani jeeni võlakirjad, 17 600 000 000 Jaapani jeeni, kolmas seeria (2014)	134,3	Fikseeritud 0,303%	16. juuni 2017
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 eurot, 3,00% Instrumentide lunastustähtpäev 8. september 2017; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	750,0	Fikseeritud 3,000%	8. september 2017
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 2 000 000 000 Jaapani jeeni, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 28. märts 2018; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	15,3	JPL3M + 0,200%	28. märts 2018
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 500 000 000 eurot, 1,25% Instrumentide lunastustähtpäev 14. mai 2018; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	500,0	Fikseeritud 1,250%	14. mai 2018
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 300 000 000 Inglise naela, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg mai 2018; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	408,7	GBL3M + 0,450%	21. mai 2018

Pohjola Bank plc Jaapani jeeni võlakirjad, 6 900 000 000 Jaapani jeeni, teine seeria (2013)	52,6	Fikseeritud 0,698%	26. juuni 2018
Pohjola Bank plc Jaapani jeeni ujuva intressimääraga võlakirjad, 2 000 000 000 Jaapani jeeni, teine seeria (2013)	15,3	JPL3M + 0,270%	26. juuni 2018
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 eurot, 1,750% Instrumentide lunastustähtpäev 29. august 2018; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	750,0	Fikseeritud 1,750%	29. august 2018
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 10 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 20. september 2018; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	10,0	EUB3M + 0,390%	20. september 2018
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 20 000 000 eurot, 1,50% Fikseeritud intressimääraga väärtpaperite lunastustähtpäev 16. november 2018; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	20,0	Fikseeritud 1,500%	16. november 2018
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 eurot, 1,125% Instrumentide lunastustähtpäev 17. juuni 2019; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	750,0	Fikseeritud 1,125%	17. juuni 2019
Pohjola Bank plc Jaapani jeeni võlakirjad, 42 400 000 000 Jaapani jeeni, neljas seeria (2014)	323,5	Fikseeritud 0,434%	18. juuni 2019
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 20 000 000 Austraalia dollarit, fikseeritud intressimäär 3,925%; instrumentide lunastustähtpäev 27. juuni 2019; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	13,4	Fikseeritud 3,925%	27. juuni 2019
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 Rootsi krooni, ujuv intressimäär, võlakirjade lunastustähtaeg 2019. aasta september, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	81,6	SES3M + 0,520%	16. september 2019
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 300 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 11. märts 2020; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	300,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 50 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	50,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 150 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	150,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 30 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	30,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 50 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	50,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 25 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	25,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 25 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	25,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 25 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	25,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 25 000 000 eurot, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	25,0	EUB3M + 0,280%	11. märts 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 850 000 000 Hongkongi dollarit, ujuv intressimäär, võlakirjade lunastustähtaeg 2020. aasta september, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	100,7	Fikseeritud 2,140%	27. mai 2020

Pohjola Bank plc, emissiooni maht 214 000 000 Hongkongi dollarit, ujuv intressimäär, võlakirjade lunastustähtaeg 2020. aasta september, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	25,4	Fikseeritud 2,160%	18. september 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 10 000 000 Inglise naela, ujuv intressimäär; instrumentide lunastustähtpäev 13. november 2020; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	13,6	GBL3M + 0,850%	13. november 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 10 000 000 eurot, 1,965% Instrumentide lunastustähtpäev 19. november 2020; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	10,0	Fikseeritud 1,965%	19. november 2020
Pohjola Bank plc Jaapani jeeni võlakirjad, 28 500 000 000 Jaapani jeeni, kolmas seeria (2015)	217,4	Fikseeritud 0,325%	27. november 2020
Pohjola Bank plc Jaapani jeeni ujuva intressimääraga võlakirjad, 1 500 000 000 Jaapani jeeni, kolmas seeria (2015)	11,4	JPL3M + 0,160%	27. november 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 8 000 000 000 Jaapani jeeni, fikseeritud intressimäär; instrumentide lunastustähtaeg 2020. aasta detsember; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	61,0	Fikseeritud 1,405%	3. detsember 2020
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 750 000 000 eurot, 2% Instrumentide lunastustähtpäev 3. märts 2021; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	750,0	Fikseeritud 2,000%	3. märts 2021
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 300 000 000 eurot, 1,000% Instrumentide lunastustähtpäev 14. juuli 2021; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	276,9	Fikseeritud 1,000%	14. juuli 2021
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 60 000 000 eurot, 3,75% Instrumentide lunastustähtpäev 1. märts 2022; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	60,0	Fikseeritud 3,750%	1. märts 2022
Pohjola Bank plc Emissiooni maht 1 000 000 000 eurot, 0,75% Instrumentide lunastustähtaeg 2022. aasta märts; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	1000,0	Fikseeritud 0,750%	3. märts 2022
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 400 000 000 eurot, 2,500% Instrumentide lunastustähtpäev 20. mai 2022; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	545,0	Fikseeritud 2,500%	20. mai 2022
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 57 000 000 eurot, 1,07% Võlakirjade lunastustähtaeg 2025. aasta, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	57,0	Fikseeritud 1,070%	12. mai 2025
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 1 270 000 000 Hongkongi dollarit, ujuv intressimäär, võlakirjade lunastustähtaeg 2025. aasta september, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	150,5	Fikseeritud 3,001%	4. september 2025
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 50 000 000 eurot, 3,086% Instrumentide lunastustähtpäev 23. august 2027; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	50,0	Fikseeritud 3,086%	23. august 2027
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 25 000 000 eurot, 1,00% Võlakirjade lunastustähtaeg 2027. aasta, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	25,0	Fikseeritud 1,000%	8. oktoober 2017
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 200 000 000 Norra krooni, 3,80% Instrumentide lunastustähtpäev 27. mai 2029; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	20,8	Fikseeritud 3,800%	27. mai 2029
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 30 000 000 eurot, 1,70% Võlakirjade lunastustähtaeg 2030. aasta, 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	30,0	Fikseeritud 1,700%	21. august 2030
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 50 000 000 eurot, 2,045% Instrumentide lunastustähtpäev 18. november 2030; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	50,0	Fikseeritud 2,045%	18. november 2030
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 30 000 000 eurot, 3,068% Instrumentide lunastustähtpäev 21. märts 2034; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	30,0	Fikseeritud 3,068%	21. märts 2034
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 30 000 000 eurot, fikseeritud intressimäär; lunastustähtaeg 2034. aasta; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	30,0	Fikseeritud 3,015%	31. märts 2034

Pohjola Bank plc, emissiooni maht 40 000 000 eurot, fikseeritud intressimäär; lunastustähtaeg 2034. aasta; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	40,0	Fikseeritud 3,000%	11. aprill 2034
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 40 000 000 eurot, 1,40% Instrumentide lunastustähtpäev 16. märts 2035; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	40,0	Fikseeritud 1,400%	16. märts 2035
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 30 000 000 eurot, 2,155% Instrumentide lunastustähtpäev 20. november 2035; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	30,0	Fikseeritud 2,155%	20. november 2035
Pohjola Bank plc, emissiooni maht 2 500 000 000 Jaapani jeeni, 1,30 protsenti. Instrumentide lunastustähtpäev 27. november 2035; 20 000 000 000 euro suuruse võlainstrumentide emiteerimise programmi alusel	19,1	Fikseeritud 1,300%	27. november 2035

Intressimäär on emissioonivääringule vastav määr. Euro ekvivalentide arvutamisel võetakse aluseks Euroopa Keskpanga keskmine vahetuskurss bilansipäeva seisuga. Pohjola Bank plc emiteeritud struktureeritud võlakirjade nimimaht oli 1252 miljonit eurot (1303). Võlakirjade intressimäär määratakse kindlaks intressi, aktsia, aktsiaindeksi või muu sarnase aluseks oleva instrumendi põhjal. Võimalik investori saadav lisatootlus võlakirjadelt maandatakse vastavat tuletisstruktuuri kasutades.

Lisa 35. Eraldised ja muud kohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Eraldised	0	0
Muud kohustused		
Rahaülekannete kohustused	974	819
Viitvõlad		
Intressivõlad	152	152
Intressivõlad	444	513
Muud viitvõlad	59	56
Pensionikohustused	11	68
Tuletislepingutega seotud marginaalikohustused	0	0
Tuletislepingutega seotud krediitoe lisalepingute tagatistest tulenevad nõuded	1030	722
Muud	96	148
Eraldised ja muud kohustused kokku	2766	2479

Muude kohustuste kirje „Muud” hõlmab 35 miljoni euro (29) ulatuses võlgnevusi väärtpaberitelt.

Eraldiste muutused miljonit eurot	Ümberkorraldused	Kokku
1. jaanuar 2015	0	0
Eraldiste kasv	0	0
Eraldiste kasutamine	0	0
31. detsember 2015	0	0

Eraldiste muutused miljonit eurot	Ümberkorraldused	Kokku
1. jaanuar 2014	1	1
Eraldiste kasutamine	-1	-1
31. detsember 2014	0	0

Kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammid

Pohjola Grupp on rahastanud oma pensioniprogrammide varasid OP Bank Group Pension Fundi, OP Bank Group Pension Foundationi ja kindlustusseltside kaudu. Pension Foundationi ja kindlustusseltsi lisapensionidega seotud programme ning töötajate pensionide seaduse kohaseid vanadus- ja invaliidsuspensionide kogumisprogramme, mida haldab Pension Fund, käsitletakse kindlaksmääratud hüvitistega pensioniprogrammidena. Makseid, mis tehakse töötajate pensionide seaduse kohasesse põlvkondadevahelisse ümberjaotamissüsteemi, käsitletakse kindlaksmääratud sissemaksetega programmidenä.

OP Bank Group Pension Fund

OP Bank Group Pension Fund haldas 2015. aastal Pohjola Grupi tööandjate töötajate kui fondi liikmete kohustuslikku pensionikindlustust. 31. detsembril 2015 viidi väljaspool gruppi olevad kohustuslikud pensionikindlustuslepingud kindlustusseltsilt üle OP Bank Group Pension Fundile. Pärast üleviimist haldab kõiki OP Financial Groupi kohustuslikke pensionikindlustuslepinguid OP Bank Group Pension Fund. Üleviimise mõju 6,0 miljonit eurot kajastati kasumiaruandes.

Töötajate pensionide seaduse kohase kohustusliku pensioniskeemi alusel makstakse hüvitisi tööaastate ja tulu põhjal kooskõlas seaduses sätestatuga. Töötajate pensioniskeemi alusel ettenähtud hüvitised hõlmavad kuni 2016. aasta lõpuni vanaduspensionit, osaaajaga töötavatele pensioniealistele isikutele makstavat pensionit, toitjakaotuspensionit ja taastusravihüvitisi. Seaduse järgi on vanaduspensionit puhul pensioniiga 63–68 eluaastat. 2015. aastal võttis Soome parlament vastu töötajate pensionide muudetud seaduse, mis jõustub 2017. aasta alguses. Seadusega muudetakse hüvitisi, asendatakse osaaajaga pension osalise ennetähtaegse pensioniga ja lisatakse uus hüvitis tööaastate põhjal arvestatava pensioni eest. Õigusakti muudatust on võetud arvesse arvutamisel ning selle mõju –1,3 miljonit eurot on kajastatud kasumiaruandes. Ülekantud lepingute muudatuse mõju on võetud arvesse kasumi ülekandmise mõjus.

Kõnealuse seaduse kohane pensioniskeem põhineb süsteemil, mis koosneb rahastatud süsteemist ja põlvkondadevahelisest ümberjaotamissüsteemist. Pensionikindlustusasutus, mis on kindlustanud iga töösuhte, haldab iga töötaja nimel vahendeid. Pension Fundi poolt igal aastal välja makstud pensionihüvitiste kogumisosa moodustab keskmiselt veerandi.

Pension Fundi eesmärk on hallata kohustuslikku pensionikindlustust nii, et sissemaksete tase jääb aasta-aastalt samaks ning on väiksem kui töötajate pensioniskeemi keskmine sissemaksetase. Kõige suurem kaasnev risk on võimalus, et investeerimisvarade tegelik tootlus on väiksem kui pensionskeemist tulenev tegelik keskmine investeeringutootlus. Kui see risk realiseerub mitu aastat järjest, toob see kaasa kindlustuse sissemaksete taseme tõusu.

OP Bank Group Pension Fundi kõige märkimisväärsamad kindlustusmatemaatilised riskid on seotud intressi- ja tururiskiga, pensionihüvitiste tulevase tõusuga ning pidevalt kasvava oodatava elueaga. Pensionikohustuste diskontomäära muutus avaldab suurt mõju pensionikohustuste summale.

Töötajatele makstavate hüvitiste seaduse kohaselt peab Pension Fund investeerima oma varad turvaliselt ja kasumlikult ning oma likviidsust silmas pidades. Pension Fund peab hõlmama pensionikohustustest tulenevat kindlustuskohustist. Kindlustuskohustise katmisel peab fond võtma arvesse, mis liiki kindlustusega on tegemist, ning tagama vastavalt oma varade turvalisuse, tootluse ja likviidsuse ning selle, et varad oleksid nõutaval määral mitmekesised ja hajutatud. Samas seaduses on üksikasjalikumalt sätestatud varad ja kohustused, mille kindlustuskohustis peab katma. Seadusest tulenevalt on Pension Fundil kindel solventsuslimit, mis tuleb katta solventsuskapitali kaudu.

Investeeringute eest vastutav Pension Fundi kuratoorium kinnitab Pension Fundi varadega seotud investeerimiskava. Pensioniasutuse peaaktuaar koostab igal aastal kindlustuskohustiste ja pensionikulude muutuste prognoosi. Selle põhjal võetakse investeerimisvara jaotusel arvesse kindlustustehingute kindlustuskohustise laadi kohta sätestatud nõudeid seoses turvalisuse, tootluse ja likviidsuse tasemega, samuti Pension Fundi riskivõtmissuutlikkust.

OP Bank Group Pension Foundation

OP-Bank Group Pension Foundation haldab Pohjola Grupi tööandjate pakutavat töötajate lisapensionikindlustust. Pension Foundationi eesmärk on maksta Pension Foundationi alla kuuluvatele kaetud töötajatele vanadus- ja invaliidsuspensionit hüvitist ja haigushüvitist ning nende soodustatud isikutele toitjakaotuspensionit ja matusetootust. Peale selle võib Pension Foundation maksta kõnealustele töötajatele taastusraviga seotud hüvitisi. Kuna lisapensionit pakkumine on vabatahtlik, siis ei kuulu kõik Pension Fundi kuuluvad tööandjad automaatselt Pension Foundationisse. Pension Foundationi tagatav lisapension on täies ulatuses kogumispension.

Pension Foundation katab iga töötaja, kes on saanud 20 aastaseks ja kes on töötajate pensionide seaduse mõistes töötanud kaks aastat järjest Pension Foundationis osaleva tööandja juures ning kelle töösuhe algas enne 1. juulit 1991. Palga/töötasu kasutamine pensioni arvutamise alusena viitab pensioni aluseks olevale tasule, mis põhineb ühel ja samal töösuhtel ning arvutatakse Soome töötajate pensionide seaduse järgi, mis kehtis kuni 31. detsembrini 2006. Pension Foundationiga kaetud isikute pensioniiga on 60–65 eluaastat olenevalt tööjõurühmast, kuhu töötaja Pension Foundationi eeskirjade alusel kuulub.

Kõige suurem kaasnev risk on võimalus, et investeerimisvarade tegelik tootlus on väiksem kui miinimumtootluse sihttase. Kui see risk realiseerub mitu aastat järjest, toob see kaasa kindlustusmaksete suurenemise.

OP Bank Group Pension Foundationi kõige märkimisväärsamad kindlustusmatemaatilised riskid on seotud intressi- ja tururiskiga, pidevalt kasvava oodatava elueaga ning inflatsiooniriskiga. Pensionikohustuste diskontomäära muutus avaldab suurt mõju pensionikohustuste summale.

Investeeringute eest vastutav Pension Foundationi kuratoorium kinnitab fondi varadega seotud investeerimiskava. Pensioniasutuse peaaktuaar koostab igal aastal kindlustuskohustiste ja pensionikulude muutuste prognoosi. Selle põhjal võetakse investeerimisvara jaotusel arvesse kindlustustehingute kindlustuskohustise laadi kohta sätestatud nõudeid seoses turvalisuse, tootluse ja likviidsuse tasemega, samuti Pension Foundationi riskivõtmisutliikkust.

Kindlaksmääratud hüvitistega programmide bilansiline väärtus, miljonit eurot	Kindlaksmääratud hüvitistega seotud kohustused		Varade õiglane väärtus		Netokohustused (netovarad)	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Algsaldo seisuga 1. jaanuar	267	186	-199	-171	68	15
Kindlaksmääratud hüvitistega kajastatud pensionikulud						
Jooksva teenistusega seotud pensionikulud	6	4			6	4
Intressikulu (intressitulul)	5	6	-4	-6	1	0
Programmi kärpimise ja kohustuse täitmise või varasema teeninduskulu mõju	89	0	-94		-5	0
Halduskulud			0	0	0	0
Kokku	100	10	-98	-6	2	4
Ümberhindamisest tulenev muu koondkasumi all kajastatud kahjum (kasum)						
Majanduslike ootuste muutusest tulenev kindlustusmatemaatiline kahjum (kasum)	-58	64			-58	64
Demograafiliste ootuste muutusest tulenev kindlustusmatemaatiline kahjum (kasum)						
Tootlus töötajate pensionide seaduse intressimäära erinevusest ja vanaduspensioni kohustuste kasv (neto)	1	1	-1	-1		
Kogemuspõhine korrigeerimine	4	12			4	12
Programmi varade tootlus, v.a kindlaksmääratud hüvitistega seotud kohustuste (varade) summa (-)			-9	-26	-9	-26
Kokku	-54	77	-10	-27	-64	50
Muud						
Tööandja sissemaksed			-2	-1	-2	-1
Makstud hüvitised	-7	-6	7	6		
Kokku	-7	-6	5	5	-2	-1
Lõppsaldo seisuga 31. detsember	307	267	-302	-199	5	68

	31. detsember 2015	31. detsember 2014*
Bilansis kajastatud kohustused ja varad, miljonit eurot		
Netokohustused/-varad (Pension Foundation)	-7	3
Netokohustused/-varad (Pension Fund)		46
Netokohustused/-varad (muud pensioniprogrammid)	11	20
Netokohustused/-varad kokku	5	68

* Näitajad hõlmavad 42 000 eurot Pohjola varahalduse segmendi kui lõpetatud tegevuse kindlaksmääratud hüvitisega pensionikulusid, 183 000 eurot kahjumeid (kasumeid), mis tulenevad muu koondkasumi all kajastatud ümberarvestustest, ja 596 000 eurot bilansis kajastatud pensionikohustusi.

Pension Fundi ja Pension Foundationi varad hindamismeetodi järgi,

31. detsember 2015, miljonit eurot	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad ja osalused	7	0	8	15
Võlakirjad	17	32	3	52
Kinnisvara			21	21
Investeeringufondid	105	0	59	164
Struktureeritud investeeringuvahendid			1	1
Tuletisinstrumentid	0			0
Muu vara	22	1		23
Kokku	151	33	91	275

Pension Fundi ja Pension Foundationi varad hindamismeetodi järgi,

31. detsember 2014, miljonit eurot	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad ja osalused	4	2	4	10
Võlakirjad	17	28	1	46
Kinnisvara			14	14
Investeeringufondid	59		32	90
Struktureeritud investeeringuvahendid			1	1
Tuletisinstrumentid	0			0
Muu vara	11	1		12
Kokku	91	31	52	173

1. taseme varade õiglane väärtus määratakse kindlaks turukursside alusel.

2. taseme varade õiglane väärtus on finantsinstrumendi komponentide või sarnaste finantsinstrumentide turuhinnast tuletatud väärtus või väärtus, mille saab kindlaks määrata tavapäraselt kasutatavate hindamismudelite või -meetoditega, kui õiglase väärtuse määramisel olulised sisendid põhinevad vaadeldavatel turuandmetel.

3. taseme varade õiglane väärtus määratakse kindlaks hinnamudeli alusel, mille sisendparameetritega kaasneb ebakindlus.

Kõige olulisemate varade osakaal programmiga seotud varade õiglasest koguväärtuses, %	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Aktsiad ja osalused	5	6
Finantssektor	0	
Metsandus	1	3
Kinnisvara	2	0
Muud	2	3
Võlakirjad	19	26
Riigivõlakirjad	1	1
Muud	18	25
Kinnisvara	7	8
Investeeringufondid	60	52
Erakapitalifondid	32	33
Võlakirjafondid	14	8
Kinnisvarafondid	8	5
Riskifondid	6	7
Tuletisinstrumentid	0	0
Intressimäära tuletisinstrumentid	0	0
Valuutatuletisinstrumentid		0
Muud		0
Struktureeritud investimisvahendid	0	1
Muud	8	7
Kokku	100	100
Pensioniprogrammide varade alla kuuluvad varad, miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
OP Financial Groupi ettevõtete emiteeritud väärtpaberid	3	3
Muud nõuded OP Financial Groupi ettevõtete vastu	26	15
Pohjola Grupi kasutuses kinnisvara		1
Kokku	30	19

Kindlaksmääratud hüvitistega programmi sissemaksed on 2016. aastal ligi 3 miljonit eurot.

Kindlaksmääratud hüvitistega pensionikohustuse kestus oli 31. detsembril 2015 Pension Fundis 19,4 aastat ja Pension Foundationis 13,8 aastat.

**Peamised kasutatud kindlustusmatemaatilised eeldused,
31. detsember 2015**

	Pension Fund	Pension Foundation	Muud
Diskontomäär, %	2,3	2,1	2,4
Tulevane tasu tõusu eeldus, %	1,6	1,6	1,6
Tulevane pensionitõus, %	1	1,2	1,2
Käibekordaja, %	3,0	0,5	
Inflatsioon, %	1,1	1,1	1,1
65aastaste isikute oodatav eluiga			
Mehed	19,0	19,0	19,0
Naised	24,7	24,7	24,7
45aastaste isikute oodatav eluiga 20 aasta pärast			
Mehed	20,6	20,6	20,6
Naised	26,4	26,4	26,4

**Peamised kasutatud kindlustusmatemaatilised eeldused,
31. detsember 2014**

	Pension Fund	Pension Foundation	Muud
Diskontomäär, %	2,0	1,8	1,9
Tulevane tasu tõusu eeldus, %	2,5	2,5	2,5
Tulevane pensionitõus, %	2,1	2,0	2,0–2,1
Käibekordaja, %	3,0	0,5	
Inflatsioon, %	2,0	2,0	2,0
65aastaste isikute oodatav eluiga			
Mehed	19,0	19,0	19,0
Naised	24,7	24,7	24,7
45aastaste isikute oodatav eluiga 20 aasta pärast			
Mehed	20,6	20,6	20,6
Naised	26,4	26,4	26,4

**Kindlaksmääratud hüvitisega pensionikohustuse
muutus**

	Pension Fund		Pension Foundation	
Peamiste kindlustusmatemaatiliste eelduste tundlikkusanalüüs, 31. detsember 2015	miljonit eurot	%	miljonit eurot	%
Diskontomäär				
0,5 protsendipunkti suurune tõus	–19	–8,4	–3	–6,2
0,5 protsendipunkti suurune langus	22	9,7	3	6,9
Pensionitõus				
0,5 protsendipunkti suurune tõus	21	9,3	3	6,2
0,5 protsendipunkti suurune langus	–19	–8,5	–3	–5,9
Suremus				
Oodatava eluea üheaastane pikenemine	7	3,1	1	2,7
Oodatava eluea üheaastane lühenemine	–7	–3,0	–1	–2,7

Peamiste kindlustusmatemaatiliste eelduste tundlikkusanalüüs, 31. detsember 2014	Kindlaksmääratud hüvitisega pensionikohustuse muutus			
	Pension Fund		Pension Foundation	
	miljonit eurot	%	miljonit eurot	%
Diskontomäär				
0,5 protsendipunkti suurune tõus	-17	-10,3	-4	-6,8
0,5 protsendipunkti suurune langus	20	12,2	4	7,7
Pensionitõus				
0,5 protsendipunkti suurune tõus	19	11,4	4	6,9
0,5 protsendipunkti suurune langus	-17	-10,3	-4	-6,4
Suremus				
Oodatava eluea üheaastane pikenemine	7	3,9	2	3
Oodatava eluea üheaastane lühenemine	-6	-3,8	-2	-2,9

Lisa 36. Maksukohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Tulumaksukohustused	10	37
Edasilükkunud maksukohustused	360	354
Maksukohustused kokku	370	391

Edasilükkunud maksukohustusi on üksikasjalikumalt kirjeldatud lisas 28.

Lisa 37. Allutatud kohustused

	Keskmine intressimäär %	31. detsember 2015, miljonit eurot	Keskmine intressimäär %	31. detsember 2014, miljonit eurot
Allutatud laenud	2,53	407	2,55	315
Muud				
Tagatiseta võlakirjad	3,37	1330	5,39	769
Allutatud kohustused kokku		1737		1084

Hübriidvõlakirjad / allutatud laenud

Esimese taseme omavahendite all hõlmatud hübriidvõlakirjad

1 Allutatud laen 10 miljardit Jaapani jeeni (76 miljonit eurot)

See on tähtajatu laen (tagasimaksetähtajata laen), millelt makstakse fikseeritud intressi 4,23% kuni 18. juunini 2034 ning seejärel muutuvat intressi, mis põhineb 6 kuu jeeni liboril + 1,58% (suurenev intressimäär). Intressi makstakse igal aastal 18. juunil ja 18. detsembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Laenu saab nõuda tagasi kõige varem 2014. aastal ning seejärel maksta tagasi pärast 2014. aastat intressi tasumise tähtpäevadel 18. juunil või 18. detsembril. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

2 Allutatud laen 50 miljonit eurot

See on tähtajatu laen, mille intressimäär ei suurene, kuid on 8% ülempiiriga. Laen anti 31. märtsil 2005 ning selle intressimäär oli esimesel aastal 6,5% ja seejärel 10 aasta CMS + 0,1%. Intressimakseid tehakse igal aastal 11. aprillil. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Laenu saab sisse nõuda intressi tasumise tähtpäeval kõige varem alates 11. aprillist 2010 järelevalveasutuse loal. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

3 Hübriidvõlakiri summas 60 miljonit eurot

Selle tähtajatu võlakirja muutuv intress põhineb 3 kuu euriboril + 0,65%, mis tuleb tasuda kord kvartalis 28. veebruaril, 30. mail, 30. augustil ja 30. novembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Laenu saab sisse nõuda kõige varem 30. novembril 2015 järelevalveasutuse loal ja seejärel intressi tasumise tähtpäevadel. Pärast 2015. aastat põhineb laenu muutuv intressimäär 3 kuu euriboril + 1,65% (suurenev intressimäär). Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena. Pohjola Bank plc maksab laenu enne tähtaega tagasi vastavalt laenutingimustele intressi maksmise kuupäeval, s.o 28. veebruaril 2016.

4 Allutatud laen 40 miljonit eurot

Selle tähtajatu laenu muutuv intress põhineb 3 kuu euriboril + 1,25%, mis tuleb tasuda kord kvartalis 28. veebruaril, 30. mail, 30. augustil ja 30. novembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Järelevalveasutuse loal võib laenu nõuda tagasi intressi tasumise tähtpäeval, 30. novembril 2010. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

5 Hübriidvõlakiri summas 50 miljonit eurot

17. juunil 2008 emiteeritud tähtajatu võlakiri summas 50 miljonit eurot, mille muutuv intress põhineb 3 kuu euriboril + 3,05%, mis tuleb tasuda kord kvartalis 17. märtsil, 17. juunil, 17. septembril ja 17. detsembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis intressi tasumise kohustus aegub. Järelevalveasutuse loal võib võlakirja nõuda sisse kõige varem 17. juunil 2013 ja seejärel intressi tasumise tähtpäevadel. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

6 Pohjola Insurance Ltd kapitalivõlakiri

Pohjola Insurance Ltd tähtajatu kapitalivõlakiri summas 50 miljonit eurot. 17. juunil 2008 emiteeritud võlakirjal on muutuv intressimäär, mis põhineb 3 kuu euriboril + 3,20% ja mis tuleb tasuda kord kvartalis. Intress, mida ei saa tasuda intressi tasumise kuupäeval, ja intress, mida Pohjola Insurance Ltd ei oleks saanud tasuda eelmistel intressi tasumise kuupäevadel, moodustavad tasumata intressi. Tasumata intressilt koguneb intress kooskõlas võlakirjade suhtes kohaldatava intressimääraga ning see iga intressimakse kuupäevani kogunenud lisaintress lisatakse tasumata intressile kõnealusel intressi tasumise kuupäeval. Emitent nõustub mitte jaotama dividende või muud kasumit ega ostma tagasi oma aktsiaid, kuni tasumata intress on täies ulatuses tasutud. Võlakirja võib tagasi osta kõige varem 2013. aastal ning selle põhisumma võib tagasi maksta üksnes siis, kui seadusega ettenähtud tingimused on täidetud. Võlakirja ei võeta arvesse kapitali adekvaatsuse mõõtmisel krediidiasutuste seaduse alusel, aga seda võib täiel määral kasutada kindlustusseltsi kapitali adekvaatsuse mõõtmisel.

Tagatiseta võlakirjad

1. Debentuurlaen 100 miljonit Šveitsi franki (92 miljonit eurot), mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 14. juuli 2021. Laenu fikseeritud intress on 3,375% aastas.
2. Debentuurlaen 100 miljonit eurot, mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 14. september 2021. Laenu fikseeritud intress on 5,25% aastas.
3. Debentuurlaen 500 miljonit eurot, mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 28. veebruar 2022. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenu fikseeritud intress on 5,75% aastas.
4. Debentuurlaen 10 miljardit Jaapani jeeni (76 miljonit eurot), mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 3. juuli 2025. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenul on ujuv intress: JPY Libor + 0,735%.
5. Debentuurlaen 3500 miljonit Rootsi krooni (381 miljonit eurot), mis on viieaastase ooteajaga (*non-call 5*) laen. Laenu tagasimaksmist võib alustada 25. augustist 2020 ja laenu tähtaeg on 25. august 2025. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenul on ujuv intress: Stibor + 1,60%.
6. Debentuurlaen 100 miljonit eurot, mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 25. september 2025. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenu fikseeritud intress on 2,405% aastas.

Punktides 1–6 nimetatud laenud on antud rahvusvahelistel kapitaliturgudel.

Lisaks emiteeris Pohjola Bank plc 13. aprillil 2015 fikseeritud intressiga debentuurlaenu 0,4 miljonit eurot, mis on seotud OP Financial Groupi juhtkonna tasustamisega.

Pohjola Bank plc ei ole rikkunud laenulepingute tingimusi, mis puudutavad põhisummat, intressi või muid asjaolusid. Raamatupidamise aastaaruanne hõlmab 1 miljonit eurot, mis kajastab laenude hinnaerinevusi (0). Nimi- ja bilansilise väärtuse erinevus tuleneb intressiriski mõõtmisega seotud õiglase väärtuse riskimaandusest.

Lisa 38. Omakapital

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Emaettevõtte aktsionäride osa kapitalis ja reservides		
Aktsiakapital	428	428
Reservid		
Piiratud reservid		
Ülekurss	519	519
Reservfond	204	204
Õiglase väärtuse reserv		
Õiglase väärtuse hindamine		
Võlakirjad	32	102
Aktsiad ja osalused	77	112
Rahavoo riskimaandus	11	17
Muud piiratud reservid	1	1
Piiramata reservid		
Investeeritud piiramata omakapitali reserv	298	298
Muud piiramata reservid	72	72
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		
Eelmise majandusaasta kasum (kahjum)	1478	1104
Perioodi kasum (kahjum)	517	461
Emaettevõtte aktsionäride osa kapitalis ja reservides	3637	3316
Mittekontrolliv osalus	105	92
Omakapital kokku	3741	3408

Aktsiakapital ja aktsiad

OP Cooperative'i poolse Pohjola Bank plc avaliku vabatahtliku pakkumise lõpetamise järel eemaldati Pohjola Bank plc aktsiad aktsiaraamatust 28. novembril 2014 ning A- ja K-aktsiad liideti üheks aktsiaklassiks. Aktsiate arv jäi samaks: 319 551 415. Aktsiatel puudub nimiväärtus ja nende kajastatud väärtus (ligikaudne arv) on 1,34 eurot aktsia kohta. Kõik emiteeritud aktsiad on täielikult sisse makstud.

Dividendide jaotamise ettepanek

Nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku maksta dividendi 0,48 eurot aktsia kohta, kokku 153 miljonit eurot.

Ülekurss

Ülekurss moodustati 1. septembri 2006. aasta eelsete määruste kehtivuse ajal. Ülekurssi sisestatud kirjed hõlmavad summasid, mis ületavad märgitud väärtuse, mida on makstud aktsiatelt õiguste emissioonil, ning summasid, mis ületavad aktsia märgitud väärtuse ja mida makstakse aktsia märkimisel aktsioptsioonide alusel.

Ülekurssi võib alandada kooskõlas aktsiakapitali vähendamist reguleerivate määrustega ning kasutada aktsiakapitali suurendamiseks. Märkimishinna summa, mis ületab 2006. aasta septembris ja novembris märgitud aktsiate kajastatud väärtuse aktsioptsioonide alusel, sisestati ülekurssi, sest üldkoosolek tegi otsuse emiteerida aktsioptsioone enne uue äriühingute seaduse jõustumist. Muul juhul ei ole olnud enam alates 1. septembrist 2006 võimalik ülekurssi suurendada.

Reservfond

Reservfond koosneb kasumist, mis on kantud fondi eelnevatel perioodidel, ja laenukahjumieraldistest, mis kanti fondi 1990. aastal. Reservfondi võib kasutada selleks, et katta kahjumeid, mille katmiseks ei piisa piiramata omakapitalist. Reservfondi võib kasutada ka aktsiakapitali suurendamiseks ja vähendada seda samal viisil nagu aktsiakapitaligi. Alates 1. septembrist 2006 ei ole enam olnud võimalik reservfondi suurendada.

Õiglase väärtuse reserv

Õiglase väärtuse reserv hõlmab müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse muutust. Sellesse reservi kuuluvate kirjete kajastamine lõpetatakse ja neid kajastatakse kasumiaruandes, kui müügivalmis finantsvara võõrandatakse või selle väärtus väheneb. Reserv hõlmab ka intressimäära tuletislepingute õiglase väärtuse netomuutust kui rahavoogude riskimaandust, mis on tunnistatud kehtivaks ja mida on kohandatud edasilükkunud maksude jaoks. Õiglase väärtuse muutused hõlmatakse kasumiaruandes ajavahemikul, mille jooksul kaitstud rahavood mõjutavad puhastulu.

Õiglase väärtuse reserv pärast tulumaksu

miljonit eurot	Müügivalmis finantsvarad			Kokku
	Võlakirjad	Aktsiad, osalused ja investeerimisfondid	Rahavoo riskimaandus	
Algsaldo seisuga 1. jaanuar 2015	102	112	17	231
Õiglase väärtuse muutused	-88	36	4	-48
Ülekanded puhtasse intressitulusse			-11	-11
Kasumiaruandesse üle kantud kapitalikasvutulu		-88		-88
Kasumiaruandesse üle kantud kahjum, mis on tingitud väärtuse langusest		8		8
Edasilükkunud maks	18	9	1	28
Lõppsald o seisuga 31. detsember 2015	32	77	11	120

miljonit eurot	Müügivalmis finantsvarad			Kokku
	Võlakirjad	Aktsiad, osalused ja investeeringimis- fondid	Rahavoo riski- maandus	
Algsaldo seisuga 1. jaanuar 2014	44	113	11	168
Õiglase väärtuse muutused	73	77	18	168
Ülekanded puhtasse intressitulusse			-12	-12
Kasumiaruandesse üle kantud kapitalikasvutulu		-78		-78
Kasumiaruandesse üle kantud kahjum, mis on tingitud väärtuse langusest		0		0
Edasilükkunud maks	-15	0	-1	-16
Lõppsaldo seisuga 31. detsember 2014	102	112	17	231
Õiglase väärtuse reserv pärast makse on järgmine:				
Jätkuv tegevus				231
Lõpetatud tegevus				0
Kokku				231

Õiglase väärtuse reserv enne makse oli kokku 150 miljonit eurot (288) ja sellega seonduv edasilükkunud maksukohustus 30 miljonit eurot (57). 31. detsembril olid positiivsed omakapitaliinstrumentide turuväärtuse meetodil koostatud hinnangud enne makse õiglase väärtuse reservis kokku 107 miljonit eurot (149) ja negatiivsed turuväärtuse meetodil koostatud hinnangud 12 miljonit eurot (9). Jaanuaris-detsembris ulatusid kasumiaruande kaudu kajastatud väärtuse langusest tingitud kahjumid õiglase väärtuse reservis 9 miljoni euroni (1), millest omakapitaliinstrumentid moodustasid 8 miljonit eurot (0). Negatiivse õiglase väärtuse reservi võib taastada varade väärtuse tõstmise, kapitalikahjumite ja kajastatud väärtuse languste kaudu.

Muud piiratud reservid

Need reservid koosnevad jaotamata kasumist, tuginedes põhikirjale või reservide eesmärgi kirjeldavatele reeglitele.

Investeeringut piiramata omakapitali reserv

2009. aasta õiguste pakkumise kaudu kogutud kapital lisati investeeringut piiramata omakapitali reservi.

Muud piiramata reservid

Need reservid koosnevad jaotamata kasumist, tuginedes üldkoosoleku otsustele.

Eelmiste perioodide jaotamata kasum

Jaotamata kasum sisaldab ka maksustamata reserve (vabatahtlikud eraldised ja kiirenenud kulum), mis kuuluvad grupi ettevõtete seadusjärgsetesse raamatupidamise aruannetesse, ning tasanduseraldist ja kindlustusseltside kindlustusmatemaatilisi kasumeid/kahjumeid, mida on kajastatud jaotamata kasumi all, millest on maha arvatud edasilükkunud maks IFRSi-kohastes raamatupidamise aastaaruannetes.

RISKIJUHTIMISARUANDE LISAD

Lisa 2 hõlmab riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse juhtimise põhimõtteid. Lisades 40–56 on esitatud panganduse ja muu tegevuse riskipositsioon; Pohjola Grupi kapitali adekvaatsuse andmed on avaldatud OP Financial Groupi raamatupidamise aastaaruannete osana. Pohjola Grupi kapitalibaas, miinimumkapitali nõuded, tuletislepingud ja vastaspoole risk on esitatud lisades 57–60 ning kahjukindlustuse riskipositsioon lisades 61–72.

Lisa 39. Pohjola Grupi riskipositsioon geograafiliste piirkondade ja riskiklasside kaupa

Enamus Pohjola Grupi riskipositsioonist paikneb ELi riikides. Riskipositsioonid hõlmavad kõiki bilanssisiseseid ja -väliseid kirjeid ning põhinevad kapitali adekvaatsuse puhul kasutatavatel väärtustel.

Riskipositsioon geograafiliste piirkondade järgi seisuga 31. detsember 2015, miljonit eurot

Geograafiline piirkond	Valitsuse ja kesk-pangaga seotud riskipositsioon	Krediidi-asutustega seotud riskipositsioon	Ette-võtetega seotud riskipositsioon	Jae-klientidega seotud riskipositsioon	Oma-kapitali-investeeringud*	Kollaterali-seeritud võlakirjad**	Muud	Kokku
Soome	11 250	7652	24 771	2147	549	519	56	46 944
Balti riigid	71	0	1291	6	0			1368
Muud	56	494	609	37	8	1469		2673
Põhjamaad								
Saksamaa	2256	218	48	87	12	861		3483
Prantsusmaa	339	386	81	63	28	926	1	1824
GIIPS-riigid***	16	21	75	3	23	38		176
Muud ELi riigid	2628	1074	418	226	245****	1061	7	5659
Ülejäänud		165	49	30	14	82		341
Euroopa								
USA	16	141	53	172	84		2	468
Venemaa		26	16	0	2			44
Aasia		190	75	19	25			309
Muud riigid	32	52	57	16	156****	1031		1343
Kokku	16 662	10 418	27 544	2808	1146	5987	67	64 633

* Hõlmab ka 54 miljonit eurot võlakirjafondides.

** Koosneb eluasemehüpoteekväärtpaberite, varaga tagatud väärtpaberite ja pandikirjade investeeringutest.

*** Riskipositsioon Hispaanias ulatus 29 miljoni euron ja Itaalias 22 miljoni euron.

**** Koosneb peamiselt investeeringutest Euroopa fondidesse teistes ELi riikides ja tärganud turumajandusega riikides ning globaalsetesse fondidesse muudes riikides.

Riskipositsioon geograafiliste piirkondade järgi seisuga 31. detsember 2014, miljonit eurot

Geograafiline piirkond	Valitsuse ja kesk-pangaga seotud riskipositsioon	Krediidi-asutustega seotud riskipositsioon	Ettevõtetega seotud riskipositsioon	Jae-klientidega seotud riskipositsioon	Oma-kapitali-investeeringud*	Kollaterali-seeritud võlakirjad**	Muud	Kokku
Soome	5273	18 349	23 759	1968	279	461	25	50 114
Balti riigid	189	2	775	4	0			971
Muud	0	483	504	23	4	1165	0	2180
Põhjamaad								
Saksamaa	1569	182	32	106	4	424		2316
Prantsusmaa	220	494	58	39	22	894		1726
GIIPS-riigid***	15	23	126	1	16	362		544
Muud ELi riigid	1256	1190	263	192	220****	639	2	3763
Ülejäänud		157	57	14	5	87		320
Euroopa								
USA		194	61	81	48			385
Venemaa		79	37	0	1			117
Aasia		381	74	15	24			494
Muud riigid	1	64	12	28	204****	515		824
Kokku	8524	21 598	25 759	2472	828	4547	28	63 755

* Hõlmab ka 160 miljonit eurot võlakirjafondides.

** Koosneb eluasemehüpoteekväärtpaberite, varaga tagatud väärtpaberite ja pandikirjade investeeringutest.

*** Riskipositsioon Hispaanias ulatus 148 miljoni euroni ja Itaalias 142 miljoni euroni.

**** Koosneb peamiselt investeeringutest Euroopa fondidesse teistes ELi riikides ja tärnanud turumajandusega riikides ning globaalsetesse fondidesse muudes riikides.

Pangandus- ja muu tegevuse segmendi riskipositsioon

Nendes lisades kasutatakse Soome statistikaameti liigitust, kaldudes osaliselt kõrvale liigitusest, mida on kasutatud nõukogu aruandes esitatud riskipositsiooni osas.

Lisa 40. Finantsvaradelt kajastatud kahjum varade väärtuse langusest

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Tuletislepingud		
Kauplemiseks hoitavad	0	2
Laenud ja nõuded		
Antud laenud	30	15
Garantiidest tulenev debitoorne võlgnevus	-1	10
Müügivalmis finantsvarad		
Aktsiad ja osalused	0	1
Kokku	29	28

Lisa 41. Riskipositsioon

		Soome Vara			Muud riigid Vara	
	Bilansiline	väärtuse	Kogunenud	Bilansiline	väärtuse	Kogu-
31. detsember 2015, miljonit eurot	väärtus	langus	intress	väärtus	langus	nenud
Varad						intress
Nõuded krediidiasutuste vastu	9352	0	8	327	-1	4
Nõuded klientide vastu	14 295	227	46	1723	16	2
Kapitalirent	1144			22		
Võlakirjad	1453		20	10 627		59
Muud	158			438		
Kokku	26 403	227	74	13 136	15	65
Bilansivälised kohustused						
Kasutamata püsikrediidivõimalused	5154			591		
Tagatised ja akreditiivid	1905			435		
Tuletislepingud	1069			4979		
Muud	149			245		
Kokku	8277			6250		
Kogu riskipositsioon	34 680	227	74	19 386	15	65

		Soome Vara			Muud riigid Vara	
	Bilansiline	väärtuse	Kogunenud	Bilansiline	väärtuse	Kogu-
31. detsember 2014, miljonit eurot	väärtus	langus	intress	väärtus	langus	nenud
Varad						intress
Nõuded krediidiasutuste vastu	9638		10	618		4
Nõuded klientide vastu	13 107	238	41	1244	14	1
Kapitalirent	1136			26		
Võlakirjad	1210		17	7076		68
Muud	114			879		
Kokku	25 205	238	68	9843	14	73
Bilansivälised kohustused						
Kasutamata püsikrediidivõimalused	3822			543		
Tagatised ja akreditiivid	2139			610		
Tuletislepingud	1230			5138		
Muud	87			249		
Kokku	7278			6540		
Kogu riskipositsioon	32 484	238	68	16 383	14	73

Tabelites on esitatud tuletislepingute kajastatud positiivne turuväärtus.

Lisa 42. Riskipositsioon sektorite järgi

31. detsember 2015, miljonit eurot	Bilansilised väärtused		Bilansivälised väärtused		Kokku
	Soome	Välis-ettevõtted	Soome	Välis-ettevõtted	
Mittepangandussektor	13 529	2003	6330	874	22 737
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	10 785	6014	1031	5222	23 051
Kodumajapidamised	1319	25	270	0	1614
Mittetulundusühingud	207	131	38		376
Avaliku sektori asutused	636	5029	608	154	6427
Kokku	26 476	13 201	8277	6250	54 205

31. detsember 2014, miljonit eurot	Bilansilised väärtused		Bilansivälised väärtused		Kokku
	Soome	Välis-ettevõtted	Soome	Välis-ettevõtted	
Mittepangandussektor	12 595	1191	6241	697	20 723
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	10 924	5492	264	5675	22 354
Kodumajapidamised	1202	22	247	0	1471
Mittetulundusühingud	176	210	8		394
Avaliku sektori asutused	378	3003	518	167	4066
Kokku	25 274	9916	7278	6540	49 008

Bilansilised väärtused sisaldavad väärtuse languseid ja kogunenud intressitulu.

Lisa 43. Nõuded krediitdiasutuste ja klientide vastu ning ebatõenäoliselt laekuvad arved

31. detsember 2015, miljonit eurot	Väärtuse languseta (bruto)	Langenud väärtusega (bruto)	Kokku	Vara väärtuse langus	Bilansi-line väärtus
Nõuded krediitdiasutuste ja klientide vastu					
Nõuded krediitdiasutuste vastu	9680		9680	1	9678
Nõuded klientide vastu, sh	16 008	252	16 261	243	16 018
Pangagarantiidega seotud nõuded	0	10	10	10	0
Kapitalirent	1166		1166		1166
Arvelduskrediidid					
Kokku	26 854	252	27 106	244	26 862
Nõuded krediitdiasutuste ja klientide vastu sektorite kaupa					
Mittepangandussektor	14 385	252	14 637	235	14 402
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	10 567		10 567	2	10 565
Kodumajapidamised	1351		1351	7	1344
Mittetulundusühingud	207	0	207	0	207
Avaliku sektori asutused	344		344	0	344
Kokku	26 854	252	27 106	244	26 862

	Väärtuse languseta (bruto)	Langenud väärtusega (bruto)	Kokku	Vara väärtuse langus	Bilansiline väärtus
31. detsember 2014, miljonit eurot*					
Nõuded krediitiasutuste ja klientide vastu					
Nõuded krediitiasutuste vastu	10 257		10 257		10 257
Nõuded klientide vastu, sh	14 338	266	14 603	252	14 351
Pangagarantiidega seotud nõuded	0	12	12	12	1
Kapitalirent	1162		1162		1162
Arvelduskrediidid					
Kokku	25 756	266	26 022	252	25 770
Nõuded krediitiasutuste ja klientide vastu sektorite kaupa					
Mittepangandussektor	12 661	265	12 926	242	12 683
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	11 341		11 341		11 341
Kodumajapidamised	1233		1233	9	1223
Mittetulundusühingud	177	0	177	0	177
Avaliku sektori asutused	345		345		345
Kokku	25 756	266	26 022	252	25 770

Ühiselt hinnatud nõuete väärtuse langused on omistatud mittepangandussektorile. Nende summa oli 20 miljonit eurot (22).

	Väärtuse languseta (bruto)	Langenud väärtusega (bruto)	Kokku	Võlgnevus	Vara väärtuse langus	
					Eraldi hinnatud	Ühiselt hinnatud
31. detsember 2015, miljonit eurot						
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded						
Nõuded krediitiasutuste vastu						1
Nõuded klientide vastu, sh	153	252	406	109	224	19
Pangagarantiidega seotud nõuded	0	10	10		10	0
Kapitalirent	3		3	0		
Kokku	156	252	409	109	224	20
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded sektorite kaupa						
Mittepangandussektor	146	252	398	105	224	11
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid				0		2
Kodumajapidamised	9		9	4		7
Mittetulundusühingud	1	0	2	0	0	0
Avaliku sektori asutused				0		0
Kokku	156	252	409	109	224	20

					Vara väärtuse langus	
	Väärtuse languseta (bruto)	Langenud väärtusega (bruto)	Kokku	Võlgnevus	Eraldi hinnatud	Ühiselt hinnatud
31. detsember 2014, miljonit eurot						
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded						
Nõuded klientide vastu, sh	221	266	487	102	230	22
Pangagarantiidega seotud nõuded	0	12	12		12	
Kapitalirent				0		
Kokku	221	266	487	102	230	22
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded sektorite kaupa						
Mittepangandussektor	209	265	474	98	230	13
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	0		0			
Kodumajapidamised	11		11	4		9
Mittetulundusühingud	1	0	2	0	0	
Avaliku sektori asutused				0		
Kokku	221	266	487	102	230	22

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded

31. detsember 2015, miljonit eurot	Toimivad nõuded krediidi- asutuste ja klientide vastu (bruto)	Viivisnõuded krediidi- asutuste ja klientide vastu (bruto)	Nõuded krediidi- asutuste ja klientide vastu, kokku (bruto)	Eraldi hinnatud väärtuse langus	Nõuded krediidi- asutuste ja klientide vastu (neto)
Üle 90 päeva tähtaja ületanud		111	111	93	17
Makseviivituses olevaks liigitatud		242	242	128	113
Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenud:					
Muudetud tingimustega	47	9	56	3	54
Kokku	47	362	409	224	184

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded

31. detsember 2014, miljonit eurot	Toimivad nõuded krediitiasutuste ja klientide vastu (bruto)	Viivisnõuded krediit- asutuste ja klientide vastu (bruto)	Nõuded krediit- asutuste ja klientide vastu (bruto)	Eraldi hinnatud väärtuse langus	Nõuded krediit- asutuste ja klientide vastu (neto)
Üle 90 päeva tähtaja ületanud		158	158	-20	40
Makseviivituses olevaks liigitatud		245	245	107	138
Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenud:					
Muudetud tingimustega	61	23	84	5	79
Kokku	61	426	487	230	257

Grupp kajastab rohkem kui 90 päeva tähtaja ületanud nõudena summat, mille intressi- või põhisumma on tähtaja ületanud üle kolme kuu. Kahe madalaima krediitireitinguga (11–12) lepinguid kajastatakse makseviivituses olevatena. Restruktureeritud nõuded hõlmavad nõudeid, mis on läbi räägitud kliendi rahaliste raskuste tõttu. Muudetud tingimustega nõuete laenutingimusi on leevendatud kliendi finantsraskuste tõttu, näiteks selliselt, et klient maksab 6–12 kuu jooksul üksnes intressi. Allahinnatud ja nullintressimääraga nõuded, mida varem kajastati ebatõenäoliselt laekuvate nõuete all, on restruktureeritud laenude mõiste alt välja jäetud.

Põhisuhtarv, %	2015	2014
Nõuded, mille väärtuse langust on eraldi hinnatud, osakaal ebatõenäoliselt laekuvates arvetes	54,9%	47,3%

Tähtaja ületanud, aga väärtuse languseta finantsvarad lunastustähtaegade kaupa

31. detsember 2015, miljonit eurot	Alla 30	Päevade arv 30–90	Üle 90–180	Üle 180	Kokku
Tähtaja ületanud, aga väärtuse languseta laenud ja nõuded	215	37	21	6	280

31. detsember 2014, miljonit eurot	Alla 30	Päevade arv 30–90	Üle 90–180	Üle 180	Kokku
Tähtaja ületanud, aga väärtuse languseta laenud ja nõuded	228	33	20	25	305

Lisa 44. Laenukahjumid ja väärtuse langus

Laenukahjumid ja väärtuse langus

miljonit eurot	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Laenukahjum ja väärtuse langus (bruto)	155	156	132	97	82	75	69
Tühistamised	-26	-52	-71	-40	-45	-49	-40
Laenukahjum ja väärtuse langus (neto)	129	104	60	57	37	25	29

2015. aastal moodustasid laenude ja tagatistega seotud kahjumid ning väärtuse langus laenu- ja tagatisportfellist 0,15% (0,14%).

Lisa 45. Ettevõtete riskipositsioon sektorite järgi

Netopositsioon seisuga 31. detsember 2015	Bilansiline väärtus, miljonit eurot	Bilansiväline väärtus, miljonit eurot	Kokku, miljonit eurot	Protsentuaalne jaotus
Energeetika	1338	1437	2776	12,2
Elamukinnisvara üürimine ja käitamine	2005	314	2319	10,2
Kaubandus	1810	346	2156	9,5
Muu kinnisvara käitamine	1632	381	2013	8,9
Masinate ja seadmete tootmine (sh hooldus)	816	893	1709	7,5
Transport ja laondus	1092	231	1323	5,8
Finantseerimine ja kindlustus	1211	89	1299	5,7
Ehitus	587	610	1198	5,3
Teenused	879	299	1178	5,2
Metsatööstus	675	428	1103	4,9
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	624	205	829	3,6
Toiduainetööstus	483	282	765	3,4
Info ja kommunikatsioon	436	314	750	3,3
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	327	403	729	3,2
Enda kinnisvara ost ja müük	425	264	688	3,0
Metallitööstus	315	278	593	2,6
Muud sektorid	368	140	508	2,2
Muu töötlev tööstus	242	122	365	1,6
Veevarustus ja jäätmekäitlus	189	113	302	1,3
Kaevandus ja mäetööstus	78	55	133	0,6
Avalik haldus ja riigikaitse (sh kohustuslik sotsiaalkindlustus)	1		1	0,0
Territooriumist väljaspool olevate organisatsioonide ja organite tegevus	0	0	0	0,0
Kokku	15 533	7204	22 737	100,0

Netopositsioon seisuga 31. detsember 2014	Bilansiline väärtus, miljonit eurot	Bilansiväline väärtus, miljonit eurot	Kokku, miljonit eurot	Protsentuaalne jaotus
Elamukinnisvara üürimine ja käitamine	2106	173	2280	11,0
Energeetika	941	1118	2059	9,9
Kaubandus	1653	376	2028	9,8
Muu kinnisvara käitamine	1242	302	1545	7,5
Masinate ja seadmete tootmine (sh hooldus)	751	847	1597	7,7
Transport ja laondus	1049	365	1414	6,8
Ehitus	544	693	1237	6,0
Teenused	818	359	1177	5,7
Finantseerimine ja kindlustus	877	109	986	4,8
Metsatööstus	666	306	972	4,7
Enda kinnisvara ost ja müük	639	312	951	4,6
Toiduainetööstus	460	320	779	3,8
Info ja kommunikatsioon	408	367	774	3,7
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	605	115	720	3,5
Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	243	397	640	3,1
Metallitööstus	268	351	619	3,0
Muu töötlev tööstus	179	127	306	1,5
Veevarustus ja jäätmekäitlus	152	103	254	1,2
Muud sektorid	102	94	196	0,9
Kaevandus ja mäetööstus	86	55	141	0,7
Avalik haldus ja riigikaitse (sh kohustuslik sotsiaalkindlustus)	0	50	50	0,2
Territooriumist väljaspool olevate organisatsioonide ja organite tegevus		0	0	0,0
Kokku	13 785	6938	20 723	100,0

Lisa 46. Ettevõtete riskipositsioon reitingukategooriate järgi

Reiting	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Netopositsioon, miljonit eurot	%	Netopositsioon, miljonit eurot	%
1,0–2,0	1797	7,9	1176	5,7
2,5–5,0	11 820	52,0	11 036	53,3
5,5–7,0	6492	28,6	6079	29,3
7,5–8,5	2189	9,6	1946	9,4
9,0–10,0	291	1,3	259	1,2
11,0–12,0	148	0,7	228	1,1
Kokku	22 737	100,0	20 723	100,0

Lisa 47. Ettevõtete riskipositsioon kliendi riskipositsiooni summade järgi

Netopositsioon seisuga 31. detsember 2015, miljonit eurot				
	Soome	Muud riigid	Kokku	%
0–1	1019	265	1283	5,6
1–10	2553	465	3018	13,3
10–50	4575	1039	5614	24,7
50–100	4430	754	5184	22,8
üle 100	7282	354	7636	33,6
Kokku	19 860	2877	22 737	100,0

Netopositsioon seisuga 31. detsember 2014, miljonit eurot				
	Soome	Muud riigid	Kokku	%
0–1	1025	249	1274	6,1
1–10	2504	388	2892	14,0
10–50	4258	821	5079	24,5
50–100	4304	430	4733	22,8
üle 100	6745		6745	32,5
Kokku	18 835	1888	20 723	100,0

Lisa 48. Finantseerimisasutuste ja kindlustusseltside kohustused reitingukategooria järgi

Reiting	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Netopositsioon, miljonit eurot	%	Netopositsioon, miljonit eurot	%
1,0–2,0	22 508	80,0	12 574	56,5
2,5–5,5	5457	19,4	9089	40,8
6,0–7,0	60	0,2	444	2,0
7,5–8,5	112	0,4	151	0,7
9,0–10,0	7	0,0	14	0,1
Kokku	28 145	100,0	22 273	100,0

Pohjola on hinnanud oma finantseerimisasutuse ja kindlustusseltsi kliente reitingumeetoditega, mida on kasutatud OP Financial Groupi kapitali adekvaatsuse mõõtmisel. Riskipositsioonid, mis põhinevad rahvusvaheliste krediidi reitingu agentuuride reitingukategooriatel, on tabelis esitatud OP Financial Groupi ekvivalentsete reitingukategooriate all.

Lisa 49. Saadud tagatised liikide kaupa

miljonit eurot	31. detsember		31. detsember	
	2015	%	2014	%
Avaliku sektori garantiid	2354	29,4	2249	28,9
Rahastamisobjekt tagatisena	2057	25,7	2011	25,8
Kinnisvarahüpoteek või äripinna või tööstuskinnisvara rendi hüpoteek	1824	22,8	1692	21,7
Aktsiad ja osalused, muud	544	6,8	595	7,6
Osalused elamuühistutes ja eluasemena kasutatavates varahaldusettevõtetes	390	4,9	428	5,5
Kinnisvarahüpoteegid või elamukinnisvara rendi hüpoteegid	254	3,2	288	3,7
Ärihüpoteegid	198	2,5	202	2,6
Faktooring	174	2,2	153	2,0
Pangagarantii	-20	1,5	94	1,2
Muu tagatis	82	1,0	76	1,0
Kokku	7997	100,0	7789	100,0

Saadud tagatised liikide kaupa on arvatud pangale esitatud, kohustustega seotud tagatise väärtuste põhjal. Tagatise väärtuse arvutamiseks kasutatakse tagatise õiglast väärtust, millest tuletatakse tagatise liikide kaupa tagatise väärtus hindamisprotsentide alusel, tuginedes konservatiivsetele hinnangutele.

Lisa 50. Rahastamisstruktuur

miljonit eurot	31. detsember		31. detsember	
	2015	%	2014	%
Kohustused krediitiasutuste ees	5209	10,3	5241	12,7
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused			4	0,0
Kohustused klientide ees				
Hoiused	11 395	22,6	9180	22,3
Muud	6155	12,2	2262	5,5
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid				
Hoiusertifikaadid ja eurodes kommertsväärtpaberid	6538	13,0	7026	17,0
Võlakirjad	12 937	25,6	10 561	25,6
Muud kohustused	2766	5,5	2479	6,0
Allutatud kohustused	1737	3,4	1084	2,6
Omakapital	3741	7,4	3408	8,3
Kokku	50 478	100,0	41 246	100,0

Lisa 51. Varade ja kohustuste tähtaeg järelejäänud tähtaegade lõikes

31. detsember 2015, miljonit eurot	Alla 3 kuu	3–12 kuud	1–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta	Kokku
Likviidsed varad	8465					8465
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad						
Võlakirjad	126	19	682	23	2	852
Nõuded krediidiasutuste vastu	3731	1889	3698	337	23	9678
Nõuded klientide vastu	4001	2097	8376	1328	1381	17 183
Müügivalmis finantsvarad						
Võlakirjad	111	174	6439	4411		11 134
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad						
Võlakirjad		10	59	26		94
Vara kokku	16 433	4188	19 255	6125	1407	47 407
Kohustused krediidiasutuste ees	3283	345	1355	226		5209
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused						
Kohustused klientide ees	15 729	1274	261	207	78	17 549
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	6522	2188	7261	3139	365	19 475
Allutatud kohustused	60	216	506	870	85	1737
Kohustused kokku	25 594	4024	9384	4442	527	43 971
Garantiid	18	242	453	5	47	765
Muud garantiikohustused	154	341	370	16	522	1402
Laenukohustused	5745					5745
Lühiajaliste kauplemistehingutega seotud kohustused	80	67	26			173
Muud	258	1	2	133		394
Bilansivälised kohustused kokku	6256	651	850	153	568	8480

31. detsember 2014, miljonit eurot	Alla 3 kuu	3–12 kuud	1–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta	Kokku
Likviidsed varad	3774					3774
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad						
Võlakirjad	29	56	211	62	1	360
Nõuded krediidiasutuste vastu	5181	809	3709	536	22	10 257
Nõuded klientide vastu	2919	1850	7858	1382	1504	15 513
Müügivalmis finantsvarad						
Võlakirjad	193	447	3050	4068	24	7782
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad						
Võlakirjad	50	36	36	22		144
Vara kokku	12 145	3198	14 865	6070	1552	37 829
Kohustused krediidiasutuste ees	2637	592	1781	232		5241
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused	4					4
Kohustused klientide ees	10 159	784	205	265	30	11 442
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	5199	4174	6666	1375	172	17 587
Allutatud kohustused		150	201	733		1084
Kohustused kokku	17 998	5701	8852	2605	202	35 359
Garantiid	24	213	598	1	38	874
Muud garantiikohustused	220	339	383	37	599	1578
Laenukohustused	4365					4365
Lühiajaliste kauplemistehingutega seotud kohustused	72	170	56			297
Muud	259	1	2	74		336
Bilansivälised kohustused kokku	4939	723	1039	112	637	7450

Kasumiaruandes kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad koosnevad võlakirjadest, mida võib igal ajal müüa. Ka müügivalmis finantsvarade hulka kuuluvaid võlakirju võib vajaduse korral alati müüa. Kasumiaruandes kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarade ja müügivalmis finantsvarade hulka kuuluvaid võlakirju kajastatakse tabelis alamkategoriates, mis on määratud kindlaks järelejäänud lunastustähtaja järgi. Võla nominaalsed summad on esitatud lunastustähtaegade kaupa. Kauplemiseks hoitavaid finantskohustusi kajastatakse lühima lunastustähtaja all. Pohjola Grupp kasutab finantsriski juhtimisel valuuta forvardlepinguid ning intressimäära ja valuuta vahetustehinguid. Et nende netomõju finantsriskile eurodes on ebaoluline, ei ole neid eraldi kajastatud.

Nõudmisel tagasimakstavad võlad, mis on lühima lunastustähtajaga kategoorias, ulatusid kokku 12,4 miljardi euroni (8,4).

Lisa 52. Likviidsuspuhver

Likviidsuspuhver lunastustähtaegade ja krediidireitingute järgi 31. detsembril 2015, miljonit eurot

Aasta(d)	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	üle 10	Kokku	Osakaal, %
Aaa*	8622	1370	3573	2263	980		16 808	69,5
Aa1–Aa3	1	354	668	447	588		2057	8,5
A1–A3		21	39	2	14	0	76	0,3
Baa1–Baa3	85	13	49	50	13	2	213	0,9
Ba1 või madalam		3	29	0	1	0	33	0,1
Siseselt hinnatud**	906	1675	1465	465	276	216	5003	20,7
Kokku	9614	3435	5823	3227	1871	219	24 189	100,0

* Sh hoiused keskpangas.

** Makseviituse tekke tõenäosus (PD) ≤ 0,40%.

Likviidsuspuhvri (v.a hoiused keskpangas) järelejäanud tähtaeg on keskmiselt 4,5 aastat.

Lisa 53. Varade ja kohustuste tähtajad tähtaja või ümberhindluse järgi

31. detsember 2015, miljonit eurot	1 kuu või vähem	> 1–3 kuud	> 3–12 kuud	> 1–2 aastat	> 2–5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	8465						8465
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad							
Võlakirjad	109	64	29	103	524	23	852
Nõuded krediidasutuste vastu	3225	2864	2509	618	359	104	9678
Nõuded klientide vastu	5388	6560	2842	188	1319	886	17 183
Müügivalmis finantsvarad							
Võlakirjad	402	358	174	400	5498	4303	11 134
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad							
Võlakirjad	42	22	10		20		94
Vara kokku	17 632	9868	5563	1309	7720	5316	47 407
Kohustused krediidasutuste ees	2619	1284	401	284	426	196	5209
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused							
Kohustused klientide ees	14 023	2212	1274		40		17 549
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	3002	6501	2597	1767	2978	2630	19 475
Allutatud kohustused	76	661	127		80	794	1737
Kohustused kokku	19 719	10 658	4399	2051	3524	3620	43 971

Nõudmisel tagasimakstav võlg oli kokku 12,4 miljardit eurot ja koosnes eelkõige üldsuse hoiustest.

31. detsember 2014, miljonit eurot*	1 kuu või vähem	> 1–3 kuud	> 3–12 kuud	> 1–2 aastat	> 2–5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	3774						3774
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad							
Võlakirjad	6	115	47	15	114	62	360
Nõuded krediitiasutuste vastu	4849	2561	1870	375	479	122	10 257
Nõuded klientide vastu	6049	5573	1919	169	976	828	15 513
Müügivalmis finantsvarad							
Võlakirjad	277	287	279	511	2382	4046	7782
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad							
Võlakirjad	95	39		10			144
Vara kokku	15 050	8576	4115	1080	3950	5059	37 829
Kohustused krediitiasutuste ees	2338	1198	673	237	633	162	5241
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused	4						4
Kohustused klientide ees	8835	1794	772			40	11 442
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	1625	5714	3395	994	4603	1255	17 587
Allutatud kohustused		200	50	65		769	1084
Kohustused kokku	12 803	8907	4890	1296	5236	2226	35 359

Nõudmisel tagasimakstav võlg oli kokku 8,4 miljardit eurot ja koosnes eelkõige üldsuse hoiustest.

Lisa 54. Tururiski tundlikkusanalüüs

31. detsembril 2015 oli tururiskide osa riskiga kaalutud varade seas 6,8% (6,8).

miljonit eurot	Riski- parameeter	Muutus	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
			Mõju tulemile	Mõju omakapitalile	Mõju tulemile	Mõju omakapitalile
Intressirisk	Intressimäär	1 protsendipunkt	19		18	
Valuutarisk	Turuväärtus	10%	7		7	
Volatiilsusrisk						
Intressimäära volatiilsus	Volatiilsus	10 baaspunkti	2		1	
Valuuta volatiilsus	Volatiilsus	10 protsendipunkti	1		1	
Krediidiriski preemia*	Krediidiriski marginaal	0,1 protsendipunkti	2	51	1	36
Hinnarisk						
Aktsiaportfell	Turuväärtus	10%		0		0
Erakapitalifondid	Turuväärtus	10%	0	1	1	2
Kinnisvararisk	Turuväärtus	10%	3		3	

Lisa 55. Aktsiarisk

31. detsembril 2015 oli aktsia- ja erakapitalifondide turuväärtus kokku 18 miljonit eurot (24), millest aktsiaportfell moodustas 0 miljonit eurot (1) ja erakapitalifondid koos oma investeerimiskohustustega 18 miljonit eurot (23). Aasta lõpus jagunes aktsiaportfell kahe sektori vahel: infotehnoloogia 51% (89) ja telekommunikatsiooniteenused 49% (11).

Erakapitalifondidesse tehtud investeeringud ulatusid 12 miljoni euron (16) ja siduvad täitmata investeerimiskohustused 5 miljoni euron (7).

Lisa 56. Kinnisvararisk

31. detsembril 2015 oli kinnisvarainvesteeringutesse paigutatud kapitali maht 128 miljonit eurot (88) ja enda kasutuses olev kinnisvara moodustas 3 miljonit eurot (3).

2015. aastal hankis grupp kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse kohta väliseid kinnisvarahinnanguid, mille alusel vastab nende kombineeritud õiglane väärtus kinnisvarainvesteeringutega seotud kapitalile. Hinnangute kohaselt on kinnisvarariskid väikesed.

Lisades 22 ja 26 (enda kasutuses kinnisvara) on esitatud üksikasjalikud andmed majandusaasta jooksul toimunud kinnisvarainvesteeringute muudatuste kohta.

III samba teave

Lisades 57–60 on avaldatud konsolideerimisgrupi kapitali adekvaatsust puudutavate andmete kokkuvõte, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu kapitalinõuete määruuses (III samba kohaselt avaldatavad andmed). Kuna need andmed põhinevad konsolideeritud kapitali adekvaatsusel, siis ei saa neid otseselt võrrelda muude andmetega, mis on Pohjola Grupi kohta avaldatud. Täielikku teavet III samba kohaselt avaldatud andmete kohta leiab OP Financial Groupi raamatupidamise aastaaruandest.

Konsolideerimisgrupp, mis moodustab Pohjola Bank plc kapitali adekvaatsuse aluse, koosneb Pohjola Grupi ettevõtetest, v.a kindlustusseltsid ja nende tütarettevõttjad. 2014. aasta andmed hõlmavad lõpetatud tegevust.

Pohjola on kasutanud jaeklientide, krediidasutuste ja ettevõtete riskipositsioonide ning aktsiainvesteeringute suhtes sisereitingute meetodit (IRBA). Ülejäänud riskipositsioonide puhul kasutatakse standardmeetodit (SA).

Lisa 57. Kapitalibaas

Grupp on esitanud oma kapitalibaasi ja kapitali adekvaatsuse andmed seisuga 31. detsember 2015 kooskõlas ELi kapitalinõuete määruuse ning direktiiviga ((EL) 575/2013) (CRR).

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Omakapital	3741	3408
Kindlustusseltside mõju kõrvaldamine omakapitalist (omakapital ja grupi andmete elimineerimine)	–365	–183
Õiglase väärtuse reserv, rahavoo riskimaandus	–11	–17
Esimese taseme põhiomavahendid enne mahaarvamisi	3364	3209
Immateriaalne põhivara	–73	–195
Pensionikohustuse ülerahastamine, väärtuse korrigeerimised ja kaudsed osalused	–20	–1
Dividendide jaotus vastavalt juhatuse ettepanekule	–155	–141
Realiseerimata kasum üleminekusätete alusel		–50
Väärtuse langused – eeldatavate kahjumite puudujääk	–115	–122
Esimese taseme põhiomavahendid	3001	2700
Allutatud laenud, mille suhtes kohaldatakse üleminekusätteid	192	219
Täiendavad esimese taseme omavahendid	192	219
Esimese taseme omavahendid	3193	2919
Võlakirjalaenud	1207	663
Realiseerimata kasum üleminekusätete alusel		50
Teise taseme omavahendid	1207	713
Kapitalibaas kokku	4400	3633

Pohjola on seoses vanade kapitaliinstrumentidega kohaldanud allutatud laenude suhtes üleminekusätteid. 70% seisuga 31. detsember 2012 olemas olevatest summadest kuulub kapitalibaasi.

Realiseerimata hinnangud on hõlmatud esimese taseme põhiomavahendite all. Negatiivsed realiseerimata hinnangud aasta tagasi olid hõlmatud esimese taseme põhiomavahendite all ning positiivsed realiseerimata hinnangud teise taseme omavahendite all vastavalt finantsinspektsiooni väljastatud aruandele.

Lisa 58. Nõutav miinimumkapital

Pohjola on kasutanud jaeklientide, krediidasutuste ja ettevõtete riskipositsioonide ning aktsiainvesteeringute suhtes sisereitingute meetodit (IRBA). Ülejäänud riskipositsioonide puhul kasutatakse standardmeetodit (SA). Investeeringud Pohjola Grupi kindlustusseltsidesse on kapitalibaasist maha arvatud. Pohjola on ettevõtete ja krediidasutuste riskipositsioonide kapitalinõude hindamisel kasutanud sisereitingute põhimeetodit (FIRBA). Selle meetodi puhul kasutatakse kliendi makseviituse tõenäosuse (PD) kindlaksmääramiseks sisemisi krediidiireitinguid, samal ajal kui makseviitusest tingitud kahjumäär (LGD) ja ümberhindlustegur (CF) on ametiasutuste antud standardnäitajad. Pohjola on kasutanud sisereitingute meetodit jaeklientidega seotud riskipositsioonide kapitalinõude mõõtmiseks. Selle meetodi puhul kasutatakse kliendi makseviituse tõenäosuse määramiseks sisemisi krediidiireitinguid ning makseviitusest tingitud kahjumäära ja ümberhindlustegurit hinnatakse siseselt.

Aktsiainvesteeringute kapitali adekvaatsuse nõude mõõtmiseks võib kasutada eri meetodeid. Makseviituse tõenäosuse / makseviitusest tingitud kahjumäära meetodi puhul arvutatakse investeeringute riskiga kaalutud positsioon sisemisel krediidiireitingul põhineva makseviituse tõenäosuse ning ametliku makseviitusest tingitud kahjumäära abil. Lihtsustatud riskikaalu meetodi kohaselt saadakse investeeringute riskiga kaalutud positsiooni summa, korrutades iga investeeringu riskikaaluga, mis määratakse kindlaks investeeringu liigi järgi.

Operatsiooniriskidega seotud kapitalinõude mõõtmiseks on Pohjola kasutanud standardmeetodit.

miljonit eurot	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Kapitalinõue*	Riskiga kaalutud varad	Kapitalinõue*	Riskiga kaalutud varad
Krediidi- ja vastaspoole risk	1452	18 155	1506	18 829
Standardmeetod	142	1778	102	1271
Valitsuse ja keskpangaga seotud riskipositsioon	0	1	1	11
Piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsusega seotud riskipositsioon	0	6	1	15
Avaliku sektori asutused ja institutsioonid	1	17		
Institutsioonidega seotud riskipositsioon	4	53	5	61
Ettevõtetega seotud riskipositsioon	126	1575	83	1043
Jaeklientidega seotud riskipositsioon	6	75	6	72
Muud kirjed	4	51	6	69
Sisereitingute meetod (IRB)	1310	16 377	1405	17 559
Institutsioonidega seotud riskipositsioon	92	1147	100	1245
Ettevõtetega seotud riskipositsioon	858	10 725	863	10 788
Jaeklientidega seotud riskipositsioon	57	710	75	938
Kinnisvarale seotud hüpoteekidega tagatud riskipositsioon	0	1	0	1
Muu jaeklientidega seotud riskipositsioon	57	709	75	936
Aktsiainvesteeringud	298	3730	331	4132
PD/LGD-meetod	295	3688	326	4072
Baasmeetod	3	41	5	61
Erakapitaliinvesteeringud	3	34	4	49
Investeeringud noteeritud aktsiatesse	0	1	0	4
Muud	1	7	1	8
Väärtpaberistamise positsioonid	4	46	35	436
Muud mittekrediidikohustused	1	19	2	21

Tururisk (standardmeetod)	116	1450	117	1467
Võlakirjad	113	1412	106	1327
Aktsiad	1	10	0	5
Välisvaluuta			7	90
Toorained	2	27	4	45
Operatsioonirisk	104	1297	91	1137
Riskipositsiooni väärtuse korrigeerimisega seotud risk	31	390	32	405
Kogurisk	1703	21 292	1747	21 839

* Kapitalinõue = riskiga kaalutud varad * 0,08.

Omakapitaliinvesteeringute riskikaal hõlmab 3,7 miljardit eurot kindlustusseltside osalusi OP Financial Groupis. OP Financial Groupil on luba käsitleda kindlustuse varasid konglomeraadis riskiga kaalutud varadena vastavalt makseviituse tõenäosuse / makseviitusest tingitud kahjumäära meetodile.

31 miljonit eurot muude riskipositsioonide all esindab edasilükkunud maksuvarasid, mille puhul kasutatakse riskikaalu 250%, selle asemel et need esimese taseme põhiomavahenditest maha arvata.

Kapitalinõue vastaspoole riski puhul ulatub 55 miljoni euron (59).

Lisa 59. Kapitali suhtarvud

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Suhtarvud, %		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	14,1	12,4
Esimese taseme omavahendite suhtarv	15,0	13,4
Kapitali adekvaatsuse määr	20,7	16,6
Suhtarvud ilma üleminekusätete mõjudeta, %		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	14,1	12,6
Esimese taseme omavahendite suhtarv	14,1	12,6
Kapitali adekvaatsuse määr	19,8	15,6
Basel I alammäär, miljonit eurot		
Kapitalibaas	4400	3633
Basel I kapitalinõuete alammäär	1583	1441
Kapitalipuhver Basel I alammäära puhul	2817	2192

Lisa 60. Tuletislepingud ja vastaspoole risk

Tuletislepingutest tulenev krediidirisk on määratletud krediidekvivalendina, mis põhineb tuletislepingute igapäevasel turuhinnal.

Kliendi limiitide ulatus määratakse tuletislepingute alla kuuluvate varade ja lepingute hinnangulise kehtivuse alusel.

Tuletislepingutega seotud vastaspoole risk tuleneb nõuetest, mis võivad OP Financial Groupil olla oma vastaspoole suhtes nende makseviivituse korral. OP Financial Group mõõdab vastaspoole riski õiglase väärtuse mudeli abil, mille kohaselt kohustuse summa moodustab lepingu turuväärtuse ja oodatava võimaliku tulevase riskipositsiooni.

OP Financial Group juhib tuletislepingutega seotud vastaspoole riske raamlepingute kaudu, mis võimaldab teha pankrotiga seotud tasaarvestusi tagatiste ja vabatahtliku ennetähtaegse lõpetamise kaudu. Raamlepingute puhul on olemas kirjalikud aruanded, mille väljastab väline õigusekspert tasaarvelduste õigusliku kehtivuse alal iga tuletisinstrumenti vastaspoole riigi õigustikus. OP Financial Group kasutab tuletislepingutest tulenevate vastaspoole riskide puhul tasaarvestamist nii kapitali adekvaatsuse mõõtmisel kui ka krediidiriski limiitide jälgimisel. Kui vastaspoolteks on krediidasutused, siis kasutab grupp alati tuletislepingute raamkokkulepete tagatise lisa ja sel juhul vähendab saadud tagatis vastaspoole riski. Tuletisinstrumente uuendatakse aina rohkem ka keskse vastaspoolega lepingutena.

Grupp kinnitab ettevõtetest vastaspoolte riskipositsioonide limiidid kord aastas ning kontrollib seoses sellega ka tuletistehingute limiitide suhtes kohaldatava tagatise staatust.

Panga vastaspooltest tulenevat krediidiriski maandatakse tagatiste kaudu, mis tähendab ISDA üldlepinguga seotud ISDA krediitoe lisalepingu kasutamist. Tagatiste süsteemis annab vastaspool nõude eest rahas või väärtpaberites tagatise. Vastaspoolte ühitamine toimub iga päev.

Kui S&P oleks langetanud 31. detsembril 2015 OP Financial Groupi krediidiireitingu tasemelt AA– tasemele A, ei oleks lisatagatist väärtusega 8 miljonit eurot nõutud. Kui krediidiireitingut oleks alandatud 2014. aastal, siis oleks olnud nõutav 4 miljoni euro suurune lisatagatis.

Vastaspoole riskist tulenev kapitali adekvaatsuse nõue võib tekkida rahastamistehingute ja kauplemisportfelliga seotud kirjetest. Vastaspoole riskist tulenev kapitali adekvaatsuse nõue arvutatakse näiteks börsiväliste tuletisinstrumentide ning müügi- ja tagasiostulepingute puhul.

Vastaspoole riskiga lepingute liigid, 31. detsember 2015, miljonit eurot	Riski- positsioon (bruto)	Tasa- arvestamisest tulenev kasu	Praegune tasa- arvestatud krediidirisk	Saadud tagatis	Neto krediidirisk
Tuletislepingud	8838	5221	3617	1030	2587
Intressimäära tuletisinstrumentid	5813	3583	2230	490	1739
Valuutatuletisinstrumentid	2824	1601	1223	504	718
Aktia- ja indeksituletisinstrumentid	94	38	56	35	22
Muud	108		108	1	107
Kokku	8838	5221	3617	1030	2587

Vastaspoole riskiga lepingute liigid, 31. detsember 2014, miljonit eurot	Riski- positsioon (bruto)	Tasa- arvestamisest tulenev kasu	Praegune tasa- arvestatud krediidirisk	Saadud tagatis	Neto krediidirisk
Tuletislepingud	8733	5415	3318	722	2596
Intressimäära tuletisinstrumentid	6423	4146	2277	445	1831
Valuutatuletisinstrumentid	2063	1189	874	261	613
Aksia- ja indeksituletisinstrumentid	147	80	68	16	52
Muud	100		100		100
Kokku	8733	5415	3318	722	2596

Lisas 79 on esitatud lepingute positiivne õiglane brutoväärtus.

Kahjukindlustuse riskipositsioon

Lisa 61. Riskivõtmis-suutlikkus

31. detsembril 2015 oli kahjukindlustuse solventsuskapital 983 miljonit eurot (988) ja maksevõime suhtarv 70% (75). Standard & Poor's kinnitas Pohjola Insurance'i finantstugevuse reitingut A+. Nõukogu on sihiks seadnud reitingu A.

Kahjukindlustus peab täitma kõik kapitali adekvaatsuse nõuded, mille on kehtestanud reguleerivad asutused eelkõige ettevõtte tasandil. Kõikide kahjukindlustusseltside suhtes kehtib sama minimaalse solventsusmarginaali nõue, mille aluseks on ELi direktiivid. Lisaks on Soome õigusnormides ette nähtud Soome kindlustusseltside kapitali adekvaatsuse nõuded.

Riskivõtmis-suutlikkus kirjeldab ettevõtte solventsuskapitali osakaalu erinevates kasumiaruande ja bilansi kirjetes. Esitatud kahjunõuetega ja kindlustuspreemiate tuluga proportsionaalne solventsuskapital iseloomustab ettevõtte suutlikkust tulla toime kindlustusriskidega. Kindlustuskohustistega proportsionaalne solventsuskapital kirjeldab ettevõtte võimet tulla toime kindlustuskohustiste hindamisel esinevate riskidega. Samamoodi viitab investeerimisportfelliga proportsionaalne solventsuskapital ettevõtte suutlikkusele maandada investeringutega seotud riske.

	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	miljonit eurot	Riskivõtmis- suutlikkus, %	miljonit eurot	Riskivõtmis- suutlikkus, %
Solventsuskapital	983		988	
Esitatud kahjunõuded*	972	101	930	106
Kindlustuspreemiate tulu*	1396	70**	1310	75**
Kindlustuskohustised*	2819	35	2645	37
Investeerimisportfell	3686	27	3534	28

* Edasikindlustuse osa (neto) maha arvatud.

** Maksevõime suhtarv.

Lisa 62. Kahjukindlustuse tundlikkusanalüüs

Alltoodud tabelis on näidatud eri riskiparameetrite mõju kasumile ja solventsuskapitalile.

Riskiparameeter	Kokku 2015. aastal, miljonit eurot	Riskiparameetri muutus	Mõju omakapitalile, miljonit eurot	Mõju kombineeritud suhtarvule
Kindlustusportfell või kindlustuspreemiate tulu*	1396	Tõus 1%	14	Tõus 0,9 protsendipunkti
Esitatud kahjunõuded*	972	Tõus 1%	-10	Langus 0,7 protsendipunkti
Suur kahjunõue üle 5 miljoni euro		Üks suurt kahju	-5	Langus 0,4 protsendipunkti
Tööjõukulud*	101	Tõus 8%	-8	Langus 0,6 protsendipunkti
Kulud funktsioonide kaupa**	323	Tõus 4%	-13	Langus 0,9 protsendipunkti
Inflatsioon ühise vastutuse puhul	685	Tõus 0,25 protsendi- punkti	-5	Langus 0,3 protsendipunkti
Oodatav eluiga diskonteeritud kindlustuskohustiste puhul	1768	Tõus ühe aasta võrra	-41	Langus 2,9 protsendipunkti
Diskonteeritud kindlustuskohustiste diskontomäär	1768	Langus 0,1 protsendipunkti	-22	Langus 1,6 protsendipunkti

* Viimase 12 kuu jooksul.

** Kulud funktsioonide järgi kahjukindlustuses, v.a investeringute haldamise kulud ja muude osutatud teenuste kulud.

Lisa 63. Kogutud preemiad ja kindlustussummad klasside järgi

Kogutud kindlustuspreemiad maksimaalse hinnangulise kahju* klasside järgi ettevõtete varakindlustuses

Riski ulatust varakindlustuses saab hinnata nii, et riskid jagatakse nende maksimaalse hinnangulise kahju* summade põhjal klassidesse. Alltoodud tabelis on näidatud iga riskiklassi kohta arvutatud kogutud kindlustuspreemiad.

miljonit eurot	5–20	20–50	50–100	100–300
2015	14	14	11	12
2014	14	14	11	11

* Maksimaalne hinnanguline kahju (EML – Estimated Maximum Loss) kindlustusobjekti kohta.

Kogutud kindlustuspreemiad kogu kindlustussumma* klasside järgi ettevõtete vastutuskindlustuses

Riski ulatust vastutuskindlustuses saab hinnata nii, et riskid jagatakse nende kogu kindlustussummade* põhjal klassidesse. Alltoodud tabelis on näidatud iga riskiklassi kohta arvutatud kogutud kindlustuspreemiad.

miljonit eurot	2–4	4–10	10–30	30–90
2015	3	4	6	5
2014	3	6	7	3

* Kogu kindlustussumma (TSI – Total Sum Insured).

Kindlustussummad kümneaastases kindlustuses

Kindlustuslepingute kindlustussumma kajastab kümneaastase kindlustuse mahtu (ehitusvigade kindlustus). Alltoodud tabelis on esitatud bruto- ja netokindlustussummad. Kümneaastase kindlustuse vastutuse periood on 10 aastat.

miljonit eurot	Bruto		Neto*	
	2015	2014	2015	2014
Kümneaastane kindlustus	2209	2249	2209	2249

* Kindlustusseltsi enda arvel pärast edasikindlustuse osa mahaarvamist, aga enne vastugarantiid.

Lisa 64. Suurte kahjunõuete suundumused**Avastatud suurkahjude arv avastamise aasta järgi aastatel 2011–2015.**

Kahjukindlustus jälgib hoolikalt suurtest kahjunõuetest tulenevaid kahjunõuete kulusid. Kahjunõuete kulud mõjutavad suurt osa kindlustustegevuse tulemi aastastest kõikumisest. Suurtest kahjunõuetest tulenevate kahjunõuete kulude jälgimine aitab teha kindlaks ka riskide või riskivaliku muudatusi. Selles analüüsis käsitletakse suure kahjunõudena sellist nõuet, mille brutosumma ületab kaks miljonit eurot. Enamik suuri kahjunõudeid esineb vara- ja töökatkestuskindlustuses. Kohustuslike kindlustuslepingute puhul on suurte kahjunõuete oht kindlustusliigi suurt mahtu arvestades suhteliselt väike.

Brutosumma	Kohustus- likud kindlustus- liigid	Muu õnnetus- juhtumi- ja tervise- kindlustus	Laevakere- ja veose- kindlustus	Vara- ja töö- katkestus- kindlustus	Vastutus- ja õigusabi- kindlustus	Pika- ajaline
Üle 2 miljoni euro suuruste kahjunõuete arv						
2011				5		1
2012	3			7	1	
2013	4			6	1	
2014	6			8	1	
2015	1			6	0	
Kahjunõuded kokku, miljonit eurot					211	
Brutosumma, kahjunõuded kokku, miljonit eurot 2011–2015	31			140	32	8
Netosumma	Kohustus- likud kindlustus- liigid	Muu õnnetus- juhtumi- ja tervise- kindlustus	Laevakere- ja veose- kindlustus	Vara- ja töö- katkestus- kindlustus	Vastutus- ja õigusabi- kindlustus	Pika- ajaline
Üle 2 miljoni euro suuruste kahjunõuete arv						
2011				4		1
2012	3			6	1	
2013	4			6	1	
2014	6			7		
2015	1			6	0,1	
Kahjunõuded kokku, miljonit eurot					137	
Netosumma, kahjunõuded kokku, miljonit eurot 2011–2015	30			93	11	3

Lisa 65. Kindlustuse kasumlikkus

Kindlustuspreemiate tulu (bruto ja neto) suundumused ning kombineeritud suhtarv (neto)

Kindlustuspreemiate tulu kirjeldab kindlustusliigi mahtu ja võimaldab hinnata kindlustusliigi olulisust kogu portfellis. Samuti kasutatakse kombineeritud suhtarvu, et hinnata kindlustusliigi tulemuste ja kasumlikkuse kõikumisi. Kombineeritud suhtarv esitatakse eraldi kohandatud ühekordsete kirjete kohta, mis on seotud eelmiste kindlustusperioodidega.

	Kindlustus- preemiate brutotulu	Kindlustus- preemiate netotulu	Kombi- neeritud suhtarv* (neto)	Kombi- neeritud suhtarv* (neto)**
2015, miljonit eurot				
Kohustuslikud kindlustusliigid	482	480	100%	100%
Muu õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustus	199	198	83%	83%
Laevakere- ja veosekindlustus	298	295	80%	80%
Vara- ja töökatkestuskindlustus	374	338	82%	82%
Vastutus- ja õigusabikindlustus	84	77	76%	76%
Pikaajaline kindlustus	9	8	2%	2%
Kokku	1445	1396	87%	87%
	Kindlustus- preemiate brutotulu	Kindlustus- preemiate netotulu	Kombi- neeritud suhtarv* (neto)	Kombi- neeritud suhtarv* (neto)**
2014, miljonit eurot				
Kohustuslikud kindlustusliigid	457	455	96%	82%
Muu õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustus	180	180	86%	86%
Laevakere- ja veosekindlustus	287	285	81%	81%
Vara- ja töökatkestuskindlustus	353	312	89%	89%
Vastutus- ja õigusabikindlustus	83	76	97%	97%
Pikaajaline kindlustus	5	4	1%	1%
Kokku	1364	1310	89%	85%

* Kombineeritud suhtarv leitakse nii, et esitatud kahjunõuete (neto)summa ja kindlustustegevuse tegevuskulud jagatakse kindlustuspreemiate (neto)tuluga. Immateriaalsete õiguste amortisatsioon jäetakse arvutusest välja.

** Ühekordsed muudatused, mis mõjutavad kindlustustehnilise aruande tulemit, on elimineeritud.

Lisa 66. Teave kindlustuskohustiste laadi kohta

Teave kohustuste laadi kohta	2015	2014
Kindlustuslepingutest tulenevad netokohustused, miljonit eurot		
Peiteajaga kutsehaigused	20	22
Muud	2799	2622
Kokku (enne ülekandeid)	2819	2645
Võlgnevuse kestus aastates		
Diskonteeritud kindlustuskohustised	13,2	12,7
Diskonteerimata kindlustuskohustised	2,1	2,1
Kokku	9,1	9,0
Diskonteeritud netovõlgnevus, miljonit eurot		
Teadaolev annuiteetide eraldis	1379	1308
Ühine vastutus	328	313
Ettemakstud preemiate eraldis	61	38
Kokku	1768	1658

Lisa 67. Kindlustuskohustised hinnangulise tähtaja järgi

31. detsember 2015, miljonit eurot	0–1 aastat	1–5 aastat	5–10 aastat	10–15 aastat	Üle 15 aasta	Kokku
Ettemakstud preemiate eraldis*	400	113	21	6	9	550
Rahuldamata nõuete eraldis						
Diskonteerimata	291	203	54	10	4	562
Diskonteeritud	97	442	338	259	572	1707
Kindlustuskohustised kokku	788	757	413	275	585	2819

* Hõlmab 62 miljonit eurot diskonteeritud kohustustena.

** Ei hõlma kindlustuskohustistega seotud intressiriski maandavate tuletisinstrumentide väärtust.

31. detsember 2014, miljonit eurot	0–1 aastat	1–5 aastat	5–10 aastat	10–15 aastat	Üle 15 aasta	Kokku
Ettemakstud preemiate eraldis*	371	107	19	5	9	511
Rahuldamata nõuete eraldis						
Diskonteerimata	261	180	48	9	3	501
Diskonteeritud	95	431	325	246	523	1621
Kindlustuskohustised kokku	727	717	392	261	536	2633

* Hõlmab 38 miljonit eurot diskonteeritud kohustustena.

** Ei hõlma kindlustuskohustistega seotud intressiriski maandavate tuletisinstrumentide väärtust.

Lisa 68. Kindlustusinvesteeringute riskipositsioon

Investeerimisportelli jaotus	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Õiglane väärtus, miljonit eurot*	%	Õiglane väärtus, miljonit eurot*	%
Rahaturuinstrumentid kokku	91	2	173	5
Rahaturuinstrumentid ja hoiused**	61	2	173	5
Tuletisinstrumentid***	31	1	-1	0
Võlakirjad ja võlakirjafondid kokku	2825	77	2557	73
Valitsused	580	16	507	14
Inflatsiooniga indekseeritud võlakirjad	45	1	46	1
Investeerimisjärgule vastavad	1931	52	1779	51
Arenevad turud ja suur tootlus (High Yield)	206	6	200	6
Struktureeritud investeeringud****	64	2	24	1
Aktsiad kokku	374	10	373	11
Soome	67	2	67	2
Arenenud turud	171	5	143	4
Arenevad turud	39	1	43	1
Põhivara ja noteerimata aktsiad	3	0	3	0
Erakapitaliinvesteeringud	127	3	117	3
Aktsiatuletisinstrumentid***	-33	-1	0	0
Alternatiivsed investeeringud kokku	31	1	35	1
Riskifondid	28	1	23	1
Toorained	3	0	4	0
Vahetusvõlakirjad			7	0
Kinnisvarainvesteeringud kokku	366	10	386	11
Otsesed kinnisvarainvesteeringud	214	6	230	7
Kaudsed kinnisvarainvesteeringud	151	4	156	4
Kokku	3687	100	3522	100

* Hõlmab kogunenud intressitulu.

** Hõlmab arveldustega seotud nõudeid ja kohustusi ning tuletisinstrumentide turuväärtust.

*** Tuletisinstrumentide mõju varaklassi jaotusele (deltaga kaalutud ekvivalendid).

**** Hõlmavad pandikirju, laenufonde ja mittelikviidseid võlakirju.

Lisa 69. Investeerimisriski tundlikkusanalüüs

Alltoodud tabelis on näidatud investeeringuriskide tundlikkus investeeringukategooriate järgi. Kindlustuskohustiste arvutamiseks seotud diskontomäära tundlikkusanalüüs on esitatud lisa 62. Muudatuste mõju investeeringutele ja kindlustuskohustistele tasakaalustavad teineteist.

Kahjukindlustus	Portfell õiglasest väärtuses, miljonit eurot		Riski- parameeter	Muutus	Mõju solventsuskapitalile, miljonit eurot	
	31. detsember 2015				31. detsember 2015	31. detsember 2014
Võlakirjad ja võlakirjafondid*	2759	Intressimäär	1 protsendi-punkt		146	101
Aksiad**	272	Turuväärtus	10%		27	28
Kapitaliinvesteeringud ja noteerimata aksiad	130	Turuväärtus	10%		13	12
Toorained	3	Turuväärtus	10%		0	0
Kinnisvara	366	Turuväärtus	10%		37	39
Valuuta	322	Valuuta väärtus	10%		32	16
Krediidiriski preemia***	2651	Krediidiriski marginaal	0,1 protsendi- punkti		14	11
Tuletisinstrumentid		Volatiilsus	10 protsendi- punkti		1	0

* Hõlmavad rahaturuinvesteeringuid, vahetusvõlakirju ja intressimäära tuletisinstrumente.

** Hõlmavad riskifonde ja aktsiatuletisinstrumente.

*** Hõlmab võlakirju ja vahetusvõlakirju ning rahaturuinvesteeringuid, v.a arenenud riikide emiteeritud riigivõlakirju.

Lisa 70. Intressirisk

Intressimäärade muutustest tulenevat tururiski jälgitakse nii, et investeringud liigitatakse instrumentide kaupa kestuse järgi. Alltoodud tabelis ei ole näidatud tasakaalustavat mõju, mida kindlustuskohustised intressiriskile avaldavad, sest üksnes osa kindlustuskohustisi on diskonteeritud reguleeritud intressimäära abil (lisa 33).

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Õiglane väärtus kestuse või ümberhindamiskuupäeva järgi, miljonit eurot*		
0–1 aastat	158	332
> 1–3 aastat	411	618
> 3–5 aastat	948	699
> 5–7 aastat	746	700
> 7–10 aastat	246	281
> 10 aastat	292	70
Kokku	2800	2700
Muudetud kestus	5,2	4,3
Tegelik intressimäär, %	1,5	1,1

* Hõlmab rahaturuinvesteeringuid ning hoiuseid, võlakirju, vahetusvõlakirju ja võlakirjafonde.

Fikseeritud intressimääraga portfelli lunastustähtaegade ja krediidireitingute järgi 31. detsembril 2015*, miljonit eurot

Aasta(d)	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	üle 10	Kokku	Osakaal, %
Aaa	13	41	277	140	84	201	756	27,0
Aa1–Aa3	52	39	78	–20	23	21	331	11,8
A1–A3	24	124	265	150	70	39	671	24,0
Baa1–Baa3	25	139	282	312	59	19	836	29,9
Ba1 või madalam	43	68	32	26	9	4	181	6,5
Siseselt hinnatud	1	0	15			7	24	0,9
Kokku	158	411	948	746	246	292	2800	100,0

* V.a krediidituletisinstrumentid.

Lunastustähtaeg on esitatud lunastustähtaja lõpuni jääva ajana. Kui instrument hõlmab ostuoptsiooni, on lunastustähtaeg esitatud esimese võimaliku ostukuupäevani.

Kahjukindlustuse fikseeritud intressimääraga portfelli keskmine krediidireiting on A3 (Moody's).

Kahjukindlustuse fikseeritud intressimääraga portfelli lunastustähtajani jääv aeg on keskmiselt 5,7 aastat (arvutatud ostukuupäeva ja lunastuskuupäeva põhjal).

Lisa 71. Valuutarisk

Valuutariski positsioon, miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
USD	121	40
SEK	55	5
JPY	17	1
GBP	78	21
Muud	51	89
Kokku*	322	157

* Valuutariski positsioon oli 8,7% (4,4) investeerimisportfellist. See on eri valuutade tegelike väärtuste kogusumma.

Lisa 72. Vastaspoole risk

Krediidireiting, kooskõlas Moody'se reitinguga, miljonit eurot	31. detsember 2015		31. detsember 2014	
	Investeeringud*	Kindlustus**	Investeeringud*	Kindlustus**
Aaa	756		698	
Aa1–Aa3	331	18	445	14
A1–A3	671	34	786	38
Baa1–Baa3	836	0	600	0
Ba1 või madalam	181		170	
Siseselt hinnatud	24	47	1	41
Kokku	2800	99	2700	93

* Hõlmavad rahaturuinvesteeringuid ning hoiuseid, võlakirju ja võlakirjafonde.

** Hõlmab kindlustuskohustiste edasikindlustuse osa ja nõudeid edasikindlustajate vastu.

MUUD BILANSI LISAD

Lisa 73. Finantsvarade ja -kohustuste liigitus

Varad, 31. detsember 2015, miljonit eurot	Laenud ja nõuded	Lunastus- tähtajani hoitavad	Kajastatud kasumi- aruande kaudu õiglates väärtuses	Müügi- valmis	Riski- maanduse tuleti- instru- mendid	Bilansiline väärtus kokku
Raha ja pangakontod keskpankades	8465					8465
Nõuded krediidiasutuste ja keskpankade vastu	9678					9678
Tuletislepingud			5395		332	5727
Nõuded klientide vastu	17 183					17 183
Kahjukindlustuse varad	677		178	3269		4124
Võlakirjad		94	852	11 134		12 081
Aktsiad ja osalused				65		65
Muud finantsvarad	1294					1294
Finantsvarad	37 297	94	6425	14 468	332	58 617
Muud varad kui finantsinstrumendid						1038
Kokku	37 297	94	6425	14 468	332	59 655

Varad, 31. detsember 2014, miljonit eurot	Laenud ja nõuded	Lunastus- tähtajani hoitavad	Kajastatud kasumi- aruande kaudu õiglates väärtuses	Müügi- valmis	Riski- maanduse tuleti- instru- mendid	Bilansiline väärtus kokku
Raha ja pangakontod keskpankades	3774					3774
Nõuded krediidiasutuste ja keskpankade vastu	10 257					10 257
Tuletislepingud			5637		309	5946
Nõuded klientide vastu	15 513					15 513
Kahjukindlustuse varad	658		180	3016		3854
Võlakirjad		144	360	7781		8285
Aktsiad ja osalused			0	101		101
Muud finantsvarad	1783					1783
Finantsvarad	31 984	144	6178	10 898	309	49 513
Muud varad kui finantsinstrumendid						985
Kokku	31 984	144	6178	10 898	309	50 498

Kohustused, 31. detsember 2015, miljonit eurot	Kajastatud kasumi- aruande kaudu õiglasest väärtuses	Muud kohustused	Riskimaanduse tuleti- s- instrumendid	Bilansiline väärtus kokku
Kohustused krediitiasutuste ees		5209		5209
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused (v.a tuletiinstrumendid)				
Tuletiislepingud	5310		336	5646
Kohustused klientide ees		17 549		17 549
Kahjukiindlustuse kohustused	4	3156		3160
Avalikult emiteeritud võlainstrumendid		19 475		19 475
Allutatud kohustused		1737		1737
Muud finantskohustused		2639		2639
Finantskohustused	5314	49 766	336	55 416
Muud kohustused kui finantskohustused				497
Kokku	5314	49 766	336	55 914

Kohustused, 31. detsember 2014, miljonit eurot	Kajastatud kasumi- aruande kaudu õiglasest väärtuses	Muud kohustused	Riskimaanduse tuleti- s- instrumendid	Bilansiline väärtus kokku
Kohustused krediitiasutuste ees		5241		5241
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused (v.a tuletiinstrumendid)	4			4
Tuletiislepingud	5516		373	5889
Kohustused klientide ees		11 442		11 442
Kahjukiindlustuse kohustused	2	2970		2972
Avalikult emiteeritud võlainstrumendid		17 587		17 587
Allutatud kohustused		1084		1084
Muud finantskohustused		2257		2257
Finantskohustused	5522	40 582	373	46 478
Muud kohustused kui finantskohustused				612
Kokku	5522	40 582	373	47 090

Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberite alla kuuluvad võlakirjad on kajastatud amortiseeritud soetusmaksumuses. 31. detsembril 2015 oli nende võlainstrumentide õiglane väärtus 221 miljonit eurot (232) suurem kui nende bilansiline väärtus, tuginedes turgudel kättesaadavale teabele ja kasutades tavapäraseid hindamismeetodeid. Allutatud kohustusi kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses. Nende õiglane väärtus on suurem kui amortiseeritud väärtus, aga usaldusväärsete õiglaste väärtuste kindlaksmääramisega kaasneb ebakindlus.

Lisa 74. Korduvad õiglase väärtuse hindamised hindamismeetodite järgi

Õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad 31. detsembril 2015, miljonit eurot

	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses				
Pangandus	616	215	21	852
Kahjukindlustus				
Tuletisinstrumentid				
Pangandus	2	5548	177	5727
Kahjukindlustus	0	9		9
Müügivalmis				
Pangandus	9208	1699	293	11 200
Kahjukindlustus	1596	1397	276	3269
Tuletisinstrumentid kokku	11 421	8868	767	21 056
Kinnisvarainvesteeringud				
Pangandus			125	125
Kahjukindlustus			170	170
Kinnisvarainvesteeringud kokku			295	295
Kokku	11 421	8868	1062	21 351

Õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad 31. detsembril 2014, miljonit eurot*

	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses				
Pangandus	183	178		360
Kahjukindlustus		7		7
Tuletisinstrumentid				
Pangandus	7	5737	202	5946
Kahjukindlustus	1	11		12
Müügivalmis				
Pangandus	5899	1968	15	7882
Kahjukindlustus	1579	1156	281	3016
Tuletisinstrumentid kokku	7668	9057	499	17 224
Kinnisvarainvesteeringud				
Pangandus			85	85
Kahjukindlustus			161	161
Kinnisvarainvesteeringud kokku			246	246
Kokku	7668	9057	745	17 470

Õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused 31. detsembril 2015, miljonit eurot

	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses				
Pangandus				
Tuletisinstrumentid				
Pangandus	35	5476	135	5646
Kahjukindlustus	0	4		4
Kokku	35	5480	135	5650

Õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused 31. detsembril 2014, miljonit eurot

	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses				
Pangandus		4		4
Tuletisinstrumentid				
Pangandus	57	5703	130	5889
Kahjukindlustus	2	0		2
Kokku	59	5707	130	5896

Õiglase väärtuse hindamine

Pangandusvaldkonna tuletisinstrumentid

Pohjola saab noteeritud tuletisinstrumentide hinna otse turgudelt. Börsiväliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse hindamisel rakendab Pohjola turgudel tavapäraselt kasutatavaid mudeleid ja meetodeid. Neid on vaja näiteks tootlusekõverate või vahetuskursigraafikute ning volatiilsust kajastavate pinddiagrammide koostamiseks, aga ka optsoonide hindamiseks. Mudelite sisendandmeid saab tavaliselt tuletada turuandmetest. Mõne lepingu õiglase väärtuse hindamisel peab Pohjola kasutama aga mudeleid, mille sisendandmeid ei saa turul jälgida ja mida tuleb seega hinnata. Sellised lepingud on loetletud 3. taseme all.

Pohjola panga varahoidmise osakond vastutab pangandusvaldkonna tuletisinstrumentide õiglase väärtuse hindamise ning neis kasutatavate turuandmete, hindamiskõverate ja volatiilsuse pinddiagrammide kvaliteedi ja usaldusväärsuse eest õiglase väärtuse igapäevase hindamise, sealhulgas 3. taseme hierarhia mõõtmise raames. Varahoidmise osakond võrdleb lepingu tasandil korrapäraselt hindamisel saadud hindu krediiditoet lisalepingute vastaspoolte ja kesksete vastaspoolte esitatud hinnangutega ning määrab vajaduse korral kindlaks võimalikud olulised hindamiserinevused.

OP Financial Groupi riskijuhtimisüksus vastutab uute õiglase väärtuse mudelite ja meetodite heakskiitmise ning õiglase väärtuse hindamise järelevalve eest. Õiglasi väärtusi kontrollitakse näiteks hinnangute põhjal, mis on saadud alternatiivseid turuhindade ja muude sisendandmete allikaid kasutades. Kontrollimisel saab hinnangutel põhinevaid hindu võrrelda krediiditoet lisalepingute vastaspoolte ja kesksete vastaspoolte esitatud hindadega. Lisaks on võimalik kasutada kolmandate isikute pakutavaid hindamisteenusi.

Börsiväliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse tehingupoolte krediidiriski. Seda korrigeeritakse krediidiväärtuse korrigeerimise (CVA) ja võla väärtuse korrigeerimise (DVA) abil. Krediidiriski- ja võla väärtuse korrigeerimise väärtuste korrigeerimised arvutatakse iga vastaspoolte kohta.

Krediidiriski- ja võla väärtuste korrigeeritud summad arvutatakse, simuleerides tuletisinstrumentide turuväärtuseid ja makseviivituse juhtumeid, tuginedes eelkõige turgudelt saadud andmetele. Makseviivituse juhtumite hindamisel kasutab grupp turuandmeid ka mittelikviidsete vastaspoolte kaudu, kombineerides vastaspoolte andmeid likviidsete turuandmetega.

Kahjukindlustuse müügivalmis finantsinvesteeringud

Väärtpaberite hinnad saadakse eelkõige turuteabe allikatest ja need määratakse iga päev. Osa väärtpaberite hinnad määratakse harvemini, näiteks kord kuus. Sellisel juhul tuginetakse hinna määramisel maaklerite, emitentide või muude turuosaliste avaldatud ametlikele või hinnangulistele väärtustele. Sellised lepingud on loetletud 3. taseme all.

Õiglase väärtuse hierarhia

1. tase. Noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel

See tase hõlmab peamiselt börsidel noteeritud aktsiaid, äriühingute, valitsuste ja finantsasutuste noteeritud võlainstrumente ning börsil kaubeldavaid tuletisinstrumente. Nende instrumentide õiglase väärtus määratakse kindlaks aktiivsete turgude kursside alusel.

2. tase. Hindamismeetodid, mille puhul kasutatakse jälgitavaid sisendeid

Vaadeldavatel sisendparameetritel põhinevad hindamismeetodid. Sellele tasemele kuuluvate instrumentide õiglase väärtus on finantsinstrumendi komponentide või sarnaste finantsinstrumentide turuhinnast tuletatud väärtus või väärtus, mille saab kindlaks määrata tavapärast kasutatavate hindamismudelite või -meetoditega, kui õiglase väärtuse määramisel olulised sisendid põhinevad vaadeldavatel turuandmetel. Õiglase väärtuse hierarhia tase Pohjola Grupis hõlmab börsiväliseid tuletisinstrumente, äriühingute, valitsuste ja finantsasutuste noteeritud võlainstrumente, mis ei kuulu 1. tasemele, repolepinguid ning laenuks antud või võetud väärtpabereid.

3. tase. Hindamismeetodid, mille puhul kasutatakse mittejälgitavaid sisendeid

Hindamismeetodid, mille sisendparameetritega kaasneb teatav ebakindlus. Sellele tasemele kuuluvate finantsinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramine hõlmab sisendeid, mis ei põhine vaadeldavatel turuandmetel (mittevaadeldavad sisendid). 3. tase hõlmab ka võlakirju, millel on väärtuse hindamise päeval väike turuaktiivsus või see puudub üldse. See tase hõlmab kõige keerulisemaid börsiväliseid tuletisinstrumente ja pika tähtajaga tuletisinstrumente, mille puhul grupp pidi nende väärtuse hindamisel kasutatavaid turuandmeid ekstrapoleerima, samuti teatavaid erakapitaliinvesteeringuid ning mittelikviidseid võlakirju, struktureeritud võlakirju, sealhulgas väärtpaberistatud võlakirju ja struktureeritud võlaväärtpabereid ning riskimaandusfonde. Paljudel juhtudel põhineb 3. taseme õiglase väärtus kolmandalt isikult saadud hinnateabel.

Ülekanded õiglase väärtuse hierarhia tasemete vahel

Ülekanded õiglase väärtuse hierarhia tasemete vahel loetakse toimunuks kuupäeval, mil sündmus põhjustab sellise ülekande või asjaolud muutuvad.

Hindamismeetodid, mille sisendparameetritega kaasneb ebakindlus (3. tase)

Finantsvarade ja -kohustuste määratlus

Finantsvarad, miljonit eurot	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtusest		Tuletisinstrumentid		Müügivalmis		Vara kokku
	Pangandus	Kahju-kindlustus	Pangandus	Kahju-kindlustus	Pangandus	Kahju-kindlustus	
Algsaldo seisuga 1. jaanuar 2015			202		15	281	499
Kogukasum/-kahjum kasumiaruandes	21		-26			-42	-46
Kogukasum/-kahjum muus koondkasumiaruandes					-3	17	15
Soetused					-1	82	81
Müük						-62	-62
3. tasemele üleviimised					281		281
Lõppsaldo seisuga 31. detsember 2015	21		177		293	276	767

Finantsvarad, miljonit eurot	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtusest		Tuletisinstrumentid		Müügivalmis		Vara kokku
	Pan-gandus	Kahju-kindlustus	Pan-gandus	Kahju-kindlustus	Pan-gandus	Kahju-kindlustus	
Algsaldo seisuga 1. jaanuar 2014			212		21	214	446
Kogukasum/-kahjum kasumiaruandes			-10		-2	6	-6
Kogukasum/-kahjum muus koondkasumiaruandes					-3	38	35
Soetused						57	57
Müük						-34	-34
Lõppsaldo seisuga 31. detsember 2014			202		15	281	499

Finantskohustused, miljonit eurot	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtusest		Tuletisinstrumentid		Kohustused kokku
	Pangandus	Kahju-kindlustus	Pan-gandus	Kahju-kindlustus	
Algsaldo seisuga 1. jaanuar 2015			130		130
Kogukasum/-kahjum kasumiaruandes			5		5
Lõppsaldo seisuga 31. detsember 2015			135		135

Finantskohustused, miljonit eurot	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtusest		Tuletisinstrumentid		Kohustused kokku
	Pangandus	Kahju-kindlustus	Pan-gandus	Kahju-kindlustus	
Algsaldo seisuga 1. jaanuar 2014			131		131
Kogukasum/-kahjum kasumiaruandes			-1		-1
Lõppsaldo seisuga 31. detsember 2014			130		130

Kasumiaruandes kajastatud majandusaasta kogukasum/-kahjum kirjete kaupa seisuga 31. detsember 2015

miljonit eurot	Puhas intressitulu või puhastulu tehingutelt	Puhas investeeri- mistulu	Puhastulu kahju- kindlus- tusest	Koondkasumi- aruanne / õiglase väärtuse reservi muutus	Puhaskasum/-kahjum aasta lõpus hoitavatelt varadelt ja kohustustelt
Realiseeritud puhaskasum (või - kahjum)	21		-42		-20
Realiseerimata puhaskasum (või -kahjum)	-31			15	-16
Puhaskasum (või -kahjum) kokku	-10		-42	15	-37

Kasumiaruandes kajastatud majandusaasta kogukasum/-kahjum kirjete kaupa seisuga 31. detsember 2014

miljonit eurot	Puhas intressitulu või puhastulu tehingutelt	Puhas investeeri- mistulu	Puhastulu kahju- kindlus- tusest	Koondkasumi- aruanne / õiglase väärtuse reservi muutus	Puhaskasum/-kahjum aasta lõpus hoitavatelt varadelt ja kohustustelt
Realiseeritud puhaskasum (või - kahjum)			6		6
Realiseerimata puhaskasum (või -kahjum)	-8	-2		35	24
Puhaskasum (või -kahjum) kokku	-8	-2	6	35	31

3. tasemele kuuluvad tuletisinstrumentid on klientide vajadustele vastavad struktureeritud tuletisinstrumentid, mille tururisk on kaetud vastava tuletislepinguga. Katmata tururisk ei avalda tulule mõju. 3. taseme tuletisinstrumentid on seotud Pohjola emiteeritud struktureeritud võlakirjadega, mille tootlus määratakse kindlaks varjatud tuletisinstrumenti väärtuse näitajatega. Eeltoodud tabel ei kajasta nende varjatud tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutust. Lisaks kuuluvad 3. tasemele pikaajalised tuletisinstrumentid, mille puhul grupp pidi nende väärtuse hindamisel kasutatavaid turuandmeid ekstrapoleerima.

Hierarhia tasemete muudatused

2015. aasta lõpus määras grupp kindlaks liigitamiskriteeriumid, jättes nende seast välja krediidireitingu ning kasutades täpsemat analüüsi ja jälgitavate turuhindade liigitamist. Selle tulemusena läks 1,4 miljardi euro väärtuses valitsuste, äriühingute ja finantsasutuste emiteeritud noteeritud võlakirju 2. tasemelt üle 1. tasemele ning 0,3 miljardi euro väärtuses võlakirju 2. tasemelt üle 3. tasemele.

Ebakindlust sisaldavate sisendparameetrite tundlikkusanalüüs, 31. detsember 2015

Instrumendi liik, miljonit eurot	Nõuded	Kohustused	Netosaldo	Tundlikkus- analüüs	Põhjendatult võimalik õiglase väärtuse muutus
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses					
Struktureeritud investeerimisvahendid	21	0	21	2,1	10%
Tuletisinstrumendid					
Indeksivõlakirjade riskimaandusinstrumendid ja struktureeritud tuletisinstrumendid ning pika lunastustähtajaga tuletisinstrumendid*	177	-135	42	5,6	13%
Müügivalmis					
Mittelikviidsed investeeringud	36		36	5,4	15%
Erakapitalifondid**	463		463	46,3	10%
Kinnisvarafondid***	70		70	14,0	20%
Kinnisvarainvesteeringud***	295		295	59,0	20%

Ebakindlust sisaldavate sisendparameetrite tundlikkusanalüüs, 31. detsember 2014

Instrumendi liik, miljonit eurot	Nõuded	Kohustused	Netosaldo	Tundlikkus- analüüs	Põhjendatult võimalik õiglase väärtuse muutus
Tuletisinstrumendid					
Indeksivõlakirjade riskimaandusinstrumendid ja struktureeritud tuletisinstrumendid*	202	-130	72	7,7	11%
Müügivalmis					
Mittelikviidsed investeeringud	92		92	13,7	15%
Erakapitalifondid**	156		156	15,6	10%
Kinnisvarafondid***	49		49	9,8	20%
Kinnisvarainvesteeringud***	246		246	49,2	20%

* Järgmised stressistsenaariumid: aktsiate volatiilsuse kombineeritud väärtuse muutus (30%), aktsiatelt arvestatud dividendid (30%), krediidiriski preemiad (30%) ning märkimisväärsed korrelatsiooni muutused.

** Erakapitalifondide väärtus sõltub peamiselt portfelli ettevõtete kasuminihajatusest ning samasuguste noteeritud ettevõtete hinna ja kasumi suhtarvudest. Koguväärtuse ja sissemakstud kapitali (TVPI) kordajat, mis on muutunud keskmiselt 10%, kasutatakse erakapitalifondide õiglase väärtuse arengu jälgimiseks.

*** Kinnisvarafondide ja investeerimisvara väärtuse hindamisel kasutab Pohjola peamiselt tulumeetodit, mille põhikomponendid on tootluse- ja netorent. Tootluse- ja netorentide muutumine ±1 protsendipunkti võrra põhjustab õiglase väärtuse muutuse ligikaudu 20% ulatuses.

Lisa 75. Antud tagatised

Bilansiline väärtus, miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Oma kohustuste eest antud tagatised		
Hüpoteegid	1	1
Pandid	3	4
Muud	528	981
Muud antud tagatised		
Pandid*	3969	6273
Kokku	4501	7259
Antud tagatised kokku		
Hüpoteegid	1	1
Pandid	3972	6277
Muud	528	981
Kokku	4501	7259
Kollateraliseeritud kohustused kokku	507	474

* Sh 2000 miljonit eurot päevasiseste arvelduste tagatise.

Lisa 76. Saadud finantstagatised

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Saadud tagatiste õiglane väärtus		
Muud	1030	722
Kokku	1030	722

Tuletisinstrumentidest tulenevat krediidiriski maandatakse tagatiste kaudu, mis tähendab ISDA üldlepinguga seotud ISDA krediiditoe lisalepingu kasutamist. Tagatiste süsteemis annab vastaspool nõude eest väärtpaberites või rahas tagatise. Krediiditoe lisalepinguga seotud, rahas saadud tagatise summa ulatus bilansipäeva seisuga 1030 miljoni euroni (722). Grupil ei olnud bilansipäeva seisuga väärtpaberitena saadud tagatise.

TINGIMUSLIKE KOHUSTUSTE JA TULETISINSTRUMENTIDE ARUANDE LISAD

Lisa 77. Bilansivälised kohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Garantiid	765	874
Muud garantiikohustused	1402	1578
Laenukohustused	5745	4365
Lühiajaliste kauplemistehingutega seotud kohustused	173	297
Muud	394	336
Bilansivälised kohustused kokku	8480	7450

Lisa 78. Tuletislepingud

Kauplemiseks hoitavad tuletisinstrumendid seisuga 31. detsember 2015

	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Õiglased väärtused*		Võimalik tulevane riski- positsioon	
miljonit eurot	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Varad	Kohus- tused	
Intressimäära tuletisinstrumendid							
Intressimäära vahetustehingud	25 213	61 070	47 420	133 703	3539	3545	4546
Keskse vastaspoole kliiritud	7047	21 304	18 226	46 577	708	675	1088
Börsivälised intressimäära optsioonid							
Ostutehingud ja ülempiiriga tehingud (<i>call and caps</i>)							
Ostetud	1490	5044	2699	9234	264	2	337
Väljakirjutatud	1230	5713	3550	10 493	1	250	7
Müügitehingud ja alampiiiriga tehingud (<i>put and floors</i>)							
Ostetud	3800	2825	2308	8933	182	4	251
Väljakirjutatud	4752	3589	1645	9985	11	108	47
Börsivälised intressimäära tuletisinstrumendid kokku	36 485	78 241	57 622	172 348	3998	3910	5188
Intressimäära futuurid	4127	3224		7351	1	6	
Börsil kaubeldavad	4127	3224		7351	1	6	
tuletisinstrumendid kokku							
Intressimäära tuletisinstrumendid kokku	40 612	81 465	57 622	179 699	3999	3915	5188

Valuutatuletisinstrumentid

Valuuta forwardlepingud	27 605	360	53	28 018	219	301	517
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	1141	7415	5472	14 029	1178	1086	1970
Valuutaoptsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	233	13		246	4		7
Väljakirjutatud	321	12		333		4	
Müügitehingud							
Ostetud	262	20		282	4		8
Väljakirjutatud	224	22		246		4	
Börsivälised	29 786	7843	5525	43 154	1405	1395	2502
valuutatuletisinstrumentid kokku							
Valuutatuletisinstrumentid kokku	29 786	7843	5525	43 154	1405	1395	2502

Aktsia- ja indeksituletisinstrumentid

Aktsiaoptsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	243	5		248	13		28
Aktsiaindeksi optsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	6	1		7	1		2
Börsivälised aktsia- ja indeksituletisinstrumentid kokku	249	6		256	14		30
Aktsiaindeksi futuurid	33			33	0		
Börsil kaubeldavad tuletisinstrumentid kokku	33			33	0		
Aktsia- ja indeksituletisinstrumentid kokku	282	6		288	15		30

Krediidituletisinstrumentid

Krediidiriski vahetustehingud	15	126	82	223	10	13	10
Krediidituletisinstrumentid kokku	15	126	82	223	10	13	10

Muud							
Muud vahetustehingud	110	698	14	822	80	30	157
Muud optsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	27			27	0		3
Väljakirjutatud	16			16		0	
Müügitehingud							
Ostetud	4			4	1		1
Väljakirjutatud	4			4		1	
Muud börsivälised	162	698	14	874	81	31	161
tuletisinstrumentid kokku							
Muud forvardlepingud ja futuurid	46	35		81	2	31	1
Muud tuletisinstrumentid kokku	208	733	14	955	83	62	162
Kauplemiseks hoitavad	70 903	90 173	63 243	224 319	5512	5385	7893
tuletisinstrumentid kokku							

Kauplemiseks hoitavad tuletisinstrumentid seisuga 31. detsember 2014

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Kokku	Õiglaselised väärtused*		Võimalik tulevane riski- positsioon
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat		Varad	Kohus- tused	
Intressimäära							
tuletisinstrumentid							
Intressimäära vahetustehingud	24 618	71 169	39 382	135 169	4113	4144	5037
Keskse vastaspoole kliiritud	4207	21 163	11 936	37 305	697	665	980
Börsivälised intressimäära							
optsioonid							
Ostutehingud ja ülempiiriga							
tehingud (<i>call and caps</i>)							
Ostetud	3731	4555	2441	10 727	398	2	464
Väljakirjutatud	2669	4022	3617	10 308		360	6
Müügitehingud ja alampiiiriga							
tehingud (<i>put and floors</i>)							
Ostetud	5480	4505	2506	12 492	195	8	275
Väljakirjutatud	5903	5787	1812	13 503	7	102	51
Börsivälised intressimäära	42 402	90 039	49 759	182 200	4713	4617	5833
tuletisinstrumentid kokku							
Intressimäära futuurid	12 461	4602		17 063	3	14	
Intressimäära optsioonid							
Ostutehingud							
Väljakirjutatud	500			500		0	
Müügitehingud							
Ostetud	2000			2000		0	
Börsil kaubeldavad	14 961	4602		19 563	3	15	
tuletisinstrumentid kokku							
Intressimäära tuletisinstrumentid	57 363	94 641	49 759	201 763	4716	4632	5833
kokku							

Valuutatuletisinstrumentid

Valuuta forwardlepingud	13 535	307	65	13 908	276	168	432
Intressimäär ja valuuta vahetustehingud	360	7728	5164	13 252	669	697	1447
Valuutaoptsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	188	17		205	4		7
Väljakirjutatud	226	17		243		5	
Müügittehingud							
Ostetud	496	8		504	11		17
Väljakirjutatud	426	9		436		8	
Börsivälised valuutatuletisinstrumentid kokku	15 233	8086	5229	28 548	961	878	1903

Valuutatuletisinstrumentid kokku	15 233	8086	5229	28 548	961	878	1903
----------------------------------	--------	------	------	--------	-----	-----	------

Aksia- ja indeksituletisinstrumentid

Aksiaoptsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	266	271		537	35	0	73
Aksiaindeksi optsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud		9		9	2		3
Väljakirjutatud		2		2		0	
Müügittehingud							
Ostetud		2		2	0		0
Väljakirjutatud		2		2		0	
Börsivälised aksia- ja indeksituletisinstrumentid kokku	266	285		551	37	1	76
Aksia- ja indeksituletisinstrumentid kokku	266	285		551	37	1	76

Krediidituletisinstrumentid

Krediidiriski vahetustehingud	9	73	102	184	12	5	12
Krediidituletisinstrumentid kokku	9	73	102	184	12	5	12

Muud

Muud vahetustehingud	70	794	56	920	67	29	153
Muud optsioonid							
Ostutehingud							
Ostetud	17	11		28	0		3
Väljakirjutatud	17			17		0	
Müügittehingud							
Ostetud	10			10	2		3
Väljakirjutatud	10			10		2	
Muud börsivälised tuletisinstrumentid kokku	123	805	56	984	69	31	159
Muud forwardlepingud ja futuurid	109	70	0	179	4	36	0
Muud tuletisinstrumentid kokku	233	874	56	1163	73	67	160
Kauplemiseks hoitavad tuletisinstrumentid kokku	73 103	103 959	55 146	232 209	5800	5582	7984

Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud – õiglase väärtuse riskimaandus, 31. detsember 2015

	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Õiglased väärtused* Kohus- tused			Võimalik tulevane riski- positsioon
miljonit eurot	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Varad		
Intressimäära tuletisinstrumentid							
Intressimäära vahetustehingud	1894	12 609	7543	22 045	404	418	580
Keskse vastaspoole kliiritud	564	5203	6438	12 206	170	189	292
Börsivälised intressimäära tuletisinstrumentid kokku	1894	12 609	7543	22 045	404	418	580
Intressimäära tuletisinstrumentid kokku	1894	12 609	7543	22 045	404	418	580
Valuutatuletisinstrumentid							
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	1414	1926	1181	4520	123	85	322
Börsivälised valuutatuletisinstrumentid kokku	1414	1926	1181	4520	123	85	322
Valuutatuletisinstrumentid kokku	1414	1926	1181	4520	123	85	322
Tuletislepingud kokku, õiglase väärtuse riskimaandus	3307	14 535	8723	26 565	527	503	902

Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud – rahavoo riskimaandus, 31. detsember 2015

	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Õiglased väärtused* Kohus- tused			Võimalik tulevane riski- positsioon
miljonit eurot	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Varad		
Intressimäära tuletisinstrumentid							
Intressimäära vahetustehingud	200	500		700	17		20
Keskse vastaspoole kliiritud	100	300		400	11		13
Börsivälised intressimäära tuletisinstrumentid kokku	200	500		700	17		20
Intressimäära tuletisinstrumentid kokku	200	500		700	17		20
Tuletislepingud kokku, rahavoo riskimaandus	200	500		700	17		20
Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud kokku	3507	15 035	8723	27 265	545	503	922

Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud – õiglase väärtuse riskimaandus, 31. detsember 2014

	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg				Õiglased väärtused* Kohus- tused		Võimalik tulevane riski- positsioon
miljonit eurot	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Varad		
Intressimäära tuletisinstrumentid							
Intressimäära vahetustehingud	1597	10 671	5754	18 022	473	564	612
Keskse vastaspoole kliiritud	163	2964	3072	6199	165	202	226
Börsivälised intressimäära tuletisinstrumentid kokku	1597	10 671	5754	18 022	473	564	612
Intressimäära tuletisinstrumentid kokku	1597	10 671	5754	18 022	473	564	612
Valuutatuletisinstrumentid							
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	1044	942	410	2396	75	97	163
Börsivälised valuutatuletisinstrumentid kokku	1044	942	410	2396	75	97	163
Valuutatuletisinstrumentid kokku	1044	942	410	2396	75	97	163
Tuletislepingud kokku, õiglase väärtuse riskimaandus	2642	11 613	6163	20 418	548	661	776

Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud – rahavoo riskimaandus, 31. detsember 2014

	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg				Õiglased väärtused*		Võimalik tulevane riski- positsioon
miljonit eurot	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Varad	Kohus- tused	
Intressimäära tuletisinstrumentid							
Intressimäära vahetustehingud	200	700		900	26		29
Keskse vastaspoole kliiritud		400		400	14		16
Börsivälised intressimäära tuletisinstrumentid kokku	200	700		900	26		29
Intressimäära tuletisinstrumentid kokku	200	700		900	26		29
Tuletislepingud kokku, rahavoo riskimaandus	200	700		900	26		29
Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud kokku	2842	12 313	6163	21 318	574	661	805

Tuletislepingud kokku, 31. detsember 2015

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Kokku	Õiglased väärtused*		Võimalik tulevane riski- positsioon
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat		Varad	Kohus- tused	
Intressimäär	42 705	94 574	65 165	202 445	4421	4333	5788
tuletisinstrumentid							
Keskse vastaspoole kliiritud	7712	26 807	24 664	59 183	890	863	1394
Valuutatuletisinstrumentid	31 199	9769	6706	47 674	1529	1480	2825
Aksia- ja indeksituletisinstrumentid	282	6		288	15		30
Krediitituletisinstrumentid	15	126	82	223	10	13	10
Muud tuletisinstrumentid	208	733	14	955	83	62	162
Tuletisinstrumentid kokku	74 410	105 208	71 966	251 584	6057	5888	8815

Tuletislepingud kokku, 31. detsember 2014

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Kokku	Õiglased väärtused*		Võimalik tulevane riski- positsioon
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aastat		Varad	Kohus- tused	
Intressimäär	59 160	106 012	55 513	220 684	5215	5196	6475
tuletisinstrumentid							
Keskse vastaspoole kliiritud	4370	24 526	15 008	43 904	876	867	1222
Valuutatuletisinstrumentid	16 277	9028	5639	30 944	1036	975	2066
Aksia- ja indeksituletisinstrumentid	266	285		551	37	1	76
Krediitituletisinstrumentid	9	73	102	184	12	5	12
Muud tuletisinstrumentid	233	874	56	1163	73	67	160
Tuletisinstrumentid kokku	75 945	116 272	61 310	253 527	6374	6243	8788

* Õiglased väärtused hõlmavad kogunenud intressi, mida kajastatakse muude varade või eraldiste ja muude kohustuste all. Lisaks tasaarveldatakse bilansis kesksete vastaspooltega kliirimisele kuuluvate tuletisinstrumentide õiglane väärtus.

Bilansis tasaarveldatakse kesksete vastaspooltega kliirimisele kuuluvad intressimäärade tuletisinstrumentid. Lisas 79 on esitatud tasaarvestamise mõju. Muid tuletislepinguid kajastatakse bilansis brutosummas. Kapitali adekvaatsuse mõõtmisel kohaldab Pohjola Grupp samuti tuletisinstrumentide tasaarvestamist. Lisas 60 on esitatud tasaarvestamise mõju. Tasaarvestamine vähendaks Pohjola Bank plc tuletislepingute krediidi ekvivalenti 6248 miljoni euro (6233) võrra.

Lisa 79. Finantsvarad ja -kohustused, mis on bilansis tasaarveldatud või mille suhtes kehtivad põhitasaarvelduskokkulepped või samalaadsed kokkulepped

Finantsvarad, mis on bilansis tasaarveldatud või mille suhtes kehtivad põhitasaarvelduskokkulepped või samalaadsed kokkulepped

31. detsember 2015, miljonit eurot	Finants- varade bruto- summa	Finantsvaradest maha arvatud finantskohustuste brutosumma*	Bilansis kajastatud netosumma**	Finantsvarad, mis ei ole bilansis tasaarveldatud		
				Finants- varad***	Saadud tagatis	Neto- summa
Pangandusvaldkonna tuletisinstrumendid	6597	-870	5727	-3444	-1030	1253
Kahjukindlustuse tuletisinstrumendid	9		9	-3		6
Tuletisinstrumendid kokku	6606	-870	5735	-3446	-1030	1259

31. detsember 2014, miljonit eurot	Finants- varade bruto- summa	Finantsvaradest maha arvatud finantskohustuste brutosumma*	Bilansis kajastatud netosumma**	Finantsvarad, mis ei ole bilansis tasaarveldatud		
				Finants- varad***	Saadud tagatis	Neto- summa
Pangandusvaldkonna tuletisinstrumendid	6817	-871	5946	-4008	-722	1216
Kahjukindlustuse tuletisinstrumendid	12		12	-1		11
Tuletisinstrumendid kokku	6829	-871	5958	-4009	-722	1227

Finantskohustused, mis on bilansis tasaarveldatud või mille suhtes kehtivad põhitasaarvelduskokkulepped või samalaadsed kokkulepped

31. detsember 2015, miljonit eurot	Finants- kohustuste bruto-summa	Finants- kohustustest maha arvatud finantsvarade brutosumma*	Bilansis kajastatud netosumma**	Finantskohustused, mis ei ole bilansis tasaarveldatud		
				Finants- kohus- tused***	Antud tagatised	Neto- summa
Pangandusvaldkonna tuletisinstrumendid	6486	-840	5646	-3444	-1061	1141
Kahjukindlustuse tuletisinstrumendid	4		4	-3		1
Tuletisinstrumendid kokku	6490	-840	5650	-3446	-1061	1143

31. detsember 2014, miljonit eurot	Finantskohustused, mis ei ole bilansis tasaarveldatud					
	Finants- kohustuste brutosumma	Finants- kohustustest maha arvatud finantsvarade brutosumma*	Bilansis kajastatud netosumma**	Finants- kohus- tused***	Antud tagatised	Neto- summa
Pangandusvaldkonna tuletisinstrumentid	6751	-862	5889	-4008	-862	1019
Kahjukindlustuse tuletisinstrumentid	2		2	-1		2
Tuletisinstrumentid kokku	6753	-862	5892	-4009	-862	1020

* Sh raha ja raha ekvivalentide hulka kuuluvad, iga päev netosummas kliiritavad tuletisinstrumentid kogusummas 22 miljonit eurot (9).

** Õiglased väärtused, v.a kogunenud intress.

*** Pohjola Bank plc tavaks on sõlmida kõikide tuletisinstrumentide vastaspooltega tuletistehingute raamlepingud.

Kesksete vastaspooltega kliirimine börsiväliste tuletisinstrumentide puhul

2013. aasta veebruaris võttis Pohjola Bank plc kasutusele kesksete vastaspooltega kliirimise kooskõlas Euroopa turu infrastruktuuri määrusega (määrus (EL) nr 648/2012). Finantsturu vastaspoolte vahel sõlmitud standarditud börsiväliste tuletisinstrumentide tehingud kliiritakse Londoni kliiringukojas. Selle mudeli põhjal saab igapäevase kliirimisprotsessi lõpus kesksest vastaspooltest tuletisinstrumentide vastaspool, kellega tasaarvestatakse tuletisinstrumentide igapäevased maksed. Lisaks makstakse või saadakse iga päev tagatis, mis vastab avatud positsioonide õiglase väärtuse muutusele (variatsioonitagatis). Keskse vastaspoole kliiritud intressimäära tuletisinstrumentid esitatakse bilansis netosummas.

Muud kahepoolsest kliiritavad börsivälised tuletislepingud

Pohjola Bank plc ja teiste klientide vaheliste tuletistehingute suhtes ning tuletistehingute suhtes, mille puhul ei ole määruuse kohaselt keskse vastaspoolega kliirimine asjakohane, kohaldatakse ISDA raamlepingut või Soome Finantsteenuste Liidu või Pohjola Bank plc raamlepingut. Nende lepingute alusel võib tuletisinstrumentide makseid tehingu kohta tasaarvestada igal maksekuupäeval ning vastaspoole makseviivituse ja pankroti korral. Samuti on võimalik lepingu tingimustes tulenevalt leppida kokku vastaspoolest sõltuvas tagatises. Sellised tuletisinstrumente kajastatakse bilansis brutosummas.

Lisa 80. Tingimuslikud kohustused ja varad

Gruppi kuuluvad kindlustusseltsid sõlmivad kindlustuslepinguid puulide kaudu. Puulide liikmed vastutavad eelkõige oma proportsionaalse riskiosa eest. Need osad põhinevad igal aastal kinnitatud lepingutel. Mõnes puulis vastutavad puuli liikmed maksejõuetu liikme kohustuste eest proportsionaalselt oma osaga puulis. Grupi kindlustusseltsid kajastavad ühisel vastutusel põhinevaid kohustusi ja nõudeid, kui esineb ühise vastutuse realiseerumise tõenäosus.

Lisa 81. Kasutusrendilepingud

Pohjola Grupp kui rentnik

Mõned grupi ettevõtted on rentinud oma kasutuses olevad ruumid. Nende rendilepingute tähtaeg on üks kuni kümme aastat ja neid lepinguid on tavaliselt võimalik pärast esialgset lõpptähtaega pikendada. Grupp on osa oma ruume allrendile andnud. Lisaks on mõni grupi ettevõtte rentinud mootorsõidukeid ja kontoriseadmeid. Eeltoodud kirjetest tulenev rendikulu 23 miljonit eurot (21) kajastati muude tegevuskulude all.

Tulevased minimaalsed rendimaksud tühistamatute kasutusrendilepingute alusel

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Vähem kui üks aasta	3	7
Rohkem kui üks aasta ja vähem kui viis aastat	1	4
Rohkem kui viis aastat	0	0
Kokku	5	11

Eeldatavad tulevased minimaalsed rendimaksud tulenevalt tühistamatutest allrendilepingutest

Pohjola Grupp kui rendileandja

Pohjola Grupi ettevõtted on andnud rendile oma investeerimiskinnisvara, millest saadi tulu 24 miljonit eurot (23).

Tulevased minimaalsed rendimaksed nõuded tulenevalt tühistamatutest kasutusrendilepingutest

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Vähem kui üks aasta	19	28
Rohkem kui üks aasta ja vähem kui viis aastat	44	49
Rohkem kui viis aastat	44	34
Kokku	107	111

Lisa 82. Osalused tütarettevõtjates, struktuuriüksustes ja ühistegevustes

Majandusaasta jooksul tütarettevõtjates ja struktuuriüksustes ilmnenu muutused

Kooskõlas varem avaldatud kavaga võttis Pohjola Bank plc erakorraline üldkoosolek 22. oktoobril 2015 vastu jagunemise kava. Osalise jagunemise puhul antakse järgmised Pohjola Grupi tütarettevõtjad üle OP Cooperative'ile: Pohjola Asset Management Ltd, PAM USA Funds Ltd, Pohjola Asset Management Execution Services Ltd, Pohjola Property Management Ltd, Pohjola Asuntorahasto I GP Oy, Suomi Toimitilakiinteistöt GP Oy, Real Estate Debt and Secondaries GP Oy, Real Estate Fund Finland Oy, Real Estate Fund Finland III GP Oy ja Real Estate Fund of Funds Finland Oy.

Olulised tütarettevõtjad, mis hõlmati 2015. aastal konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandesse.

Oluliste tütarettevõtjate hulka kuuluvad äriühingud, mille tegevuseks on vaja litsentsi, ning muud äritegevuse jaoks tähtsad suured äriühingud. Kõik olulised konsolideeritud tütarettevõtjad on täisomanduses ja seega ei ole neis olulisi mittekontrollitavaid osalusi.

Äriühing	Asukoht	Osaluse %	Hääle- õiguste %	Äriühing kuulub kapitali adekvaatsuse poolest konsolideerimisgruppi
A-Insurance Ltd	Helsingi	100	100	
Omasairaala Oy	Helsingi	100	100	
Pohjola Finance Estonia AS	Eesti	100	100	x
Pohjola Finance SIA	Läti	100	100	x
Pohjola Insurance Ltd	Helsingi	100	100	
Seesam Insurance AS	Eesti	100	100	
UAB Pohjola Finance	Leedu	100	100	x
Eurooppalainen Insurance Company Ltd	Helsingi	100	100	

Peale oluliste tütarettevõtjate hõlmasid konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded veel kaht tütarettevõtjat.

Olulised tütarettevõtjad, mis hõlmati 2014. aastal konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandesse.

Äriühing	Asukoht	Osaluse %	Hääle- õiguste %	Äriühing kuulub kapitali adekvaatsuse poolest konsolideerimisgruppi
A-Insurance Ltd	Helsingi	100	100	
Omasairaala Oy	Helsingi	100	100	
Pohjola Finance Estonia AS	Eesti	100	100	x
Pohjola Finance SIA	Läti	100	100	x
Pohjola Property Management Ltd*	Helsingi	100	100	
Pohjola Insurance Ltd	Helsingi	100	100	
Pohjola Asset Management Ltd*	Helsingi	100	100	x
Seesam Insurance AS	Eesti	100	100	
UAB Pohjola Finance	Leedu	100	100	x
Eurooppalainen Insurance Company Ltd	Helsingi	100	100	

Peale oluliste tütarettevõtjate hõlmasid konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded veel kümnet tütarettevõtjat.

* Lõpetatud tegevus.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes hõlmatud struktuuriüksused

Pohjola Grupp tegutseb mitmesugustes investeerimisfondides investorina, et saada investeerimistulu. Pohjola Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandesse kuuluvad kahe (2) kinnisvarafondi aruanded. Need fondid on liigitatud struktuuriüksustena, sest Pohjola Grupi kontroll ei põhine hääle arvul, vaid oluliste tegevuste kontrollil, fondist saadava muutuvtulu saamisel ja fondi juhtimise korraldamisel. Need fondid hõlmavad ka mittekontrollivaid osalusi.

Alltoodud tabelis on esitatud mittekontrollivate osalustega äriühingud.

Nimetus	Tegevus-koht	Peamine tegevusala	Osaluse %, 2015	Osaluse %, 2014	Mitte-kontrollivad osalused, %
Real Estate Funds of Funds II Ky	Helsingi	Kinnisvarafond	22,2	22,2	77,8
Real Estate Fund Finland III Ky	Helsingi	Kinnisvarafond	33,3	33,3	66,7

Pohjola Grupi äriühingutel ei ole lepinguid konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannetes hõlmatud struktuuriüksustele finantsabi andmise kohta. Majandusaastal ei antud sellist abi.

Olulise mittekontrolliva osalusega tütarettevõtjate finantsandmete kokkuvõte

Alltoodud tabelis on esitatud olulise mittekontrolliva osalusega tütarettevõtjate finantsandmete kokkuvõte. Finantsandmed vastavad tütarettevõtjate raamatupidamise aastaaruannetes esitatud näitajatele, mille puhul on näiteks korrigeeritud õiglast väärtust, et need vastaksid Pohjola Grupi arvestuspõhimõtetele. Alltoodud näitajad on esitatud enne siseste tehingute elimineerimist.

Bilansi kokkuvõte miljonit eurot	Real Estate Funds of Funds II Ky		Real Estate Fund Finland III Ky	
	2015	2014	2015	2014
Raha ja raha ekvivalendid	2	6	2	2
Investeeringud	51	65	89	53
Vara kokku	53	72	91	55
Finantskohustused				
Kohustused kokku				
Netovarad (100%)	53	72	91	55
Mittekontrollivate osaluste kogunenud osakaal	41	55	64	37

Koondkasumiaruande kokkuvõte

Müügi puhaskäive	8	11	5	5
Jätakuva tegevuse kasum või kahjum pärast maksustamist	8	10	6	1
Muu koondkasum	-3	1		
Koondkasum (100%)	5	11	6	1
Mittekontrollivate osalustega seostatav koondkasum	4	8	4	1
Mittekontrollivatele osalustele makstud kasumiosa	5	5	3	4

Rahavoogude kokkuvõte

Rahavoog äritegevusest (neto)	-1	-1	-9	2
Netorahavoog investeerimistegevusest	20	27	-26	2
Rahavoog finantseerimistegevusest (neto)	-24	-20	35	-7
Rahavoogude netomuutus	-4	6	0	-2

Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses	6	0	2	5
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus	2	6	2	2

Ühise kontrolli all olevad tegevused

45 (43) varahaldusettevõtet on lisatud Pohjola Grupi raamatupidamise aastaaruannetesse kui ühise kontrolli all olevad tegevused, konsolideerides proportsionaalse osa Pohjola Grupi osalusest varahaldusettevõtte varades. Liigitamine ühise kontrolli all olevate tegevuste alla on tehtud kooskõlas tegevuse laadiga, ehkki Pohjola Grupil on mõne varahaldusettevõtte üle kontrolli. Varahaldusettevõtete aktsiad annavad õiguse kasutada teatavaid kortereid, millest osa on Pohjola Grupi enda kasutuses. Need korterid kuuluvad bilansis materiaalse põhivara alla ja on kajastatud lisas 26. Iga vastastikuse varahaldusettevõtte osanik või aktsionär vastutab oma osa eest äriühingu laenudes. Ülejäänud varahaldusettevõtted on lisades 21 ja 22 hõlmatud investeerimisettevõtted.

Kokkuvõtte sellest, mis mõju avaldavad ühise kontrolli all olevad tegevused bilansile

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Maa	27	27
Ehitised	252	247
Vara kokku	278	273

Kõige olulisemad ühise kontrolli all olevad tegevused, mis hõlmati 2015. aastal konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannetesse

Nimetus	Asukoht	Osaluse %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tampere	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsinki	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsinki	53,7
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 1	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 2	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Tampereen Ratinankaari	Tampere	100
Kiinteistö Oy Vuosaaren Pohjoinen Ostoskeskus	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis I	Helsinki	50
Kiinteistö Oy Koskitammi	Tampere	100

Kõige olulisemad ühise kontrolli all olevad tegevused, mis hõlmati 2014. aastal konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannetes

Nimetus	Asukoht	Osaluse %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingi	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tampere	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Helsingi	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingi	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingi	53,7
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 1	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 2	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Tampereen Ratinankaari	Tampere	100
Kiinteistö Oy Vuosaaren Pohjoinen Ostoskeskus	Helsingi	100

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded hõlmavad ühise kontrolli all olevaid vara ja kohustusi.

Osalused konsolideerimata struktuuriüksustes

OP Financial Groupi kuuluv OP Fund Management Company Ltd haldab OP Mutual Funds. OP Fund Management Company Ltd kasutab Pohjola Asset Management Ltd-d mitme enda hallatava investeerimisfondi puhul portfellihaldurina. Lisaks haldab OP Financial Groupi kuuluv Pohjola Property Management Ltd mitut kinnisvarafondi. Mitmes fondis kontrollib fondihaldusettevõtte olulisi tegevusi, tehes investeerimisotsuseid kooskõlas fondi eeskirjadega. OP Financial Groupi äriühingutel ei ole eelnimetatud äriühingute hallatavates fondides osalusi, mis tekitaksid OP Financial Groupile olulisi riske investeringult saadava muutuvtuluga ning seega tingiks konsolideerimise kohustuse.

Pohjola Grupi investeringud OP Mutual Funds ja Pohjola Property Management Ltd fondides on kajastatud bilansis kahjukindlustuse varade ja kinnisvarainvesteeringutena. Pohjola Grupi kahju risk piirdub investeeringu bilansilise väärtusega.

miljonit eurot	2015	2014
Kahjukindlustuse varad	216	294
Koguinvesteering investeerimisfondides	216	294

MUUD LISAD

Lisa 83. Tehingud seotud pooltega

Pohjola Grupi seotud osapooled hõlmavad tema emaettevõtet OP Financial Group Central Cooperative, gruppi konsolideeritud tütarettevõtjaid, sidusettevõtjaid ja halduspersonali ning muid seotud osalisi. Pohjola sidusettevõtjate loetelu on esitatud lisa 24. Pohjola Grupi halduspersonal hõlmab Pohjola Bank plc presidenti ja peadirektorit, nõukogu liikmeid ning nende lähedasi perekonnaliikmeid. Seotud osapooled on ka äriühingud, kelle üle halduspersonali esindajal või tema lähedasel pereliikmel on oluline mõju. Teised seotud osapooled on OP Pension Fund, OP Pension Foundation ja sõsarettevõtted äriühingus OP Financial Group Central Cooperative Consolidated.

Seotud osapooltele antavate laenude suhtes kohaldatakse tavapäraseid laenuitingimusi. Need laenud on seotud üldiselt kasutatavate baasintressimääradega.

Tehingud seotud osapooltega 2015. aastal

miljonit eurot	Ema- ettevõte	Sidus- ettevõtted	Haldus- personal	Muud*
Laenud				2562
Muud nõuded	11			120
Hoiused	834			614
Muud kohustused	1			336
Intressitulud	0	0		123
Intressikulud	3			185
Dividenditulud	0			16
Puhastulu kahjukindlustusest				3
Puhas teenustasutulu	0	0		18
Puhastulu tehingutelt				70
Muu tegevustulu	0			6
Tegevuskulud	13			117
Tingimuslikud kohustused ja tuletislepingud				
Bilansivälised kohustused				
Garantiid				83
Muud garantiikohustused				7
Tuletislepingud				
Nimiväärtused				19 981
Krediidiekvivalendid				200
Töötasud, muud lühiajalised hüvitised ja tulemustasud				
Töötasud, muud lühiajalised hüvitised ja tulemustasud			1	
Seotud osapoolte osalused				
Aktsiate arv	319 551 415			

Tehingud seotud osapooltega 2014. aastal

miljonit eurot	Ema- ettevõte	Sidus- ettevõtted	Haldus- personal	Muud*
Laenud		2		2535
Muud nõuded	11			207
Hoiused	191	0		800
Muud kohustused	0			461
Intressitulud	0	0		205
Intressikulud	3			290
Dividenditulu	0			14
Puhastulu kahjukindlustusest				4
Puhas teenustasutulu	7	0		17
Puhastulu tehingutelt				-108
Muu tegevustulu	0			8
Tegevuskulud	16			150
Tingimuslikud kohustused ja tuletislepingud				
Bilansivälised kohustused				
Garantiid				79
Muud garantiikohustused				7
Tuletislepingud				
Nimiväärtused		2		20 227
Krediidiekvivalendid		0		154
Töötasud, muud lühiajalised hüvitised ja tulemustasud				
Töötasud, muud lühiajalised hüvitised ja tulemustasud			1	
Seotud osapoolte osalused				
Aktsiate arv	319 551 415			

*Teised seotud osapooled on OP Bank Group Pension Fund, OP Bank Group Pension Foundation ja nende sõsaretevõtted äriühingus OP Cooperative Consolidated.

Nõukogu liikmete tasud 2015. aastal

2015. aastal ei saanud nõukogu liikmed Pohjola Grupi tütarettevõtjatelt igakuiseid tasusid, osalemistasusid ega aktsiapõhiseid preemiaid.

Presidendile ja peadirektorile ning tema asetäitjale maksti 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaastal töötasu ja tulemustasu järgmiselt:

Jouko Pölönen, president ja peadirektor

674 931 eurot*

Presidendi ja peadirektori ametilepingus sätestatud etteteatamisaeg on kuus kuud. Lepingu kohaselt peab äriühing maksma presidendile ja peadirektorile peale töökaotushüvitise tema kuue kuu brutopalgas ulatuses lahkumishüvitist, kui äriühing vabastab ta töölt või ta peab töölt lahkuma või lepingu lõpetama äriühingust tulenevatel põhjustel. Kui ametileping lõpeb äriühingust tulenevatel põhjustel, on presidendil ja peadirektoril õigus hüvitistele lühi- ja pikaajaliste tasustamissüsteemide alusel lepingu lõpetamise aasta eest, tingimusel et süsteemides ette nähtud tulemuskriteeriumid ja süsteemide tingimuste kohased väljamakse kriteeriumid on täidetud ning ametileping on kehtinud kogu tulemus aasta jooksul. Lisaks kuuluvad president ja peadirektor pikaajalisse juhtkonna motivatsioonisüsteemi (2011–2013 ja 2014–2016), mille alusel makstakse preemiaid vastavalt aastatel 2015–2017 ja 2018–2020. Presidendil ja peadirektoril on piiramatut ametiauto hüvitist.

* See summa hõlmab 11 200 euro ulatuses tulemuspõhiseid preemiaid, mis on eelnevate aastate eest edasi lükatud, ning 131 907 eurot preemiaid, mis on tasutud pikaajalise tasustamissüsteemi alusel. Edasilükatud summade maksmiseks on vaja nõukogu otsust. Üksikasjalik teave maksete edasilükkamise kohta on esitatud lisas 84.

Presidendi ja peadirektori ning nõukogu liikmetega seotud pensionikohustused

Presidendi ja peadirektori kohta kehtib Soome töötajate pensionide seadus (TyEL), milles nähakse ette pensionihüvitised, mis põhinevad tööaastatel ja -tulul vastavalt seaduses sätestatule. Pensioniiga on isiku valikul 63–68 aastat. Presidendi ja peadirektori pensioniiga on ametilepingu järgi 63 aastat. Presidendi ja peadirektori täiendav pensionikava on sõlmitud OP Life Assurance Company Ltd. kaudu. Nõukogu liikmete suhtes ei kehti pensionikohustusi. See on nii ka varasemate nõukogu liikmete puhul. Täpsemat teavet Pohjola Grupi pensionisüsteemi kohta leiab lisast 35 „Eraldised ja muud kohustused”.

1000 eurot	Pensionikulud tulenevalt töötajate pensionide seadusest*		IFRSi vabatahtliku lisapensioni kulu	
	2015	2014	2015	2014
Jouko Pölönen, president ja peadirektor	86	60		

* IFRSi kulu on kasutatud töötajate pensionide seaduse kohase kindlaksmääratud hüvitistega programmi osa puhul ning töötaja sissemakse tasandusosa, millest on maha arvatud töötaja sissemakse osa, on kasutatud kindlaksmääratud sissemaksetega programmi puhul.

Lisa 84. Tulemustasud

Personalifond

26. oktoobril 2004 ühines Pohjola Bank plc OP Personnel Fundiga. 31. detsembril 2015 oli fondiga ühinenud ligikaudu 1719 Pohjola Grupi töötajat. Personnel Fund hõlmab kõiki, kes ei ole hõlmatud juhtkonna motivatsioonisüsteemi või Balti riikide tehingutega.

Kasumipõhiste preemiate maksmisel OP Personnel Fundi oli 2015. aastal aluseks see, kas saavutati järgmised eesmärgid: OP Financial Groupi kasum enne makse ja esimese taseme põhiomavahendid, mõlemad osakaaluga 30%, ning lojaalsete klientide arvu kasv osakaaluga 40%. 2015. aastal fondi kantud kasumipõhised preemiad moodustavad ligikaudu 5,3% (4,2%) kombineeritud töötasudest ja palkadest, mille on teeninud fondi liikmed. 2015. aastal olid kajastatud preemiad kokku 5,3 miljonit eurot (2,9).

Pikaajalised juhtkonna motivatsioonisüsteemid

Pohjola on OP Financial Groupi pikaajalise motivatsioonisüsteemi osa, millel on OP Financial Groupi tasandil eesmärgid. Need eesmärgid vastavad OP Personnel Fundi eesmärkidele kõikide grupi töötajate puhul.

OP Financial Groupi muutuvtasude põhimõtetes võetakse arvesse grupi riskipositsiooni ja riskijuhtimismeetodeid. Tulemusnäitajate eesmärgid on määratud kindlaks tasemel, mis ei soosi ülemäära riskide võtmist. Pikaajaline muutuvtasu põhineb OP Financial Groupi eesmärkide saavutamisel, lühiajaline muutuvtasu sellel, kuidas grupi ettevõtte või äriüksus oma eesmärgid täidab. Töötasu maksimumsumma on kõikides süsteemides piiratud.

Pikaajaline süsteem

Pohjola on OP Financial Groupi pikaajalise motivatsioonisüsteemi osa, millel on OP Financial Groupi tasandil eesmärgid. Need eesmärgid vastavad OP Personnel Fundi eesmärkidele kõikide grupi töötajate puhul.

Pohjola Bank plc direktorid ja võtmepositsioonidel olevad isikud, kelle on ametisse nimetanud OP Cooperative'i nõukogu, kuuluvad pikaajalisse juhtkonna aktsiapõhisesse motivatsioonisüsteemi. 2011.–2013. aastal kuulus süsteemi kokku 39 (52) isikut ja 2014.–2016. aastal 39 (42) isikut.

Preemia määratakse juhi ametikoha järgi. Kui aastaeesmärgid on 100% saavutatud, on juhtkonnal ja võtmetöötajatel õigus saada preemiat, mis võrdub nende regulaarse 2–12 kuu töötasuga, mille suhtes kohaldatakse tulumaksu.

Pikaajaline süsteem koosneb järjestikustest kolmeaastastest tulemusperioodidest, millest esimene kestab 1. jaanuarist 2011 kuni 31. detsembrini 2013. Preemia 2011.–2013. aasta tulemusperioodi eest makstakse pärast ooteaega kolme võrdse osamaksena iga aasta juuni lõpuks aastatel 2015–2017. Teine tulemusperiood kestab 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2016 ning preemiat makstakse pärast ooteaega kolme võrdse osamaksena iga aasta juuni lõpuks aastatel 2018–2020.

2011.–2013. aasta süsteemi alguses määrati kindlaks preemia sihttase ehk maksimaalne töötasu, mida makstakse Pohjola Bank plc A-aktsiatena. 2011.–2013. aasta tulemusperioodi eest makstava preemia sihttase ulatus 1,2 miljoni aktsiani, mis põhines osaliselt rahalistel maksetel (kinnipeetav maksusumma) ja osaliselt aktsiates arveldatavatel maksetel. OP Cooperative korraldas kõikidele Pohjola Bank plc emiteeritud A- ja K-aktsiatele, mis ei kuulu OP Cooperative'ile, avaliku vabatahtliku pakkumise. Selle tulemusena kohaldatakse tulemusperioodi 2011–2013 eest preemiate väljamaksmisele süsteemi tingimust, mille kohaselt preemiad makstakse täisulatuses välja rahas, kui mõnel Pohjola aktsionäril on aktsiaseltsiseaduse 18. peatüki 1. paragrahvi alusel õigus aktsiad tagasi osta (ülevõtmisõigus) põhjendusel, et aktsionärile kuulub rohkem kui 90% äriühingu aktsiatest ja aktsiatega antud häälest. Preemiad, mis tuli välja maksta Pohjola A-aktsiate ja raha kombinatsioonina, makstakse 2015., 2016. ja 2017. aastal välja rahas esialgse maksegraafiku järgi. Preemia arvestati ümber rahasse, korrutades aktsiate arvu lunastamishinnaga.

Kui eesmärgid saavutatakse neile 2014.–2016. aasta süsteemi alusel kehtestatud maksimumtasemel, on süsteemi osalistel võimalus saada iga-aastaselt preemiat, mis võrdub nende 2–8 kuu regulaarse töötasuga, millelt arvestatakse tulumaksu. Preemia summa sõltub eesmärgi saavutamisest pärast tulemusperioodi ja makstakse kolmes võrdses osamaks aastatel 2018–2020. Töötasustamissüsteemi alusel arvestatavad preemiad makstakse välja OP emiteeritud debentuurlaenudena. Teenitud preemia eurodes arvestatakse ümber võlakirjadesse, kui süsteemi tulemused on teada. Rahas makstav summa arvatakse preemiast maha, et katta seonduvad maksud ja tasud.

OP Cooperative'i nõukogu määrab kindlaks süsteemi tulemusnäitajad ja igaks tulemusperioodiks iga näitaja sihttasemed.

2011.–2013. aasta süsteemi sihttasemed põhinesid järgmistel kriteeriumidel:

- OP-d põhipanga või -kindlustusseltsina kasutavate klientide arvu kasv;
- ärikliendivaldkonna turuosa muutus;
- majandusliku kapitali tootlus.

2014.–2016. aasta süsteemi eesmärkide seadmisel on OP võtnud arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu kapitalinõuete direktiivi IV (CRD IV), millega kehtestatakse maksimaalse muutuvtasu piiriks isiku aastase muutumatu suurusega töötasu summa. 2014.–2016. aasta sihttasemed põhinevad järgmistel kriteeriumidel:

- OP Financial Groupi kasum enne makse;
- OP Financial Groupi esimese taseme põhiomavahendid;
- OP-d põhipanga või -kindlustusseltsina kasutavate klientide arvu kasv.

Preemiaid makstakse nende soodustatud isikutele tingimusel, et OP Grupi kapitali adekvaatsuse suhtarv finants- ja kindlustuskonglomeraatide järelevalve seaduse alusel on preemia väljamaksmise kuupäeval 1,3 või suurem ning süsteemis osalev isik töötab OP Financial Groupis kuni väljamakse kuupäevani.

2011.–2013. aasta süsteemis kajastati aktsiaid aktsiatena arveldatud maksetena Pohjola Grupis. Tänu süsteemi kohase maksemeetodi muudatusele muudeti 2014. aastal süsteemi arvestuslikku käsitlust, et see vastaks standardi IAS 19 kohasele töötajatele makstavate hüvitiste käsitlusele. Mõlema süsteemi kulusid kajastatakse tulemusperioodi algusest kuni makse kuupäevani (üleandmisperiood) tööjõukuludena ja samaväärset vastutust kajastatakse edasilükkunud kulude all. Süsteemi alusel kajastatud vastutus ulatus 31. detsembril 2015. aastal 7,1 miljoni euroni (5,6).

OP Cooperative'i nõukogu juhib pikaajalist süsteemi ja valvab sellele vastavuse järele. Nõukogu võib oma äranägemisel muuta süsteemi tingimusi ja lükata tungivatel põhjustel preemiamaksed edasi.

Lühiajalised motivatsioonisüsteemid

Lühiajalistes süsteemides on tulemusperiood üks kalendriaasta ja preemiat makstakse eelkõige rahas. Lühiajalised motivatsioonisüsteemid põhinevad tulemustel ja teistel ärieesmärkidel, mis on määratud iga äriüksuse kohta, ning need hõlmavad kõiki Pohjola Grupi töötajaid.

Süsteemide kulusid kajastatakse tulemusperioodi algusest kuni makse kuupäevani (üleandmisperiood) tööjõukuludena ning samaväärset vastutust kajastatakse edasilükkunud kulude all.

Muutuvtasu edasilükkamine

Muutuva suurusega töötasu maksmine on ette nähtud krediitdiasutuste seaduses (610/2014). Kui isik on oma kohustuste alusel liigitatud rühma, mis võib tekitada olulist riski (kindlaksmääratud isik) tema ettevõttele, võib ettevõtte teatud tingimustel lükata muutuvtasu maksmise kolm aastat edasi.

Pohjola Grupis on kindlaksmääratud isikud tegevdirektorid ja teised olulised juhttöötajad, teised isikud, kellel on oluline mõju ettevõtte riskiprofiilile, sisekontrolli ja muud nimetatud isikud või erirühmad.

Muutuvtasu maksmise edasilükkamist kohaldatakse teatavate töötajate suhtes, kui nende muutuvtasu 12kuulise tulemusperioodi eest ületab 50 000 eurot – s.o Finantsinspektsiooni soovitatud maksimumsumma – või seda summat ületava kahe kuu muutumatu suurusega brutotöötasu. Kindlaksmääratud isiku töötasu vaadeldakse kuni 50 000 euro suuruse edasilükkamislimiidini tervikuna, võttes arvesse nii pika- kui ka lühiajalist töötasu.

Kui eurodes määratletud maksimaalne edasilükkamise piir ületatakse, makstakse osa preemiaid viivitamata välja, ülejäänu aga lükatakse edasi ja edasilükkunud preemia makstakse võrdsetes osamaksetes välja järgmise kolme aasta jooksul. Edasilükkamise korral makstakse kõik lühiajalise süsteemi kohased preemiad alati välja pooles ulatuses sularahas ja pooles ulatuses OP emiteeritud debentuurlaenudena.

Muutuvtasu puhul kajastatud kulud*

miljonit eurot	2015	2014
Personalifond	5	3
Lühiajalised süsteemid	10	14
Pikaajalised süsteemid		
Süsteem aastatel 2011–2013	1	1
Süsteem aastatel 2014–2016	1	1
Kokku	17	18

* V.a sotsiaalmaksukulud.

Eeltoodud tabelis esitatud näitajad hõlmavad lõpetatud tegevusega seotud kulusid summas 3 miljonit eurot (3).

Emaettevõtte raamatupidamise aastaaruanne, FAS

Raamatupidamise aastaaruanne

Kasumiaruanne

miljonit eurot	2015	2014
Intressitulud	1687	1903
Puhas renditulu	25	27
Intressikulud	-1514	-1680
Puhas intressitulu	198	249
Tulu aktsiainvesteeringutelt	48	237
Tütaretevõtetest	28	195
Sidusettevõtetest	14	3
Teistest äriühingutest	5	38
Teenustasutulu	136	152
Teenustasude kulud	-40	-46
Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest	133	83
Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest	67	47
Puhastulu valuutatehingutest	66	36
Puhastulu müügivalmis finantsvaradest	41	13
Puhastulu riskimaandusinstrumentide arvestusest	-1	-2
Puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt	1	-1
Muu tegevustulu	21	21
Halduskulud	-126	-137
Tööjõukulud	-56	-62
Palgakulud	-46	-51
Sotsiaalkindlustuskulud	-10	-11
Pensionikulud	-7	-8
Muud sotsiaalkindlustuskulud	-2	-3
Muud halduskulud	-70	-75
Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ja immateriaalselt põhivaralt	-10	-11
Muud tegevuskulud	-21	-46
Laenude ja muude kohustuste väärtuse langusest tingitud kahjum	-30	-25
Tegevuskasum	350	486
Assigneeringud	-79	-3
Tulumaks	-46	-58
Majandusaasta maksud	-39	-41
Eelnenud majandusaastate maksud	0	-23
Edasilükkunud maksude muutus	-7	6
Kasum tehingutest pärast maksude mahaarvamist	225	425
Majandusaasta kasum	225	425

Bilanss

Varad

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Raha ja raha ekvivalendid	8465	3774
Võlakirjad, mis on kõlblikud keskpankadepoolseks refinantseerimiseks	11 295	7825
Riigiveksliid		
Muud	11 295	7825
Nõuded krediitiasutuste vastu	9647	10 066
Nõudmisel tagasimakstavad	332	481
Muud	9315	9584
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	16 055	14 393
Nõudmisel tagasimakstavad		
Muud	16 055	14 393
Rendivarad	1150	1152
Võlakirjad	942	714
Avaliku sektori asutustelt	82	29
Teistelt isikutelt	860	685
Aktsiad ja osalused	10	63
Aktsiad ja osalused sidusettevõtetes	0	32
Aktsiad ja osalused tütarettevõtetes	1035	1250
Tuletislepingud	4543	5395
Immateriaalne põhivara	54	51
Materiaalne põhivara	15	15
Kinnisvarainvesteeringud ning aktsiad ja osalused kinnisvarainvesteeringutes	9	9
Muu kinnisvara ja aktsiad ja osalused varahaldusettevõtetes	3	3
Muu materiaalne põhivara	4	3
Muu vara	1896	1879
Edasilükkunud tulu ja tehtud ettemaksed	612	659
Edasilükkunud maksuvarad	10	8
Vara kokku	55 729	47 274

Kohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kohustused		
Kohustused krediidasutuste ees	5209	5241
Keskpannad	12	250
Krediidasutused	5197	4991
Nõudmisel tagasimakstavad	1138	898
Muud	4060	4094
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	17 670	11 668
Hoiused	11 516	9406
Nõudmisel tagasimakstavad	11 414	7726
Muud	102	1680
Muud kohustused	6155	2262
Nõudmisel tagasimakstavad	9	8
Muud	6146	2254
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	19 638	17 980
Võlakirjad	13 100	10 941
Muud	6538	7040
Tuletislepingud ja muud kauplemiseks hoitavad kohustused	4532	5268
Muud kohustused	3190	2317
Muud kohustused	3190	2317
Kohustuslikud eraldised	0	0
Edasilükkunud kulud ja saadud ettemaksed	633	727
Allutatud kohustused	1602	948
Allutatud laenu	272	265
Muud	1330	683
Kohustused kokku	52 475	44 150
Assigneeringud	1111	1032
Kulumi erinevus	145	141
Vabatahtlikud eraldised	966	891
Omakapital		
Aksiakapital või kooperatiivne kapital	428	428
Aksiakapital	428	428
Ülekurss	524	524
Muud piiratud reservid	188	225
Reservfond	164	164
Õiglase väärtuse reserv	25	61
Rahavoo riskimaandus	12	17
Õiglase väärtuse hindamine	13	44
Piiramata reservid	331	331
Investeeringud piiramata omakapitali reserv	308	308
Muud reservid	23	23
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	446	159
Majandusaasta kasum	225	425
Omakapital kokku	2142	2092
Kohustused ja omakapital kokku	55 729	47 274
Bilansivälised kohustused	8349	7379
Kolmanda isiku ees klientide nimel võetud kohustused	2341	2749
Garantiid ja pandid	2167	2451
Muud	173	297
Klientide nimel antud tagasivõetavad kohustused	6009	4630
Väärtpaberite tagasivõetavad kohustused	5	7
Muud	6003	4622

Rahavoo aruanne

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Äritegevuse rahavood		
Majandusaasta kasum	225	425
Aruandeaasta kasumi korrigeerimised	94	-222
Äritegevusega seotud vara suurenemine (-) või vähenemine (+)	-3698	-1685
Võlakirjad, mis on kõlblikud keskpankadepoolseks refinantseerimiseks	-3410	-200
Nõuded finantseerimisasutuste vastu	268	-528
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	-1522	-1000
Rendivarad	0	6
Võlakirjad	-200	399
Aktsiad ja osalused	19	6
Tuletislepingud	646	31
Kinnisvarainvesteeringud		1
Muu vara	500	-398
Äritegevusega seotud kohustuste suurenemine (+) või vähenemine (-)	6310	2136
Kohustused krediitiasutuste ja keskpankade ees	-22	447
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	6003	1325
Tuletislepingud ja muud kauplemiseks hoitavad kohustused	-17	32
Muud kohustused	346	332
Makstud tulumaks	-65	-54
Saadud dividendid	178	107
A. Netorahavood äritegevusest	2931	708
Investeeringustegevuse rahavood		
Lunastustähtajani hoitavate finantsvarade suurenemine	20	-10
Lunastustähtajani hoitavate finantsvarade vähenemine	-83	69
Tütar- ja sidusettevõtete soetamine	0	0
Tütar- ja sidusettevõtete võõrandamine	85	0
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-14	-12
Tulu materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	0	0
B. Investeeringustegevuses kasutatud raha (neto)	8	47
Rahavood finantseeringustegevusest		
Allutatud kohustuste suurenemine	1242	0
Allutatud kohustuste vähenemine	-700	0
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberite suurenemine	27 342	34 663
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberite vähenemine	-26 145	-33 616
Väljamakstud dividendid	-137	-212
Muud omakapitalikirjete rahalised vähenemised	0	0
C. Finantseeringustegevuses kasutatud netorahavood	1602	835
Raha ja raha ekvivalendid, mis on üle kantud tulenevalt kombineerimisest	4541	1589
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	4255	2666
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	8796	4255
Laekunud intressid	1636	1974
Makstud intressid	-1471	-1726

Aruandeaasta kasumi korrigeerimised**Mitterahalised kirjed**

Kauplemiseks hoitavate varade õiglase väärtuse muutus	23	169
Realiseerimata netotulu valuutatehingutest	-117	79
Investeeringisvara õiglase väärtuse muutus	-5	-454
Kulum/amortisatsioon, kulum/amortisatsiooni erinevuse muutus ja vabatahtlikud eraldised	89	9
Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum	31	26
Muud	74	-50

Väljaspool äritegevuse rahavoogu esitatud kirjed

Kapitalikasvutulu, investeerimistegevuse rahavoogude osa	0	0
Kapitalikahju, investeerimistegevuse rahavoogude osa		0
Kasum/kahjum ühinemisest, investeerimistegevuse rahavoogude osa	0	

Korrigeerimine kokku	94	-222
-----------------------------	-----------	-------------

Raha ja raha ekvivalendid

Likviidsed varad	8465	3774
Nõudmiseni nõuded krediitiasutuste vastu	332	481
Kokku	8796	4255

Emaettevõtte (Pohjola Bank plc) arvestuspõhimõtted

Sissejuhatus

Pohjola Bank plc on Soome krediidasutus, mille tegevusvaldkondade seas on ettevõtete pangandus, kapitaliturud, grupi varahoidmine ja varahaldus. Lisaks tegeleb äriühing muude operatsioonidega, mis hõlmavad haldusfunktsioone.

Pohjola Bank plc (edaspidi Pohjola või äriühing) on OP Financial Groupi osa, mis koosneb praegu 178 sõltumatust kooperatiivsest pangast ja nende kooperatiivsest keskasutusest OP Cooperative ning teistest liikmeskrediidasutustest. OP Financial Groupi liikmeskrediidasutused on Pohjola, Helsinki OP Bank Ltd, OP Card Company Plc, OP Mortgage Bank ja OP Cooperative'i kooperatiivsed liikmespangad.

OP Cooperative viis ellu 2014. aasta veebruaris välja kuulutatud avaliku vabatahtliku pakkumise. OP Cooperative kanti Pohjola Bank plc ainuaktsionärina aktsionäride registrisse 7. oktoobril 2014. Pohjola Bank plc A-aktsiate noteerimine NASDAQ OMX Helsingi börsil lõpetati 30. septembril 2014.

Pohjola Bank plc emaettevõtte on OP Cooperative ning Pohjola konsolideeritud aruanded on hõlmatud emaettevõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. OP Cooperative'i raamatupidamise aastaaruande koopiad on kättesaadavad järgmisel aadressil: Teollisuuskatu 1, FI-00510 Helsingi, Soome. OP Financial Groupi raamatupidamise aastaaruanded on kättesaadavad aadressil www.op.fi või äriühingu kontoris aadressil Teollisuuskatu 1, 00510 Helsingi. Pohjola Bank plc aruanded on samuti konsolideeritud Pohjola Grupi aruannetega. Pohjola konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koopia on kättesaadav aadressil www.pohjola.com või äriühingu registrijärgses asukohas Teollisuuskatu 1, FI-00510 Helsingi, Soome.

Hoiupankade ühenduste seaduse kohaselt vastutavad liikmeskrediidasutused, sh Pohjola, ning OP Cooperative lõplikult ja ühiselt üksteise võlgnevuste ja kohustuste eest. Kui liikmeskrediidasutuse omakapital langeb kahjumi tõttu nii madalale tasemele, et on täidetud seaduses sätestatud kriteeriumid likvideerimismenetluse alustamiseks, siis on OP Cooperative'il õigus koguda oma liikmeskrediidasutustelt lisamakseid varem vastuvõetud koondbilansside alusel.

Pohjola asub Helsingis, tema registrijärgne aadress on Teollisuuskatu 1, FI-00510 Helsingi, Soome, ja postiaadress on P.O. Box 308, FI-00013 Pohjola, Soome.

Koostamise alused

Pohjola Bank plc raamatupidamise aastaaruanne, mis põhineb riigi õigusnormidel, on koostatud ja esitatud vastavalt krediidasutuste seadusele, rahandusministri määrusele, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruandeid ning krediidasutuste ja investeerimisfirmade konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandeid, raamatupidamiseseadusele ning finantsinspektsiooni määrustele ja suunistele, mis reguleerivad finantssektori aruandlust, raamatupidamise aruandeid ja tegevusaruandeid. Lisaks annab kooperatiivsete pankade ühenduse kooperatiivne keskasutus OP Cooperative juhiseid ühtlustatud arvestuspõhimõtete järgimise ja raamatupidamise aastaaruannete koostamise kohta.

Pohjola Bank plc konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusväärtuse meetodil ja näitajad on esitatud miljonites eurodes, v.a kasumiaruandes õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused, müügivalmis finantsvarad, maandatud riskiga kirjed õiglase väärtuse riskimaandusel (riski maandamiseks) ning õiglases väärtuses tuletisinstrumentid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab, et juhtkond teeks arvestuspõhimõtete kohaldamisel hinnanguid ja arvestusi ning võtaks vastu otsuseid.

Välisvaluuta ümberarvestus

Pohjola Bank plc raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on esitusvaluuta. Muus vääringus toimunud tehingud kajastatakse eurodes tehingu kuupäeval kehtiva vahetuskursiga või kajastamise kuu keskmise vahetuskursiga. Bilansipäeval arvestatakse muus valuutas rahalised bilansikirjed eurodesse bilansipäeval kehtiva vahetuskursiga. Mitterahalisi bilansikirjeid, mida hinnatakse soetusmaksumuses, kajastatakse tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursiga.

Muus vääringus kui eurodes kajastatud tehingute ja rahaliste bilansikirjete ümberarvestamisest tekkinud vahetuskursierinevusi kajastatakse kursimuutusest tuleneva kasumi või kahjumina kasumiaruandes kirje „Puhastulu valuutatehingutest“ all.

Finantsinstrumentid

Õiglase väärtuse kindlaksmääramine

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müümisel või tuleks tasuda kohustuse üleandmisel turuosaliste vahel hindamiskuupäeval toimuva korrapärase tehingu käigus.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramisel kasutatakse kas aktiivsel turul noteeritud hindu või aktiivse turu puudumise korral äriühingu enda hindamise meetodeid. Turgu peetakse aktiivseks siis, kui noteeritud hinnad on hõlpsalt ja korrapäraselt jälgitavad ning kajastavad tegelikke ja tavapäraseid turutehinguid turuväärtuse põhimõttel. Finantsvarade noteeritud turuhinnana kasutatakse kehtivat pakkumishinda.

Kui turul on olemas üldiselt kasutatav hindamismeetod, mida kohaldatakse finantsinstrumendi suhtes, mille õiglase väärtus ei ole otse kättesaadav, põhineb õiglase väärtus üldiselt kasutataval hindamismeetodil ja selle meetodi puhul kohaldatavate kirjete turul noteeritud hindadel.

Kui hindamismeetod ei ole turul üldiselt kasutatav, kasutatakse õiglase väärtuse kindlaksmääramiseks asjaomase instrumendi jaoks loodud hindamismudelit. Väärtuse hindamise mudelid põhinevad laialdaselt kasutatavatel mõõtmismeetoditel, mis hõlmavad kõiki tegureid, mida turuosalisel võtaksid hinna määramisel arvesse. Lisaks on need mudelid kooskõlas finantsinstrumentide hindamise üldtunnustatud majanduslike meetoditega.

Kasutatavad hindamismeetodid hõlmavad turutehingute hindu, diskonteeritud rahavoogude meetodit ning teiste sisuliselt samasuguste instrumentide kehtiva õiglase väärtuse võrdlust. Hindamistehnikas võetakse arvesse hinnangulist krediidiriski, kohaldatavaid diskontomäärasid, ennetähtaegse tagasimakse võimalust ning muid tegureid, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglase väärtuse usaldusväärset mõõtmist.

Finantsinstrumentide õiglased väärtused liigitatakse kolme taseme vahel olenevalt hindamistehnikas kasutatud sisenditest:

- identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel (1. tase);
- sisendid, mis ei ole 1. taseme alla kuuluvad noteeritud hinnad ja mida jälgitakse vara või kohustuse puhul kas otse (s.o hindadena) või kaudselt (s.o hindadest tuletatuna) (2. tase);
- sisendid vara või kohustuse puhul, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (3. tase).

Kui õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatavad sisendid liigitatakse õiglase väärtuse hierarhia eri tasemete vahel, siis liigitatakse õiglase väärtuse mõõtmine täielikult samale tasemele kui madalaim sisendi tase, mis on oluline kogu mõõtmise puhul. Sisendite olulisust on hinnatud kogu õiglase väärtuse mõõtmise alusel.

Mittelikviidsete instrumentide puhul on tüüpiline, et hinnamudeli alusel arvutatud hind erineb tegelikust tehinguhinnast. Samas on tegelik tehinguhind parim tõend instrumendi õiglase väärtuse kohta. Nn 1. päeva kasum/kahjum, mis põhineb tegeliku tehinguhinna ja turuhindu kasutava hinnamudeliga saadud hinna erinevusel, kajastatakse kasumiaruandes lepingu kehtivuse ajal või lühema perioodi jooksul, võttes arvesse toote struktuuri ja vastaspoolt. Ent kajastamata summa kajastatakse kohe, kui on olemas instrumendi tegelik turuhind või kui turul luuakse üldtunnustatud hindamistava. Nende mittelikviidsete finantsvarade maht on bilansis ebaoluline.

Finantsvara väärtuse langus

Äriühing hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastamata finantsvarade väärtus on langenud. Finantsvara väärtus loetakse langenuks ja langusest tingitud kahjum tekkinuks juhul, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et ühe või mitme sündmuse tagajärjel on vara arvelevõtmise järel selle väärtus langenud ning et kahjujuhtum avaldab mõju finantsvara prognoositud tulevastele rahavoogudele, mida saab usaldusväärselt hinnata.

Kriteeriumid, mida kasutatakse väärtuse langusest tingitud kahjumi esinemise objektiivse tõendina, hõlmavad:

- emitendi finantstulemuste, krediitireitingu, bilansi, makseisundi või äriplaanide olulist alanemist või halvenemist ning emitendi majandusliku ja tegevuskeskkonna ebasoodsaid muutusi;
- turul heas usus tehtud pakkumust samaks või sarnaseks investeeringuks alla soetusmaksumuse;
- sündmusi või asjaolusid, mis nõrgestavad märkimisväärselt emitendi võimet tegevust jätkata, näiteks tegevusest tulenevad negatiivsed rahavood, ebapiisav kapital või käibekapitali puudus;
- võlgniku pankrotti või muud ümberkorraldust, mis muutub tõenäoliseks;
- lepingu rikkumist võlgniku poolt;
- võlgnikule antud kontsessiooni;
- varem kajastatud väärtuse langust;
- finantsvara jaoks aktiivse turu kadumist.

Lisaks on objektiivne väärtuse languse tõend omakapitaliinstrumendi õiglase väärtuse märkimisväärne või pikaajaline langus alla soetusmaksumuse.

Väärtuse langusest tingitud kahjumi kajastamise üksikasjalikuma kirjelduse leiab allpool eri finantsinstrumentide alt.

Väärtpaberite müügi- ja tagasiostulepingud

Mõlemale poolele kohustuslike tagasimüügi tingimuste alusel ostetud väärtpaberite ostuhinda kajastatakse vastaspoole määratud bilansikirje all nõudena. Ostuhinna ja tagasimüügihinna erinevust käsitletakse intressituluna, mis laekub lepingu tähtaja jooksul.

Mõlemale poolele kohustuslike tagasimüügi tingimuste alusel müüdud väärtpaberite müügihinna kajastatakse vastaspoole määratud bilansikirje all finantskohustusena. Müügihinna ja tagasiostuhinna erinevust käsitletakse intressikuluna, mis koguneb lepingu tähtaja jooksul.

Finantsinstrumentide liigitamine ja kajastamine

Esmakordsel kajastamisel liigitatakse finantsvarad ja -kohustused järgmiselt: kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused, laenu- ja nõuded, lunastustähtajani hoitavad investeeringud, müügivalmis finantsvarad ja muud finantskohustused. Liigitus sõltub eesmärgist, milleks finantsvarad ja -kohustused soetati. Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarade ja -kohustuste, lunastustähtajani hoitavate investeeringute ja müügivalmis

finantsvarade ost ja müük kajastatakse bilansis tehingu kuupäeval või kuupäeval, mil äriühing lepib kokku asjaomase vara või kohustuse ostu või müügi. Laenude ja nõuetena liigitatud võlakirju kajastatakse finantsvaradena tehingu kuupäeval ning antud laene sel kuupäeval, mil laen kliendile välja makstakse.

Finantsvarad ja -kohustused tasaarveldatakse bilansis, kui Pohjola on seaduslikult jõustatav õigus teha tasaarveldusi tavapärase äritegevuse käigus ning makseviivituse, maksejõuetuse või pankroti korral ning ta kavatseb vara ja kohustuse netosummas arveldada. Bilansis tasaarveldatakse keske vastaspoolega kliirimisele kuuluvad börsivälised intressimäära tuletisinstrumentid, mis kliiratakse iga päev Londoni kliiringukojas.

Ettevõtte lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingulised õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui ta kannab finantsvara üle tehinguga, mille käigus antakse suures osas üle kõik finantsvara omandiõigusega seonduvad riskid ja hüved. Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse, kui need kustutatakse, s.t kui kohustus täidetakse, tühistatakse või lõpeb.

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad ja -kohustused

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad jaotatakse kauplemiseks hoitavateks finantsvaradeks ja kasumiaruande kaudu esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses kajastatud finantsvaradeks. Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantskohustused on müügivalmis finantskohustused.

Kõik finantsvarad ja -kohustused, mis peaksid andma lühiajalist kasumit tulenevalt intressimäärade, hindade ja noteeringute kõikumistest või mille puhul varjatud tuletislepingut ei saa põhilepingust eraldada, liigitatakse kauplemiseks hoitavatena. Kauplemiseks hoitavate kohustuste all peetakse silmas kohustusi anda üle väärtpabereid, mis on müüdud, aga mida müümise ajal ei omatud (lühikeseks müük).

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad ja -kohustused hõlmavad muid tuletislepinguid kui riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud.

Kauplemiseks hoitavad finantsvarad ja -kohustused kajastatakse bilansis õiglases väärtuses ning õiglase väärtuse järgnevad muudatused kajastatakse kasumiaruandes kirje „Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest” all.

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad esmasel arvelevõtmisel hõlmavad finantsvarasid, mis on määratud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses nende esmakordsel kajastamisel. Neid finantsvarasid hinnatakse õiglases väärtuses ning nende õiglase väärtuse muutusi ning kapitalikasvutulu ja kapitalikahju, intressitulu ja -kulusid ning dividenditulu kajastatakse kasumiaruandes.

Võlakirju, mida grupp kooskõlas oma riskijuhtimispõhimõtetega haldab ja mille tootlust hinnatakse õiglases väärtuses, et saada õige ja reaalselt ülevaade investeerimistehingutest, määratletakse esmasel arvelevõtmisel kui kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud võlakirju. Grupi juhtkonnale esitatud aruanded põhinevad õiglase väärtusel.

Kuna tegevus hõlmab pikaajalisi investeeringuid, kajastatakse finantsvarasid kauplemiseks hoitavatest varadest eraldi.

Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarad hõlmavad hübriidinstrumente, mille puhul ei saa varjatud tuletisinstrumenti õiglast väärtust eraldi kindlaks määrata. Neid finantsvarasid kajastatakse bilansis õiglases väärtuses ning õiglase väärtuse järgnevad muutused kajastatakse kasumiaruandes kirje „Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest” all.

Laenud ja nõuded

Laenude ja nõuetena liigitatud finantsvarad on fikseeritud või kindlaksmääratava maksega mittederivatiivsed finantsvarad, mida ei noteerita aktiivsel turul.

Laenud ja nõuded võetakse esialgu arvele soetusmaksumuses, mis on makse õiglane väärtus pluss otseselt seostatavad tehingukulud. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse laene ja nõudeid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

Laenude ja nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse eraldi või koos. Väärtuse langust hinnatakse eraldi, kui võlgniku koguriskipositsioon on märkimisväärne. Muudel juhtudel hinnatakse väärtuse langust ühiselt.

Väärtuse langust kajastatakse ja väärtuse langusest tingitud kahjum tekib juhul, kui on objektiivseid tõendeid, et nõuet ei saa täies ulatuses täita. Nõude väärtus on langenud, kui hinnanguliste tulevaste rahavoogude – sealhulgas tagatise – nüüdisväärtus on väiksem kui laenu bilansiline väärtus ja seonduv tasumata intress kokku. Hinnangulised tulevased rahavood diskonteeritakse laenu esialgse tegeliku intressimääraga. Kui laenul on muutuv intressimäär, on väärtuse langusest tuleneva kahjumi hindamise diskontomäär kehtiv tegelik intressimäär, mis on kehtestatud lepingus. Kasumiaruandes kajastatud väärtuse langusest tingitud kahjum võrdub laenu bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude madalama nüüdisväärtuse vahega.

Väärtuse langusest tingitud kahjumi hindamisel on kaks etappi. Väärtuse langust hinnatakse laenude ja nõuete puhul eraldi. Kui laenude ja nõuete hulka kuuluvate finantsvarade väärtuse langust ei pea hindama eraldi, hinnatakse nende väärtuse langust koos. Tekkinud, aga veel kajastamata kahjumeid, mida ei saa teatava laenuga seostada, kajastatakse kui ühiselt hinnatud väärtuse langust. Ühiselt hinnatud väärtuse languse eraldised põhinevad majandusliku kapitali mõõtmisel kasutataval statistilisel mudelil. Tsükli läbiv komponent ja ametlikud minimaalse kapitali adekvaatsuse nõuded on majandusliku kapitali nõude mudelis kasutatavatest makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära näitajatest välja jäetud, nii et need kajastavad paremini kindla ajahetke lähenemisviisi ja praegust majanduslikult. Mudelis kasutatakse kahjujuhtumi tuvastamise mõõtmiseks nii-öelda tekkeperioodi. Tekkeperiood põhineb OP Financial Groupi väärtuse vähenemise hindamise protsessil kliendisegmendi

kaupa alates kahjujuhtumist kuni iga laenu väärtuse vähenemise testimiseni. Lisaks on tulud liigitatud mudelis kliendisegmentidesse sarnaste krediidiriski omaduste põhjal.

Ühiselt hinnatud väärtuse vähenemist mõõdetakse kliendisegmendi kaupa, tuginedes eeldatavale kahjule. Mõõtmisel võetakse arvesse ka tekkeperioodi ja tagatise diskonteeritud nüüdisväärtust.

Kui laenu lepingulisi maksetingimusi muudetakse, siis dokumenteeritakse selle muudatuse põhjus ja mõju ulatus, kasutades grupis kindlaksmääratud skaalat. Laene võidakse muuta ka kliendisuhete haldamisega seotud põhjustel, kuid mitte kliendi finantsraskuste tõttu. Sellised muudatused ei mõjuta laenu väärtuse languse kajastamist. Äriühing võib kliendi finantsraskuste korral muuta mõnel juhul laenuitingimusi, näiteks võimaldada piiratud aja jooksul maksepuhkust või teha muid muudatusi, mille eesmärk on tagada kliendi tagasimaksevõime ning piirata kohustustega seotud krediidiriski. Sellised uuesti läbiraägitud laenud kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete all. Lepinguliste maksetingimuste muudatused, mis tulenevad kliendi finantsraskustest, on mööndusmeetmed ning koos muude kriteeriumitega alandavad need kliendi krediidireitingut ja seega suurendavad ühist väärtuse langusest tingitud kahjumi eraldist. Lisaks avaldavad need mõju laenule, mille väärtuse langust hinnatakse eraldi. Kui klient on uusi maksetingimusi täitnud ja temaga seotud riski puhul ei ole väärtuse langusest tingitud kahjumi eraldist kajastatud, eemaldatakse laen ebatõenäoliselt laekuvate arvete kirjest kahe aasta pärast. Maksetingimuste muudatusi jälgitakse korrapäraselt ja neist antakse aru juhatusele, osutades kliendi eeldatavale maksevõimele.

Nii eraldi kui ka ühine väärtuse langusest tingitud kahjum kajastatakse eraldi allahindluse kontrol, et vähendada nõuete bilansilist väärtust bilansis. Väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse kasumiaruandes kirje „Nõuete väärtuse langusest tingitud kahjum“ all. Allahinnatud summalt arvestatakse intressi ka pärast väärtuse languse kajastamist.

Laenu kajastamine lõpetatakse pärast võla sissenõudmise meetmete lõpuleviimist, kui laenuitingimusi muudetakse olulisel määral (nt refinantseerimine). Pärast kajastamise lõpetamist kajastatakse saadud maksed nõuete väärtuse langusest tingitud kahjumi korrigeerimisena. Kui seejärel esineb objektiivseid tõendeid võlgniku maksevõime paranemise kohta, hinnatakse väärtuse langusest tingitud varem kajastatud kahjumi summa ümber ning kaetava summa võimalikud muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

Lunastustähtajani hoitavad investeeringud on fikseeritud või kindlaksmääratava maksega mittederivatiivsed finantsvarad, mida äriühing kavatseb ja suudab hoida kuni lunastustähtajani. Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid kajastatakse esialgu õiglasel väärtusel, millele lisatakse tehingukulud. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse neid investeeringuid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

Lunastustähtajani hoitavate investeeringute väärtuse langus vaadatakse läbi samadel põhimõtetel nagu laenude ja nõuete puhul. Võlakirjade bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude väiksema nüüdisväärtuse erinevust kajastatakse kasumiaruandes väärtuse langusest tingitud kahjumina.

Lunastustähtajani hoitavate finantsvarade alla kuuluvad investeeringud müüakse enne lunastustähtaega üksnes standardis IAS 39 sätestatud erandjuhtudel.

Lunastustähtajani hoitavate investeeringute väärtuse langus vaadatakse läbi samadel põhimõtetel.

Müügivalmis finantsvarad

Müügivalmis finantsvarad hõlmavad mittederivatiivseid varasid, mida ei liigitata eelnimetatud finantsvarade alla, aga mille võib müüa enne nende lunastustähtaega. Need koosnevad võlakirjadest, aktsiastest ja osalustest.

Soetamise ajal kajastatakse müügivalmis finantsvarasid soetusmaksumuses, mis võrdub makse õiglase väärtusega, millele lisanduvad otseselt nende soetamisega seostatavad tehingukulud. Müügivalmis finantsvarasid mõõdetakse seejärel õiglasel väärtusel.

Kui õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, siis kajastatakse tegevuseks vajalikke aktsiaid ja osalusi ning muid noteerimata aktsiaid ja osalusi soetusmaksumuses. Nende õiglase väärtuse muudatusi kajastatakse omakapitali kirje „Õiglase väärtuse reserv“ all, kust need kantakse koos kapitalikasvutulu või kapitalikahjuga kasumiaruande kirje „Puhastulu müügivalmis finantsvaradelt“ alla, kui vara kajastamine lõpetatakse või selle väärtus langeb. Intressitulu ja dividendid kajastatakse kasumiaruandes.

Müügivalmis finantsvarade puhul on objektiivne tõend näiteks võlakirjade emitendi krediidireitingu oluline langetamine või omakapitaliinstrumenti õiglase väärtuse oluline või pikaajaline langus alla soetusmaksumuse.

Kui omakapitaliinstrumenti turuväärtus väheneb jätkuvalt pärast väärtuse languse kajastamist, siis kajastatakse kasumiaruandes väärtuse langusest tingitud kahjum.

Kui müügivalmis finantsvarade alla liigitatud ja langenud väärtusega võlakirjade õiglase väärtus seejärel suureneb ning seda suurenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis leidis aset pärast nende väärtuse langusest tingitud kahjumi kajastamist, siis väärtuse langusest tingitud kahjum tühistatakse ja seda kajastatakse kasumiaruandes. Kui langenud väärtusega omakapitaliinstrumenti õiglase väärtus seejärel suureneb, siis kajastatakse seda suurenemist omakapitali all.

Müügivalmis finantsvaradega seotud intressitulu ja dividendid kajastatakse kasumiaruandes.

Fikseeritud intressimääraga võlakirjade nimiväärtuse ja soetusmaksumuse vahelist erinevust kajastatakse intressituluna hinnangulise järelejäänud tähtaja jooksul, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

Aktsiad ja osalused grupi ettevõtetes

Osalused ja aktsiad ning muud aktsiainvesteeringud grupi ettevõtetes kajastatakse soetusmaksumuses või kui kirje väärtus bilansipäeval on väärtuse langusest tulenevalt väiksem kui soetusmaksumus, siis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tingitud kahjum.

Väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatakse kasumiaruande lisas „Muude finantsvarade väärtuse langusest tingitud kahjum“.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad rahast ja nõudmisel makstavatest nõuetest krediidiasutuste vastu.

Muu vara

Muu vara koosneb nõudmisel makstavatest nõuetest, mis tulenevad rahaülekannetest, nõuetest erinevatel kliiringukontodel, tuletislepingutega seotud marginaalkonto nõuetest ja kõikidest muudest nõuetest, mida ei saa kajastada ühegi muu sobiva bilansikirje all, näiteks mitmesuguste kontode nõuded ja rendinõuded.

Muud finantskohustused

Muud finantskohustused hõlmavad muid finantskohustusi kui kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantskohustused ning koosnevad hoiustest ja muudest kohustustest krediidiasutuste ja klientide ees, avalikult emiteeritud võlaväärtpaberitest ning muudest finantskohustustest. Muid finantskohustusi kajastatakse bilansis arveldamiskuupäeval ja pärast esmast arvelevõtmist amortiseeritud soetusmaksumuses.

Fikseeritud intressimääraga võlakirjade nimiväärtuse ja soetusmaksumuse vahelist erinevust kajastatakse intressikuluna hinnangulise järelejäänud tähtaja jooksul, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

Muud kohustused

Muud kohustused koosnevad peamiselt rahaülekannete kohustustest, kreditoorsetest võlgnevustest ja väärtpaberitega kauplemisega seotud kohustustest.

Tuletislepingud

Tuletislepingud jagatakse riskimaandus- ja mitteriskimaanduslepinguteks. Nii riskimaanduse kui ka mitteriskimaanduse tuletislepinguid kajastatakse bilansis õiglasest väärtuses. Mitteriskimaanduse intressimäära vahetustehingutelt kogunenud intressi kajastatakse intressituluna ja neile vastavat edasikantud intressi edasilükkunud tulu ja kuludena. Mitteriskimaanduse intressimäära, laenu-, valuuta-, aktsia- ja toormetuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusi kajastatakse kasumiaruandes kirje „Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest“ all. Õiglase väärtuse positiivseid muutusi ja tuletislepingute eest makstud preemiaid kajastatakse varadena kirje „Tuletislepingud“ all ning õiglase väärtuse negatiivseid muutusi ja tuletislepingute eest saadud preemiaid kajastatakse kirje „Tuletislepingud ja muud kauplemiseks hoitavad kohustused“ all.

Börsiväliste intressimäära tuletisinstrumentide õiglane väärtus keskse vastaspoolega kliirimisel kliiritakse iga päev. Bilansis need kliiritud tuletisinstrumentid tasaarvestatakse ning neid kajastatakse raha ja raha ekvivalentide netomuutuseks. Muid tuletisinstrumente kajastatakse bilansis brutosummas ning sel juhul esitatakse positiivsed väärtuse muutused tuletisinstrumentidena varade all ja negatiivsed kohustuste all.

Grupi riskijuhtimise divisjon on koostanud meetodid ja sisesed põhimõtted, mida kasutatakse riskimaandusinstrumentide arvestuseks ja mille abil saab määratleda finantsinstrumendi riskimaandusinstrumendina.

Grupi emaettevõtte Pohjola Bank plc võib kooskõlas riskimaanduspõhimõtetega maandada intressimäära-, valuuta- ja hinnariski, kohaldades õiglase väärtuse riskimaandust või rahavoo riskimaandust. Rahavoo riskimaandus viitab tulevaste rahavoogude muutuste vastasele riskimaandusele ning õiglase väärtuse riskimaandus maandatud vara õiglase väärtuse muutuste vastasele riskimaandusele.

Pohjola Bank plc sõlmib tuletislepinguid, mida kasutatakse tegelikult finantsriskide maanduseks, aga mis ei vasta neile kriteeriumitele.

Emiteeritud struktureeritud võlakirjadega seotud varjatud tuletisinstrumentid eraldatakse põhilepingust ja neid hinnatakse bilansis õiglasest väärtuses ning nende riskimaandusinstrumentide õiglane väärtus kajastatakse kirje „Puhast intressitulu“ all.

Riskimaandusinstrumentide arvestus

Riskimaandusinstrumentide arvestust kasutatakse selleks, et kontrollida, kas riskimaandusinstrumendi või rahavoogude õiglase väärtuse muutused tasakaalustavad täielikult või osaliselt maandatud riskiga kirje vastavad muutused.

Riskimaandusinstrumentide ja maandatud riskiga instrumentide suhe sätestatakse ametlikult, märkides andmed riskijuhtimise põhimõtete, riskimaanduse strateegia ning riskimaanduse tõhususe tõendamiseks kasutatavate meetodite kohta.

Riskimaanduse tõhusust kontrollitakse maandamise alguses ja järgnevatel perioodidel riskimaandusinstrumendi ja maandatud riskiga instrumendi õiglase väärtuse või rahavoogude vastavaid muutusi võrreldes. Riskimaandust peetakse väga tõhusaks, kui

riskimaandusinstrumenti õiglase väärtuse või rahavoogude muutus tasakaalustab maandatud riskiga lepingu või portfelli või rahavoogude muutuse 80–125% ulatuses.

Õiglase väärtuse riskimaandusinstrumentid

Õiglase väärtuse riskimaandusintressimäärariski puhul hõlmab pikaajalisi fikseeritud intressimääraga võlainstrumente (Pohjola enda emissioonid), eraldi võlakirja- ja laenuportfelle ning eraldi laene. Pohjola kasutab riskimaandusinstrumentidena valuuta forvardlepinguid ning intressimäära ja valuuta vahetustehinguid.

Muutused selliste tuletislepingute õiglases väärtuses, mis dokumenteeritakse õiglase väärtuse riskimaandusinstrumentidena ja mis on väga tõhusad, kajastatakse kasumiaruandes. Maandatud riskiga varasid ja kohustusi mõõdetakse samuti õiglases väärtuses ajavahemikul, milleks riskimaandus ette nähakse, ning kõiki õiglase väärtuse muutusi kajastatakse kasumiaruandes. Riskimaandusinstrumentide arvestuses kajastatakse riskimaandusinstrumenti ja maandatud riskiga instrumendi õiglase väärtuse muutused kirje „Puhas intressitulu” all.

Rahavoo riskimaandusinstrumentid

Rahavoo riskimaandusinstrumentiga maandatakse muutuva intressimääraga võla või muude muutuva intressimääraga varade või kohustustega seotud riski puhul esinevaid kõikumisi. Lisaks kasutatakse rahavoo riskimaandust baasintressimäära seoste abil määratletud laenude tulevaste intressivoogude riskimaanduseks. Riskimaandusinstrumentidena kasutatakse peamiselt intressimäära vahetustehinguid.

Rahavoo riskimaandusinstrumentidena dokumenteeritud tuletislepinguid, mis tagavad tõhusa riskimaanduse, mõõdetakse õiglases väärtuses. Riskimaandusinstrumenti õiglase väärtuse muutuste efektiivne osa kajastatakse muu koondkasumi all. Kõik õiglase väärtuse muutuste ebaefektiivsed osad kajastatakse kohe kasumi või kahjumina. Omakapitalis kajastatud õiglase väärtuse muutused hõlmatakse kasumiaruandes ajavahemikul, mille jooksul maandatud riskiga kirjed mõjutavad puhastulu.

Rendivarad

Rendile antud ja võetud varade ettemakseid kajastatakse bilansis amortiseerimata soetusmaksumuses kirje „Rendivarad” all. Üldjuhul amortiseeritakse rendivarasid annuiteetmeetodi kohaselt.

Rendilepingute alusel rendile antud varadest saadud renditulu, millest on maha arvatud rendivarade kavandatav kulum, kajastatakse kirje „Puhas renditulu” all. Lisaks hõlmab see kirje rendivarade väärtuse vähenemisest tingitud kahjumit, rendivarade võõrandamisest saadud kapitalikasvutulu või kapitalikahju, klientidelt võetud teenustasusid ja rendilepingutega otse seostatavaid muid tulusid ja kulusid. Rendilepingutest tingitud muud tulud ja kulud on hõlmatud kasumiaruande kirjes, mis vastab tulu- või kuluartikli laadile.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, millest on maha arvatud amortisatsioon ja allahindlused. Neid varasid amortiseeritakse nende eeldatava kasuliku tööea jooksul, mille pikkus on arvutitarkvara ja -litsentside puhul 2–10 aastat ning muu immateriaalse põhivara puhul üldiselt 5 aastat. Varade kasulik tööiga vaadatakse läbi igal bilansipäeval.

Immateriaalse põhivara kavandatav amortisatsioon ja allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kirje „Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ja immateriaalselt varalt” all.

Materiaalne põhivara

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud hõlmavad maad ja/või ehitisi või nende osi, mida hoitakse renditulu teenimiseks või väärtuse kasvu eesmärgil. Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse ka vara, millest väikest osa (alla viie protsendi pindalast) kasutab emaettevõtte või selle personal.

Kinnisvarainvesteeringud võetakse arvele soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kavandatav kulum ja allahindlused. Maa ning osalused varahaldusettevõtetes võidakse ümber hinnata, kui nende tõenäoline müügihind bilansipäeval on püsivalt kõrgem kui esialgne soetusmaksumus. Pärast esialgset soetamist tekkinud kulud kapitaliseeritakse üksnes siis, kui on tõenäoline, et kinnisvarast saadav majanduslik kasu on suurem, kui esialgu hinnatud.

Kui kinnisvarainvesteeringu tõenäoline müügihind on püsivalt madalam kui bilansiline väärtus, siis amortiseeritakse bilansilise väärtuse ja tõenäolise müügihinna erinevus majandusaasta jooksul kuludena, kui allahindlus avastatakse.

Kinnisvarainvesteeringutena liigitatud ja raamatupidamise aastaaruande seonduvas lisas esitatud äri-, kontori- ja tööstushoonete õiglase väärtus määratakse esmalt kindlaks tulu kapitalisatsiooni meetodil, mis põhineb otsesel kapitalisatsioonil. Ehitamisel olevate kinnisvarainvesteeringuobjektide õiglast väärtust võib kajastada üksnes siis, kui nende õiglase väärtuse saab usaldusväärselt kindlaks määrata. Maa, vee- ja metsaalade ning eluhoonete õiglase väärtus määratakse kindlaks eelkõige turumeetodil. Allahindluste kajastamine põhineb nende järjepidevusel ja olulisusel.

Kinnisvarainvesteeringutega seotud tulu, kulud, kapitalikasvutulu ja kapitalikahju, kavandatav kulum ja allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kirje „Puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt” all.

Muud kinnisvarainvesteeringud

Muude kinnisvarainvesteeringute all viidatakse enda kasutuses olevale kinnisvarale, nagu büroo-, lao- ja teised taolised ruumid või töötajate eluasemena, puhkeruumidena või muuks selliseks otstarbeks kasutatavad pinnad, samuti osalused elamuühistutes, mis annavad osaluse säärestes ruumides. Enda kasutuses olev kinnisvara hõlmab ka kinnisvara, mis on

otseses omanduses ja osaliselt välja renditud ning mille renditud osa ei saa eraldi müüa ja milles äriühing hõivab üle 5% pörandapinnast. Tavapärase kinnisvaraettevõtte aktsiaid käsitletakse enda kasutuses olevana, kui üle viie protsendi äriühingu omatavatest ruumidest on tema kasutuses.

Enda kasutuses oleva kinnisvara bilansilise väärtuse kindlaksmääramisel lähtub ettevõtte vara väärtusest, arvestades tavapärasest tegevusest saadavat eeldatavat tulu. Hooneid kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on kavakohaselt maha arvatud amortisatsioon. Varahaldusettevõtete ning maa, veealade ja metsa omamist kajastatakse soetusmaksumuses. Kinnisvara ajakohastamise kulud aktiveeritakse ja kantakse kuludesse vastavalt kavandatavale amortisatsioonile.

Ettevõtte enda kasutuses olevalt kinnisvaralt saadud tulu ja kapitalikasvutulu kajastatakse kasumiaruande kirjes „Muud tegevustulud ja -kulud” ning kapitalikahju kajastatakse kirjes „Muud tegevuskulud”. Kavandatav kulum ja allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kirje „Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ning immateriaalselt varalt” all.

Muu materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleerunud kulum ja allahindlused. Seda vara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku tööea jooksul. Kavandatavat kulumit ei kohaldata maa ja teistes ettevõtetes omatava osaluse suhtes.

Edasised kulud kapitaliseeritakse vara bilansilises väärtuses üksnes juhul, kui on tõenäoline, et vara tekitab grupile suurema majandusliku kasu, kui esialgu hinnatud.

Varade eeldatav kasulik tööiga on peamiselt järgmine:

Ehitised	30–50 aastat
Masinad ja seadmed	4–10 aastat
IT-seadmed	3–5 aastat
Autod	6 aastat
Muu materiaalne põhivara	5–10 aastat

Varade jääkväärtus ja kasulik tööiga vaadatakse igal bilansipäeval üle ja vajaduse korral korrigeeritakse, kui majandusliku kasu ootused erinevad varasematest hinnangutest.

Kavandatav kulum ja allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kirje „Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ja immateriaalselt varalt” all. Ettevõtte enda kasutuses olevalt kinnisvaralt saadud tulu ja kapitalikasvutulu kajastatakse kasumiaruande kirjes „Muud tegevustulud ja -kulud” ning kapitalikahju kajastatakse kirjes „Muud tegevuskulud”.

Töötajate hüvitised

Pensionihüvitised

Pohjola Bank plc töötajate kohustuslikku pensionikindlustust hallatakse pensionifondile OP Bank Group Pension Fund tehtavate maksete kaudu ja lisapensionikaitset fondi OP Bank Group Pension Foundation kaudu. Pension Foundationiga ei saa uued töötajad liituda alates 1. juulist 1991. Pensioniprogrammidest tulenevaid kulusid kajastatakse kasumiaruandes kirje „Tööjõukulud” all. Pensionikohustused on täies ulatuses kaetud.

Pikaajaline juhtkonna tasustamine

Pohjola Bank plc-s on kasutusel lühi- ja pikaajalised juhtkonna motivatsioonisüsteemid, mille alusel võivad süsteemiga hõlmatud isikud saada hüvitist teenuste eest, mida nad on aruandeperioodil osutanud, täielikult sularahas või preemia, mis arveldatakse sularaha ja OP väljastatud debentuurlaenu kombinatsioonina. Motivatsioonisüsteemi maksimumsumma arvutatakse hüvitise eraldamise kuupäeval ning kuludesse kantav summa kajastatakse üleandmisperioodil tööjõukulude ja edasilükkunud kulude all.

Saavutatud eesmärkidele vastava hüvitise summa vaadatakse kord kvartalis üle. Kõiki mõjusid, mis tulenevad esialgsete hinnangute ülevaatamisest, kajastatakse tööjõukuludena ning edasilükkunud kulusid korrigeeritakse vastavalt.

Personalifond

Pohjola Bank plc kuulub OP Financial Groupi personalifondi OP Personnel Fund, kuhu makstakse preemiaid varem kokku lepitud põhimõtete alusel olenevalt eesmärkide saavutamisest. Fondi kantud preemiad kajastatakse kasumiaruandes kirje „Palgakulud” all ja vastaspoolt kajastatakse bilansis kirje „Edasilükkunud kulud” all.

Kohustuslikud eraldised

Kohustuse kohustuslikku eraldist kajastatakse kasumiaruandes ja bilansis siis, kui kohustus põhineb varasemal sündmusel ning on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab vahendite väljavoolu, aga kohustuse täitmise aeg või vajalik summa on ebakindel. Lisaks peab üksusel olema kolmanda isiku ees minevikus aset leidnud sündmusest tulenev õiguslik või faktiline kohustus. Kui kohustuse osana on võimalik saada hüvitist kolmandalt isikult, kajastatakse hüvitis eraldi varana, aga ainult siis, kui hüvitise saamine on kindel.

Finantsinspektsiooni osamaksud ja tasud

Soome hoiuste tagamise skeem ja seonduvad õigusaktid muutusid 1. jaanuaril 2015. Varasem hoiuste tagamise fond vastutas hoiuste tagamise eest kuni 2014. aasta lõpuni ning uus asutus – finantsstabiilsusnõukogu – on vastutanud hoiuste tagamise

eest alates 2015. aasta algusest. Selle nõukogu ülesanne on juhtida uut finantsstabiilsusfondi, mis hõlmab kriisilahendusfondi, mida rahastatakse stabiilsusmaksetest, ning hoiusekindlustusfondi (uus hoiuste tagamise fond), mida rahastatakse hoiuste tagamise maksetega. Finantsinspektsiooni osamakse ja tasusid kajastatakse muude tegevuskulude all.

Stabiilsusmaksed

Stabiilsusmaksed määratakse 2015. aastal nii, et nende kombineeritud summa moodustab 0,1% Soome skeemi kohastest kõlblikest hoiustest 31. juulil 2015. Krediitiasutused tasuvad stabiilsusmakseid ELi ühtsesse kriisilahendusfondi, mida haldab ELi ühtne kriisilahendusnõukogu. 2015. aastal võetakse igalt pangalt stabiilsusmaksed samas proportsioonis, nagu ta tasus varem pangamaksu (ajutise pangamaksu seadus kehtis aastatel 2013–2014). Stabiilsusmaks ei avalda 2015. aastal Pohjola kuludele mõju. 2014. aastal kajastas Pohjola pangamaksu muude tegevuskulude all.

Hoiuste tagamise makse

Varasemasse hoiuste tagamise fondi makstud summad ületavad praegu ELi nõudeid, mis reguleerivad hoiuste tagamise taset. Oma eeskirjade kohaselt vastutab varasem hoiuste tagamise fond hoiuste tagamise maksete eest, mida tema liikmespangad peavad tasuma uude hoiuste tagamise fondi võrdeliselt sellega, milliseid makseid on iga liikmespank teinud aastate jooksul varasemasse hoiuste tagamise fondi. Finantsstabiilsusfond määrab kindlaks OP Financial Groupi makse, aga nõuab seda summat otse varasemalt hoiuste tagamise fondilt. Hoiuste tagamise make ei avalda 2015. aastal Pohjola kuludele mõju.

Finantsstabiilsusameti haldustasu

Finantsstabiilsusameti nõutav haldustasu põhineb samal arvutusmeetodil, nagu finantsinspektsiooni nõutud järelevalvetasu.

Finantsinspektsiooni järelevalvetasu

Finantsinspektsiooni nõutav järelevalvetasu hõlmab suhtelist järelevalvetasu, mis põhineb üksuse bilansi kogumahul, ning kindla suurusega põhitasu.

Euroopa Keskpanga järelevalvetasu

OP Financial Groupi, sh Pohjola, üle teeb järelevalvet Euroopa Keskpang (EKP). EKP järelevalvetasu määratakse kindlaks panga olulisuse ja riskiprofiili põhjal.

Hübriidkapital

Hübriidkapitali instrumente kajastatakse eraldi bilansikirjena „Allutatud kohustuste” all. Kapitali adekvaatsuse mõõtmisel hõlmatakse need instrumendid esimese taseme omavahendite alla. Nendelt instrumentidelt võib maksta intressi üksnes jaotuskõlblike vahendite piires.

Assigneeringud

Kulumierinevus assigneeringute all bilansis hõlmab arvestatud ja kavandatava kulumi akumulatsioon erinevust. Vabatahtlikud eraldised sisaldavad vabatahtlikke assigneeringuid, mis on maksuseadustega lubatud. Selline eraldis on näiteks laenukahjumi eraldis, mis on lubatud hoiupankadele ettevõtete tulumaksu seaduse alusel. Selle seaduse kohaselt võib hoiupank arvata maha laenukahjumi eraldise, mis on moodustatud maksustamisaasta jooksul ja mille summa on maksimaalselt 0,6% nõuete kogusummast maksustamisaasta lõpus.

Maksustamisaasta jooksul ja varem tehtud tühistamata laenukahjumi eraldiste kogusumma võib moodustada maksimaalselt 5% nõuete kogusummast maksustamisaasta lõpus.

Arvestatud kulumi suurenemist ja vähenemist ning kavandatavat kulumit, samuti vabatahtlikke eraldisi kajastatakse kasumiaruandes assigneeringute all. Kasumiaruandes ja bilansis esitatud assigneeringud hõlmavad ka edasilükkunud maksukohustusi. Vabatahtlike eraldiste summa ja muutus ei kajasta Pohjola arvutatud riske.

Tulumaks

Kasumiaruandes kajastatud tulumaks hõlmab jooksvaid makse, mis põhinevad Pohjola Bank plc maksustataval tulul, ning eelnevate majandusaastate tulumaksu ja edasilükkunud maksukulud või -tulu.

Edasilükkunud maksukohustusi kajastatakse varade ja kohustuste bilansilise väärtuse ja maksuväärtuse kõikide ajutiste erinevuste puhul. Edasilükkunud maksuvarad arvutatakse raamatupidamise aastaaruandes esitatud bilansilise väärtuse ja maksuväärtuse vaheliste mahaarvamisele kuuluvate ajutiste erinevuste pealt ning maksustamise eesmärgil kinnitatud kahjumitelt. Edasilükkunud maksuvarasid kajastatakse ulatuses, mille puhul on tõenäoline maksustatava kasumi teke, millega saab mahaarvamisele kuuluvad ajutised erinevused tasaarveldada.

Grupp tasaarvestab edasilükkunud maksuvarasid ja -kohustusi. Edasilükkunud maksuvarasid ja -kohustusi mõõdetakse maksumääradega, mida eeldatavasti kohaldatakse perioodil, mil vara realiseeritakse või kohustus täidetakse, tuginedes bilansipäevaks kehtivatele või sisuliselt jõustunud maksumääradele. Kui edasilükkunud maks tuleneb kasumiaruandes kajastamata bilansikirjetest, kajastatakse kõiki edasilükkunud maksu muutusi omakapitali all, mitte kasumiaruandes.

Tulu kajastamine

Intressitulu ning intressi kandvate varade ja kohustuste kulud kajastatakse tegeliku intressimäära meetodil. Intress maksmata ja tasumisele kuuluvate maksetega nõuetelt kajastatakse samuti tuluna ning neid intressinõudeid kontrollitakse väärtuse languse suhtes. Nõude soetusmaksumuse ja nimiväärtuse erinevus kajastatakse intressitulus ning saadud summa ja kohustuse nimiväärtuse erinevus intressikuludes.

Komisjonitasude tulu ja teenuste kulud kajastatakse teenuse osutamisel. Ühekordsed komisjonitasud, mis hõlmavad mitut aastat ja võimalikku järgnevat tagasimaksekohustust, kajastatakse üksnes perioodiga seotud summas.

Dividende kajastatakse eelkõige siis, kui jagava üksuse aktsionäride üldkoosolek need heaks kiidab.

Kasumiaruande kirjete tasaarvestus

Kasumiaruande tulu- ja kulukirjeid kajastatakse eraldi ilma tasaarvestamata, välja arvatud juhul, kui nende tasaarvestamine on põhjendatud sellega, et anda õige ja õiglane ülevaade.

Bilansivälised kirjed

Bilansivälised kohustused hõlmavad kolmandate isikute kohustusi klientide ees, näiteks garantiid ja mitmesugused garantiilepingud, ning tagasivõtmataid kohustusi klientide ees, näiteks kohustuslikud täiendavad laenulepingud, laenukohustused, püsikrediitvõimalused ja emissioonid.

Kolmanda isiku kohustusi klientide ees kajastatakse bilansiväliste kohustustena summas, millele garantii vastab kõige rohkem. Tagasivõtmataid kohustusi klientide ees kajastatakse maksimumsummas, mida võidakse nende alusel maksta.

Emaettevõtte raamatupidamise aastaaruande lisad

Sisukord

Kasumiaruande lisad

1. Intressitulu/-kulu
2. Puhas renditulu
3. Tulu aktsiainvesteeringutelt
4. Teenustasutulu
5. Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest
6. Puhastulu müügivalmis finantsvaradest
7. Puhastulu riskimaandusinstrumentide arvestusest
8. Puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt
9. Muu tegevustulu
10. Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ja immateriaalselt põhivaralt
11. Muud tegevuskulud
12. Laenu ja muude kohustuste ning muude finantsvarade väärtuse langusest tingitud kahjum
13. Tulumaks
14. Tulu, tegevuskasum või -kahjum ning varad ja kohustused divisjonide kaupa

Bilansi lisad

15. Nõuded krediitdiasutuste vastu
16. Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele
17. Kapitalirendi alusel renditud vara
18. Võlakirjad
19. Ümber liigitatud võlakirjad
20. Aktsiad ja osalused
21. Tuletislepingud
22. Immateriaalne ja materiaalne põhivara ning muudatused majandusaasta jooksul
23. Muu vara
24. Edasilükkunud tulu ja tehtud ettemaksed
25. Edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustused
26. Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid
27. Muud kohustused
28. Kohustuslikud eraldised
29. Edasilükkunud kulud ja saadud ettemaksed
30. Allutatud kohustused
31. Omakapital
32. Piiratud ja piiramata omakapital ning jaotatavad vahendid
- 33a. Finantsvarad ja -kohustused järelejäänud tähtaegade järgi
- 33b. Varade ja kohustuste liigitamine
- 33c. Õiglasel väärtuses kajastatud finantsinstrumendid, mis on rühmitatud väärtuse hindamise meetodi järgi
34. Eurodes ja välisvääringus nomineeritud varad ning kohustused

Muud lisad

35. Tulemustasud
36. Tagatisena panditud varad
37. Pensionikohustused
38. Rendi- ja muud üürikohustused
39. Bilansivälised kohustused
40. Muud tingimuslikud kohustused aasta lõpu seisuga
41. Personal ja haldusorganite liikmed, seotud osapooled
42. Osalused teistes ettevõtetes, 31. detsember 2015
- 42a. Andmed riikide kaupa seisuga 31. detsember 2015
43. Varahoidmisteenused

Kasumiaruande lisad

Grupi kontrolli all olevat üksust käsitlevad lisad

Lisa 1. Intressitulu/-kulu

miljonit eurot	2015	2014
Intressitulud		
Nõuded krediitiasutuste vastu	46	68
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	280	290
Võlakirjad	154	171
Tuletislepingud	1198	1362
Kauplemiseks hoitavad artiklid	1306	1463
Riskimaandusinstrumentide arvestus	-108	-102
sh rahavoo riskimaandus	11	12
Muud	9	11
Kokku	1687	1903
sh intressitulu langenud väärtusega nõuetest	0	1
Intressikulud		
Kohustused krediitiasutuste ees	56	59
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	16	26
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	219	254
Tuletislepingud ja muud kauplemiseks hoitavad kohustused	1172	1289
Allutatud kohustused	47	43
Muud	4	9
Kokku	1514	1680

Grupilt ja sidusettevõtetelt saadud intressitulu ning neile makstud intressikulud

	2015		2014	
miljonit eurot	Tütarettevõtted	Sidusettevõtted	Tütarettevõtted	Sidusettevõtted
Intressitulud	5	0	3	0
Intressikulud	2	0	2	0

Lisa 2. Puhas renditulu

miljonit eurot	2015	2014
Renditulu	288	293
Kavandata kulum	-261	-262
Rendivara võõrandamisest saadud kapitalikasvutulu ja kapitalikahju (neto)	2	2
Teenustasutulu	1	1
Muu tulu	0	0
Muud kulud	-5	-7
Kokku	25	27

Lisa 3. Tulu aktsiainvesteeringutelt

miljonit eurot	2015	2014
Müügivalmis	5	38
Tütarettevõtted	28	195
Sidusettevõtted	14	3
Kokku	48	237

Lisa 4. Teenustasutulu

miljonit eurot	2015	2014
Teenustasutulu		
Väljastatud laenud	42	52
Hoiused	0	0
Rahaülekanded	31	36
Varahaldus	13	12
Õigusteenused	0	0
Väärtpaberimaaklerlus	21	22
Väärtpaberite emiteerimine	11	10
Garantiid	13	15
Muud	4	4
Kokku	136	152
Teenustasude kulud		
Makstud teenustasud	14	20
Väärtpaberite maaklerlus ja emiteerimine	6	8
Aktsiasade tagasimaksed	6	6
Muud	14	12
Kokku	40	46

Lisa 5. Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest

Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest 2015

miljonit eurot	Kapitali- kasvutulu ja kapitalikahju	Tulenevalt õiglase väärtuse muutusest	Muu tulu	Kokku
Võlakirjad	-11	-6	0	-16
Õiglase väärtuse optsioon	0	0	0	0
Aktsiad ja osalused	0	0	0	0
Muud	9	-17	0	-8
Tuletislepingud	0	71	21	92
Kauplemiseks hoitavad kohustused	0	0	0	0
Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest kokku	-2	47	21	67
Puhastulu valuutatehingutest				66
Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest kokku				133

Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja
valuutatehingutest 2014

miljonit eurot	Kapitali- kasvutulu ja kapitalikahju	Tulenevalt õiglase väärtuse muutusest	Muu tulu	Kokku
Võlakirjad	3	1	0	4
Õiglase väärtuse optsioon	0	-1	0	-1
Aktsiad ja osalused	0	0	0	0
Muud	-1	21	0	20
Tuletislepingud	0	43	-20	22
Kauplemiseks hoitavad kohustused	0	0	0	0
Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest kokku	3	64	-20	47
Puhastulu valuutatehingutest				36
Puhastulu väärtpaberitega kauplemisest ja valuutatehingutest kokku				83

Lisa 6. Puhastulu müügivalmis finantsvaradest

miljonit eurot	2015	2014
Võlakirjad		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	31	11
Õiglase väärtuse reservist majandusaasta jooksul üle kantud	-2	0
Kokku	29	11
Aktsiad ja osalused		
Kapitalikasvutulu ja kapitalikahju	5	1
Väärtuse langusest tingitud kahjum	0	-1
Õiglase väärtuse reservist majandusaasta jooksul üle kantud	7	2
Kokku	12	2
Puhastulu müügivalmis finantsvaradest kokku	41	13

Lisa 7. Puhastulu riskimaandusinstrumentide arvestusest

miljonit eurot	2015	2014
Puhastulu riskimaandusinstrumentidest	-21	-185
Puhastulu maandatud riskiga kirjetest	21	183
Kokku	-1	-2

Lisa 8. Puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt

miljonit eurot	2015	2014
Rendi- ja dividenditulu	1	1
Muu tulu	0	0
Rendikulu	0	-1
Kapitalikahju	0	-1
Muud kulud	0	0
Kokku	1	-1

Lisa 9. Muu tegevustulu

miljonit eurot	2015	2014
Renditulu enda kasutuses kinnisvaralt	0	0
Kapitalikasvutulu enda kasutuses kinnisvaralt	0	0
Tulu keskpangandusteenustest	8	8
Muud	13	13
Kokku	21	21

Lisa 10. Kulum/amortisatsioon ja allahindlused materiaalselt ning immateriaalselt põhivaralt

miljonit eurot	2015	2014
Kavandatav kulum	10	11
Allahindlus	0	0
Kokku	10	11

Lisa 11. Muud tegevuskulud

miljonit eurot	2015	2014
Rendikulu	7	7
Kulud enda kasutuses olevalt kinnisvaralt	0	0
Pangamaks	0	20
Muud	14	19
Kokku	21	46

Lisa 12. Laenude ja muude kohustuste ning muude finantsvarade väärtuse langusest tingitud kahjum

	Eraldi hinnatud nõuete väärtuse langusest tingitud brutokahjum	Ühiselt hinnatud nõuete väärtuse langusest tingitud brutokahjum	Vähenemine	Kantud kasumi-aruandesse
31. detsember 2015, miljonit eurot				
Laenude ja muude kohustuste väärtuse langusest tingitud kahjum				
Nõuded krediitiasutuste vastu				
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	71	-2	-40	30
Garantiid ja muud bilansivälised kirjed				
Muud				
Kokku	71	-2	-40	30
Muude finantsvarade väärtuse langusest tingitud kahjum				
Lunastustähtajani hoitavad võlaväärtpaberid				
Aktsiad ja osalused grupi üksustes				
Osalused				
Kokku				
Väärtuse langusest tingitud kahjum kokku	71	-2	-40	30
31. detsember 2014, miljonit eurot				
Laenude ja muude kohustuste väärtuse langusest tingitud kahjum				
Nõuded krediitiasutuste vastu				
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	69	5	-49	25
Garantiid ja muud bilansivälised kirjed				
Muud				
Kokku	69	5	-49	25
Muude finantsvarade väärtuse langusest tingitud kahjum				
Lunastustähtajani hoitavad võlaväärtpaberid				
Aktsiad ja osalused grupi üksustes				
Osalused				
Kokku				
Väärtuse langusest tingitud kahjum kokku	69	5	-49	25

Lisa 13. Tulumaks

miljonit eurot	2015	2014
Tulumaks äritegevuselt	46	58
Tulumaks kokku	46	58

Lisa 14. Tulu, tegevuskasum või -kahjum ning varad ja kohustused divisjonide kaupa

31. detsember 2015, miljonit eurot	Ettevõtete pangandus	Kapitaliturud	Grupi varahoidmine (Treasury)	Balti riigid	Muud	Kokku
Tulu*	332	159	45	11	30	577
Tegevuskasum	216	75	29	-1	31	350
Varad	16 167	7111	30 112	1156	1182	55 729
Kohustused	10 811	10 660	29 165	159	1680	52 475
Töötajate arv	331	179	28	63	19	620

31. detsember 2014, miljonit eurot	Ettevõtete pangandus	Kapitaliturud	Grupi varahoidmine (Treasury)	Balti riigid	Muud	Kokku
Tulu*	327	153	46	10	215	751
Tegevuskasum	195	77	30	-4	189	486
Varad	15 056	6845	23 165	791	1418	47 274
Kohustused	8242	8678	26 663	528	39	44 150
Töötajate arv	344	184	30	56	31	644

* Tulu koosneb järgmistest kasumiaruande kirjetest: intressitulu, tulu aktsiainvesteeringutelt, teenustasutulu, puhastulu väärtpaberitest ja valuutatehingutest, puhastulu müügivalmis varadest, puhastulu riskimaandusinstrumentide arvestusest, puhastulu kinnisvarainvesteeringutelt ja muu tegevustulu.

Bilansi lisad

Lisa 15. Nõuded krediidasutuste vastu

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Nõudmisel tagasimakstavad		
Hoiused	282	293
Muud	50	189
Kokku	332	481
Muud nõuded kui nõudmisel tagasimakstavad		
Hoiused	0	0
OP Financial Groupi asutuste vastu	7673	7818
Muud	1642	1766
Kokku	9315	9584
Nõuded krediidasutuste vastu kokku	9647	10 066
sh allutatud nõuded	42	42

Pohjola Bank plc-l on keskpankade vastu üksnes nõudmisel tagasimakstavaid nõudeid.

Lisa 16. Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele sektorite kaupa		
Mittepangandussektor ja elamuühistud	11 905	10 620
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	763	941
Avaliku sektori asutused	160	230
Mittetulundusühingud, kes teenindavad kodumajapidamisi	191	160
Kodumajapidamised	1321	1206
Välisettevõtted	1735	1257
Ühine väärtuse langus	-20	-21
Kokku	16 055	14 393
sh allutatud nõuded	22	30

Bilansikirje hõlmab 0,00 miljonit eurot (6,3) laenudena, mille intressitulu ei kajastata.

Laenude allahindlused

Allahindlused aasta alguses	251	258
+ Allahindlused eraldi hinnatud nõuetelt majandusaasta jooksul	33	35
+/- Allahindlused ühiselt hinnatud nõuetelt majandusaasta jooksul	2	5
– Tühistatud allahindlused eraldi hinnatud nõuetelt majandusaasta jooksul	–4	–18
– Tegelikud väärtuse langusest tingitud kahjumid, mis on kajastatud selle majandusaasta jooksul, millal tehti eelnevalt eraldi hinnatud nõuete allahindlused	–34	–28
Vahetuskursi erinevus laenude allahindlustelt		0
Allahindlused aasta lõpus	248	251

Lõplik laenukahjum 37 miljonit eurot (35) kajastati nõuete all.

Lisa 17. Kapitalirendi alusel renditud vara

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Ettemaksed	22	23
Masinad ja seadmed	757	793
Kinnisvara ja hooned	303	262
Muu vara	67	74
Kokku	1150	1152

Lisa 18. Võlakirjad

Keskpankadepoolseks refinantseerimiseks kõlblikud võlakirjad ja muud võlakirjad seisuga 31. detsember 2015

miljonit eurot	Keskpankadepoolseks refinantseerimiseks kõlblikud	Muud võlakirjad	Kokku	Sh allutatud
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad	648	331	979	23
Müügivalmis	10 548	586	11 134	0
Lunastustähtajani hoitavad	70	25	94	0
Muus portfellis hoitavad	30	0	30	0
Kokku	11 295	942	12 237	23

Keskpankadepoolseks refinantseerimiseks kõlblikud võlakirjad ja muud võlakirjad seisuga 31. detsember 2014

miljonit eurot	Keskpankadepoolseks refinantseerimiseks kõlblikud	Muud võlakirjad	Kokku	Sh allutatud
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad	205	221	426	19
Müügivalmis	7302	479	7782	0
Lunastustähtajani hoitavad	130	14	144	0
Muus portfellis hoitavad	188	0	188	0
Kokku	7825	714	8539	19

Avalikult noteeritud ja muud võlakirjad seisuga 31. detsember 2015

miljonit eurot	Avalikult noteeritud	Muud	Kokku
Kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad	865	114	979
Müügivalmis	10 972	163	11 134
Lunastustähtajani hoitavad	94	0	94
Muus portfellis hoitavad	30	0	30
Kokku	11 961	276	12 237

Avalikult noteeritud ja muud võlakirjad seisuga 31. detsember 2014

miljonit eurot	Avalikult noteeritud	Muud	Kokku
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad	369	56	426
Müügivalmis	7700	82	7782
Lunastustähtajani hoitavad	144	0	144
Muus portfellis hoitavad	0	188	188
Kokku	8213	326	8539

Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad hõlmavad 0 miljonit eurot (0,0) esmasel arvelevõtmisel kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarasid, mis on kõik noteeritud avalikult.

Võlakirjad liigiti, miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Kasumiaruande kaudu õiglates väärtuses kajastatud finantsvarad		
Riigiveksliid	0	0
Kohalike omavalitsuste instrumendid	82	29
Kommertsväärtpaberid	0	0
Hoiusertifikaadid	0	0
Vahetusvõlakirjad	0	0
Muud võlakirjad	897	396
Kokku	979	426
Müügivalmis		
Vahetusvõlakirjad	1	1
Muud võlakirjad	11 134	7781
Kokku	11 134	7782
Lunastustähtajani hoitavad		
Muud võlakirjad	94	144
Kokku	94	144
Muus portfellis hoitavad		
Muud võlakirjad	30	188
Kokku	30	188

31. detsembriks 2015 oli kõikidelt Pohjola Bank plc võlakirjadelt kogunenud raamatupidamises kajastatud intressi.

Lisa 19. Ümber liigitatud võlakirjad

Alltoodud tabelis on ümberliigitatud võlakirjade bilansilised väärtused ja õiglased väärtused.

miljonit eurot	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus	Tegelik intressimäär	Krediidiriskist tulenev väärtuse vähenemine
Laenud ja muud nõuded	40	43	6,1	0
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	39	35	4,4	0
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0,0	0
Kokku	79	78		0

miljonit eurot	Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus	Tegelik intressimäär	Krediidiriskist tulenev väärtuse vähenemine
Laenud ja muud nõuded	219	233	5,5	0
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	59	56	4,3	0
Müügivalmis finantsvarad*	45	45	4,2	0
Kokku	324	335		0

Allpool on näidatud väärtuste muutused juhul, kui võlakirju ei oleks ümber liigitatud ja neid oleks mõõdetud õiglase väärtusega.

miljonit eurot	1–12/2015		1–12/2014	
	Kasumi- aruanne	Õiglase väärtuse reserv	Kasumi- aruanne	Õiglase väärtuse reserv
Pangandus	-1		2	
Muu tegevus	-2	-1	12	-1
Kokku	-3	-1	13	-1

Laenuid ja nõuded ning lunastustähtjani hoitavad investeeringud liigitati ümber 2008. aastal. Müügiavalms finantsvarad liigitati ümber 2012. aastal.

* Lunastustähtjani hoitavatest investeeringutest müüs Pohjola 2012. aasta kolmandas kvartalis liri eluasemehüpoteekväärtpabereid bilansilise väärtusega 36 miljonit eurot tulenevalt tõenäolisest kohalikust seadusandlikust muutusest. Sellega seoses liigitas Pohjola 38 miljonit eurot liri eluasemehüpoteekväärtpaberites, mis kuulusid lunastustähtjani hoitavate investeeringute alla, ümber müügiavalms finantsvaradeks. Need väärtpaberid müüdi 2015. aasta esimeses kvartalis.

Ümberliigitatud võlakirjadelt kogunenud intress ulatus jaanuarist detsembrini 3 miljoni euroni (8). Kasumiaruandes kajastatud nimiväärtuse ja soetusmaksumuse hinnaerinevus oli kokku 1 miljonit eurot (2). Võlakirjadelt kajastatud kapitalikahju oli kokku 5 miljonit eurot (1). Pohjola kasutas intressiriski maandamiseks tuletisinstrumente, kohaldades alates 1. oktoobrist 2008 riskimaandusinstrumentide arvestust. Tuletisinstrumentide riskimaandusel kajastatud positiivsed turuväärtuse meetodil koostatud hinnangud ulatusid 1 miljoni euroni (3).

Lisa 20. Aktsiad ja osalused

31. detsember 2015, miljonit eurot	Avalikult noteeritud	Muud	Kokku
Aktsiad ja osalused			
Müügiavalms	0	9	10
Osalused tütarettevõtetes		1035	1035
Kokku	0	1045	1045

31. detsember 2014, miljonit eurot	Avalikult noteeritud	Muud	Kokku
Aktsiad ja osalused			
Müügiavalms	1	93	94
Osalused tütarettevõtetes		1250	1250
Kokku	1	1343	1344

Avalikult noteerimata aktsiaid ja osalusi 3,0 miljoni euro (3,9) ulatuses hinnati õiglases väärtuses ning ülejäänud instrumente soetusmaksumuses.

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Aktsiad ja osalused sektorite kaupa		
Mittepangandussektor ja elamuühistud	4	9
Finantseerimisasutused ja kindlustusseltsid	1027	1286
Välisettevõtted	14	49
Kokku	1045	1344

Lisa 21. Tuletislepingud

Riskimaanduseks kasutatavad tuletislepingud – õiglase väärtuse riskimaandus 2015. aastal

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Kokku	Õiglase väärtus	
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta		Positiivne	Negatiivne
Intressimäära tuletisinstrumentid	1894	12 609	7543	22 045	404	418
Intressimäära vahetustehingud	1894	12 609	7543	22 045	404	418
Valuutatuletisinstrumentid	1414	1926	1181	4520	123	85
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	1414	1926	1181	4520	123	85

Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud – rahavoo riskimaandus 2015. aastal

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Kokku	Õiglase väärtus	
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta		Positiivne	Negatiivne
Intressimäära tuletisinstrumentid	200	500		700	17	
Intressimäära vahetustehingud	200	500		700	17	

Kauplemiseks hoitavad tuletislepingud 2015. aastal

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani jäänud aeg			Kokku	Õiglase väärtus	
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta		Positiivne	Negatiivne
Intressimäära tuletisinstrumentid	41 084	82 239	57 562	180 885	4028	3921
Futuurid ja forvardlepingud	4111	3 224		7335	1	6
Opsioonid	11 575	17 426	10 238	39 239	462	367
Ostutehingud	5504	8078	5007	18 589	449	6
Müügitehingud	6071	9347	5231	20 650	12	361
Intressimäära vahetustehingud	25 351	61 148	47 322	133 821	3539	3542
Muud vahetuslepingud	47	441	2	490	26	6
Valuutatuletisinstrumentid	29 982	7843	5525	43 350	1407	1396
Futuurid ja forvardlepingud	27 801	360	53	28 215	221	302
Opsioonid	1039	67		1107	8	8
Ostutehingud	495	33		528	8	
Müügitehingud	545	34		579		8
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	1141	7415	5472	14 029	1178	1086
Aktsiatuletisinstrumentid	249	6	0	256	14	0
Futuurid ja forvardlepingud						
Opsioonid	249	6	0	256	14	0
Ostutehingud	249	6		256	14	
Müügitehingud						
Muud tuletisinstrumentid	176	415	94	685	67	68
Futuurid ja forvardlepingud	46	35		81	2	31
Opsioonid	52	0	0	52	1	1
Ostutehingud	31			31	1	
Müügitehingud	20			20		1
Muud vahetuslepingud	63	257	12	332	54	24
Krediitituletisinstrumentid	15	123	82	220	10	12

Intressimäära tuletislepingute puhul on aluseks olev väärtus nimiväärtus, valuutatuletislepingute puhul ostetud valuuta eurodes nomineeritud deklareeritud väärtus bilansipäeva seisuga ning aktsiatuletisinstrumentide puhul aktsiate tõenäoline väärtus bilansipäeva seisuga. Väärtused on väljendatud brutosummadena. Kogunenud intress kajastatakse edasilükkunud tulu ja edasilükkunud kulude all.

Lepingute krediitiekvivalendid 2015. aastal

miljonit eurot	Riskimaanduse eesmärgil		Kauplemiseks hoitavad
	Õiglase väärtuse riskimaandus	Rahavoo riskimaandus	
Intressimäära tuletisinstrumentid	580	20	5209
Futuurid ja forvardlepingud			
Opsioonid			651
Ostutehingud			595
Müügitehingud			56
Intressimäära vahetustehingud	580	20	4553
Muud vahetuslepingud			5
Valuutatuletisinstrumentid	322		2506
Futuurid ja forvardlepingud			521
Opsioonid			15
Ostutehingud			15
Müügitehingud			
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	322		1970
Aktsiatuletisinstrumentid			
Futuurid ja forvardlepingud			
Opsioonid			30
Ostutehingud			30
Müügitehingud			
Muud tuletisinstrumentid			167
Futuurid ja forvardlepingud			1
Opsioonid			4
Ostutehingud			4
Müügitehingud			
Muud vahetuslepingud			152
Krediitituletisinstrumentid			10

Riskimaanduseks kasutatavad tuletislepingud – õiglase väärtuse riskimaandus 2014. aastal

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani				Õiglase väärtus	
	jäänud aeg			Kokku	Positiivne	Negatiivne
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta			
Intressimäära tuletisinstrumentid	1597	10 671	5754	18 022	473	564
Intressimäära vahetustehingud	1597	10 671	5754	18 022	473	564
Valuutatuletisinstrumentid	1044	942	410	2396	75	97
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	1044	942	410	2396	75	97

Riskimaanduseks hoitavad tuletislepingud – rahavoo riskimaandus 2014. aastal

miljonit eurot	Nimiväärtused / lunastustähtajani				Õiglase väärtus	
	jäänud aeg			Kokku	Positiivne	Negatiivne
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta			
Intressimäära tuletisinstrumentid	200	700		900	26	
Intressimäära vahetustehingud	200	700		900	26	

Kauplemiseks hoitavad tuletislepingud 2014. aastal

	Nimiväärtused / lunastustähtajani				Õiglane väärtus	
	jäänud aeg					
miljonit eurot	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku	Positiivne	Negatiivne
Intressimäära tuletisinstrumentid	57 730	95 736	49 758	203 224	4732	4640
Futuurid ja forvardlepingud	10 196	4602		14 798	2	12
Opsioonid	22 916	19 455	10 430	52 801	606	480
Ostutehingud	12 808	9584	4948	27 340	599	11
Müügitehingud	10 108	9871	5482	25 461	7	469
Intressimäära vahetustehingud	24 618	71 239	39 287	135 144	4103	4144
Muud vahetuslepingud		441	41	481	20	4
Valuutatuletisinstrumentid	15 274	8086	5229	28 589	962	878
Futuurid ja forvardlepingud	13 576	307	65	13 948	277	168
Opsioonid	1337	51	0	1388	15	13
Ostutehingud	685	25		710	15	
Müügitehingud	653	26		678		13
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	360	7728	5164	13 252	669	697
Aktsiatuletisinstrumentid	266	285	0	551	37	1
Futuurid ja forvardlepingud						
Opsioonid	266	285	0	551	37	1
Ostutehingud	266	281		547	37	0
Müügitehingud		4		4		1
Muud tuletisinstrumentid	242	507	117	866	66	68
Futuurid ja forvardlepingud	109	70	0	179	4	36
Opsioonid	53	11	0	64	2	2
Ostutehingud	26	11		37	2	
Müügitehingud	26			26		2
Muud vahetuslepingud	70	353	15	439	47	25
Krediitituletisinstrumentid	9	73	102	184	12	5

Intressimäära tuletislepingute puhul on aluseks olev väärtus nimiväärtus, valuutatuletislepingute puhul ostetud valuuta eurodes nomineeritud deklareeritud väärtus bilansipäeva seisuga ning aktsiatuletisinstrumentide puhul aktsiate tõenäoline väärtus bilansipäeva seisuga. Väärtused on väljendatud brutosummadena. Kogunenud intress kajastatakse edasilükkunud tulu ja edasilükkunud kulude all.

Lepingute krediitiekvivalendid 2014. aastal

miljonit eurot	Riskimaanduse eesmärgil		Kauplemiseks hoitavad
	Õiglase väärtuse riskimaandus	Rahavoo riskimaandus	
Intressimäära tuletisinstrumendid	612	29	5908
Futuurid ja forvardlepingud			
Opsioonid			812
Ostutehingud			752
Müügitehingud			60
Intressimäära vahetustehingud	612	29	5037
Muud vahetuslepingud			58
Valuutatuletisinstrumendid	163		1904
Futuurid ja forvardlepingud			433
Opsioonid			23
Ostutehingud			23
Müügitehingud			
Intressimäära ja valuuta vahetustehingud	163		1447
Aktsiatuletisinstrumendid			76
Futuurid ja forvardlepingud			
Opsioonid			76
Ostutehingud			76
Müügitehingud			
Muud tuletisinstrumendid			113
Futuurid ja forvardlepingud			0
Opsioonid			6
Ostutehingud			6
Müügitehingud			
Muud vahetuslepingud			94
Krediitituletisinstrumendid			12

Tuletislepinguid on selles lisas kajastatud brutosummades. Tasaarvestamine vähendaks Pohjola Bank plc tuletislepingute krediitiekvivalenti 6248 miljoni euro (6233) võrra.

Lisa 22. Immateriaalne ja materiaalne põhivara ning muudatused majandusaasta jooksul

Immateriaalne põhivara

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Firmaväärtus	0	0
IT-kulud	36	35
Muud pikaajalised kulud	19	15
Kokku	54	51

Materiaalne põhivara

31. detsember 2015, miljonit eurot	Enda kasutuses	Kinnisvarainvesteeringud	
		Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Kinnisvara			
Maa ja veealad	0	0	0
Ehitised	0		
Aktsiad ja osalused varahaldusettevõtetes	2	9	32
Kokku	3	9	32

Muu materiaalne põhivara

0

31. detsember 2014, miljonit eurot	Enda kasutuses	Kinnisvarainvesteeringud	
		Bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Kinnisvara			
Maa ja veealad	0	0	0
Ehitised	0		
Aktsiad ja osalused varahaldusettevõtetes	3	9	32
Kokku	3	9	32

Muu materiaalne põhivara

3

Immateriaalse ja materiaalse põhivara muudatused majandusaasta jooksul

miljonit eurot	Firma- väärtus	Muu immate- riaalne põhivara	Kinnisvara- inves- teeringud	Enda kasutuses kinnisvara	Muu materiaalne põhivara
Soetusmaksumus 1. jaanuaril 2015	12	121	12	4	50
+ suurenemine aasta jooksul		13		0	3
– vähenemine aasta jooksul				0	–2
+ / – kirjetevahelised ülekanded					
– kavandatud amortisatsioon/kulum		–10		0	0
– / + väärtuse langusest tingitud kahjum ja selle tühistamine				0	
+ akumulatsioon / amortisatsioon ja allahindlused korrigeerimistelt ning ülekannetelt 1. jaanuaril					0
– akumulatsioon / amortisatsioon 1. jaanuaril	–12	–71		–1	–47
– akumulatsioon väärtuse langus 1. jaanuaril			–3	0	
Bilansiline väärtus 31. detsembril 2015		54	9	3	4

Lisa 23. Muu vara

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Nõuded väärtpaberitest	30	29
Rahaülekannetest tulenevad nõuded	10	7
Tuletislepingud	1197	597
Tuletislepingutega seotud marginaalinõuded	66	104
Nõuded ostjate vastu	6	136
Saastekvoodid	12	75
Muud	575	931
Kokku	1896	1879

Muude varade kirje „Muud” hõlmab 437 miljoni euro (862) ulatuses krediitide lisalepingute tagatistest tulenevaid nõudeid.

Lisa 24. Edasilükkunud tulu ja tehtud ettemaksed

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Intressid		
Intressinõuded	583	645
Tehtud intressiettemaksed	4	4
Kokku	587	649
Muud		
Muud tehtud ettemaksed	0	0
Muu edasilükkunud tulu	25	11
Kokku	25	11
Edasilükkunud tulu ja tehtud ettemaksed kokku	612	659

Lisa 25. Edasilükkunud tulumaksu varad ja kohustused

31. detsember 2015, miljonit eurot	Edasilükkunud maksuvarad	Edasilükkunud maksukohustused	Neto
Ajalistest erinevustest	9	0	9
Muudest ajutistest erinevustest	0	6	-6
Kokku	9	7	3
31. detsember 2014, miljonit eurot	Edasilükkunud maksuvarad	Edasilükkunud maksukohustused	Neto
Ajalistest erinevustest	23	0	23
Muudest ajutistest erinevustest	0	16	-15
Kokku	24	16	8

Muudest ajutistest erinevustest tulenevad edasilükkunud maksuvarad ja -kohustused hõlmavad edasilükkunud maksuvarasid ja -kohustusi, mis põhinevad omakapitali all õiglasel väärtuses kajastatud müügivalmis finantsvarade ja rahavoo riskimaanduseks ettenähtud tuletislepingute ümberhindamisel.

Ümberhindamised, 31. detsember 2015

Bilanss ei hõlma ümberhindamisi (-).

Assigneeringud

31. detsember 2015, miljonit eurot	Bilansiline väärtus	Edasilükkunud maksukohustus	Neto
Kulumi erinevus	145	29	116
Vabatahtlikud eraldised	966	193	773
Kokku	1111	222	889
31. detsember 2014, miljonit eurot	Bilansiline väärtus	Edasilükkunud maksukohustus	Neto
Kulumi erinevus	141	28	113
Vabatahtlikud eraldised	891	178	713
Kokku	1032	206	826

Kulumi erinevus ja vabatahtlikud eraldised on sisestatud bilanssi mahaarvamata edasilükkunud maksu summas.

Lisa 26. Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid

	Bilansiline väärtus 31. detsember 2015	Nimiväärtus 31. detsember 2015	Bilansiline väärtus seisuga 31. detsember 2015	Nimiväärtus 31. detsember 2015
miljonit eurot				
Hoiusertifikaadid	248	248	828	828
Võlakirjad	13 100	13 101	10 954	10 953
Muud	6290	6295	6198	6204
Kokku	19 638	19 644	17 980	17 985

Lisa 27. Muud kohustused

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
miljonit eurot		
Rahaülekannete kohustused	974	819
Võlgnevused väärtpaberitelt	33	29
Tuletislepingutega seotud marginaalikohustused	0	0
Muud	2184	1468
Kokku	3190	2317

Kirje „Muud” hõlmab 1122 miljoni euro (675) ulatuses aktsia- ja tuletisinstrumentidega kaasnevaid kohustusi ning 1030 miljonit eurot (722) krediiditoetulevuse lisalepingutest tulenevaid tagatistega seotud kohustusi.

Lisa 28. Kohustuslikud eraldised

miljonit eurot	Ümberkorraldused	Kokku
1. jaanuar 2015	0	0
Eraldiste kasv	1	1
Eraldiste kahanemine	0	0
31. detsember 2015	0	0
miljonit eurot	Ümberkorraldused	Kokku
1. jaanuar 2014	0	0
Eraldiste kasv	0	0
31. detsember 2014	0	0

Ümberkorralduste eraldis tuleneb personali vähendamisega kaasnevatest kuludest.

Lisa 29. Edasilükkunud kulud ja saadud ettemaksed

	31. detsember 2015	31. detsember 2014
miljonit eurot		
Intressid		
Intressivõlad	595	672
Saadud intressiettemaksed	0	0
Kokku	595	672
Muud		
Muud saadud ettemaksed	0	1
Puhkusereserv	7	8
Maksukohustused	0	19
Muud edasilükkunud kulud	31	28
Kokku	38	55
Edasilükkunud kulud ja saadud ettemaksed kokku	633	727

Lisa 30. Allutatud kohustused

miljonit eurot	Bilansiline väärtus	Nimi- väärtus
Allutatud laenud	272	265
Muud		
Võlakirjalaenud	1330	683
Kokku	1602	948

Tähtajatud laenud ja debentuurlaenud

1. Debentuurlaen 100 miljonit Šveitsi franki (92 miljonit eurot), mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 14. juuli 2021. Laenu fikseeritud intress on 3,375% aastas.
2. Debentuurlaen 100 miljonit eurot, mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 14. september 2021. Laenu fikseeritud intress on 5,25% aastas.
3. Debentuurlaen 500 miljonit eurot, mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 22. august 2022. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenu fikseeritud intress on 5,75% aastas.
4. Debentuurlaen 100 miljardit Jaapani jeeni (76 miljonit eurot), mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 3. juuli 2025. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenul on ujuv intress: JPY Libor + 0,735%.
5. Debentuurlaen 3500 miljonit Rootsi krooni (381 miljonit eurot), mis on viieaastase ooteajaga (*non-call* 5) laen. Laenu tagasimaksmist võib alustada 25. augustist 2020 ja laenu tähtaeg on 25. august 2025. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenul on ujuv intress: Stibor + 1,60%.
6. Debentuurlaen 100 miljonit eurot, mis on kümneaastane nõudmisel tagastatav laen ja mille tähtaeg on 25. september 2025. Laenu tingimuste alusel on emitendil võimalus ennetähtaegseks tagasimakseks juhul, kui põhisummat ei saa lugeda panga teise taseme omavahendite osaks. Laenu fikseeritud intress on 2,405% aastas.

Laenud on antud rahvusvahelistel kapitaliturgudel.

Lisaks andis Pohjola Bank plc 13. aprillil 2015 välja fikseeritud intressiga debentuurlaenu 0,4 miljonit eurot, mis on seotud OP Financial Groupi juhtkonna tasustamisega.

Hübriidvõlakirjad / allutatud laenud

Esimese taseme omavahendite all hõlmatud hübriidvõlakirjad

- 1) Allutatud laen 10 miljardit Jaapani jeeni (76 miljonit eurot)

See on tähtajatu laen (tagasimaksetähtajata laen), millelt makstakse fikseeritud intressi 4,23% kuni 18. juunini 2034 ning seejärel muutuvat intressi, mis põhineb 6 kuu jeeni liboril + 1,58% (suurenev intressimäär). Intressi makstakse igal aastal 18. juunil ja 18. detsembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Laenu saab nõuda tagasi kõige varem 2014. aastal ning seejärel maksta tagasi pärast 2014. aastat intressi tasumise tähtpäevadel 18. juunil või 18. detsembril. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

- 2) Allutatud laen 50 miljonit eurot

See on tähtajatu laen, mille intressimäär ei suurene, kuid on 8% ülempiiriga. Laen anti 31. märtsil 2005 ning selle intressimäär oli esimesel aastal 6,5% ja seejärel 10 aasta CMS + 0,1%. Intressimakseid tehakse igal aastal 11. aprillil. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Laenu saab sisse nõuda intressi tasumise tähtpäeval kõige varem alates 11. aprillist 2010 finantsinspektsiooni loal. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

- 3) Hübriidvõlakiri summas 60 miljonit eurot

Selle tähtajatu võlakirja muutuv intress põhineb 3 kuu euriboril + 0,65%, mis tuleb tasuda kord kvartalis 28. veebruaril, 30. mail, 30. augustil ja 30. novembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Laenu saab sisse nõuda kõige varem 30. novembril 2015 finantsinspektsiooni loal ning seejärel intressi tasumise tähtpäevadel. Pärast 2015. aastat põhineb laenu muutuv intressimäär 3 kuu euriboril + 1,65% (suurenev intressimäär). Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena. Pohjola Bank plc maksab laenu enne tähtaega tagasi vastavalt laenutingimustele intressi maksmise kuupäeval, s.o 28. veebruaril 2015.

4) Allutatud laen 40 miljonit eurot

Selle tähtajatu laenu muutuv intress põhineb 3 kuu euriboril + 1,25%, mis tuleb tasuda kord kvartalis 28. veebruaril, 30. mail, 30. augustil ja 30. novembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis selle perioodi intressi tasumise kohustus aegub. Finantsinspeksiooni loal võib laenu nõuda tagasi intressi tasumise tähtpäeval 30. oktoobril 2010. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

5) Hübridvõlakiri summas 50 miljonit eurot

17. juunil 2008 emiteeritud tähtajatu võlakiri summas 50 miljonit eurot, mille muutuv intress põhineb 3 kuu euriboril + 3,05%, mis tuleb tasuda kord kvartalis 17. märtsil, 17. juunil, 17. septembril ja 17. detsembril. Kui asjaomase intressiperioodi eest ei saa intressi tasuda, siis intressi tasumise kohustus aegub. Finantsinspeksiooni loal võib võlakirja nõuda sisse kõige varem 17. juunil 2013 ja seejärel intressi tasumise tähtpäevadel. Laenu kogu põhisumma tuleb maksta tagasi ühe osamaksena.

Punktides 1 ja 3 nimetatud laenud on hõlmatud hübridinstrumentide all.

Pohjola Bank plc ei ole rikkunud laenulepingute tingimusi, mis puudutavad põhisummat, intressi või muid asjaolusid. Raamatupidamise aastaaruanne hõlmab 1 miljonit eurot, mis kajastab laenude hinnaerinevusi (0).

Nimi- ja bilansilise väärtuse erinevus tuleneb intressiriski mõõtmisega seotud õiglase väärtuse riskimaandusest.

Lisa 31. Omakapital

miljonit eurot	Omakapital 1. jaanuaril 2015	Suurenemine	Vähennemine	Kirjete- vahelised ülekanded	Omakapital 31. detsember 2015
Omakapital kokku	2092				2142
Aktiivkapital	428				428
Ülekurss	524				524
Muud piiratud reservid	225				188
Reservfond	164				164
Õiglase väärtuse reserv	61		37		25
Õiglase väärtuse hindamine	44		31		13
Rahavoo riskimaandus	17		6		12
Piiramata vahendid	331				331
Investeeringud piiramata omakapitali reserv	308				308
Muud vahendid	23				23
Eelmiste perioodide jaotamata kasum või kahjum pärast korrigeerimisi	584		138		446
Majandusaasta kasum või kahjum		225			225

Õiglase väärtuse reservi muutused

miljonit eurot	Aasta alguses (1. jaanuaril 2015)	Suurenemine	Vähennemine	Kasumi- aruandesse üle kantud	Aasta lõpus (31. detsembril 2015)
Võlakirjad	40	6	36	2	12
Edasilükkunud maks	-10	7	0		-3
Aktsiad ja osalused	4	1	-4	-7	1
Edasilükkunud maks	-1	1			0
Muud	17	1	7		12
Rahavoo riskimaandus	21		7		14
Edasilükkunud maks	-4	1			-3
Kokku	61	8	39	-5	25

miljonit eurot	Omakapital 1. jaanuaril 2014	Suurenemine	Vähennemine	Kirjete- vahelised ülekanDED	Omakapital seisuga 31. detsember 2015
Omakapital kokku	1855				2092
Aktiivkapital	428				428
Ülekurs	524				524
Muud piiratud reservid	200				225
Reservfond	164				164
Õiglase väärtuse reserv	36	25	0		61
Õiglase väärtuse hindamine	24	20			44
Rahavoo riskimaandus	12	5	0		17
Piiramata vahendid	331				331
Investeeringut piiramata omakapitali reserv	308				308
Muud vahendid	23				23
Eelmiste perioodide jaotamata kasum või kahjum pärast korrigeerimisi	372		213		159
Majandusaasta kasum või kahjum		425			425

Õiglase väärtuse reservi muutused

miljonit eurot	Aasta alguses (1. jaanuaril 2014)	Suurenemine	Vähennemine	Kasumi- aruandesse üle kantud	Aasta lõpus 31. detsember 2015
Võlakirjad	8	40	8	0	40
Edasilükkunud maks	-2		8		-10
Aktsiad ja osalused	16	3	13	-2	4
Edasilükkunud maks	-4	3			-1
Muud	12	6	1		17
Rahavoo riskimaandus	15		0		21
Edasilükkunud maks	-3	0	1		-4
Kokku	36	49	22	-2	61

Lisa 32. Piiratud ja piiramata omakapital ning jaotatavad vahendid

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Omakapital		
Piiratud omakapital	1140	1177
Piiramata omakapital	1002	915
Omakapital kokku	2142	2092
miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Jaotuskõlblikud vahendid		
Akumuleerunud tulu	671	584
Jaotuskõlblikud vahendid kokku	671	584

Lisa 33a. Finantsvarad ja -kohustused järelejäänud tähtaegade järgi

31. detsember 2015, miljonit eurot	Alla 3 kuu	3–12 kuud	1–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta
Võlakirjad, mis on kõlblikud keskpankadepoolseks refinantseerimiseks	111	89	6750	4345	1
Nõuded krediidiasutuste vastu	3728	1889	3669	337	23
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	3079	2007	8268	1471	1231
Võlakirjad	126	114	564	137	1
Vara kokku	7043	4099	19 250	6290	1256
Kohustused krediidiasutuste ja keskpankade ees	3283	345	1355	217	9
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	15 850	1274	261	153	131
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	6525	2190	7383	3181	364
Allutatud kohustused	60	166	507	869	0
Kohustused kokku	25 718	3976	9507	4420	504

31. detsember 2014, miljonit eurot	Alla 3 kuu	3–12 kuud	1–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta
Võlakirjad, mis on kõlblikud keskpankadepoolseks refinantseerimiseks	253	476	3027	4045	24
Nõuded krediitdiasutuste vastu	5178	788	3542	528	30
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	2847	1674	7262	1256	1353
Võlakirjad	22	94	489	107	1
Vara kokku	8300	3031	14 321	5937	1409
Kohustused krediitdiasutuste ja keskpankade ees	2637	592	1781	227	5
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	10 384	784	205	232	62
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	5206	4383	6841	1376	175
Allutatud kohustused	0	150	115	683	0
Kohustused kokku	18 226	5909	8941	2519	242

Muud hoiused peale tähtajaliste hoiuste kuuluvad alla 3kuulise lunastustähtaja kirjesse.

Lisa 33b. Varade ja kohustuste liigitamine

	Laenud ja nõuded	Lunastus-tähtajani hoitavad	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses*	Müügi-valmis	Riski-maanduse tuletis-instrumendid	Bilansiline väärtus kokku
31. detsember 2015, miljonit eurot						
Raha ja pangakontod keskpankades	8465					8465
Nõuded krediitdiasutuste ja keskpankade vastu	9676					9676
Tuletislepingud			4210		332	4543
Nõuded klientide vastu	16 759					16 759
Võlakirjad		94	979	11 134		12 208
Aktsiad ja osalused				2073		2073
Muud nõuded	1827		178			2005
Vara kokku	36 728	94	5368	13 207	332	55 729

		Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses	Muud kohustused	Riskimaanduse tuletis-instrumendid	Bilansiline väärtus kokku
31. detsember 2015, miljonit eurot					
Kohustused krediitdiasutuste ees			5209		5209
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused (v.a tuletis-instrumendid)					
Tuletislepingud		4196		336	4532
Kohustused klientide ees			17 670		17 670
Avalikult emiteeritud võlainstrumendid			19 638		19 638
Allutatud kohustused			1602		1602
Muud kohustused			4934		4934
Kohustused kokku		4196	49 054	336	53 586

	Laenud ja nõuded	Lunastustähtajani hoitavad	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglasest väärtuses*	Müügi-valmis	Riski-maanduse tuletis-instrumendid	Bilansiline väärtus kokku
31. detsember 2014, miljonit eurot						
Raha ja pangakontod keskpankades	3774					3774
Nõuded krediitdiasutuste ja keskpankade vastu	10 254					10 254
Tuletislepingud			5086		309	5395
Nõuded klientide vastu	14 939					14 939
Võlakirjad		144	426	7782		8351
Aktsiad ja osalused				1312		1312
Muud nõuded	2643		605			3248
Vara kokku	31 610	144	6117	9094	309	47 274

	Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses	Muud kohustused	Riski-maanduse tuletis-instrumendid	Bilansiline väärtus kokku
31. detsember 2014, miljonit eurot				
Kohustused krediidiasutuste ees		5241		5241
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused (v.a tuletisinstrumendid)	4			4
Tuletislepingud	4890		373	5264
Kohustused klientide ees		11 668		11 668
Avalikult emiteeritud võlainstrumendid		17 980		17 980
Allutatud kohustused		948		948
Muud kohustused		4076		4076
Kohustused kokku	4895	39 914	373	45 182

* Kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud varad hõlmavad kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid, kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses kajastatud finantsvarasid esmasel arvelevõtmisel ja kinnisvarainvesteeringuid.

Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid on kajastatud amortiseeritud soetusmaksumuses. 31. detsembril 2015 oli nende võlainstrumentide õiglane väärtus 221 miljonit eurot (232) suurem kui nende bilansiline väärtus, tuginedes turgudel kättesaadavale teabele ja kasutades tavapäraseid hindamismeetodeid. Allutatud kohustusi kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses. Nende õiglane väärtus on suurem kui amortiseeritud väärtus, aga usaldusväärsete õiglase väärtuste kindlaksmääramisega kaasneb ebakindlus.

Lisa 33c. Õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid, mis on rühmitatud väärtuse hindamise meetodi järgi

Bilansis õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid				
31. detsembril 2015, miljonit eurot	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Varad				
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses	616	342	21	979
Tuletislepingud	2	4364	177	4543
Müügivalmis	9208	2679	293	12 179
Vara kokku	9826	7385	491	17 701
Kohustused				
Tuletislepingud	35	4362	135	4532
Kohustused kokku	35	4362	135	4532
Bilansis õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid				
31. detsembril 2014, miljonit eurot	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Varad				
Kajastatud kasumiaruande kaudu õiglases väärtuses	183	243		426
Tuletislepingud	7	5186	202	5395
Müügivalmis	5899	3186	10	9094
Vara kokku	6088	8615	212	14 915
Kohustused				
Tuletislepingud	57	5078	130	5264
Kohustused kokku	57	5078	130	5264

Õiglase väärtuse hierarhia

1. tase. Noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel

See tase hõlmab peamistel börsidel noteeritud aktsiaid, äriühingute, valitsuste ja finantsasutuste noteeritud võlainstrumente ning börsil kaubeldavaid tuletisinstrumente. Nende instrumentide õiglane väärtus määratakse kindlaks aktiivsete turgude kursside alusel.

2. tase. Hindamismeetodid, mille puhul kasutatakse jälgitavaid sisendeid

Vaadeldavatel sisendparameetritel põhinevad hindamismeetodid. Sellele tasemele kuuluvate instrumentide õiglane väärtus on finantsinstrumendi komponentide või sarnaste finantsinstrumentide turuhinnast tuletatud väärtus või väärtus, mille saab kindlaks määrata tavapäraselt kasutatavate hindamismudelite või -meetoditega, kui õiglase väärtuse määramisel olulised sisendid põhinevad vaadeldavatel turuandmetel. Õiglase väärtuse hierarhia tase Pohjola Pank plc-s hõlmab börsiväliseid tuletisinstrumente, äriühingute, valitsuste ja finantsasutuste noteeritud võlainstrumente, mis ei kuulu 1. tasemele, repolepinguid ning laenuks antud või võetud väärtpabereid.

3. tase. Hindamismeetodid, mille puhul kasutatakse mittejälgitavaid sisendeid

Hindamismeetodid, mille sisendparameetritega kaasneb teatav ebakindlus. Sellele tasemele kuuluvate finantsinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramine hõlmab sisendeid, mis ei põhine vaadeldavatel turuandmetel (mittevaadeldavad sisendid). 3. tase hõlmab ka võlakirju, millel on väärtuse hindamise päeval väike turuaktiivsus või see puudub üldse. See tase hõlmab kõige keerulisemaid börsiväliseid tuletisinstrumente ja pika tähtajaga tuletisinstrumente, mille puhul grupp pidi nende väärtuse hindamisel kasutatavaid turuandmeid ekstrapoleerima, samuti teatavaid erakapitaliinvesteeringuid ning mittelikviidseid võlakirju, struktureeritud võlakirju, sealhulgas väärtpaberistatud võlakirju ja struktureeritud võlaväärtpabereid ning riskimaandusfonde. Paljudel juhtudel põhineb 3. taseme õiglase väärtus kolmandalt isikult saadud hinnateabel.

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Majandusaasta puhastulu 3. tasemelt		
Realiseeritud puhastulu	3	-2
Realiseerimata puhastulu	-31	-11
Puhastulu kokku	-29	-13

3. tasemele kuuluvad tuletisinstrumentid on klientide vajadustele vastavad struktureeritud tuletisinstrumentid, mille tururisk on kaetud vastava tuletislepinguga. Katmata tururisk ei avalda tulule mõju. 3. taseme tuletisinstrumentid on seotud Pohjola emiteeritud struktureeritud võlakirjadega, mille tootlus määratakse kindlaks varjatud tuletisinstrumenti väärtuse näitajatega. Eeltoodud tabel ei kajasta nende varjatud tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutust. Lisaks kuuluvad 3. tasemele pikaajalised tuletisinstrumentid, mille puhul grupp pidi nende väärtuse hindamisel kasutatavaid turuandmeid ekstrapoleerima.

Hierarhia tasemete muudatused

2015. aasta lõpus määras grupp kindlaks liigitamiskriteeriumid, jättes nende seast välja krediidiireitingu ning kasutades täpsemat analüüsi ja jälgitavate turuhindade liigitamist. Selle tulemusena läks 1,4 miljardi euro väärtuses valitsuste, äriühingute ja finantsasutuste emiteeritud noteeritud võlakirju 1. tasemelt üle 2. tasemele ning 0,3 miljardi euro väärtuses võlakirju 2. tasemelt üle 3. tasemele.

Lisa 34. Eurodes ja välisvääringus nomineeritud varad ning kohustused

		Välis- vääringus	Sh Tütar- ettevõtted	Sidus- ettevõtted
31. detsember 2015, miljonit eurot	Eurodes			
Nõuded krediidasutuste vastu	9438	209		
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	15 254	801	324	
Võlakirjad	12 013	224		
Tuletislepingud	3845	698	13	
Muu vara	13 156	90	1039	
Vara kokku	53 706	2023	1376	
Kohustused krediidasutuste ja keskpankade ees	4107	1102		
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	15 506	2164	124	
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	10 792	8846	35	
Tuletislepingud ja kauplemiseks hoitavad kohustused	3990	542	3	
Allutatud kohustused	955	647		
Muud kohustused	3735	88	10	
Kohustused kokku	39 085	13 390	172	
			Sh	
31. detsember 2014, miljonit eurot	Eurodes	Välis- vääringus	Tütar- ettevõtted	Sidus- ettevõtted
Nõuded krediidasutuste vastu	9687	378		
Nõuded avalikkusele ja avaliku sektori asutustele	13 633	760	272	
Võlakirjad	8539	1		
Tuletislepingud	4784	612	15	0
Muu vara	8376	505	1392	32
Vara kokku	45 019	2256	1680	32
Kohustused krediidasutuste ja keskpankade ees	4740	502		
Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees	10 616	1051	226	
Avalikult emiteeritud võlaväärtpaberid	11 628	6352	46	
Tuletislepingud ja kauplemiseks hoitavad kohustused	4701	567	14	
Allutatud kohustused	796	152		
Muud kohustused	2907	137	2	
Kohustused kokku	35 389	8761	289	

Muud lisad

Lisa 35. Tulemustasud

Personalifond

Kasumipõhiste preemiate maksmisel OP Personnel Fundi oli 2015. aastal aluseks see, kas saavutati järgmised eesmärgid: OP Financial Groupi tulu enne maksustamist ja OP Financial Groupi esimese taseme põhiomadused, millest mõlemad on kaalutud 30%ga ning püsiklientide arvu on kaalutud 40%ga. Fondi kantud 2015. aasta kasumipõhised preemiad moodustavad ligikaudu 5,3% (4,2%) kombineeritud töötasudest ja palkadest, mille on teeninud fondi liikmed. 2015. aastal olid kajastatud preemiad kokku 1,7 miljonit eurot (1,0).

Töötasustamissüsteemid

OP Financial Groupi töötasustamissüsteem hõlmab lühiajalist ettevõttespetsiifilist töötasu ja pikaajalist kontserniülest töötasu. Töötasu maksimumsumma on kõikides süsteemides piiratud.

Lühiajalistes motivatsioonisüsteemides on tulemusperiood üks kalendriaasta ja preemiat makstakse eelkõige rahas. See lühiajaline süsteem hõlmab kogu personali.

Eraldi määratletud juht- ja võtmepositsioonidel töötajad, kelle on kindlaks määratud juhatus, kuuluvad pikaajalisse juhtkonna motivatsioonisüsteemi. OP Cooperative'i nõukogu määrab kindlaks OP Grupi tasandil süsteemi tulemusnäitajad ja igaks tulemusperioodiks iga näitaja sihttasemed.

Pikaajaline süsteem koosneb järjestikustest kolmeaastastest tulemusperioodidest. Töötasu summa sõltub sellest, kui hästi on eesmärgid tulemusperioodi lõpus saavutatud.

Preemia 2011.–2013. aasta esimese tulemusperioodi eest makstakse pärast ooteaega kolme võrdse osamaksena iga aasta juuni lõpuks aastatel 2015–2017.

Tänu pakkumisele, mille OP Cooperative tegi Pohjola aktsiatele, makstakse kogu sihtpreemia töötasustamissüsteemi tingimuste alusel välja sularahas.

Tulemusperioodi 2014–2016 eest töötasustamissüsteemi alusel arvestatavad preemiad makstakse välja OP emiteeritud debentuurlaenuksena.

Teenitud preemia eurodes arvestatakse ümber võlakirjadesse, kui süsteemi tulemused on teada. Summa arvatakse preemiast maha, et katta seonduvad maksud ja tasud. Preemia makstakse välja kolme võrdse osamaksena aastatel 2018–2020.

Muutuvtasu maksmise edasilükkamine

Muutuva suurusega töötasu maksmine on ette nähtud krediidiasutuste seaduses (610/2014). Kui isik on oma kohustuste alusel liigitatud rühma, mis võib tekitada olulist riski (riskiprofiili mõjutav isik) tema ettevõttele, võib ettevõtte teatud tingimustel lükata muutuvtasu maksmise kolm aastat edasi.

Nende isikute muutuvtasu maksmine, kes võivad mõjutada ettevõtte riskiprofiili, lükatakse edasi juhul, kui nende muutuvtasu 12kuulise tulemusperioodi eest ületab 50 000 eurot – s.o finantsinspeksiooni soovitatud maksimumsumma – või seda summat ületava kahe kuu muutumatu suurusega brutotöötasu. Ettevõtte riskiprofiili mõjutava isiku töötasu käsitatakse kuni 50 000 euro suuruse edasilükkamislimiidini tervikuna, võttes arvesse nii pika- kui ka lühiajalist töötasu.

Kui eurodes määratletud maksimaalne edasilükkamise piir ületatakse, makstakse osa preemiaid viivitamata välja, ülejäänud aga lükatakse edasi ja edasilükkunud preemia makstakse võrdsetes osamaketes välja järgmise kolme aasta jooksul.

Edasilükkamise korral makstakse kõik lühiajalise süsteemi kohased preemiad välja pooles ulatuses sularahas ja pooles ulatuses OP emiteeritud debentuurlaenuksena.

Muutuvtasu puhul kajastatud kulud*

miljonit eurot	2015	2014
Personalifond	2	1
Lühiajalised süsteemid	5	8
Pikaajalised süsteemid		
Süsteem aastatel 2011–2013	0	0
Süsteem aastatel 2014–2016	0	0
Kokku	7	10

* V.a sotsiaalmaksukulud.

Lisa 36. Tagatisena panditud varad

Tagatisena panditud varad

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Oma võlgade ja kohustuste eest antud tagatised		
Hüpoteegid		
Pandid		
Muud	528	981
Kokku	528	981
Muud enda nimel antud tagatised		
Hüpoteegid		
Pandid*	3969	6273
Muud		
Kokku	3969	6273
Tagatisena panditud varad kokku	4497	7254

* Sh 2000 miljonit eurot päevasiseste arvelduste tagatise; ülejäänud panditud, aga koormamata.

Tagatud kohustuste kogumaht oli 506 miljonit eurot (473).

Muud enda nimel antud tagatised koosnevad likviidsuse säilitamiseks nõutavatest tagatistest.

Lisa 37. Pensionikohustused

miljonit eurot	31. detsember 2015	31. detsember 2014
Pensionikohustustest tulenevad otsesed kohustused	3	3
Pensionifondiga seotud pensionikohustuste kohustuslikku määra ja muid kohustusi ületav osa		
Pensionifondi kohustuslikku määra ületava osa tagasimakse, mis on kajastatud pensionikulude korrigeerimisena		

Pohjola Bank plc töötajate kohustuslikku pensionikindlustust hallatakse pensionifondi OP Bank Group Pension Fund kaudu ja lisapensionikaitset fondi OP Bank Group Pension Foundation kaudu. Fond ei ole võtnud uusi hüvitise saajaid vastu alates 30. juunist 1991. Pohjola Bank plc pensionikohustused on täies ulatuses kaetud.

Lisa 38. Rendi- ja muud üürikohustused

Olulised lepingutingimused lõpetamise ja tagasivõtmise kohta

Pohjola Bank plc-l ei ole olulisi rendi- või muid üürikohustusi. Lepingud hõlmavad eelkõige töötajate autorenti, mille tähtaeg on kolm aastat.

Lisa 39. Bilansivälised kohustused

miljonit eurot	Tütarettevõtete nimel	Sidusettevõtete nimel	Teiste isikute nimel	Kokku
Bilansivälised kohustused 31. detsembril 2015	0		8349	8349
Kolmanda isiku ees klientide nimel võetud kohustused			2341	2341
Garantiid ja pandid			2167	
Muud			173	
Klientide nimel antud tagasivõtmatud kohustused	0		6009	6009
Laenukohustused	0		5745	
Muud			264	
Bilansivälised kohustused 31. detsembril 2014	0		7378	7379
Kolmanda isiku ees klientide nimel võetud kohustused			2749	2749
Garantiid ja pandid			2451	
Muud			297	
Klientide nimel antud tagasivõtmatud kohustused	0		4629	4630
Laenukohustused	0		4365	
Muud			264	

Lisa 40. Muud tingimuslikud kohustused aasta lõpu seisuga

Pohjola Bank plc kohustused erakapitalifondide ees ulatusid 31. detsembri 2015. aasta seisuga 5,3 miljoni euroni (7,4) ja need on seotud lisas 41 esitatud kohustustega.

Maaklerlusega seotud kliendivarade maht oli 0,3 miljonit eurot (–0,5) ja need on hõlmatud kirje „Kohustused avalikkuse ja avaliku sektori asutuste ees” all.

Maaklerlusega seotud võlgnevused ulatusid 54,1 miljoni euroni (26,6) ja nõuded 53,8 miljoni euroni (27,1).

Lisa 41. Personal ja haldusorganite liikmed, seotud osapooled

Keskmine töötajate arv 2015. aastal	Keskmine arv	Muutus aasta jooksul
Tähtajatu lepinguga täistööajaga töötajad	564	–28
Tähtajatu lepinguga osaaajaga töötajad	17	–2
Tähtajalise lepinguga töötajad	51	5
Kokku	632	–25

Haldusorganite liikmetele makstud töötasud 2015. aastal	Töötasud, miljonit eurot
Nõukogu liikmed, president ja peadirektor ning asepeadirektor	1

2015. majandusaastal ei saanud nõukogu liikmed igakuiseid tasusid ega osalemistasusid.

Presidendile ja peadirektorile Jouko Pölonenile makstud töötasu ning preemiad 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta eest ulatusid 673 781 euroni.*

* See summa hõlmab 11 200 euro ulatuses tulemuspõhiseid preemiaid, mis on eelnevate aastate eest edasi lükatud, ja 131 907 eurot preemiaid, mis on tasutud pikaajalise tasustamissüsteemi alusel. Edasilükatud summade maksmiseks on vaja nõukogu otsust. Üksikasjalik teave maksete edasilükkamise kohta on esitatud lisas 35.

Presidendi ja peadirektori ametilepingus sätestatud etteteatamisaeg on kuus kuud. Lepingu kohaselt peab äriühing maksma presidendile ja peadirektorile peale töökaotushüvitise tema kuue kuu brutopalga ulatuses lahkumishüvitist, kui äriühing vabastab ta töölt või ta peab töölt lahkuma või lepingu lõpetama äriühingust tulenevatel põhjustel. Kui leping lõppeb põhjusel, mis ei ole presidendi ja tegevdirektoriga või tema pensionileminekuga seotud, maksab äriühing talle preemiat, mille ta on välja teeninud vastavalt motivatsioonisüsteemi kriteeriumitele ning motivatsioonisüsteemide tingimuste alusel. Lühiajalise süsteemi alusel teenitud preemiad makstakse erandkorras välja olenemata lepingu lõpetamisest, kui tasustamissüsteemi kohased eesmärgid on täidetud ning nõukogu leiab, et tasu on põhjendatud. Nende maksmisel võetakse arvesse ametlikke määraseid. President ja peadirektor osalevad pikaajalises tasustamiskavas. Süsteemi kohased preemiad aastate 2011–2013 eest makstakse välja aastatel 2015 ja 2014 ning aastate 2014–2016 eest ajavahemikul 2018 kuni 2020. Presidendil ja peadirektoril on piiramatu ametiauto hüviis.

President ja peadirektor on OP Cooperative'i juhatuse liige ning selle juhatuse liikmete täiustatud pensionikindlustuse kaitse on korraldatud lisapensioni kaudu, mida maksab OP Life Assurance Company Ltd. Presidendi ja peadirektori pensioniiga on ametilepingu järgi 63 aastat.

Haldusorganite liikmetele antud laenud, garantiid ja tagatised 31. detsembril 2015

31. detsembri 2015. aasta ja 31. detsembri 2014. aasta seisuga ei ole Pohjola Bank plc andnud nõukogu liikmetele laene ega garantiisid.

Pensionikohustused

Haldus- ja järelevalveorganite liikmete kohta pensionikohustused ei kehti. Samuti ei ole pensionikohustusi võetud nende organite eelmiste liikmete puhul.

Audiitorite töötasu	2015	2014
Audit	137 775 eurot	135 212 eurot
Muud seadusjärgsed teenused*	179 263 eurot	117 676 eurot
Maksunõustamine	27 358 eurot	8072 eurot
Muud teenused	154 041 eurot	99 804 eurot
Kokku	498 437 eurot	360 764 eurot

* Auditiseaduse paragrahvi 1 lõike 1 teises lõigus osutatud ülesanded.

Seotud osapooled

Pohjola Bank plc seotud osapooled on president ja peadirektor, asepeadirektor, nõukogu liikmed, audiitor ja audiitori asetäitja või peaaudiitor, kes esindab vannutatud audiitorite bürood, ning eelnimetatud isikute abikaasad või elukaaslased ja alaealsed lapsed.

Seotud osapooled hõlmavad ka ettevõtteid ja fonde, mille üle eeltoodud isikutel on üksi või koos teise isikuga kontroll.

Omandiõigusel põhinevad tehingud, miljonit eurot	2015	2014
Laenud ja muud nõuded	11	11
Hoiused ja muud võlad	1082	192
Puhas intressitulu	-1	-2
Dividenditulu	0	
Puhas teenustasutulu	0	7
Muu puhas tegevustulu	-10	-8
Garantiid ja muud bilansivälised kohustused	0	20

Kirjetel ei ole kajastatud väärtuse langust.

Lisa 42. Osalused teistes ettevõtetes, 31. detsember 2015

Tütarettevõtted	Osalus, %	Omakapital	Majandusaasta kasum või kahjum
Pohjola Insurance Ltd Helsinki	100	563	197
A-Insurance Ltd Helsinki	100	77	14
Kaivokadun PL-hallinto Oy Helsinki	100	5	0
Vakuutuspalvelu Otava Oy Helsinki	100	0	0
Conventum Venture Finance Ltd. Helsinki	100	12	0
Northclaims Oy Helsinki	100	0	0
Pohjola Finance Estonia AS Eesti	100	4	1
Pohjola Finance SIA Läti	100	9	1
UAB Pohjola Finance Leedu	100	7	2

Osalused	Osalus, %	Omakapital	Majandusaasta kasum või kahjum
Finnmezzanine Rahasto III B Ky Helsinki	49,49	2	0

Pohjola Bank plc-l ei ole osalusi ettevõtetes, milles tal oleks piiramatu vastutus.

Lisa 42a. Andmed riikide kaupa seisuga 31. detsember 2015

Pohjola Bank plc-l on pangandusega tegelevad filiaalid Eestis, Lätis ja Leedus. Lisaks on tal finantseerimisasutuse tehingutega tegelevad tütarettevõtted Eestis, Lätis ja Leedus. Eestis on Pohjola Insurance Ltd-l kahjukindlustuse tütarettevõtte, millel on filiaal nii Lätis kui ka Leedus.

Nimetus	Asukoht	
Pohjola Bank plc Eesti filiaal	Filiaal	Eesti
Pohjola Bank plc Läti filiaal	Filiaal	Läti
Pohjola Bank plc Leedu filiaal	Filiaal	Leedu
Pohjola Finance Estonia AS	Tütarettevõtja	Eesti
Pohjola Finance SIA	Tütarettevõtja	Läti
UAB Pohjola Finance	Tütarettevõtja	Leedu
Seesam Insurance AS	Tütarettevõtja	Eesti
Seesam Insurance AS Läti filiaal	Filiaal	Läti
Seesam Insurance AS Leedu filiaal	Filiaal	Leedu

Finantsteave, miljonites eurodes	Eesti	Läti	Leedu	Kokku
Kokku tegevustulu	21	3	5	29
Kokku EBIT	4	0	2	5
Tasutav tulumaks kokku	0	0	0	0
Saadud kapitalieraldised ning laenud ja tagatised, mille on andnud avaliku sektori asutused, kokku				
Töötajate arv kokku arvestatuna ühe täistööajaga töötaja tööaastatena	175	99	112	386

Lisa 43. Varahoidmisteenused

Pohjola Bank plc osutab üldsusele investeerimisteenusi ning varahaldus- ja kontohalduriteenusi. Pohjola Bank plc-l ei ole varasid, mis põhineksid täieliku investeerimise juhtimise teenuse või muul lepingul.

Grupi kontrolli all olevat üksust käsitlevad lisad

Pohjola Bank plc emaettevõtte on OP Cooperative ning Pohjola konsolideeritud aruanded on hõlmatud emaettevõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandesse. OP Cooperative'i raamatupidamise aastaaruande koopiad on kättesaadavad järgmisel aadressil: Teollisuuskatu 1, FI-00510 Helsingi, Soome.

Pohjola Bank plc aruanded on konsolideeritud Pohjola Grupi aruannetega. Pohjola konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koopia on kättesaadav aadressil www.pohjola.com või äriühingu registrijärgses asukohas Teollisuuskatu 1, FI-00510 Helsingi, Soome.

Helsingi, 4. veebruar 2016

Tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande on kirjutanud alla:

Reijo Karhinen

Tony Vepsäläinen

Harri Luhtala

Erik Palmén

Jouko Pölönen
President ja peadirektor

Läbiviidud auditi järeldusotsus on välja antud täna.

Helsingi, 10. veebruar 2016

KPMG Oy Ab
Vannutatud audiitorid

Raija-Leena Hankonen
Vannutatud audiitor

KPMG Oy Ab
PO Box 1037
00101 Helsingi
SOOME

Töölönlahdenkatu 3 A
00100 Helsingi
SOOME
Telefon +358 20 760 3000
Faks +358 20 760 3399
www.kpmg.fi

See dokument on Soome audiitori järeldusotsuse tõlge. Üksnes soomekeelne versioon on õiguslikult siduv.

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Pohjola Bank plc korralisele üldkoosolekule

Oleme auditeerinud Pohjola Bank plc 31. detsembril 2015 lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruannet, finantsaruandeid, juhatuse aruannet ja juhtimist. Finantsaruanded sisaldavad konsolideeritud bilanssi, kasumiaruannet, koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ning konsolideeritud finantsaruannete lisasid, samuti emaettevõtja bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja finantsaruannete lisasid.

Nõukogu ning presidendi ja peadirektori vastutus

Nõukogu ning president ja peadirektor vastutavad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise eest, mis annab õige ja õiglase ülevaate kooskõlas Euroopa Liidu kehtestatud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, ning raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamise eest, mis annab õige ja õiglase ülevaate kooskõlas raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamist käsitlevate Soome õigusnormidega. Nõukogu vastutab ettevõtte aruannete ja finantsküsimumuste kontrolli nõuetekohase korraldamise eest ning president ja peadirektor peab tagama, et ettevõtte aruanded vastavad seadusele ja finantsasjad on korraldatud usaldusväärselt.

Audiitori vastutus

Meie ülesanne on anda auditi tulemustele tuginedes oma hinnang raamatupidamise aastaaruande, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande kohta. Auditiseaduse alusel peame täitma kutse-eetika nõudeid. Viisime auditi läbi kooskõlas Soome hea audititavaga. Hea audititava nõuab, et planeeriksime ja viiksime auditi läbi viisil, mis võimaldab piisava kindlusega otsustada, et raamatupidamise aastaaruanne ja tegevusaruanne ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi ja et emaettevõtte nõukogu liikmed ning president ja peadirektor ei ole süüdi üheski teos ega tegematajätmises, mis võib ettevõttele tuua kaasa kahjutasu maksmise kohustuse, ega rikkunud aktsiaseltsiseadust, krediitiasutuste seadust ega ettevõtte põhikirja.

Audit hõlmab toiminguid, millega saadakse tõendid raamatupidamise aruandes ja tegevusaruandes esitatud summade ja tehtud avalduste kohta. Toimingute valik sõltub audiitori otsusest, sealhulgas hinnangust selle kohta, millised on pettusest või eksimusest tulenevate oluliste väärkajastuste riskid. Riski hindamisel analüüsib auditor õige ja õiglase ülevaate andvate üksuse raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamiseks vajaliku sisekontrollisüsteemi sobivust konkreetsete asjaolude puhul kohaste auditiprotseduuride väljatöötamiseks, ent ei avalda arvamust ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta. Audit hõlmab ka hinnangut raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamishinnangute sobivuse kohta ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande esituslaadi suhtes tervikuna.

Oleme veendunud, et auditi käigus saadud tõendid on arvamuse avaldamiseks piisavad ja sobivad.

Arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta

Meie arvates annab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne õige ja õiglase ülevaate grupi finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest kooskõlas Euroopa Liidu kehtestatud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega.

Arvamus ettevõtte raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande kohta

Meie arvates annavad raamatupidamise aastaaruanne ja tegevusaruanne õige ja õiglase ülevaate nii konsolideeritud kui ka emaettevõtte finantstulemustest ja finantsseisundist kooskõlas raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamiseks Soomes kehtestatud õigusnormidega. Tegevusaruandes esitatud andmed on kooskõlas raamatupidamise aastaaruande andmetega.

Helsingi, 10. veebruar 2016

KPMG OY AB

[allkirjastatud]

Raija-Leena Hankonen

Soome vannutatud audiitor

Tõlke teinud INGLISE KEELE – EESTI KEELE VANDETÕLK TERJE ARRO.

Vandetõlgiks nimetatud 21. jaanuaril 2015, kutsetunnistus nr 48, välja antud 27. jaanuaril 2015.

Büroo: OÜ Luisa Tõlkebüroo, Kõnnu 5b, 2. korrus, 51004 Tartu, tel 744 0088, e-post dokumendid@luisa.ee, www.luisa.ee.

Info vandetõlkide kohta: <http://www.just.ee>. Vandetõlkide Koda: <http://www.vandetolgid.ee>

Tõlke registreerimise number 127.

Tõlge on vormistatud digitaalselt (VTS § 8 lg 4).

Tartu, 16. juuni 2016

Aruande elektrooniline edastamine

Pohjola Bank plc Eesti filiaal (registrikood: 11534064) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande on esitanud:

Esitaja nimi	Esitaja roll	Esitamise aeg
Paavo Uibopuu	Notar	21.06.2016